

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Egészségtudományi Kar

XXVII.

KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

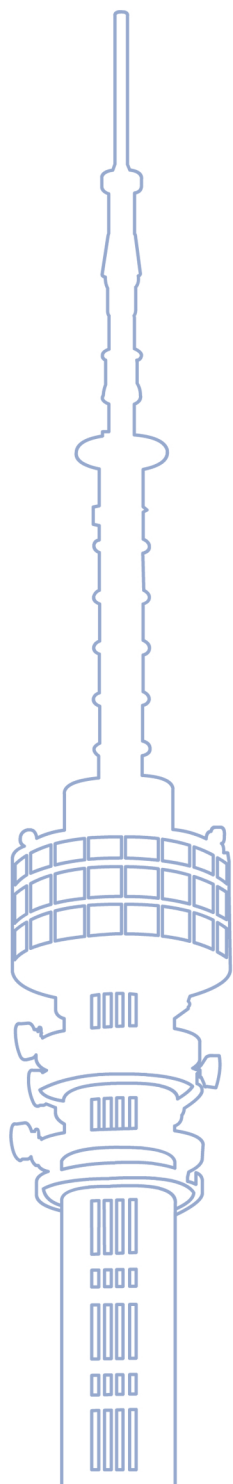
ABSZTRAKT KÖTET

2021. MÁJUS 7.

XXVII.

KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

**Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar**

**XXVII. Kari Tudományos Diákköri Konferencia
2021. május 7-8.**

(ONLINE)

ISBN: 978-963-429-654-6 (Nyomtatott)

ISBN: 978-963-429-655-3 (Digitális)

Pécs

„Vallom, hogy a szellemi tehetség az emberi értékvilág egyik legfontosabb és kimeríthetetlen forrása”

Harsányi István

KÖSZÖNTŐ

„A tehetségességnek célja van, konkrét feladatra születik meg az ember, hogy környezetét, az őt körülvevő társadalmat, az életet jobbra tegye. Az ember életfeladata azzal áll összefüggésben, ami izgalomba hozza, amit igazán szeret csinálni. Amikor egy ember a rendeltetésének, tehetségének megfelelően él, akkor kivirágzik.” A TDK keretei között folytatott tudományos tevékenység kitartó, következetes munkán, folyamatos tanuláson és igazi megmértetésen alapul. Megtanít érvelni, vitatkozni, mások igazát megismerni, elfogadni, néha még a „felnőtt” tudós nemzedéknek is példát mutatva örülni más sikereinek, elért eredményeinek. A szakmai, tudományos sikerek elérése mellett, vagy inkább mindezek előtt igényességre, a gondolkodás meg nem alkuvó becsületességre, a kutató életforma nagyszerűségére, a felfedezés örömeire, az új melletti kiállásra, de együttműködésre és toleranciára is nevel. A TDK munka vállalása személyes döntés, amely a tudományos munka iránti alázattal, szorgos, kitartó munkával jár. A tudományos tevékenység a tudományos pályára és a minőségi szakmai teljesítményre való felkészítés, felkészülés legmagasabb szintje a doktori iskolát megelőző képzési szakaszban, s mint ilyen, a doktori képzés egyik legjobb előiskolája. A kölcsönös együttműködésen alapuló műhelymunka tanármunka, diákmunka egyformán nagy lehetőség. Olyan szellemi fellendülést eredményez, amely kedvező hatással van az egyéni életútra, az egyetemi, de továbbtekintve hazánk tudományos életének egészére is. Sok tudós életútja, a magyar tudomány elért sikereire is fényt vet, magyarázatot ad. A TDK alapfeladata és lényege: a kötelező ismeretanyag elsajátításán túl, önálló kutatásokat folytató, érdeklődő, törekvő hallgatók és segítők, lelkes tanárainak „alulról épülő mozgalmá” a diákköri konferenciák eddigi története során továbbra is, mindig lesznek a fenti gondolatokat valló kiváló hallgatók, őket segítő témavezetők, iskoleremtő tanárok, a dolgozatok bírálatában, a zsűri munkájában feladatot vállalók, a szervezésben közreműködők, s nagyszerű támogatók a magyar felsőoktatásban résztvevő hallgatók szolgálatában.

A XXVII. Kari TDK Konferencián legyen mindegyikünk számára útmutatás Szent-Györgyi Albert a Nobel-díjas orvos–fizikus életfilozófiája:

- „Egy életre megtanultam - nem az a fontos, hogy mi van rajta, hanem az, hogy érezek egy térképet a markomban... Ez reményt, életerőt ad, és kimozdít a holtpontról. Mi emberek nekiindulunk az útnak, ha hisszük, hogy van egy tervünk, ami segíteni fog.

NEM A TÉRKÉP, HANEM EZ A HIT A FONTOS.”

Prof. dr. ÁCS Pongrác
egyetemi tanár,
dékán

Prof. dr. Figler Mária
professor emerita,
TDK elnök

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A konferencia helyszíne:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Pécs, Vörösmarty utca 4.

MS Teams

Előadások: az előadások időtartama maximum 10 perc. Az előadásokat 5 perces vita követi. Az előadás 1 perces túllépése 5 pont levonást eredményez. 5 perces idő túllépés esetén a vita nem kezdhető meg, így a vitakészséget pont nem adható és az előadás megszakításra kerül a levezető elnök részéről.

A bemutatott munkákat egy szakmai zsűri értékeli. A bíráló elvi alapja, hogy kizárólag az előadó saját munkája kerül értékelésre, ezért az Országos Tudományos Diákköri Tanács szempontrendszerével összhangban elvárás egy függelék dia bemutatása, melyen a hallgató ismerteti az eredményekhez való saját hozzájárulását.

A zsűri elnöke felelős az adott tagozat levezetéséért, az előadás és a vita időtartamának monitorozásáért. Az előadásokat a zsűri tagjai 0-50 pont között értékelik, az alábbi „Pontozási szempontok” szerint.

A díjak megállapítása tagozatonként történik, a pontszámok átlagolása alapján. A zsűrielnök kérésére minden zsűritag köteles megindokolni döntését.

A zsűri a vitakészség megállapításakor figyelembe veheti, ha az előadó aktívan részt vesz a tagozat munkájában, hallgató társainak szakszerű és korrekt kérdéseket tesz fel.

Az értékelés során a szakmai zsűri pontrendszerben értékeli és rangsorolja az előadásokat. A pontszámok a következőkből adódnak össze:

PONTOZÁSI SZEMPONTOK

1. Eredmények, szakmai tartalma, bemutatása (maximum 20 pont)	max. pont
Absztrakt, formai követelmények, tudományos információ tartalma	0-5
A kutatás előzményeinek ismertetése; célkitűzések, hipotézisek fontosságának kiemelése; az alkalmazott módszerek és a kutatómunka folyamatának bemutatása az eredmények tudományos tartalma, kiértékelésének módszertana, a kutatás során felmerült problémák ismertetése; kapcsolat a konklúzió és a célkitűzések között; a további kutatások felvázolása.	0-15
2. Előadói stílus (maximum 10 pont)	max. pont
Az előadás a tudományos előadások szerkezetét követi; az előadó a szakterület terminológiáját megfelelően alkalmazza az eredményeinek bemutatása során; az előadó nem használ szükségtelenül idegen nyelvű szakkifejezéseket; a hazai és nemzetközi tudományos eredményeket beépíti előadásába; előadó stílusa magabiztos, az előadás nyelvezete könnyen érthető, felépítése logikus.	0-10
3. Szemléltető eszközök használata, humán demonstráció (maximum 10 pont)	max. pont
A rendelkezésre álló szemléltető eszközök alkalmazása; az ábrák mennyisége, minősége és információtartalma; az ábrák az előadás megértéséhez maximálisan hozzájárulnak.	0-10

4. Vitakészség és szakmai kompetencia (maximum 10 pont)	max. pont
Az előadó válasza a kérdésekre magabiztos, szakmailag helyes és a feltett kérdésekre fókuszál; tájékozott a tudományterület eredményeiről; a közönséggel kapcsolatot tart. 30 másodpercet meghaladó időtúllépés esetén a vitára maximum 5 pont adható. Amennyiben az előadás hossza eléri a 15 percet a vita nem kezdhető meg, így a vitakészségért pont nem adható.	0-10
5. Pontlevonások	
30-60 másodperces időtúllépés	- 5 pont
60 másodpercet meghaladó időtúllépés	- 10 pont
Függelék dia hiánya A bírálók különleges figyelmet fordítanak arra, hogy az előadáson bemutatott eredmények mennyiben tekinthetők a hallgató saját munkájának. Elvárás egy függelék dia bemutatása az előadás utolsó dijaként, melyen a hallgató bemutatja az eredményekhez való saját hozzájárulását, rövid felsorolás formájában. <i>A bírálat (azaz a pontok megállapítása) során kizárólag a saját munka kerül értékelésre. Ennek megfelelően a saját munkát részletező függelék ábrát nem tartalmazó előadások nem pontozhatók.</i>	<i>Az előadás nem pontozható</i>

Helyezések: Minden szekciót külön szakmai zsűri értékeli. A zsűri szekciónként I.-III. díjat ad ki, ezen kívül a Hallgatói Önkormányzat szekciónként egy különdíjat adományoz, néhány kiemelkedő előadás Támogatói elismerésben részesülhet, illetve valamennyi előadó és témavezető emléklapot kap.

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási, stb. hibákért a szerzők felelnek!

Valamennyi résztvevőnek eredményes szereplést és maradandó élményt kívánunk!

Szervezők

PROGRAM

Platform: MS Teams

Időpont:

2021. május 7. (péntek)

9.30 - 10.00 Ünnepélyes megnyitó (ETK_XXVII. TDK - Megnyitó – Megnyitó csoport)

10.00 Szekcióülések (ETK_XXVII. TDK - SZEKCIÓK, közben szünetek)

Időpont:

2021. május 8. (szombat)

10.00 Eredményhirdetés, a konferencia zárása (ETK_XXVII. TDK - Megnyitó –
Eredményhirdetés csoport)

RÉSZLETES PROGRAM

2020. május 7. (péntek)

I. SZEKCIÓ

Nursing section

Chairman:	dr. habil. Verzár Zsófia	egyetemi docens
Members:	dr. habil. Máté Orsolya	egyetemi docens
	Szabó László	szakoktató
	Bende Judit	HÖK

10.00-10.15

Karu Yusuf Elisha

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

HEALTH BEHAVIOR COMPARISON AMONG INTERNATIONAL STUDENTS

Témavezetők: dr. Raposa László Bence, Pusztai Dorina Erzsébet

10:15 - 10:30

Bahar Mohammad Ajj

Pécs - ápolás MSc - intenzív I. évfolyam, nappali / full time munkarend

MOTHER'S BELIEFS AND PRACTICES REGARDING THE DIET AND USE OF HERBAL MEDICINES TO TREAT DIARRHEA IN A RURAL COMMUNITY DHAKA BANGLADESH

Témavezető: dr. Karen Lund

10:30 - 10:45

Njeri Carolyne Wanjiku

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FACTORS ASSOCIATED WITH QUALITY OF LIFE IN DEMENTIA PATIENTS

Témavezetők: dr. Raposa László Bence, Pusztai Dorina Erzsébet

10:45 - 11:00

Nwome Augustina Ogechukwu

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SLEEPING HABITS AMONG STUDENTS

Témavezetők: dr. Raposa László Bence, Pusztai Dorina Erzsébet

11:00 - 11:15

Okoye Amarachukwu Victoria

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SLEEP QUALITY AND QUANTITY OF INTERNATIONAL STUDENT

Témavezetők: Pusztai Dorina Erzsébet, dr. Raposa László Bence

11:15 - 11:30

Olagoke Boluwatife Fiyin

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

USE OF ALTERNATIVE THERAPIES AMONG UNIVERSITY STUDENTS

Témavezető: dr. Takács Krisztina

11.30 – 11.45

Szünet

11:45 - 12:00

Pamela Ngozi Ohiri

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EATING HABITS OF INTERNATIONAL STUDENTS IN HUNGARY

Témavezetők: dr. Raposa László Bence, Pusztai Dorina Erzsébet

12:00 - 12:15

Pelumi Samuel Akinola

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KNOWLEDGE AND ATTITUDES OF COLLEGE STUDENTS IN HUNGARY TO SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES

Témavezetők: dr. Turcsán Judit, Ligetvári Roland

12:15 - 12:30

Peter Moses Bazhigila

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

CIRCUMSTANCES FOR HOSPITAL CARE OF AUTISTIC CHILDREN

Témavezető: dr. Takács Krisztina

II. SZEKCIÓ

Diagnosztikai képzés – Radiográfia I. szekció

Zsúri elnök:	dr. habil. Kovács Árpád	egyetemi docens
Zsúri tagok:	dr. Kovács Péter	adjunktus
	dr. Tollár József	adjunktus
	Mezei Martin	HÖK

10:00 - 10:15

Farkas Dávid

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend
INCIDENTÁLIS PAJZSMIRIGY ELTÉRÉSEK ELŐFORDULÁSI GYAKORISÁGA FDG-PET/CT VIZSGÁLATOK SORÁN

Témavezetők: dr. Tóth Zoltán, Kisiván Tímea

10:15 - 10:30

Himpli Bence

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A FIELD IN FIELD SUGÁRMEZŐ TECHNIKA ALKALMAZÁSÁNAK HATÁSA A HOMOGENITÁSRA

Témavezető: Walter Norbert

10:30 - 10:45

Jenei Tímea

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
BÓRDAGANATOS PÁCIENSEK TELJES TEST PET/CT VIZSGÁLAT SORÁN ÉSZLELT GASZTROINTESTINÁLIS HALMOZÓDÁSOK ÖSSZEFÜGGÉSE

Témavezető: Sipos Dávid

10:45 - 11:00

Magyar-Lengyel Judit

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

RECTUM SUGÁRTERHELÉSÉNEK VIZSGÁLATA PROSTATARÁK SUGÁRKEZELÉSE SORÁN

Témavezetők: Ungvári Tamás, Sipos Dávid

11:00 - 11:15

Mátyás Bettina

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GLIÓMÁK PRE-OPERATÍV VIZSGÁLATA MODERN MR MÓDSZEREKKEL

Témavezetők: dr. Horváth Andrea, Sipos Dávid

11:15 - 11:30

Pavelka Zóra Bettina

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
ISCHÉMIÁS STROKEOS BETEGEK KÉPALKOTÓI VIZSGÁLATA ÉS SZUBAKUT ÁLLAPOTBAN TÖRTÉNŐ KEZELÉSI LEHETŐSÉGEI

Témavezető: dr. Tollár József

11.30 – 11.45 **Szünet**

11:45 - 12:00

Szabó Anita

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend
**BAL KAMRAI FUNKCIÓ ÖSSZEHASONLÍTÁSA CT ÉS MR KÉPALKOTÁSSAL
SERTÉSMODELL KÍSÉRLETEKBEN**

Témavezetők: dr. Petneházy Örs, Sipos Dávid

12:00 - 12:15

Torma Luca

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**A 18F-FDG PET/CT METABOLIKUS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFÜGGÉSE AZ
EMLŐDAGANAT KLINIKOPATOLÓGIAI TÉNYEZŐIVEL**

Témavezető: Sipos Dávid

12:15 - 12:30

Vargáné Kovács Tünde

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

**SÜRGŐSSÉGI ESETEK KÉPALKOTÓ DIAGNOSZTIKÁJA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A
VIZELETKIVÁLASZTÓ RENDSZER ACUT BETEGSÉGEIRE**

Témavezetők: dr. Novák Enikő, Sipos Dávid

12:30 - 12:45

Juhász Kamilla

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc I. évfolyam, levelező munkarend

**NEUROINTERVENCZIÓT KÖVETŐ POST-THROMBECTOMIÁS SZÖVŐDMÉNYEK
DIFFERENCIÁLDIAGNOSZTIKÁJA**

Témavezetők: dr. Gáspár Tamás, dr. Tóth Arnold

III. SZEKCIÓ

Dietetika és táplálkozástudományi szekció I.

Zsúri elnök:	Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea	adjunktus
Zsúri tagok:	Gyócsiné Varga Zsófia	szakoktató
	Galambosi Rebeka	szakoktató
	Csicsai Annamária	HÖK

10:00 - 10:15

Csernyán Vita

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A KETOGEN DIÉTA TESTTÖMEGRE GYAKOROLT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA
Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

10:15 - 10:30

Dévai Lilla

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG FELMÉRÉSE A KÖZÉTKEZTETÉSBEN
Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

10:30 - 10:45

Héjas Csenge

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
AZ INSTAGRAM ÉLELMISZERVÁLASZTÁSRA ÉS TESTKÉPRE GYAKOROLT HATÁSA BUDAPESTI ÉS PÉCSI EGYETEMISTA HALLGATÓK KÖRÉBEN
Témavezető: Gyócsiné Varga Zsófia

10:45 - 11:00

Hóka Szilvia

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend
NYELÉSI NEHEZÍTETTSÉG ÉS ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA KRÓNIKUS PULMONÁLIS BETEGSÉGBEN SZENVEDŐKNÉL
Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:00 - 11:15

Molnár Zita Veronika

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A BLW MÓDSZER VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON
Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

11:15 - 11:30

Sebestyén Anna Bianka

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
NÖVÉNYI ITALOK MIKRO- ÉS MAKROTÁPANYAG-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA
Témavezetők: Marosvölgyi Tamás, Szabó Zoltán

11:30 - 11:45

Szabó Fruzsina

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
AZ INZULINREZISZTENCIA ÉS AZ ÉRELMESESEDÉS KOCKÁZATAINAK ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN
Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

11:45 - 12:00

Tischlér Renáta Anikó

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A ROMA ÉS NEM ROMA LAKOSSÁG TÁPLÁLKOZÁSI ÉS ALKOHOLFOGYASZTÁSI SZOKÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

12.00 – 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Tisza Boglárka Bernadett

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A DÉLI GYÜMÖLCSŐK ÉS KERESKEDELMI FORGALOMBAN KAPHATÓ LEVELEK BIOAKÍTV VEGYÜLETEINEK ANALÍZISE

Témavezetők: Csöndör Éva, Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

12:45 - 13:00

Várda Viktória

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SZACHARÓZ BEVITEL VIZSGÁLATA SERDÜLŐ KOROSZTÁLYNÁL

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

13:00 - 13:15

Virág Kincső

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KERESZTÉNYEK ÉS BUDDHISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS ÉLETMINŐSÉGÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Témavezető: Szabó Zoltán

13:15 - 13:30

Zsálig Dorottya

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ANABOLIKUS ANDROGÉN SZTEROID HASZNÁLÓ HOBBI TESTÉPÍTŐK TÁPLÁLKOZÁSI, ANTROPOMETRIAI ÉS ATTITÚD VIZSGÁLATA

Témavezető: Szabó Zoltán

IV. SZEKCIÓ

Orvosi Laboratóriumi diagnosztika szekció

Zsúri elnök:	dr. Takács Krisztina	adjunktus
Zsúri tagok:	dr. Rajnics Péter	egyetemi docens
	dr. Elekes Krisztián	adjunktus
	Tóth János	HÖK

10:00 - 10:15

Bárándi Gergő

Pécs - klinikai laboratóriumi kutató MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

**AZ AKT FEHÉRJE SZEREPÉNEK VIZSGÁLATA A MITOKONDRIALIS DINAMIKÁBAN
OXIDATÍV STRESSZ ESETÉN**

Témavezetők: dr. Fekete Katalin, dr. Szabó Aliz, dr. Gombos Katalin

10:15 - 10:30

Bessenyei Ágnes

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PREANALITIKAI HIBÁK A VÉRKÉP DIAGNOSZTIKÁBAN

Témavezetők: dr. Stromájer-Rácz Tímea, Karizs Tünde

10:30 - 10:45

Borbély Petra

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AKUT STRESSZ MÉRÉSE E-SPORT JÁTÉKOSOK KÖRÉBEN

Témavezetők: dr. Stromájer-Rácz Tímea, Csöndör Éva

10:45 - 11:00

Grunda Zsolt

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

**AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN HASZNÁLTATOS ÉS A LAKOSSÁG SZÁMÁRA KERESKEDELEMBEN
ELÉRHETŐ KÉZFERTŐTLENÍTŐK ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

Témavezetők: dr. Kerényi Monika, Far Gabriella

11:00 - 11:15

Herczeg Erzsébet

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**A KÜLÖNBÖZŐ SZÁLAS ÉS FILTERES TEAFÉLÉK KÉMIAI BELTARTALMI ÉRTÉKÉNEK
VIZSGÁLATA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

Témavezetők: dr. Stromájer-Rácz Tímea, Csöndör Éva

11:15 - 11:30

Horváth Petra Mónika

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**SOMOGY MEGYEI TELEPÜLÉSEK IVÓVÍZMINŐSÉGÉNEK KOLORIMETRIÁS ÉS
SPEKTROFOTOMETRIÁS VIZSGÁLATA**

Témavezetők: dr. Stromájer-Rácz Tímea, Csöndör Éva

11:30 - 11:45

Huszár Szemirámisz

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZOPOGATÓ TABLETTÁK ÉS SZÁJÖBLÍTŐ FOLYADÉKOK FERTŐTLENÍTŐ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA, HOGY MIKÉNT BEFOLYÁSOLJÁK A SZÁJÜREG MIKROFLÓRÁJÁT

Témavezető: dr. Kerényi Mónika

11:45 - 12:00

Lovonyák Klaudia

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KAKAÓBABOK ÉS ÉTCSOKOLÁDÉK ANTIOXIDÁNS HATÁSÁNAK, METIL-XANTIN ÉS D2-VITAMIN-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezetők: dr. Nagy István Rudolf, Csöndör Éva

12.00 – 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Ocskay Anna Édua¹, Vinkó Zsófia²

¹Pécs - klinikai laboratóriumi kutató MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

²PTE ÁOK - általános orvos - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A RINGER-LAKTÁT OLDAT NEM MÉRSÉKLI A GYULLADÁSOS VÁLASZT HEVENY HASNYÁLMIRIGY-GYULLADÁSBAN – METAANALÍZIS

Témavezetők: dr. Pánczky Andrea, dr. Ocskay Klementina

12:45 - 13:00

Pintér Judit Tímea

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KÜLÖNFÉLE ILLÓOLAJOK ÉS A KANNABISZ OLAJ ANTIMIKROBIÁLIS HATÁSAINAK VIZSGÁLATA, KÉMIAI ANALÍZISŰK GÁZKROMATOGRÁFIÁVAL

Témavezetők: dr. Stromájer-Rácz Tímea, Csöndör Éva

13:00 - 13:15

Zámbori Ibolya

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZABAD TRIJÓDTHYRONIN SZINTEK MEGBÍZHATÓAN TÁMASZTJÁK ALÁ A T3-HYPERTHYREOSIS DIAGNÓZISÁT?

Témavezetők: prof. dr. Toldy Erzsébet, dr. Konderák Judit

V. SZEKCIÓ

Védőnő és prevenció szakció

Zsűri elnök:	Karamánné dr. habil. Pakai Annamária	egyetemi docens
Zsűri tagok:	dr. Karácsony Ilona Hajnalka	adjunktus
	dr. Sánta Emese	adjunktus
	Süte Cintia	HÖK

10:00 - 10:15

Böde Franciska

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÁRANDÓSOK FIZIKAI AKTIVITÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezetők: Bornemissza Ágnes Ivette, dr. Bufa Anita

10:15 - 10:30

Deme Bettina

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÁLTOZÓKORBAN ÉLŐ NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

10:30 - 10:45

Fekete Kata

Pécs - táplálkozástudományi MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ÚJSZÜLŐTTKORI KIHŰLÉS JELENTŐSÉGE ÉS KÍSÉRLETES MODELLEZÉSE

Témavezetők: dr. Garami András, Vereczkei Zsófia

10:45 - 11:00

Hegedűs Bianka Ágnes

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FOGÁSZATI PREVENCIÓS VIZSGÁLATOK ÉS CARIES PREVALENCIA VIZSGÁLATA 13-15 ÉVES KORÚ GYERMEKEKNÉL

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

11:00 - 11:15

Horváth Cintia

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PÁRKAPCSOLATI ERŐSZAK

Témavezető: Harjánné dr. Brantmüller Éva

11:15 - 11:30

Horváth Luca

Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ANTENATÁLIS SZORONGÁS HÁTTÉRTÉNYEZŐINEK VIZSGÁLATA A II. ÉS III. TRIMESZTERBEN LÉVŐ GRAVIDÁK KÖRÉBEN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

11:30 - 11:45

Horváth Veronika Mária

Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PSZICHÉS, SZOCIÁLIS STÁTUSZ ÉS EGÉSZSÉGI PROBLÉMÁK, MINT A KORASZÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐI

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

11:45 - 12:00

Kelemen Zsófia

Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÉDŐOLTÁSOKKAL KAPCSOLATOS SZÜLŐI ATTITÜDŐKET BEFOLYÁSOLÓ FAKTOROK

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

12.00 – 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Lajtos Livia

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÁRANDÓSOK VITAMINFOGYASZTÁSI ÉS TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI

Témavezető: Bornemissza Ágnes Ivette

12:45 - 13:00

Polecsák Patrícia Judit

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

BŐLCSŐHALÁL

Témavezető: Harjáné dr. Brantmüller Éva

13:00 - 13:15

Rácz Viktória Kinga

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

***AZ ASTHMA BRONCHIALE HATÁSA A MINDENNAPI ÉLET TEVÉKENYSÉGEIRE
SERDÜLŐK KÖRÉBEN***

Témavezető: Karamáné dr. Pakai Annamária

13:15 - 13:30

Soós Zsófia

Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

***A SZÜLŐ- GYERMEK KAPCSOLAT KIALAKULÁSÁNAK VIZSGÁLATA ŐRÖKBEFOGADÁS
ESETÉN***

Témavezető: Bornemissza Ágnes Ivette

VI. SZEKCIÓ

Health sciences section

Chairman:	dr. habil. Turcsán Judit	egyetemi docens
Members:	Tardi Péter Sándor	szakoktató
	Tumpek Nikolett Ildikó	szakoktató
	Údvarács Kyra	HÖK

13:30 - 13:45

Amirhossein Modarresi

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MEASUREMENT OF SELF-SUPPORTING ABILITY AMONG PATIENTS WITH HIP REPLACEMENT

Témavezetők: dr. habil. Hock Márta, dr. Makai Alexandra

13:45 - 14:00

Devar Hurmz

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

POSTURAL AWARENESS AND COMPLEX FUNCTIONAL TRAINING IN TREATING UPPER CROSS SYNDROME AMONG YOUNG ADULTS

Témavezető: Papp Zsófia, Wang Zhe

14:00 - 14:15

Donjeta Shala

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EATING HABITS AND LIFESTYLE CHANGES DURING COVID-19 AMONG FOREIGN STUDENTS IN HUNGARY

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

14:15 - 14:30

Fisayo Esther Oladayo

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

LEVEL OF PHYSICAL ACTIVITY AMONG INTERNATIONAL STUDENTS

Témavezetők: dr. Raposa László Bence, Pusztai Dorina Erzsébet

14.30 – 14.45

Szünet

14:45-15:00

Lang Yinan

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

INFLUENCE OF MATERNAL GESTATIONAL DIABETES MELLITUS ON THE PERINATAL OUTCOMES IN WOMEN WITH GESTATIONAL DIABETES MELLITUS IN MATERNITY AND CHILDCARE CENTER OF QINHUANGDAO

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

15:00-15:15

Luka Bitrus Ijptil

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EVALUATION OF THE QUALITY OF LIFE AND HEALTH RELATED STATUS IN PEOPLE WITH KNEE OSTEOARTHRITIS IN HUNGARY

Témavezető: Telek Laura

15:15-15:30

Rabinder Kumar

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

QUALITY OF LIFE AMONG PATIENT WITH ROTATOR CUFF INJURIES

Témavezető: dr. habil. Hock Márta, dr. Makai Alexandra

VII. SZEKCIÓ

Sportfizioterápia szekció

Zsúri elnök:	dr. habil. Járomi Melinda	egyetemi docens
Zsúri tagok:	dr. Császár Gabriella Edit	adjunktus
	Sió Eszter	szakoktató
	Vida Klaudia	HÖK

10:00 - 10:15

Bokor Laura

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**AZ UTÁNPÓTLÁS KORÚ NŐI RÓPLABDÁZÓK KÖRÉBEN KIALAKULÓ TÖRZSIZOM
GYENGESÉGÉNEK HATÁSA ÉS FEJLESZTÉSE AZ ALSÓ ÉS FELSŐ VÉGTAGRA**

Témavezető: Tóth Bettina

10:15 - 10:30

Csendom Lajos Viktor

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**SCAPULA DYSKINESIS ÉS SUBACROMIALIS IMPINGEMENT SZINDRÓMA KEZELÉSE
AMATŐR TESTÉPÍTŐKNÉL**

Témavezető: Rozner Klaudia

10:30 - 10:45

Doncsecz Dorina

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**TÖRZSSTABILIZÁCIÓ HATÁSA, FEJLESZTÉSE A LÖVŐERŐRE ÉS A LÖVÉS
PONTOSSÁGRA KÉZILABDÁSOKNÁL**

Témavezető: Tóth Bettina

10:45 - 11:00

Egyed Gabriella Katalin

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁNC SPORTTERÁPIA VÉNÁS BETEGEKNÉL

Témavezetők: dr. Járomi Melinda, dr. Makai Alexandra

11:00 - 11:15

Laufer Noémi

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

KIEGÉSZÍTŐ TERÁPIÁK A SPORTSÉRÜLÉSEK UTÁNI REHABILITÁCIÓBAN

Témavezető: Telek Laura

11:15 - 11:30

Nagy Borbála Berta

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**TÉRD INSTABILITÁSA FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN, LÖVÉS SEBESSÉG ÉS LÖVÉS
PONTOSSÁG FEJLESZTÉSE**

Témavezető: Németh-Gyenes Vivien

11:30 - 11:45

Sebők Nóra

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ASZIMMETRIA VIZSGÁLATA ÉS KORREKTÍV TRÉNING HATÁSA SERDÜLŐKORÚ VÍVÓKNÁL

Témavezetők: Szép Hedvig, Miszory Erika Viktória

11:45 - 12:00

Szalai Regina

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ELŐREHELYEZETT FEJTARTÁS VIZSGÁLATA ÉS KEZELÉSE SPRINTEREK KÖRÉBEN

Témavezető: Tóth Bettina

12.00 - 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Tabi Gábor Nándor

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

OKOSESZKŐZ OKOZTA ELŐRE HELYEZETT FEJTARTÁS VIZSGÁLATA ÉS KEZELÉSE EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Tóth Bettina

12:45 - 13:00

Takács Bence Csaba

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KORREKCIÓS TRÉNING HATÉKONYSÁGVIZSGÁLATA U15-ÖS BASEBALL JÁTÉKOSOK KÖRÉBEN

Témavezető: Tóth Bettina

13:00 - 13:15

Takács Enikő Barbara

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FELSŐ KERESZTEZETT SZINDRÓMA VIZSGÁLATA FÚVÓSZENEKARI TAGOK KÖRÉBEN

Témavezető: Rozner Klaudia

VIII. SZEKCIÓ

Dietetika és táplálkozástudományi szekció II.

Zsúri elnök:	Breitenbach Zita	tanársegéd
Zsúri tagok:	Szabó Zoltán	tudományos segédmunkatárs
	Pergel Mónika	szakoktató
	Kelemen Fruzsina Kinga	HÖK

10:00 - 10:15

Ambrus Barbara

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
STRESSZ HATÁSA A KÖZÉPISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAIRA
Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna

10:15 - 10:30

Balogh Dóra

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A FELSŐ OSZTÁLYOS GYERMEKEK TESTÖSSZETÉTELÉNEK ÉS TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA
Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

10:30 - 10:45

Flender Fanni

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A MÉDIA BEFOLYÁSA A VEGÁN ÉTREND VÁLASZTÁSÁBAN
Témavezető: Gyócsiné Varga Zsófia

10:45 - 11:00

Gubicskó Tamás

Pécs - Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium
KÖZÉPISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA AZ ONLINE OKTATÁS ALATT
Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

11:00 - 11:15

Kuczi Dorina

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
KETOGEN ÉTREND HATÁSA A KÜLÖNBÖZŐ ÉLETKORÚ ÉS FOGLALKOZÁSÚ LAKOSSÁG KÖRÉBEN
Témavezető: Szántóri Patricia

11:15 - 11:30

Lőrinczné Tóth Katalin

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend
AZ ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK, ÉS A TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOT HATÁSA A KORONAVÍRUS FERTŐZÉS LEFOLYÁSÁRA
Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:30 - 11:45

Marx Laura

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSBEN SZENVEDŐK D VITAMIN BEVITELÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

11:45 - 12:00

Németh Boglárka

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

AKTÍV SZURKOLÓK CSOPORTOS SÚLYKEZELÉSI ÉS EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDOT NYÚJTÓ PROGRAMJA TOPFLIGHT LABDARÚGÓ KLUBOKBAN

Témavezető: Gyócsiné Varga Zsófia

12.00 - 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Oláh Gergő

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ EGÉSZSÉGMŰVELTSÉG ÉS DIETETIKAI TANÁCSADÁS VIZSGÁLATA SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERI BETEGSÉGBEN SZENVEDŐK KÖRÉBEN

Témavezetők: Csölle Ildikó, Tisza Boglárka Bernadett

12:45 - 13:00

Pálfi Hanna

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

DOWN-SZINDRÓMÁSOK TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTA

Témavezetők: dr. Tígyi Zoltán Andrásné, Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

13:00 - 13:15

Somogyi Kitti

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GASTROESOPHAGEALIS REFLUX BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ BETEGEK ÉTKEZÉSI SZOKÁSAINAK HATÁSA AZ ALVÁS MINŐSÉGÉRE

Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

13:15 - 13:30

Ujhelyi Bettina

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FOKHAGYMA ÉS AZT TARTALMAZÓ TERMÉKEK HATÁSAINAK ÉS ISMERTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA A MAGYARORSZÁGON ÉLŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

13:30 - 13:45

Viczán Viktória

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VIZSGASTRESSZ TÁPLÁLKOZÁSRA ÉS ÉLELMISZERVÁLASZTÁSRA GYAKOROLT HATÁSA EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN

Témavezető: Czeglédiné Asztalos Ágnes

13:45 - 14:00

Wang Panqi

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

***A MAGYAR ÉS KÍNAI LAKOSSÁG TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ
VIZSGÁLATA***

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

IX. SEKCIÓ

Mentőtiszt szekció

Zsűri elnök:	dr. Radnai Balázs	adjunktus
Zsűri tagok:	dr. Bánfai Bálint	adjunktus
	Musch János	szakoktató
	Szalay Katalin	HÖK

10:00 - 10:15

Kurucz Balázs

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A POLYTRAUMATIZÁLT BETEGEK SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSÁNAK ALAPELVEI

Témavezető: Pandur Attila András

10:15 - 10:30

Témavezető:

Balpataki Ildikó Zsuzsa

Pécs - ápolás MSc - aneszteziológiai I. évfolyam, nappali / full time munkarend

SÚLYOS SÉRÜLT ELLÁTÁS PROTOKOLJA A MAGYAR HONVÉDSÉG EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÓ CENTRUMÁBAN

Témavezető: dr. Verzár Zsófia, Karamánné dr. Pakai Annamária

10:30 - 10:45

Barbi Krisztián

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ AKUT ISCHAEMIÁS STROKE FELISMERÉSÉNEK HATÉKONYSÁGA A DÉL-DUNÁNTÚLI MENTŐDOLGOZÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Schiszler Bence

10:45 - 11:00

Bocz Botond

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

AZ ÉGETT BETEGEK HELYSZÍNI FOLYADÉKTERÁPIJÁNAK VIZSGÁLATA-EGY ÚJ PREHOSPITÁLIS FORMULA HATÉKONYSÁGA

Témavezető: Pandur Attila András

11:00 - 11:15

Bogár Bence

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A PULMONÁLIS EMBÓLIA RIZIKÓSTRATIFIKÁCIÓJA A SÖRGŐSSÉGI OSZTÁLYON

Témavezető: Pandur Attila András

11:15 - 11:30

Böndök Zsófia

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

ÉGETT BETEGEK KÜLÖNBÖZŐ FOLYADÉKRESZUSZCITÁCIÓS TERÁPIÁS LEHETŐSÉGEIVEL FOGLALKOZÓ VIZSGÁLATOK ELEMZŐ VIZSGÁLATA

Témavezető: Priskin Gábor

11:30 - 11:45

Csóka Boglárka Alexandra

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

TÉVHITEK ÉS TÉNYEK A VÉRZÉSEK ÉS ÉGÉSI SÉRÜLÉSEK ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

Témavezető: dr. Bánfai Bálint

11:45 - 12:00

Fafka Sarolta

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS OKTATÁS HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE CSERKÉSZEK ÉS KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK KÖRÉBEN

Témavezető: dr. Bánfai Bálint

12.00 – 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Iván Boglárka

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A DÉL-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ MENTŐDOLGOZÓK FELKÉSZÜLTSGE A TÖMEGES ELLÁTÁSOK SORÁN

Témavezető: Pandur Attila András

12:45 - 13:00

Járó Cipriána

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ AKUT KARDIOVASZKULÁRIS KÓRKÉPEK JELLEMZŐI A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN: AZ EKG DIAGNOSZTIKAI ÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA NSTEMI BETEGPOPULÁCIÓ ESETÉN

Témavezető: Pandur Attila András

13:00 - 13:15

Jauch Melinda

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PREHOSPITÁLIS ULTRAHANG HASZNÁLATA TOMPA HASI SÉRÜLTEK KÖRÉBEN

Témavezető: Pandur Attila András

13:15 - 13:30

Juricsek Johanna

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MELLKASI FÁJDALOM DIFFERENCIÁL DIAGNOSZTIKÁJA A PREHOSPITÁLIS ELLÁTÁSBAN

Témavezető: Pandur Attila András

13:30 - 13:45

Keszthelyi Antónia

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGAS HŰSÉGŰ SZIMULÁTOROK HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA A MENTŐTISZT KÉPZÉSBEN-PILOT VIZSGÁLAT ELSŐ FÁZISA

Témavezető: Pandur Attila András

13:45 - 14:00

Pető Dániel

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

***KISGYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSSAL KAPCSOLATOS
ATTITÚDJE***

Témavezető: dr. Bánfai Bálint

14:00 - 14:15

Petrovics Bence

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A T-CPR HATÉKONYSÁGA ÉS KIMENETELE A PREHOSPITÁLIS ELLÁTÁSBAN

Témavezetők: Pandur Attila András, Nagy Tamás

14:15 - 14:30

Varga Máté Márk

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

***A VÉNÁS THROMBOEMBOLIÁS (PULMONÁLIS EMBÓLIA) ESEMÉNYEK A SÜRGŐSSÉGI
ELLÁTÁSBAN-PILOT STUDY***

Témavezető: Pandur Attila András

X. SZEKCIÓ

Csecsemő és kisgyermeknevelő és Egészségügyi Tanár szekció

Zsúri elnök:	dr. Deutsch Krisztina	adjunktus
Zsúri tagok:	Pusztai Dorina Erzsébet	tanársegéd
	Rozmann Nóra	szakoktató
	Horváth Eszter	HÖK

10:00 - 10:15

Bokor-Barta Anita

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

MESEFELDOLGOZÁSI MÓDSZEREK MEGJELENÉSE A KISGYERMEKNEVELŐK, ÓVODAPEDAGÓGUSOK, TANÍTÓK MUNKÁJÁBAN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

10:15 - 10:30

Horváth Bernadett Ildikó

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA III. évfolyam, nappali / full time munkarend

GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK- GONDOZÁSÁNAK ISMERETEI ÉS A MESÉLÉS KAPCSOLATA SZÜLŐI VÁLASZOK ALAPJÁN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

10:30 - 10:45

Jagodicsné Szőke Szilvia

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

A KISGYERMEKNEVELŐK MUNKAKÖRÉBŐL EREDŐ MEGTERHELÉSEK KÖVETKEZMÉNYE A SZOMATIKUS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTRA ÉS A NEGATÍV HATÁSAINAK KIVÉDÉSÉT SEGÍTŐ EGYÉNI ERŐFORRÁSOK VIZSGÁLATA

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

10:45 - 11:00

Kovács Orsolya

Pécs - egészségügyi tanár MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

DIGITÁLIS OKTATÁS VALÓSÁGA AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÉPZÉSBEN TANÁR-DIÁK SZEMMEL

Témavezető: dr. Tigyi Zoltán Andrásné

11:00 - 11:15

Maczinkó Lili

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FELNÖTT LAKOSSÁG GYÓGYSZERFOGYASZTÁSI SZOKÁSAINAK, EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK ÉS BETEGSÉGMEGÉLÉSÉNEK FELMÉRÉSE HIPERTÓNIÁBAN SZENVEDŐ BETEGEK KÖRÉBEN

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Varga Bernadett

11.15 – 11.30

Szünet

11:30 -11:45

Molnár Éva

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

ALVÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA KISGYERMEKEK KÖRÉBEN

Témavezetők: dr. Karácsony Ilona Hajnalka, dr. Benkő Brigitta

11:45 - 12:00

Molnár Ferenc

Pécs - egészségügyi tanár MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

ABCDE SZEMLÉLETŰ BETEGVIZSGÁLAT OKTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÉPZÉSEKBEN (SARS-COV-19 ALATT)

Témavezetők: dr. Deutsch Krisztina, Pandur Attila András

12:00 - 12:15

Pál Klaudia Vanda

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KISGYERMEKEK SZABADIDŐ ELTÖLTÉSE NAPJAINKBAN A SZÜLŐI AKTIVITÁS ÉS A SZOCIODEMOGRÁFIAI FAKTOROK FÜGGVÉNYÉBEN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

12:15 - 12:30

Tóth Laura

Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A 3-6 ÉVES KISGYERMEKEK DIGITÁLIS ESZKÖZHASZNÁLATA, ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK A KISGYERMEKEK ÉS A SZÜLŐK VÁLASZAINAK KÖRÉBEN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

XI. SEKCIÓ

Rekreáció és sportmenedzser szekció

Zsúri elnök:	dr. Morvay-Sey Kata	adjunktus
Zsúri tagok:	dr. Paár Dávid	adjunktus
	dr. Melczér Csaba	adjunktus
	Bartha Yvette	HÖK

10:00 - 10:15

Rajháthy Noémi Zsófia

Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÖZÉPISKOLÁSOK ÖNÉRTÉKELÉSE ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI A FIZIKAI AKTIVITÁSSAL, TÁRSAS TÁMOGATÁSSAL ÉS A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HASZNÁLATÁVAL, EGY KERESZTMETSZETI VIZSGÁLAT

Témavezető: dr. Barcsi Tamás, dr. Makai Alexandra

10:15 - 10:30

Cseh Kristóf

Pécs - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc - egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

ÁLTALÁNOS- ÉS KÖZÉPISKOLAI PEDAGÓGUSOK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezető: dr. Cselik Bence

10:30 - 10:45

Derkács Evelin Andrea

Pécs - sportmenedzser MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

MAGYAR SPORTOLÓK ÉS SPORTSZÉKTORBAN TEVÉKENYKEDŐ SZAKEMBEREK FIZIKAI AKTIVITÁSÁNAK VIZSGÁLATA A COVID-19 KIJÁRÁSI KORLÁTOZÁS ELŐTTI ÉS ALATTI IDŐSZAKBAN

Témavezető: prof. dr. Ács Pongrác

10:45 - 11:00

Kulcsár Kinga

Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

NÉPTÁNCOSOK FIZIKAI AKTIVITÁSA, MENTÁLIS ÉS TÁRSAS EGÉSZSÉGE

Témavezető: dr. Deutsch Krisztina

11:00 - 11:15

Nagy Lili

Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

BARCSI FIATALOK SPORTOLÁSI ÉS REKREÁCIÓS SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Témavezető: dr. Hideg Gabriella

11.15 – 11.30

Szünet

11:30 -11:45

Szabó Szabolcs Imre

Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

VEZETŐI STÍLUSOK ADAPTÁLÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ ÜZLETI ÉLETBŐL A SPORT VILÁGÁBA

Témavezető: dr. Paár Dávid

11:45 - 12:00

Tóth Dorottya

Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A NŐILABDARÚGÁST ŐVEZŐ PROBLÉMÁK VIZSGÁLATA

Témavezető: dr. Filó Csilla Ildikó

12:00 - 12:15

Turi Nikolett

Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

SPORTFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA A HÁTRÁNYOS ÉS ELMARADOTT HELYZETŰ TELEPÜLÉSEK LAKOSAINAK KÖRÉBEN

Témavezető: dr. Hideg Gabriella

XII. SZEKCIÓ

Fizioterápia szekció

Zsúri elnök:	dr. Schmidt Béla	főiskolai tanár
Zsúri tagok:	dr. Leidecker Eleonóra	adjunktus
	Csiszár-Vörös Viktória	szakoktató
	Takács Tamara	HÖK

10:00 - 10:15

Bokori Boglárka

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MEDENCEFENÉK IZOMZATÁNAK REHABILITÁCIÓJA A HÜVELYI ÚTON SZÜLT ÉS A CSÁSZÁRMETSZÉSEN ÁTESETT NŐK ESETÉBEN LUMBALIS MOTOROS KONTROLL FÜGGVÉNYÉBEN

Témavezetők: Major-Gyulasi Isabel, Rozner Klaudia

10:15 - 10:30

Borbély Noémi

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TELEMEDICINA PANDÉMIA IDEJÉN-ÜLŐMUNKÁT VÉGZŐ DOLGOZÓK ONLINE MOZGÁSTERÁPIÁJA

Témavezető: Németh-Gyenese Vivien

10:30 - 10:45

Bosnyák Noémi

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

A KORAI FEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI ÉS A DÉVÉNY MÓDSZER BEMUTATÁSA

Témavezető: Papp Zsófia

10:45 - 11:00

Dallos Enikő

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

STROKE BETEGEK KORAI REHABILITÁCIÓJA TŰKÖRTERÁPIÁVAL KIEGÉSZÍTVE, VALAMINT A LAKOSSÁG STROKE TUDATOSSÁGÁNAK FELMÉRÉSE

Témavezető: Németh-Gyenese Vivien

11:00 - 11:15

Gulyás Péter

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A TÉRDÍZÜLETRE HATÓ FLEXOR-EXTENSOR IZOMCSOPORT DISZBALANSZA ÉS IZOMEREJÉNEK VIZSGÁLATA TÉRDSÉRÜLÉSEK UTÁN

Témavezető: dr. Császár Gabriella Edit

11:15 - 11:30

Kalcsics Eliza

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A PRIMER DYSMENORRHEA KEZELÉSE FIZIOTERÁPIÁS MÓDSZEREKKEL FIATAL EGYETEMISTA LÁNYOK KÖRÉBEN

Témavezető: Preiner Szimonetta

11:30 - 11:45

Pető Rebeka Fanni

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A VÁRANDÓSSÁG MIATT KIALAKULT RECTUS DIASTASIS ÉS EZZEL EGYÜTT JÁRÓ DERÉKFÁJDALOM, VALAMINT ESZTÉTIKAI HIBÁK KEZELÉSE GYÓGYTORNÁVAL
Témavezető: Komáromy Márk, Jurik-Szalay Krisztina

11:45 - 12:00

Pongrácz Mónika

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
RECTUS DIASTASIS TORNA HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE KIEGÉSZÍTVE KINESIO TAPE ALKALMAZÁSÁVAL CSÁSZÁRMETSZÉSES ÉDESANYÁKNÁL
Témavezetők: Szép Hedvig, Major-Gyulási Isabel

12.00 – 12.30

Szünet

12:30 - 12:45

Szekér Boglárka

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A CARPALIS ALAGÚT SZINDRÓMA KONZERVATÍV KEZELÉSE
Témavezető: Németh-Gyenesse Vivien

12:45 - 13:00

Visi Dóra Vivien

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
GRAVIDÁK ÁLLAPOTFELMÉRÉSE ÉS NYOMON KÖVETÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A RECTUS DIASTASIS ÉS A GÁTIZMOK ÁLLAPOTÁRA
Témavezetők: Beleznai Viktória, Molnárné Csákvári Tímea

13:00 - 13:15

Vlasics Vivien

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
PERIFÉRIÁS FACIAL PARESIS KEZELÉSE PNF TECHNIKÁVAL KIEGÉSZÍTETT KOMPLEX KEZELÉSSSEL ÉS A BETEGSÉG OKOZTA LELKI VONATKOZÁSOK MÉRÉSE
Témavezető: Németh-Gyenesse Vivien

13:15 - 13:30

Zsigovits Nikolett Eszter

Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A STROKE-ON ÁTESETT BETEGEK EGYENSÚLY PARAMÉTEREINEK FEJLESZTÉSE PROPRIOCEPTIV NEUROMUSCULARIS FACILITATIO-S TECHNIKÁVAL
Témavezető: Tóth Bettina

XIII. SZEKCIÓ

Szülésznő szekció

Zsúri elnök:	dr. Vajda György	főorvos
Zsúri tagok:	Máté-Póhr Kitti	szakoktató
	Komlósi Kálmánné	szakoktató
	Kosztju Karina	HÖK

10:00 - 10:15

Csoknyay Adél

Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GRAVIDÁK EGÉSZSÉGÉNEK TESTI ÉS LELKI ÖSSZETEVŐINEK HATÁSA AZ ÉDESANYÁK ÉLETMINŐSÉGÉRE

Témavezetők: Tumpek Nikolett Ildikó, Rákosi Dóra

10:15 - 10:30

Fazekas Brigitta

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GRAVIDÁK EGÉSZSÉGÉNEK TESTI ÉS LELKI ÖSSZETEVŐINEK HATÁSA AZ ANYA-MAGZAT KAPCSOLATRA

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

10:30 - 10:45

Hajsó Kitti

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CSOPORTOS SZÜLÉSFELKÉSZÍTÉS RÉSZVÉTELÉT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK ÉS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A SZÜLÉS ALATT MEGÉLT FÉLELEMRE

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

10:45 - 11:00

Horváthné Berta Boglárka

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

CSÁSZÁRMETSZÉS UTÁNI ÉLETMÓD ÉS ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLAT MAGYARORSZÁGON

Témavezető: Komlósi Kálmánné

11:00 - 11:15

Pál Petra

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZÜLÉSZNŐK EDUKÁCIÓS-PSZICHOEDUKÁCIÓS FELADATAIVAL KAPCSOLATOS IGÉNYEK MEGISMERÉSE A MENOPAUZÁBAN LÉVŐK KÖRÉBEN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

11.15 – 11.30

Szünet

11:30 -11:45

Sinka Bernadett

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

PERINATÁLIS VESZTESÉGEK SZÜLÉSZNŐKRE GYAKOROLT HATÁSA

Témavezető: Komlósi Kálmánné

11:45 - 12:00

Szabó Bettina

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGZATI KROMOSZÓMA-RENDELLENESÉGEK SZÜRÉSE NON-INVAZÍV PRENATÁLIS GENETIKAI SZŰRŐTESZTTEL

Témavezetők: dr. Kiss Zsuzsanna, Máté-Póhr Kitti

12:00 - 12:15

Szegedi Evelin

Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZÜLÉSNŐI FELADATOK A SZÜLÉS ELŐTT ÉS UTÁN AZ ANYA- GYERMEK KÖTŐDÉS KIALAKÍTÁSÁBAN

Témavezető: dr. Karácsony Ilona Hajnalka

XIV. SZEKCIÓ

Diagnosztikai képzőkötés– Radiográfia II. szekció

Zsúri elnök:	prof. dr. Nyitrai Miklós	egyetemi tanár
Zsúri tagok:	dr. Vandulek Csaba	adjunktus
	Sipos Dávid	tanársegéd
	Tálas András	HÖK

11:00 – 11:15

Béres Anett

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc - képzőkötő diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

STRESSZ TALAJÁN KIALAKULÓ MIKROSTRUKTURÁLIS AGYI ELTÉRÉSEK VIZSGÁLATA DIFFÚZIÓS MR KÉPALKOTÁSSAL

Témavezetők: dr. Nagy Szilvia Anett, Sipos Dávid

11:15 - 11:30

Czeplédi Judit

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc - képzőkötő diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VOLUMENREDUKCIÓ EREDMÉNYEI A BKEOK-N TUDÓTTUMOROS BETEGEK ADAPTÍV TERÁPIÁJÁVAL 2018-2019 KÖZÖTT SZEREPELT BETEGEINKNÉL

Témavezetők: dr. Adamecz Zsolt, dr. Kovács Péter, Geszti Imre

11:30 - 11:45

Elekes Andrea

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc - képzőkötő diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A RADIOLÓGIAI KÉPALKOTÓ ELJÁRÁSOK SZEREPE A NYITOTT HÁTGERINCCSEL SZÜLETETT GYERMEKEK PRE-ÉS POSTNATALIS DIAGNOSZTIKÁJÁBAN

Témavezető: dr. Mohay Gabriella

11:45 - 12:00

Jáger Kinga

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc - képzőkötő diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MELLKAS ÉS EMLŐ BEÁLLÍTÁSI BIZTONSÁGI MARGÓ MEGHATÁROZÁSA SUGÁRKEZELÉSŰK ESETÉN

Témavezető: dr. Kovács Péter

12:00 - 12:15

Kis Luca

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc - képzőkötő diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

FDG PET/CT VIZSGÁLATI INDIKÁCIÓK MEGOSZLÁSA A KAPOSVÁRI PET CENTRUMBAN

Témavezető: dr. Tóth Zoltán

12.15 – 12.45

Szünet

12:45 - 13:00

Kiss József

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A LINEÁRIS GYORSÍTÓ IDŐSZAKOS TENDENCIÁINAK ÉS SZÉLSŐSÉGES PARAMÉTER ÉRTÉKEINEK HATÁSA A TERVVERIFIKÁCIÓS MÉRÉSEK EREDMÉNYEINEK VIZSGÁLATA SORÁN

Témavezető: dr. Kovács Péter

13:00 - 13:15

Malustyik István

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika
III. évfolyam, levelező / part time munkarend

CTPA VIZSGÁLATOK JELENTŐSÉGE A PULMONÁLIS EMBOLIA ESETÉN A COVID-19 GYANÚS ÉS IGAZOLT PÁCIENSEK KÖRÉBEN

Témavezetők: Sipos Dávid, Pandur Attila András

13:15 - 13:30

Mészáros Eszter Mónika

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

CÉLTÉRFOGAT ÉS RIZIKÓSZERVEK DÓZISTERHELÉSÉNEK VIZSGÁLATA TUDÓTUMOROS BETEGEKNÉL KÜLÖNBÖZŐ BESUGÁRZÁSI TECHNIKÁK ESETÉN

Témavezető: dr. Kovács Péter

13:30 - 13:45

Sütán Aida

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KISMEDENCE BESUGÁRZÁSI MÓDSZEREK-KONFORMÁLIS BESUGÁRZÁS ÉS ÍVTERÁPIA

Témavezető: Walter Norbert

13:45 - 14:00

Szabó Dorottya Zsófia

Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus BSc - képző diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

LYMPHATICUS RENDSZER SZEKUNDER ELVÁLTOZÁSAINAK VIZSGÁLATA 18F-FDG PET-CT ÁLTAL

Témavezető: Sipos Dávid

XV. SZEKCIÓ

Ápolás, életminőség szekció

Zsúri elnök:	dr. habil. Lampek Kinga	főiskolai tanár
Zsúri tagok:	dr. Makai Alexandra	adjunktus
	dr. Prémusz Viktória	adjunktus
	Potyondi Dorina	HÖK

13:00 - 13:15

Kelemen Gergő

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ASTHMA BRONCHIALEBAN SZENVEDŐ FIATALOK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

13:15 - 13:30

Baráth Beatrix

Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGBEN SZENVEDŐ FELNÖTT LAKOSSÁG ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA

Témavezetők: Ferenczy Mónika, Maárné Havlik Hajnalka

13:30 - 13:45

Červený Martin

Ápolás doktori program, I. évfolyam, nappali munkarend, Dél-Csehországi Egyetem Egészségügyi Szociális Kar, České Budějovice, Csehország

KULTURÁLIS KIHÍVÁSOK AZ ELTÉRŐ KULTÚRÁJÚ PÁCIENSEK ÁPOLÁSÁNÁL – SZAKIRODALMI SZEMLE

Témavezető: prof. phdr. Valérie Tóthová

13:45 - 14:00

Farda Napsugár

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

A PANDÉMIA HATÁSAI A CUKORBETEG KÖZÉPISKOLÁSOKRA

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

14:00 - 14:15

Jenei Tímea¹, Kocka Lilla Dóra²

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

²Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A COVID-19 VÍRUSHELYZET HATÁSA A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN FOGLALKOZTATOTT RADIOGRÁFUSOK KIÉGÉSI SZINTJÉRE

Témavezetők: Sipos Dávid, Petőné dr. Csima Melinda

14:15 - 14:30

Kánya Krisztina

Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

EMLŐRÁKKAL DIAGNOSZTIZÁLT PÁCIENSEK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSA

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna

14:30-14:45

Czigler László

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló III. évfolyam, levelező / part time munkarend

SPONTAN DEFIBRILLÁCIÓ VIZSGÁLATA

Témavezetők: dr. Turcsán Judit, dr. Lénárd László

14.45 – 15.00

Szünet

15:00-15:15

Kovács Attila István

Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZEPSZIS FELISMERŐ SKÁLÁK HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOS ISMERETEK FELMÉRÉSE EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Ferenczy Mónika

15:15-15:30

Kövesdi Orsolya Liza¹, Jenei Tímea²

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

COVID-19 PANDÉMIA OKOZTA STRESSZHATÁS MÉRÉSE A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN DOLGOZÓ RADIOGRÁFUSOK KÖRÉBEN

Témavezetők: Sipos Dávid, Petőné dr. Csima Melinda

15:30-15:45

Kubik Boglárka Mónika

Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

MUNKAHELYI STRESSZ, MINT RIZIKÓFAKTOR

Témavezető: Musch János

15:45-16:00

Magyar Ildikó

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

CSALÁDI ÉS MUNKAHELYI ÖSSZETÉTEL HATÁSA A RÖNTGEN MODALITÁSON, SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN DOLGOZÓ RADIOGRÁFUSOK KIEGÉSI SZINTJÉRE COVID-19 VÍRUSHELYZET IDEJÉN

Témavezető: Sipos Dávid

16:00-16:15

Nyulász Vivien

Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ILEO- ÉS KOLOSZTÓMÁVAL ÉLŐK ÉLETMINŐSÉG ÉS DEPRESSZIÓ HAJLAM VIZSGÁLATA

Témavezetők: Ferenczy Mónika, Maárné Havlik Hajnalka

16:15-16:30

Önböli Gréta Anna

Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KÉZHIGIÉNÉ MONITORING ÁPOLÓK KÖRÉBEN

Témavezetők: dr. Takács Krisztina, Szunomár Szilvia

16:30-16:45

Papp Antónia

Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
BETEGELÉGEDETTISÉG MÉRÉSE A CT ÉS MR VIZSGÁLATOKON ÁTESETT PÁCIENSEK KÖRÉBEN

Témavezető: Sipos Dávid

16:45-17:00

Patty Livia

Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend
KITERJESZTETT HATÁSKÖRŰ ÁPOLÓK SZEREPE A DIABETESES RETINOPATHIA SZŰRÉSÉBEN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A TELEMEDICINÁRA

Témavezetők: Pusztai Dorina Erzsébet, Wirthné Gyergyák Kinga

17:00-17:15

Pintér Márton

Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus III. évfolyam, nappali / full time munkarend
MAGYAR PEDAGÓGUSOK TUDÁSSZINTJÉNEK ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI ATTITŰDJÉNEK VIZSGÁLATA AZ ÉTELALLERGIÁK ÉS ÉTELINTOLERANCIÁK VONATKOZÁSÁBAN

Témavezető: dr. Raposa László Bence

17:15-17:30

Vancsik Dávid

Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend
A COVID-19 PANDÉMIA HATÁSAI AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓKRA

Témavezető: Pandur Attila András

XVI. SZEKCIÓ

Egészségügyi menedzser – Népegészségügyi ellenőr szekció

Zsűri elnök:	prof. dr. Boncz Imre	egyetemi tanár
Zsűri tagok:	dr. Tigyí Zoltán Andrásné	egyetemi docens
	Horváthné Kívés Zsuzsanna	tanársegéd
	Kozma Luca	HÖK

13:00 - 13:15

Gödön-Tislér Krisztina

Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VÉDŐNŐK SZAKMAI KÖZÉRTETÉNEK ÉS PÁLYAELHAGYÁSI SZÁNDÉKÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezetők: Petóné dr. Csima Melinda, Sipos Dávid

13:15 - 13:30

Miovecz Ádám

Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

MUNKAMEGSZAKÍTÁSOK A SUGÁRTERÁPIÁBAN ÉS ENNEK HATÁSAI AZ EGYÉN STRESSZ-SZINTJÉRE ÉS SZAKMAI ÉLET MINŐSÉGÉRE

Témavezetők: Sipos Dávid, dr. habil. Lakosi Ferenc

13:30 - 13:45

Nyiszorné Krisztán Ágnes Zita

Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VASTAGBÉL DAGANATOS MEGBETEGEDÉSEK SZŰRÉSÉVEL KAPCSOLATOS ATTITŰD VIZSGÁLATOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Danku Nóra

13:45 - 14:00

Pernecz Réka

Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

ADHERENCIA VIZSGÁLATA HIPERTÓNIÁS BETEGEK KÖRÉBEN

Témavezető: Danku Nóra

14:00 - 14:15

Ritzl Petra Laura

Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

INFLUENZÁVAL KAPCSOLATOS ATTITŰDVIZSGÁLAT ÉS AZ ÁTOLTOTTSÁG ARÁNYA BÓLYBAN

Témavezető: Danku Nóra

14:15 - 14:30

Sóska Viktória

Zalaegerszeg - egészségügyi szervező BSc - egészségbiztosítási III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS KAPACITÁS ÉS IGÉNYBEVÉTELI MUTATÓINAK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Témavezetők: Molnárné Csákvári Tímea, dr. Varga Zoltán

14.30 – 14.45 Szünet

14:45-15:00

Süket Anikó Erika

Pécs - egészségügyi menedzser MSc II. évfolyam, levelező munkarend

EMLÓDAGANATOS PÁCIENSEK ÉLETMINŐSÉGE A KEZELÉSEK UTÁN

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna

15:00-15:15

Tiffán Annamária

Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A REPRODUKCIÓS NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐK LELKI EGÉSZSÉGE, MEDDŐSÉG SPECIFIKUS ÉLETMINŐSÉGE.

Témavezetők: Harjáné dr. Brantmüller Éva, dr. Tigyi Zoltán Andrásné

15:15-15:30

Trixler Bettina

Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVAROKBAN ÉRINTETT SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSA ÉS KIADÁSAI

Témavezető: dr. Tigyi Zoltán Andrásné

HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási, stb. hibákért a szerzők felelnek!

Ambrus Barbara¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

STRESSZ HATÁSA A KÖZÉPISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAIRA

Célkítzés: Kutatásunk célja felmérni a serdülők stressz szintjét, önértékelését, táplálkozási stílusát, táplálkozási szokásait és azok összefüggését, valamint az azokat befolyásoló faktorokat. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatás történt 2020. októbere és 2021. februárja között, egyszerű, nem véletlenszerű mintavétellel kiválasztott középiskolások részvételével (n=125). Az adatgyűjtés eszköze kérdőív, melynek saját kérdéscsoportjai: szociodemográfiai adatok, étkezési szokások, illetve iskolai kapcsolatok. Validált kérdőívek: Háromfaktoros evési kérdőív (TEFQ-16, Three-factor Eating Questionnaire), Rosenberg Önértékelés Skála (RSES-H), Adolescent Stress Questionnaire-Short (ASQ-S), Rate Your Plate (RYP). Leíró statisztikai elemzés mellett khi-négyzet próbát, független mintás T-próbát, ANOVA-t és korreláció elemzést végeztünk SPSS programmal ($p < 0,05$). **Eredmények:** Az átlagéletkor $16,87 \pm 1,19$ év volt, többségük lány (65,6%). A lányoknak szignifikánsan ($p = 0,002$) kisebb az önértékelési pontszáma, mint a fiúknak (25,5 vs. 29,1). A kérdőív stressz átlaga $74,23 \pm 18,9$ pont volt. A lányok stresszintje szignifikánsan magasabb ($p = 0,002$), mint a fiúké (78,04 vs. 66,98). A Rate Your Plate pontszámok alapján 16 fő egészségtelenül étkezik, megfelelően étkezik 98 fő és egészségesen étkezik 11 lány. A lányok szignifikánsan egészségesebben étkeznek ($p = 0,008$) mint a fiúk (50,65 pont). Tápláltsági állapottal összehasonlítva kognitív korlátozással találtunk szignifikáns ($p = 0,006$) összefüggést, amely alapján a sovány/súlyhiány ($63,64 \pm 10,72$ pont) kategóriába tartozóakra jellemzőbb, mint súlyfelesleg ($40,67 \pm 25,26$ pont), illetve a túlsúly/kóros elhízás ($34,9 \pm 21,34$ pont) kategóriába tartozókra. **Következtetések:** A magas stressz pontszám és az egyes ajánlásoknak nem megfelelő táplálkozási szokások miatt, nagyobb hangsúlyt kell kapnia az egészségfejlesztő programoknak, amelyben szerepet kapnak a pszichológusok és a dietetikusok is.

Kulcsszavak: középiskolások, stressz szint, önértékelés, étkezési stílus, táplálkozási szokás

HORVÁTHNÉ KÍVÉS ZSUZSANNA¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Amirhossein Modarresi¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MEASUREMENT OF SELF-SUPPORTING ABILITY AMONG PATIENTS WITH HIP REPLACEMENT

Célkitűzés: The World Health Organization (WHO) reported that the rate of unilateral or bilateral hip replacement surgery performed on inpatients in acute care hospitals per 100,000 population age 20 years and over. In this study, we aimed at measuring the self-supporting ability including condition, physical activity, quality of life, among patients after operation of hip replacement. **Adatok és módszerek:** A cross-sectional study was conducted using the convenience sampling method (N=201). Online questionnaires about patient characteristics, comorbidities medication use, self-supporting ability and quality of life and physical activity questionnaire were used from October 2020 to November 2020. Data were analyzed using correlation analysis, t-test, ANOVA tests using SPSS 26.0 software. **Eredmények:** In total, 201 patients including 23 males and 178 females aged with the range 20 to 78 years were included in the study, while they had hip replacement operation after 4 weeks of surgery. According to the Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC) questionnaire, the results showed the postoperative time effect on Quality of Life (QOL), physical function, pain, and stiffness of the patients ($p < 0.05$). The medication use had a significant influence on WOMAC factors with p values < 0.05 . The Short-Form Health Survey (SF-36), outcomes exhibited a major difference in physical functioning, the role of limitations due to physical health, and pain ($p < 0.05$). The Global Physical Activity Questionnaire (GPAQ) outcome showed medication use had an effect on recreational minutes ($p = 0.008$). **Következtetések:** The results indicated that the time of operation, type of occupation, and use of medication could affect the patient's self-supporting ability. Besides comorbidities had no remarkable effects on the patients after hip replacement.

Kulcsszavak: Total hip replacement, total hip arthroplasty, quality of life, self-support, postoperative, pain, QOL, stiffness, physical function

DR. HABIL. HOCK MÁRTA¹, DR. MAKAI ALEXANDRA²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Bahar Mohammad Ajj¹

¹Pécs - ápolás MSc - intenzív I. évfolyam, nappali / full time munkarend

MOTHER'S BELIEFS AND PRACTICES REGARDING THE DIET AND USE OF HERBAL MEDICINES TO TREAT DIARRHEA IN A RURAL COMMUNITY DHAKA BANGLADESH

Célkitűzés: Every year about 25,000 people dies and in every day 180-200 patients admits into the International Centre for Diarrheal Diseases Research, Bangladesh (ICDDR) hospital. Different research found that less than 40% of diarrheal patient are getting recommended treatment for diarrhea which is increasing the mortality rate. The aim of this study was to know the women's beliefs on diet and herbal medicine in diarrheal treatment and find out the women's Practices in treating diarrhea with diet and herbal medicine. **Adatok és módszerek:** The study design was cross sectional. This study conducted among 30 mothers in the Ranavola community, Dhaka, Bangladesh. For selection of sample, Convenience sampling method was used. For collecting the data Semi-structured questionnaire method was used. A set of 22 open and close ended questions and sub questions were used in interviewed where the question was both in English and Bangla format. **Eredmények:** The study found among 30 mothers 14 (46.2%) said that they gave saline, 1 (3.3%) mother taken their child to kobiraj and 1 (3.3%) mother gave 'Tolsi' Juice, 3 (10%) mothers have given medicine without visiting doctor. 26 (87%) mothers said that they took their child to doctor, 2 (7%) mothers took their child to the kobiraj during diarrhea for treatment. The study shown that 5 (17%) mothers said that they gave herbal remedy to their child during Diarrhea. Rice juice, coconut water, Tulsi juice, Thankuni juice, Neem juice, Ginger & honey were given by mother as herbal medicine for treating diarrhea. Special care like- wiping the body with wet cloth and gave bath to her child also used by mother, which is not effective for diarrheal treatment. Out of 30 mothers' maximum mothers 21 (70%) avoided some different types of food during diarrhea where 18 out of 21 mother kept milk as avoiding food during diarrhea beside other foods like- egg, meat, fish etc. **Következtetések:** In some area there are some beliefs and practices still present which do not have evidence-based support and these practices are increasing the chance of child death by diarrhea. Mother needs to be more knowledgeable and careful about the preventive strategies of diarrhea. Without knowing the benefits of herbal remedies, it is dangerous to use any kinds of herbal medicine for diarrheal treatment.

Kulcsszavak: Diarrhea, Belief, Practice, Herbal remedy, Child death, Oral Saline, Rice juice

DR. KAREN LUND¹

¹Phd Pathology and Laboratory Medicine, UBC, Canada; Senior Advisor, College of Nursing IUBAT, Dhaka, Bangladesh

Balogh Dóra¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FELSŐ OSZTÁLYOS GYERMEKEK TESTÖSSZETÉTELÉNEK ÉS TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A gyermekkori táplálkozási szokások meghatározóak maradnak felnőtt korban. Kutatásunk célja a serdülők testösszetételének és táplálkozási szokásainak felmérése volt. Célunk volt megfigyelni, hogy milyen tényezők befolyásolták a tanulók testösszetételét, illetve, hogy milyen ételmiszerválasztási döntéseket hoztak. **Adatok és módszerek:** Leíró jellegű, kvantitatív vizsgálatot készítettünk, melyben 78 fő 11-14 éves fővárosi általános iskolás gyermeket vizsgáltunk 2020. október és 2021. január között. Kutatásunk módszere nem véletlenszerű kényelmi mintavétel volt. Beválasztási kritériumunk volt, hogy a gyermek az iskola 11-14 éves diákja legyen, akinek szülője vagy gondviselője hozzájárult a kutatásban való részvételhez. Kizárási kritériumaink voltak mozgáskorlátozottak, táplálkozási zavarral küzdők, illetve mentális sérültek. Saját szerkesztésű kérdőívet alkalmaztunk, melynek alapja az ételmiszerfogyasztási gyakorisági kérdőív volt, illetve testösszetétel mérést végeztünk egy validált Omron bf 511-es testösszetétel mérő mérleggel. Az eredmények elemzéséhez leíró statisztikát, független mintás T-próbát, Khi-négyszet próbát, gyakoriságot és lineáris regressziót alkalmaztunk az SPSS v26 segítségével. Az eredményeket szignifikánsnak akkor tekintettük, ha $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A kutatás eredményeképp elmondható, hogy a diákok több, mint fele a BMI percentilis értéke alapján az egészséges kategóriába sorolható, 40%-uk pedig súlyfelesleggel rendelkezik. Az alacsonyabb iskolai (alapfokú) végzettséggel rendelkező, valamint az elhízott szülők gyermekei, illetve az otthon készített ételeket nagyobb arányban fogyasztó, közétkeztetésben részt nem vevő gyermekek rendelkeztek súlyfelesleggel. A halfogyasztás csökkentette a testszírszázalékot ($p=0,049$), illetve tojást nem fogyasztó diákok alacsonyabb BMI percentilis értékkel rendelkeztek ($p=0,007$). **Következtetések:** A diákok többsége nem tett eleget a magyar táplálkozási ajánlásoknak. A pontosabb eredmények érdekében a továbbiakban szükséges lehet bevonni a szülőket is a kutatásba.

Kulcsszavak: elhízás, testösszetétel, ételmiszerválasztás, serdülők

GUBICSKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Balpataki Ildikó Zsuzsa¹

¹Pécs - ápolás MSc - aneszteziológiai I. évfolyam, nappali / full time munkarend

SÚLYOS SÉRÜLT ELLÁTÁS PROTOKOLJA A MAGYAR HONVÉDSÉG EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÓ CENTRUMÁBAN

Célkutatás: Polytraumatizált betegek halálozási előfordulását ún. trimodális görbe jellemzi, a legtöbb sérült a helyszínen hal meg, a következő gyakoriság a sürgősségi ellátás idejére tehető, ami gyors segítség esetén a sürgősségi osztályon történő ellátás idejére tehető. A kutatás célja feltárni, hogy kimutatható-e mérhető javulás az ellátásminőség és beteg életnyereség tekintetében a súlyos sérültek standardizált ellátásától. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, retrospektív vizsgálat az MH Egészségügyi Központ SBO osztályán történt. A nem véletlenszerű, célirányos szakértői mintavétel során a célcsoportot a politraumatizált betegek alkották. A 2015-2016 között, valamint az új eljárásrendet követően 2017-2018-ban a dokumentumelemzés indikátorai: az ellátásban részt vevők száma, *shocktalanítóban* eltöltött idő, az ajtó – képkötő idő, az ajtó – műtő, az ajtó – intenzív osztály idő, a *shocktalanítóban* történt halálozás, a kórházon belüli halálozás (N=600).

Eredmények: I. csoportban 300 beteget vizsgálva, az ellátó személyzet száma átlag 5-6 fő volt (váltásvezető orvos, SBO orvos, ápoló, adminisztrátor, betegszállító). A *shocktalanítóban* töltött idő átlaga 23-130 perc, az itt történt halálozás 21 fő, 5 napon belül további 75 beteg veszítette életét. Az új eljárásrendet bevezetése után (II. csoport) ugyanezen esetszám mellett az ellátók számának növelésével (11 fő) a *shocktalanítóban* töltött idő maximum 15 perc, kivétel ez alól a reanimált beteg. A halálozás a *shocktalanítóban* 15 főre, az 5 napon belüli pedig 62 főre csökkent. **Következtetések:** Amennyiben a súlyos sérültek standardizált fogadása és team szerű ellátása kimutathatóan javít az ellátásminőségen, úgy oktatás és standardizáció megalapozottan válik javasolhatóvá minden olyan egészségügyi ellátó intézmény számára, ahová súlyos sérült érkezik. A kiterjesztett hatáskörű, APN hivatalos kompetencia leírása és a súlyos sérültek valódi ellátási folyamatának közös pontjai megteremtik és definiálják az APN helyét a kórházon belüli súlyos sérültellátás folyamatában.

Kulcsszavak: sürgősségi betegellátó centrum, ellátásminőség, súlyos sérült, halálozási arány.

DR. VERZÁR ZSÓFIA¹, KARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Baráth Beatrix¹¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend**GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGBEN SZENVEDŐ FELNŐTT LAKOSSÁG ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja volt annak megismerése, hogy milyen hatással vannak egyes szociodemográfiai és egyéb (kezelés típusa betegség diagnózisa) tényezők az IBD-vel diagnosztizált betegek életminőségére, betegségterhére és felmérjük az ellátó rendszerrel kapcsolatos elégedettségüket. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvantitatív elemeket tartalmazó, leíró jellegű kérdőíves vizsgálatot végeztünk. Az adatgyűjtés saját szerkesztésű demográfiai kérdőívvel és standard kérdőívek felhasználásával (Betegségteher Index, S-IBDQ, Betegelégedettségi kérdőív) történt. A nem véletlenszerű szakértői mintavétel során 18 év feletti, IBD-vel diagnosztizált betegeket vizsgáltunk. (N=321) Kizárási kritérium, ha a beteg nem kapott egyértelmű orvosi diagnózist a betegségéről, vagy ha anamnézisében más autoimmun betegség is szerepel. Microsoft Excel 2010 program segítségével leíró statisztikai elemzést és két mintás T-próba vizsgálatot alkalmaztunk. ($p < 0,05$). **Eredmények:** Az eredmények alapján megállapítható volt, hogy a tartós remisszióban (n=202) lévő betegek életminősége jobb ($p < 0,001$, [MT 35,95-56,97]), betegségterhe kisebb ($p < 0,001$, [MT 34,8-53,1]), és betegelégedettsége nagyobb ($p = 0,001$ [MT 50,5-60,93]). A nők (n=245) életminősége rosszabb ($p = 0,039$ [MT 42,3-49,06]) és betegségterhe nagyobb ($p = 0,002$ [MT 33,03-45,68]), mint a férfiaké. **Következtetések:** A betegek remissziójában a megfelelő gyógyszeres terápia beállítása mellett hangsúlyos szerepet kap a táplálkozásterápia (Molnár és mtsai), a pszichoterápia (Lores és mtsai), a közösség és a sport, tehát a betegek kezelése mindenképpen a multidiszciplináris medicina feladata.

Kulcsszavak: IBD, colitis ulcerosa, Crohn-betegség, életminőség, betegségteher, betegelégedettségFERENCZY MÓNIKA¹, MAÁRNÉ HAVLIK HAJNALKA²¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék²Markusovszky Egyetemi Oktatókórház

Barbi Krisztián¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtsz IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ AKUT ISCHAEMIÁS STROKE FELISMERÉSÉNEK HATÉKONYSÁGA A DÉL-DUNÁNTÚLI MENTŐDOLGOZÓK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Az idő szerepe a stroke zajlásdinamikájában megkérdőjelezhetetlen. Időszenzitív kórfolyamat révén a különböző szintű ellátórendszerek összehangolt működése elengedhetetlen a beteg túlélését, és életminőségét tekintve. Ahhoz, hogy a betegutalást rövidíteni lehessen, a klinikai szakasz prehospitalis fázisában a stroke iránydiagnózis meghozatala sorsdöntő. Kutatásunk fókuszában a különböző szintű mentőegységek stroke felismerésének hatékonysága állt a helyszínen tapasztalt tünetek alapján. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvantitatív kutatásunkhoz az adatgyűjtést két lépcsőben végeztük. Első lépésben azon betegek kórházi zárójelentéseit elemeztük, akik mentővel, a PTE KK SOT Sürgősségi Betegellátó Osztályára kerültek beszállításra 2017.01.01- 2018.04.16 között, és a definitív diagnózis akut ischaemias stroke volt. Második fázisban ezen betegek prehospitalis esetedokumentációs lapjait kerestük vissza, és adataikat elemeztük. A be/kizárási kritériumok meghatározását követően 141-es elemszámmal dolgoztunk (N=141) Az Országos Mentőszolgálat mentőegységei tekintetében meghatároztunk orvosi kompetenciával rendelkező (ALS) és orvosi kompetenciával nem rendelkező (BLS) egységet. Az adatfeldolgozást SPSS 25.0 statisztikai programmal végeztük. Az elemzéshez leíró statisztikát, χ^2 próbát és T-próbát alkalmaztunk. A szignifikanciaszintet 95%-os konfidenciaintervallum mellett határoztuk meg. **Eredmények:** A BLS egységek stroke iránydiagnózis alkotásának hatékonysága rosszabb az ALS egységekhez képest ($p=0,049$) A mCPSS elemei közül a facialis parézis és a hemiparézis felismerése inefektív a BLS egységek körében ($p\leq 0,001$). Az aphasia és a hemiplégia felismerésének hatékonysága tekintetében nem találtunk különbséget a mentőegységek közt. **Következtetések:** A BLS egységek iránydiagnózis alkotása a tünetek elégtelen értékelése miatt nem megfelelő, holott a mCPSS elemeinek vizsgálata nem igényel ALS kompetenciát. Mivel döntő többségben BLS egységek kerülnek riasztásra stroke gyanú esetén, így a stroke tünetek hatékonyabb felismerése érdekében tréningekre lehet szükség, hogy elkerülhető legyen a téves iránydiagnózis, ami akár a prehospitalis időt nyújtja.

Kulcsszavak: stroke, iránydiagnózis, mentőellátás, tünetekSCHISZLER BENCE¹¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Bárándi Gergő¹

¹Pécs - klinikai laboratóriumi kutató MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ AKT FEHÉRJE SZEREPÉNEK VIZSGÁLATA A MITOKONDRIÁLIS DINAMIKÁBAN OXIDATÍV STRESSZ ESETÉN

Célkitűzés: Korábban kimutattuk, hogy a HO-3089 (egy antioxidáns PARP inhibitor) szignifikánsan csökkenti ($p \leq 0,05$) a H₂O₂-indukálta sejthalál, valamint a mitokondriális és nukleáris fragmentáció mértékét, tehát megvédi a mitokondriumokat és a sejtmagokat az oxidatív stressztől. Irodalmi adatok azt mutatják, hogy a PARP gátlás citoprotektív hatása az Akt útvonal aktiválásán keresztül valósul meg, ugyanakkor PARP inhibitor esetében még nem tanulmányozták a mitokondriális fúzió és az Akt útvonal kapcsolatát. Jelen kutatás során azt vizsgáltuk, hogy az Akt fehérje gátlása miként befolyásolja a HO-3089 mitokondriális dinamikára és nukleáris fragmentációra, illetve sejttúlélésre gyakorolt hatását oxidatív stressz során. **Adatok és módszerek:** Ehhez az Akt-t egy Akt inhibitorral (MK-2206) gátoltuk, majd a HeLa sejtek mitokondriumait MitoTracker Red festékkel, a sejtmagokat pedig Hoechst 33342-vel jelöltük meg, és fluoreszcens mikroszkóppal vizualizáltuk. Továbbá MTT teszt segítségével megnéztük, miként módosítja az Akt gátlása a PARP inhibitor citoprotektív hatását H₂O₂ kezelést követően. A kapott adatokat Microsoft Excel 2010 software segítségével alakítottuk át oszlopdiagramokká, a statisztikai analízis elvégzéséhez pedig a SPSS 20.0 IBM Corporation programot használunk. **Eredmények:** Eredményeink azt mutatják, hogy a kontroll sejtekhez viszonyítva az Akt szupresszált sejtekben a HO-3098 nem tudta csökkenteni ($p > 0,05$) a ROS indukálta mitokondriális és nukleáris fragmentációt, illetve sejthalált. **Következtetések:** Ezek az adatok azt mutatják, hogy az aktív Akt szükséges a HO-3089 citoprotektív hatásának kifejtéséhez.

Kulcsszavak: Akt, oxidatív stressz, PARP gátlás, mitokondriális dinamika

DR. FEKETE KATALIN¹, DR. SZABÓ ALIZ¹, DR. GOMBOS KATALIN²

¹PTE ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

²PTE KK, Laboratóriumi Medicina Intézet

Bessenyei Ágnes¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PREANALITIKAI HIBÁK A VÉRKÉP DIAGNOSZTIKÁBAN

Célkitűzés: A hematológiai vizsgálatból származó eredmények nélkülözhetetlenek a diagnózis felállítása, illetve a terápia szempontjából. Fontos, hogy mindig valós, az egyén tényleges egészségügyi állapotára vonatkozó adatokat szolgáltatson a laboratórium. A kutatásunk célja volt rávilágítani arra, hogy a phlebotómia és az analízis közt eltelt idő, mint preanalitikai tényező milyen káros hatást gyakorol a vérképparaméterekre.

Adatok és módszerek: Prospektív, keresztmetszeti kutatást végeztünk, K2-EDTA alvadásgátlót tartalmazó csőben vett mintákat mértünk CELL-DYN Sapphire automatával. Egyszerű mintavételt alkalmaztunk, 57 fő vérmintáit analizáltuk. Beválasztási kritériumunk: 18-60 év közötti kliensek mintái voltak, akik hematológiai betegségben nem szenvedtek. Kizárási kritériumnak az olyan vérminták feleltek meg, melyek már az analízist megelőzően hibásan érkeztek (nem megfelelő mennyiségű, alvadt, lipémiás, hemolizált). A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórházban végeztük ezen kutatást 2021 márciusában. A statisztikai elemzéshez T-próbát alkalmaztunk, a Microsoft Excell 2016-os táblázatkezelő programot használva.

Eredmények: Az MCV ($p=0,49$), az MCHC ($p=0,001$) és az MPV ($p=0,015$) esetében tapasztaltunk szignifikáns eltérést, a további vizsgált 6 paraméter esetében nem volt szignifikáns változás ($p>0,05$).

Következtetések: Az analizált minták 2 órán belül kapott adatait tartalmazó kontrollcsoporthoz képest változások következtek be az egyes esetscsoportok adataiban, melyeket 4 óráig 24 Celsius-fokon, majd hűtőszekrényben 1-8 Celsius-fokon tároltunk a levételt követően és 24 óra eltelte után mértünk le. Kutatásunk során kapott eredményeinkkel szeretnénk még nagyobb hangsúlyt fektetni a preanalitikai irányelvek fontosságára, a protokollban leírt szabályok mindenképpen kerüljenek betartásra a laboratóriumban. A jövőbeli terveink közt szerepel kutatásunk kiterjesztése egyazon hematológiai betegségben szenvedő kliensek mintáira.

Kulcsszavak: preanalitikai hibák, vérképparaméterek

DR. STROMÁJER-RÁCZ TÍMEA¹, KARIZS TÜNDE²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház

Béres Anett¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc - képződiagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

**STRESSZ TALAJÁN KIALAKULÓ MIKROSTRUKTURÁLIS AGYI ELTÉRÉSEK
VIZSGÁLATA DIFFÚZIÓS MR KÉPALKOTÁSSAL**

Célkitűzés: A fehérállomány traktusai gyermekkorban jelentős fejlődési folyamatokon mennek keresztül, ami felveti a korai életkorban átélt stressz (ELS) miatti jelentős szerkezeti és funkcionális károsodás lehetőségét. Vizsgálatunk célja a krónikus stressz hatására bekövetkező agyi mikrostrukturális változások kimutatása diffúziós tenzor MR képalkotással ELS-el társuló és nem társuló major depressziós és kontroll csoportokban. **Adatok és módszerek:** 20 korai életrészesben átélt stresszhez társuló (ELS+MDD) és 16 ELS-el nem társuló major depresszióban (MDD) szenvedő beteget, valamint 21 egészséges kontroll alanyt (HC) vizsgáltunk diffúziós tenzor MR képalkotással. Csak az agyat tartalmazó maszkok készítésével frakcionális anizotrópia (FA), átlagos diffúzió (MD), radiális diffúzió (RD), axiális diffúzió (AD) térképeket számoltunk voxel szinten. Az adatértékelés Tract-Based Spatial Statistics (TBSS) program segítségével történt, mely során voxel szintű szkeletonizált (a fehérállomány közepét tartalmazó) különbségtérképeket számoltunk mindhárom csoport esetében. A statisztikai kiértékelés a TBSS randomise program segítségével történt, ahol variancia analízis alkalmazásával a csoportok közötti különbséget tártuk fel. **Eredmények:** Szignifikánsan nagyobb MD értéket találtunk az ELS+MDD csoportban, mint a kontroll csoportban 9 fehérállományi régióban. Ezzel szemben az FA szignifikánsan nagyobb értéket mutatott a HC csoportban, mint az ELS+MDD esetében 8 régióban. Szignifikáns különbségnek tekintettük, ha a $p < 0,05$ (a p érték korrigálva van többszörös összehasonlításra). Az MD és az FA kapcsolatáról elmondható, hogy azon területek, melyek nagyobb MD értékkel rendelkeznek, jellemzően kisebb FA értékkel bírnak, jelezve ezzel azt, hogy a fehérállományi rostok impaktsága nem megtartott. **Következtetések:** Tanulmányunk bizonyítékként szolgál a fehérállomány mikrostrukturális változásaira korai életkorban stressznek kitett személyek körében. Kutatásunk lehetőséget biztosít arra, hogy kimutassuk a stressz klinikai tünetekben még nem jelentkező, de a központi idegrendszerben jelen lévő eltéréseit, melyek további tudományos kutatások alapját is képezhetik.

Kulcsszavak: diffúziós tenzor képalkotás, depresszió, frakcionális anizotrópia, korai életkori stressz

DR. NAGY SZILVIA ANETT¹, SIPOS DÁVID²

¹MTA-PTE Klinikai Idegtudományi Képződiagnosztikai Kutatócsoport; Stressz Neurobiológia Kutatócsoport, Szentágothai János Kutatóközpont

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képződiagnosztikai Tanszék

Bocz Botond¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

AZ ÉGETT BETEGEK HELYSZÍNI FOLYADÉKTERÁPIÁJÁNAK VIZSGÁLATA-EGY ÚJ PREHOSPITÁLIS FORMULA HATÉKONYSÁGA

Célkitűzés: Az égett betegek helyszíni pontos folyadékterápiája nélkülözhetetlen a további kezelés sikeressége érdekében. Számos folyadékpótlásra használható formula ismert, ugyanakkor a hatékonyságuk eltérő. Az elmúlt időszakban megjelent egy új formula, az Alfred prehospitalis folyadékformula, amely új kalkulációs képlet alapján határozza meg a helyszíni infúziós terápia mennyiségét. Azért választottam ezt a témát, mert érdekelt, hogy hogyan alkalmazzák a folyadékreszcitációt a súlyos égési sérülteknél a prehospitalis szakaszban. Ebben a kutatásban célom az, hogy megvizsgáljam, az Alfred formula hatásos-e, és ha igen, akkor vannak-e neki káros szövődményei. **Adatok és módszerek:** Előadásomban az elérhető szakirodalom részletes bemutatása mellett a PTE ETK Oxyológia, Sürgősségi Ellátási Tanszék keretein belül működő munkacsoport által gyűjtött égett betegeken végzett kutatása során végeztem el az Alfred prehospitalis formula hatékonyságvizsgálatát. **Eredmények:** A munkacsoport kutatása során 102 főt vizsgáltak, 36 beteg halt meg és 67 élte túl. 14 betegnél volt ARDS, 9-nél akut veseelégtelenség, 34-nél szepszis, 40-nél szívelégtelenség, 19-nél többszervi elégtelenség és 26-nál sokk. Ebből 36 égést okozott víz/gőz, 63-mat nyílt láng, 1-et sav/lúg és 4-et elektrotrauma. Az égés legkisebb kiterjedtsége 20% és a legnagyobb pedig 99% volt. A nemzetközi kutatásban az ausztráliai mentőszolgálatnál végzett kutatásban, 156 főből 126 felelt meg a követelménynek. A 126 betegből 75-öt mentőautóval és 51-et pedig helikopterrel szállítottak el és 115 beteg kapott a prehospitalis részben morfiomot. 75 beteg szorult lélegeztetésre. **Következtetések:** Az olvasott szakirodalom alapján azt a következtetést vontam le, hogy a Parkland formula sok betegnél alul vagy túltöltés miatt elégtelen. További vizsgálatok és szakirodalmi adatok szükségességesek ahhoz, hogy az új formula adaptálásra kerülhessen a prehospitalis ellátásba.

Kulcsszavak: égési sérülések, folyadékpótlás, Alfred formula

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Bogár Bence¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőoszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A PULMONÁLIS EMBÓLIA RIZIKÓSTRATIFIKÁCIÓJA A SÜRGŐSSÉGI OSZTÁLYON**

Célkitűzés: A pulmonális embólia vénás tromboembóliás betegség, ami egy változatos klinikai képpel megjelenő, közvetlen életveszélyes állapot. A diagnózis az esetek nagy részében nehéz, mivel nincsenek kifejezetten specifikus tünetei, csak gyanújelei, ennek köszönhető, hogy sokszor későn sikerül diagnosztizálni. Biztosan kizárólag intrahospitális körülmények között CT segítségével igazolható, kizárni negatív D-dimer eredménnyel lehet. Fő cél, hogy a magas időfaktor miatt a diagnózis és a definitív terápia megkezdéséig minél kevesebb idő teljen el, ezáltal csökkenjen a mortalitási arány. Ennek elérése céljából esetleges alternatív diagnosztikus lehetőségek (differenciáldiagnosztika) keresése, valamint protokoll, score-rendszerek kialakítása szükséges. **Adatok és módszerek:** A kutatás retrospektív elemeket tartalmazó, kvantitatív jellegű vizsgálat. Célcsoportként azon betegeket vizsgáltuk, akik a sürgősségi osztályra belgyógyászati jelleggel kerültek felvételre. A mintavételi eljárás teljes körű adatgyűjtés, azon betegekre, akik megfelelnek a beválasztási kritériumoknak, vagyis minden 18 év feletti, akik belgyógyászati jellegű panaszokkal szorultak ellátásra, és erről részletes dokumentáció készült. A vizsgálatot a Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályán végeztük 2019 december 1.-2020 december 1. között. **Eredmények:** A vizsgálatban 345 férfi és 307 nő adatát vizsgáltuk. A leggyakoribb panasz, amivel felkeresték a sürgősségi osztályt a mellkasi fájdalom volt (14,1%) ($p<0,001$). PE 291 (44,6%) betegnél igazolódtott. A score-rendszereket tekintve a legmagasabb szenzitivitással a PERC (92,1%) rendelkezett, a Bova-score-nak volt a legnagyobb a specificitása (99,7%), valamint pozitív prediktív értéke (98,0%), kizárásra leginkább a Wells-score alkalmas a negatív prediktív értékével (83,3%). **Következtetések:** A nehézlégzés, valamint a mellkasi fájdalom és az igazolt pulmonális embólia között szignifikáns összefüggés van ($p<0,001$), ezekkel módosítva magasabb prediktív mutatókat adnak a Wells- és a Genfi-score. A kutatást érdemes lenne bővíteni, prospektív módon folytatni.

Kulcsszavak: Pulmonális embólia, Score-rendszerek, Klinikai kockázatbecslés

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Bokor-Barta Anita¹

¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

MESEFELDOLGOZÁSI MÓDSZEREK MEGJELENÉSE A KISGYERMEKNEVELŐK, ÓVODAPEDAGÓGUSOK, TANÍTÓK MUNKÁJÁBAN

Célkitűzés: Célunk volt feltérképezni a kisgyermekkel foglalkozó pedagógusok mesefeldolgozási módszereit, annak megvalósulásának gyakoriságát és az alkalmazásával kapcsolatos attitűdöket. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunk szakértői, kényelmi mintavétele során Szombathelyen dolgozó kisgyermeknevelőket (n=33), óvónőket (n=33), tanítókat (n=33) szólítottunk meg. Az adatgyűjtést saját szerkesztésű kérdőívvel végeztük, melynek elemzését t-próbával, Anova-próbával, c2 próbával (p<0,05) hajtottuk végre SPSS program segítségével. **Eredmények:** A mese mimetizálás, mint mesefeldolgozási technika volt a legismeretlenebb, míg leggyakrabban a mondókázás jelent meg. A pedagógusok a nevelés célcsoportjához igazodóan különböző ismeretekkel rendelkeztek (p<0,05) és az alkalmazás gyakorlata is eltérő volt a mesefeldolgozás módszertanában (p<0,05). A módszerek variabilitása az óvodapedagógusok esetében mutatta a legmagasabb átlagértéket. A nevelési feladatok megvalósítását célzó mozgással is kísérhető mesefeldolgozási módszerek gyakorlati felhasználásában jelentős különbségek (p<0,05) voltak. A pedagógusok a gyermekek valamennyi észlelési csatornájának stimulálását fontosnak tartották a mesélések során. A mesefeldolgozás megvalósítását segítő attitűdök nagyobb arányban mutatkoztak meg, mint az alkalmazásához kapcsolódó saját erőforrások (p<0,05). A továbbképzési hajlandóságban dominánsan a belső motiváció a szakmai fejlődés iránti igény jelent meg. **Következtetés:** A pedagógusok mesefeldolgozással kapcsolatos ismeretei szorosan összefüggtek az általuk alkalmazott technikákkal, a nevelt korcsoport életkori sajátosságaival. A mesék nevelési feladatokban való alkalmazása iránti attitűd erős, de a saját erőforrások mozgósításának növelése szükséges, melyet a gyakorlatorientált tanfolyamokon elsajátított szakmódszertani képességfejlesztés segíthet elő, amire van fogékonyság ezért ennek kiaknázása mindenképpen fontos lehet a jövőben.

Kulcsszavak: mesefeldolgozási módszerek, kisgyermekkor, pedagógusok

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Bokor Laura¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ UTÁNPÓTLÁS KORÚ NŐI RÖPLABDÁZÓK KÖRÉBEN KIALAKULÓ TÖRZSSIZOM GYENGESÉGÉNEK HATÁSA ÉS FEJLESZTÉSE AZ ALSÓ ÉS FELSŐ VÉGTAGRA**

Célkitűzés: A sportolók életében a sikeres teljesítmény eléréshez fontos a megfelelő törzsstabilitás. A kutatás célja a pliometrikus gyakorlatokkal kiegészített törzsstabilizáló tréning hatásának vizsgálata a röplabdázók körében az alsó és felső végtag teljesítményére, izomerő növelésére, egyensúlyozó képességére. **Adatok és módszerek:** 12 fő, női utánpótlás korú szombathelyi Haladás NBII-es bajnokságban szereplő röplabdázók (17,83±0,83 év). Mért változók: 9 szintes Plank teszt, Flamingó teszt, Y-Balance teszt, hamstring, quadriceps femoris izomerő mérése, ugrás tesztek, Leg lowering Teszt, comb és a lábszár hátulsó izmainak nyújthatóság vizsgálata, medicinlabda dobás teszt, nyitás teljesítmény felmérése. A mozgásprogram 1 hónapon keresztül zajlott, heti 3 alkalommal 90 percen keresztül. Kizárási kritérium: 20%-nál több hiányozás, egyéb hasonló edzésprogramban való részvétel, sérülés megléte. Statisztika: leíró statisztika, párosított t-próba, korrelációszámítás. (Microsoft Office Excel 2010, SPSS 20v, $p < 0,05$). **Eredmények:** A sportolók szignifikáns javulást értek el a törzsiszomerő és stabilitás, az egyensúlyozó képesség ($p < 0,001$), az alsó végtag statikus, dinamikus ízületi stabilitása ($p < 0,05$), az ugrás tesztek ($p < 0,001$), a nyújthatóság (jobb $p = 0,01$; bal $p = 0,001$), felső végtag teljesítménye (medicinlabda dobás: $p = 0,009$; nyitás: $p = 0,001$), valamint a lumbális motoros kontroll vizsgálat (bal $p = 0,013$) tekintetében. A hamstring, quadriceps femoris izomereje szintén javulást mutatott ($p < 0,001$), ellenben a H/Q arányt tekintve ($p > 0,05$). Kapcsolat mutatkozott az álló helyzetből történő ugrás teljesítménye és az alsó végtag statikus egyensúly képessége között ($r = -0,68$; $p = 0,01$). **Következtetések:** Megállapítható, hogy a röplabdázók vertikális irányú ugrás teljesítménye összefüggésben áll az alsó végtag statikus egyensúly képességével, valamint a core izmok fejlesztése a röplabda edzésprogramok alkalmával szerves részét kell képeznie a sikeresebb teljesítmény elérése érdekében.

Kulcsszavak: core izom, törzsstabilitás, pliometrikus tréning, röplabdaTÓTH BETTINA¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Bokori Boglárka¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**MEDENCEFENÉK IZOMZATÁNAK REHABILITÁCIÓJA A HÜVELYI ÚTON SZÜLT ÉS A CSÁSZÁRMETSZÉSEN ÁTESETT NŐK ESETÉBEN LUMBALIS MOTOROS KONTROLL FÜGGVÉNYÉBEN**

Célkitűzés: Egy nő életében számos testi és lelki változás jön létre a várandósság alatt, majd a gyermek születése is különböző traumákat okozhat a szervezetben. Célunk a természetes úton szült és a császármetszéssel átesett anyukák körében a gátizomzat és a törzsstabilitás felmérése és fejlesztése. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti vizsgálatban 206 fő töltötte ki a kérdőívet, míg a prospektív felmérésben 10 fő vett részt, akiket két csoportra osztottunk (A csoport: a természetes úton szült anyukák; B csoport: a császármetszéssel átesettek). Beválasztási kritérium: a vizelettartási panasz, derékfájdalom. Kizárási kritérium: a rectusok közötti állomány elszakadt, képtelenek voltak a gátizomzat (PFM) megfeszítésére. A tréningre a résztvevők otthonában került sor 2020. október - 2021. január. Az alanyokkal az SF-36, Gaudenz-, saját szerkesztésű kérdőívet töltöttük ki. Ezenkívül manuálisan tapintottuk a gátizomzatot és a rectus diastasist (RD), a törzsstabilitás meghatározására a Stabilizer eszközt használtuk. Az SPSS v25-tel elemeztük az adatokat, mely során t-próbával és korrelációval számoltunk ($p < 0,05$). **Eredmények:** A kezelés hatására a PFM megfeszítésének idejében szignifikáns javulást találtunk az A csoportban ($p = 0,006$), illetve az összes résztvevő átlagértékeiben is ($p = 0,010$). Mindkét csoport esetében szignifikáns javulás történt a sitting forward lean teszt tekintetében (A: $p = 0,002$; B: $p = 0,008$). Az RD az A csoportban a köldök felett ($p = 0,008$) mutatott szignifikáns javulást, míg a B csoport a köldök magasságában ($p = 0,016$). A vizelettartás szempontjából a B csoportban 2 főnél, míg az A csoportban mindenkinél megszűntek a panaszok. A VAS skálán jelzett derékfájdalom mértéke szignifikánsan csökkent ($p < 0,001$). Az SF-36 kérdőív 5 dimenziójában szintén volt szignifikáns javulást ($p < 0,05$). **Következtetések:** Mindkét csoport szignifikáns javulást mutatott a mozgásprogram előtti állapothoz képest, azonban a csoportok eredményei között nem volt jelentős különbség. A kutatásban alkalmazott mozgásprogram biztonságosan alkalmazható a szülés után, illetve a vizsgált változókra pozitív hatást gyakorolt.

Kulcsszavak: gátizomzat, törzsstabilitás, Stabilizer, szülés típusaMAJOR-GYULASI ISABEL¹, ROZNER KLAUDIA²¹Zala Megyei Szent Rafael Kórház²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Borbély Noémi¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TELEMEDICINA PANDÉMIA IDEJÉN-ÜLŐMUNKÁT VÉGZŐ DOLGOZÓK ONLINE MOZGÁSTERÁPIÁJA

Célkitűzés: Egy online tréning létrehozása ülőmunkát végző személyeknek, illetve a mozgásprogram fájdalomra, törzsstabilitásra, és mozgásterjedelmre gyakorolt hatásainak vizsgálata. Az összevetése a nem online tréningek nemzetközi szakirodalomban található eredményeivel. Cél továbbá az online fizioterápiához való attitűd vizsgálata. **Adatok és módszerek:** A kutatás típusa kvantitatív, prospektív, longitudinális. A felmérés Zala megyében zajlott ülő munkát végző dolgozók körében (n=15). A vizsgálat 2020. november 1. és 2021. március 31. között zajlott. A résztvevők heti három alkalommal 8 héten át végezték az elkészített oktatóvideó alapján a mozgásprogramot. A felmérések során alkalmaztam a Nemzetközi Fizikai Aktivitás Kérdőív rövid verzióján alapuló kérdőívet, egy online fizioterápiához való attitűdöt vizsgáló kérdőívet, és feltettem néhány kérdést a pandémia közvetlen, egyénre gyakorolt hatásaival kapcsolatban is. Vizsgáltam a cervicális rotatio és lateralflexio, a thoracolumbalis flexio, extensio, és rotatio mozgásterjedelmeit. Alkalmaztam az egy lábon állás tesztet, analizáltam a craniovertebralis szöveget, a fájdalmat pedig a Vizuál Analóg Skála segítségével elemeztem. A McGill's teszttel felmértem a törzsizmok erejét. **Eredmények:** Az online mozgásprogram teljesítése után szignifikáns javulás állt be a craniovertebralis szög (p=0,001), a törzs flexorok (p=0,007) a jobb (p=0,050) és a bal (p=0,026) oldali izomlánc erejében, a thoracolumbalis gerincszakasz mozgásterjedelmében. Az egy lábon állás teszt során vétett hibapontok mennyiségében (p=0,001), a nyaki (p=0,006), vállövi (p=0,014), háti (p<0,001), és derékfájdalom (p=0,004) mértékében. A résztvevők 13,33%-a inaktív, 66,67%-a közepesen aktív, 20,00%-a pedig aktív életmódot él. Az attitűd kérdőívre adott válaszok 70%-a pozitív a telemedicina iránt. **Következtetések:** A nemzetközi kutatásokkal összehasonlítva a saját eredményeimet úgy vélem, hogy bár az online fizioterápiának megvannak a maga korlátai, a COVID-19 pandémia idején megfelelő alternatíva lehet a preventív, illetve enyhébb tünetek enyhítésére szolgáló személyes gyógytorna helyett.

Kulcsszavak: telemedicina, online mozgásterápia, ülő életmód, tartásjavítás

NÉMETH-GYENESE VIVIEN¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Borbély Petra¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AKUT STRESSZ MÉRÉSE E-SPORT JÁTÉKOSOK KÖRÉBEN

Célkitűzés: Kutatásunkban vizsgáltuk az e-sport, mint akut stressz tevékenység szervezetre gyakorolt hatását. A stressz méréséhez a kortizol hormon koncentrációjának meghatározását választottuk. A szteroid meghatározása mellett vizsgáltuk a pulzus paramétereket a játékidő alatt, illetve függőségi kérdőív értékeivel kívántuk összevetni a kapott adatokat. Célunk volt bebizonyítani, hogy az e-sport megváltoztatja a szervezet kortizol szintjét, illetve összefüggésben van a pulzus és függőségi kérdőív adataival. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk retrospektív és kérdőíves kutatás. Tanulmányunkhoz egészséges e-sportolókat választottunk be, kizártuk a nőket és akik gyógyszert szednek. A kortizol szint meghatározásához nyál mintát alkalmaztunk. A részvevőktől mintát gyűjtöttünk 3 alkalommal a játék során. Tanulmányunkban 5 e-sportoló vett részt. A mintáink ELISA technikával vizsgáltuk, a kérdőívünk pedig az IGD-20 teszt volt. Statisztikai elemzéshez Wilcoxon próbát alkalmaztunk. **Eredmények:** A mérés után kapott eredményeket személyenként értékeltük és hasonlítottuk egymáshoz. Elkerülve a nagyfokú variabilitás miatt adódó torzítást. A kortizol hormon változása az alapvonal értékhez képest megváltozott, ugyan a változás nem volt szignifikáns. Egyes esetekben különbséget tapasztaltunk a nyertes és vesztes meccsek között. Összefüggést nem tapasztaltunk a pulzus és a függőségi tesztek értékei között. **Következtetések:** A kapott eredmények alapján kijelenthetjük, hogy a kortizol hormon koncentrációjának változása egyértelmű válasz az akut stressz hatásra. A továbbiakban érdemes nagyobb populációra kiterjeszteni a kutatást, illetve több szteroid típusú hormont vizsgálni. A kutatást a következő projektek támogatták: GINOP-2.3.2.-15-2016-00047 és a 2020-4.1.1-TKP2020

Kulcsszavak: nyál kortizol, e-sport, internetes játék függőség, IGD-20, akut stressz

DR. STROMÁJER-RÁCZ TÍMEA¹, CSÖNDÖR ÉVA¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Bosnyák Noémi¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

A KORAI FEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI ÉS A DÉVÉNY MÓDSZER BEMUTATÁSA

Célkitűzés: Korai fejlesztésre, akkor van szükség, ha a gyermek fejlődése (mozgás, kognitív funkciók, hallás, látás és beszéd készség) elmarad a vele azonos korúakétól. A kezelés lehet preventív és kuratív jellegű is. A megfelelő módszer kiválasztásához és a személyre szabott kezelés felépítéséhez mindig egy alapos és részletes korai állapotfelmérést kell végeznünk a gyermekekkel. Ezek után leszünk képesek a leghatásosabb kezelési módszert kiválasztani. **Adatok és módszerek:** Hogy teljes képet kapjunk a fejlesztési lehetőségekről hazai és nemzetközi szakirodalmak kutatását, elemzését végeztük el. Ezek mellett az itthon legismertebb DSGM terápiát helyeztük fókuszba. **Eredmények:** A korai fejlesztést tudjuk végezni normál és elmaradt fejlődésű gyerekeknel, koraszülött babáknál, valamint akár neurológiai, ortopédiai problémák kezelésére is. Kutatásunk során azt tapasztaltuk, hogy nagyon sokrétű kezelési lehetőségeink vannak a korai fejlesztésben. Ide sorolhatjuk többek között a DSGM – Dévény módszert, a Pfaffenrot szinergikus reflexterápiát, az Ayres terápiát, a TSMT-t és a konduktív pedagógiát is. A Dévény módszer egy manuális technika és gimnasztikai módszer. A manuális technikája a képessé tevés egyedüli eszköze máig. A módszer gyógyítási és fejlesztési részből áll össze, melyek során a működés helyes elindítására, a képessé tevésre és a beindított helyes funkció finomítására fektetünk nagy hangsúlyt. Univerzális hatásával képesek vagyunk normalizálni a kóros izomállapotot a mozgássérülések valamennyi területén. A gyógyulást, akkor tekinti teljesnek, ha a gyermek képes a fiziológiás mozgást jó minőségben végezni, így képes a normál életvitelre. **Következtetések:** A szakirodalmak áttekintéséből azt a következtetést tudjuk levonni, hogy a korai preventív szűrés, valamint a minél hamarabb elkezdett komplex korai fejlesztés nagy mértékben tud segíteni az esetleges elmaradások elkerülésében és javításában. Emellett viszont nagyon fontos, hogy a legmegfelelőbb és leghatásosabb módszert tudjuk kiválasztani és alkalmazni.

Kulcsszavak: korai fejlesztés, Dévény, DSGM prevenció, gyermekgyógyászat

PAPP ZSÓFIA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Böde Franciska¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÁRANDÓSOK FIZIKAI AKTIVITÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: A várandósok fizikai aktivitásával kapcsolatban a védőnők útmutatást adnak a kismamáknak egy egészségnevelő előadás keretein belül, vagy a tanácsadások és látogatások alkalmával sor kerül ezen témák megbeszélésére. A várandósok fizikai aktivitása és ezzel összefüggő egészségi állapot megismerése volt a kutatás célja. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív keresztmetszeti kutatásban olyan kismamákat kérdeztem meg, akik betöltötték a 18. életévüket, a 12-36. várandóssági hétben voltak (n=258). Kizárásra azok a várandósok kerültek, akik hiányosan töltötték ki a kérdőívet, nem a kutatásban megjelölt gesztációs hétben voltak, illetve megtagadták a kérdőív kitöltését. A kérdőív anonim és saját szerkesztésű volt, online került megosztásra 2021-ben. SPSS for Windows 26.0 program segítségével történt a kapott eredmények kiértékelése, illetve Khí-négyzet próbát, Mann-whitney tesztet, Kruskeroni-Bonferroni tesztet, Kruskal-Wallis tesztet és Fisher's Exact tesztet alkalmaztunk. **Eredmények:** A résztvevők átlagéletkora 28,78 év volt. A kismamák 61,24%-a a második trimeszterben, 28,76% a harmadik trimeszterben volt. Nincs szignifikáns különbség az egészségi állapot és az iskolai végzettség között (P=0,227). A gyermeket nevelő anyák fizikailag aktívabbak. A munkahelyi (P=0,1), a magas intenzitású (P=0,453) és a sport/egyéb fizikai aktivitás (P=0,123) kategóriájában nem mutatkozott szignifikáns különbség a várandós gyermekes anyák és a várandós nem gyermekes anyák között. A székrekedés és a hátfájdalom meglétét nem befolyásolja a várandósoknak a fizikai aktivitása. A kutatás rávilágított arra, hogy a tartósbetegségek megléte és a várandósok életkora nem befolyásolja a fizikai aktivitásukat. **Következtetések:** Az anyák fizikai aktivitását számos tényező befolyásolta. A legtöbb csoportban a munkahelyi fizikai aktivitása csökkent az anyáknak, illetve magas intenzitású aktivitást nem végeznek jellemzően. Összegezve, a várandósok fizikai aktivitásában nem mutatkoztak nagy szélsőségek, elmondható, hogy a körülményekhez átlagos fizikai aktivitás társult.

Kulcsszavak: várandós, fizikai aktivitás, intenzitás, sport, egészségi állapot

BORNEMISSZA ÁGNES IVETTE¹, DR. BUFA ANITA²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

²PTE ÁOK Bioanalitikai intézet

Böndök Zsófia¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

ÉGETT BETEGEK KÜLÖNBÖZŐ FOLYADÉKRESZUSZCITÁCIÓS TERÁPIÁS LEHETŐSÉGEIVEL FOGLALKOZÓ VIZSGÁLATOK ELEMZŐ VIZSGÁLATA

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja bemutatni a különféle folyadékterápiás lehetőségeket és megvizsgálni a hatásosságukat, megtalálni a legmegfelelőbb formulát, mely a betegek túlélési esélyének javítására képes.
Adatok és módszerek: Tervezett kutatás: Retrospektív elemeket tartalmazó kvantitatív vizsgálat Kutatás helye, ideje: 2021 március 1 és április 30 között zajlik az adatgyűjtés online adatbázisok alkalmazásával. Minta nagysága: 40 cikk Minta jellemzői: kutatásunkhoz szakirodalmi elemzést végeztünk, az elemzett cikkek közös eredményeinek összehasonlításával, kiemelésével, az esetleges ellentmondások feltérképezésével. Kis volumenű áttekintő elemzést hajtunk végre. Mintavételi eljárás: egyszerű, random mintavétel, azaz a cikkekről rendelkezésre álló listáról (adatbázis) választjuk ki a cikkeket. Beválasztási kritérium: Bármely vizsgálat reszuszcitációs formula kulcszavára rákeresve megjelenő cikkek Kizárási kritérium: 10 évnél régebbi, nincs megjeleníthető absztrakt, nem ingyen hozzáférhető dokumentumok. A vizsgálni kívánt változók közül valamelyik nem került feltüntetésre a szövegben. Alkalmazott eljárások: adatgyűjtő eljárás: dokumentumelemzés Adatforrás: PubMed és ScirenceDirect honlapok. Statisztikai elemzés: IBM SPSS 24.0 a beválasztott cikkek eredményeit leíró statisztikával jellemezzük, majd az eredmények matematikai statisztikai módszerekkel történő vizsgálata is megtörténik. Matematikai statisztika szempontjából khi négyzet próbát, pearson féle bivariáns korrelációt alkalmaztunk. Alkalmazni kívánt szoftver: Microsoft Excel, IBM SPSS 24.0 **Eredmények:** Az eredmények kiértékelése folyamatban van. **Következtetések:** Az eredmények kiértékelése folyamatban van.

Kulcsszavak: égési sérülés, folyadékformula, Parkland, Brooke

PRISKIN GÁBOR¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Červený Martin¹

Ápolás doktori program, I. évfolyam, nappali munkarend, Dél-Csehországi Egyetem Egészségügyi Szociális Kar, České Budějovice, Csehország

KULTURÁLIS KIHÍVÁSOK AZ ELTÉRŐ KULTÚRÁJÚ PÁCIENSEK ÁPOLÁSÁNÁL – SZAKIRODALMI SZEMLE

Céltűzés: A kutatás fő célja összefoglalni és azonosítani azokat az ápolási kihívásokat és akadályokat, amelyek eltérő kultúrájú páciensek ápolása során jelennek meg, valamint ajánlást tenni az azonosított ápolási kihívásokra. **Adatok és módszerek:** Az irodalomkutatást a Pubmed, Sciencedirect, EBSCO Host, Google Scholar, Web of Science adatbázisokban végeztük a MeSH kulcsszavak segítségével. Az analízisbe olyan publikációk kerültek be, amelyek 2010 és 2020 között lettek publikálva. Kizárásra kerültek azok a publikációk, amelyekben ápolói hallgatókat, nyugalmazott ápolókat vizsgáltak. Kizárásra kerültek továbbá a konferencia absztraktok, a nem angol nyelvű szakirodalmak, valamint a szisztematikus felülvizsgálatok is. **Eredmények:** Irodalomkutatásunkban összesen 78 tudományos publikációt vizsgáltunk meg, de csak 4 publikáció felelt meg a kritériumoknak. Az eredmények rámutatnak arra, hogy az eltérő kultúrájú páciensek ápolásánál jelen vannak ápolási akadályok/kihívások, mint például nyelvi akadályok, időhiány, előítéletek, mikrorasszizmus és diszkrimináció. Az analízisből az is kiderült, hogy az ápolók megfelelő oktatással és kellő mennyiségű gyakorlattal, valamint önreflexióval ezeket az akadályokat eliminálhatják. **Következtetések:** Az ápolási ellátás során az ápolóknak figyelembe kell venniük a páciens kulturális hátterét. Ahhoz, hogy az ápolók kulturálisan kompetens ellátást tudjanak biztosítani, szükséges, hogy bizonyos ismeretekkel rendelkezzenek a páciens kultúrájáról. Ugyanis, ha ezek a források nem állnak rendelkezésre, az ápoló és a beteg közötti interakcióban akadályok keletkeznek, amelyek szignifikánsan befolyásolják az ápolási ellátást. Mindezek mellett elmondható, hogy az ápolók oktatása a transzkulturális ápolásról, nagyban hozzájárulnak ezeknek az akadályoknak a leküzdésében, ami az ápolási ellátás minőségében is jelen van. *Az előadás a 046/2021 / S kutatási projekt része, amelyet a Dél-Csehországi Egyetem Grant agentúrája finanszíroz.*

Kulcsszavak: ápolási akadályok, transzkulturális ápolás, ápolók

PROF. PHDR. VALÉRIE TÓTHOVÁ¹

¹Dél-Csehországi Egyetem Egészségügyi Szociális Kar, České Budějovice, Csehország

Cseh Kristóf¹¹Pécs - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc - egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

ÁLTALÁNOS- ÉS KÖZÉPISKOLAI PEDAGÓGUSOK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A magyar köznevelés minősége azon is múlik, hogy milyen a magyar oktatás ellátórendszerében dolgozók fizikai egészsége, milyen támogatást tudnak kapni munkájuk minőségi ellátásához. A kutatás célja bemutatni a vizsgált csoport egészségmagatartási jellemzőit, mint például fizikai aktivitásukat, káros szenvedélyeiket, illetve felmérni, hogy milyen módon képesek összeegyeztetni a munkát, a helyes egészségmagatartást és a rendszeres testmozgást. **Adatok és módszerek:** Az online kérdőíves vizsgálat során a Google Űrlapok weboldalon keresztül az IPAQ-HM kérdőívet használjuk, illetve vizsgáljuk még a kitöltő személyek demográfiai adatait, káros szenvedélyeit és sportolási hajlandóságát is. A kutatás leíró és keresztmetszeti, Pécsen és Székesfehérváron dolgozó pedagógusok vettek részt. A felmérés 2020. szeptember és 2021. január között zajlott, az elemszám $n=120$ fő. A használt statisztikai próbák: khi-négyzet, kétmintás t-próba, mann-whitney u. A statisztika SPSS v26 és Microsoft Office Excel programokban készült. **Eredmények:** A pedagógusok munkájuk során 301,75 percet töltenek ülésel. Az oktatott tárgy és a sportolási hajlandóság között szignifikáns különbség ($p=0,038$) mutatkozott a nem testnevelő oktatók javára, ami azt jelenti, hogy a reál és humán tárgyat tanítók munkaidejükön kívül többet töltenek sportolással. A szignifikancia szint $p<0,05$. Káros szenvedélyeket tekintve a kutatásban résztvevők száma alacsony, 11,67% dohányzik, 3,33% fogyaszt alkoholt rendszeresen. A legkedveltebb sportok a tanárok körében a futás (38,3%) és a különböző fitness irányzatok (37,5%). **Következtetések:** A kutatás bebizonyította, hogy az általános köztudatban lévő hiányos példamutatás a diákok felé sportolás terén nem igazolódott be, hiszen amíg az Eurobarometer 2017-es vizsgálata alapján az országos átlag 35,32 százaléka sportol heti rendszerességgel, addig az általam mért oktatók körében ugyanez 58,3 százalék. A pedagógusok 11,67%-a dohányzik rendszeresen, míg az országos átlag 29,9% Tombor és mtsai 2011-ben készült kutatása alapján. További kutatás lehetséges útja, egy jelentősen nagyobb mintával történő statisztika készítése a tanárokról, kitérni az egészségmagatartás egyéb tényezőire is.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, egészségmagatartás, IPAQ, káros szenvedélyek, fizikai rekreáció

DR. CSELIK BENCE¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Csendom Lajos Viktor¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SCAPULA DYSKINESIS ÉS SUBACROMIALIS IMPINGEMENT SZINDRÓMA KEZELÉSE AMATŐR TESTÉPÍTŐKNÉL

Célkütyzés: Célom volt megvizsgálni, hogy egy edzéstervbe integrált mozgásterápia milyen befolyással van a húzódkodás és a rúddal fej fölé nyomás gyakorlatok ismétlésszámára, és a két előbb feltüntetett állapotra.
Adatok és módszerek: Scapula dyskinesis és subacromialis impingement felmérésére SDT, SAT, Hawkins-Kennedy-, Neer-, Jobe-, Drop arm- és Infraspinatus/Teres minor teszteket mértem fel. A páciensek előre elkészített edzéstervet kóvettek, mely push-pull-leg típusú, heti három napos edzésterv volt. Mindkét csoport 4 hétig végezte ezt a három napos edzéstervet, majd a második felmérés elteltével a kontrollcsoport folytatta az edzéstervet, a esetcsoport pedig a push-pull-leg edzésterv mellé 10 darab korrekciós gyakorlatot kapott, 12 ismétlést végeztek ezekből sorozatonként. **Eredmények:** Nem volt szignifikáns eltérés az esetcsoport erő-állóképesség gyakorlatok maximális ismétlésszámai közt a második és a harmadik mérések közt elemezve (húzódkodás: $p=0,227$; fejföle nyomás: $p=0,305$), ahogy kontrollcsoportnál sem (húzódkodás: $p=0,262$; fejföle nyomás: $p=0,217$). Kétmintás t-próbával összemérve sem volt szignifikáns különbség az utolsó mérésen (húzódkodás: $p=0,121$; rúddal fejföle nyomás: $p=0,239$). Két dyskinesis teszt eredményei sem mutattak szignifikáns fejlődést ($p>0,05$), kivétel az esetcsoport bal karjának értéke az első mérést összevetve az utolsó felméréssel ($p=0,018$). Az impingement szindróma vizsgálatára kiválasztott 5 teszt eredményei sem mutattak szignifikáns fejlődést, eltekintve néhány kivételtől: Hawkins-Kennedy és teres minor/infraspinatus teszt a kontrollcsoport jobb karja esetében ($p=0,046$ és $p=0,007$) és az esetcsoport bal karjára vonatkozóan a Jobe teszt során ($p=0,021$). **Következtetések:** A négy hetes korrekciós mozgásprogram heti három napos edzéstervbe integrálva csak részben javítja csak a dyskinesist és a subacromialis impingement szindrómát. A scapula mozgásának normalizálására alkalmazott gyakorlatok edzésterv mellett nem javítják a két fő fej fölött végzett erő-állóképesség gyakorlat, a húzódkodás és a rúddal fejföle nyomás gyakorlatok ismétlésszámát.

Kulcsszavak: Scapula dyskinesis, subacromialis impingement szindróma, amatőr testépítők.

ROZNER KLAUDIA¹

¹PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Fizioerápiás Tanszék

Csernyán Vita¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KETOGEN DIÉTA TESTTÖMEGRE GYAKOROLT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés: Az elhízás napjaink egyik legjelentősebb egészségügyi problémája, amelyet a társadalom még mindig nem vesz kellőképpen komolyan. Nem meglepő, hogy a divatdiéták köre folyamatosan bővül. Így lett a ketogén diéta is egyre népszerűbb eszköz a fogyni vágyók számára. Kutatásunkban a ketogén diéta testtömegre gyakorolt hatását vizsgáltuk. Emellett összehasonlítottuk a diéta előtt, illetve a jelenleg tapasztalt mellékhatások, a cukor iránti sóvárgás, a nassolás iránti vágy, emésztési problémák illetve a vércukorszint változásait is. **Adatok és módszerek:** Egy saját szerkesztésű online kérdőív segítségével, 18 és 59 év közötti személyeket vizsgáltunk, akik legalább három hónapja követik a diétát. A kutatásból kizártuk az epilepszia okán diétázó illetők körét. **Eredmények:** Azt mondhatjuk, hogy a diéta hatékonyak bizonyul a testsúlyváltozás terén, hiszen a résztvevők túlnyomó többsége testtömege jelentős mértékű csökkenését tapasztalta. Azt mondhatjuk, hogy a diétát több mint egy éve, de kevesebb, mint két éve követők köre fogyott átlagosan a legtöbbet ($p=0,024$). **Következtetések:** A mellékhatások, a cukor iránti sóvárgás, a nassolás iránti vágy, az emésztési problémák, valamint a vércukorszint változásai nem hoztak szignifikáns eredményt. A diéta drasztikussága miatt fontosnak találok mind a rövidtávú, mind a hosszútávú hatásainak vizsgálatát, az esetleges hiányállapotok kialakulása és a szérumértékre gyakorolt negatív hatásainak megismerése érdekében. Jelenlegi információink birtokában, dietetikusként a megfelelő életmód kialakítását javasoljuk, egy kevésbé szigorú szabályokhoz kötött, vegyes táplálkozás keretein belül.

Kulcsszavak: ketogén diéta, szénhidrát, zsír, fogyás

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Csoknyay Adél¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SÜRGŐSSÉGI - ÉS PROGRAMOZOTT CSÁSZÁRMETSZÉS HATÁSA AZ ÉDESANYÁK ÉLETMINŐSÉGÉRE

Célkitűzés: A császármetszések száma folyamatos emelkedést mutat - hazánkban a NEAK 2020-as jelentése alapján 41% -, ami nagy hasi műtét révén befolyással lehet az életminőségre. Kutatásunk célja a programozott- és/vagy sürgősségi császármetszés átesett édesanyák egészséggel kapcsolatos életminőségének vizsgálata SF-36 és saját szerkesztésű kérdőívvel, különös tekintettel a testi -és lelki egészségre, valamint a kóros hegképződésre és annak következményeire. **Adatok és módszerek:** A mintanagyság 819 fő lett. A kérdőívben található demográfiai, életminőséggel- és szülésélménnyel, heggel kapcsolatos kérdések. A kutatás módja keresztmetszeti, kényelmi mintavétellel történt. Beválasztásra azok kerültek, akik 18-45 év közöttiek, legfiatalabb gyermeke császármetszéssel jött világra Magyarországon. Kizárásra kerültek a várandósok. Statisztikai eredményeket khinégyszet és Mann Whitney teszttel kaptuk, melyekhez MS Excel 16 és SPSS 23 szoftvert alkalmaztuk, eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** Az életminőségre vonatkozott átlagpontszámok között nem volt szignifikáns különbség programozott- és sürgősségi császármetszés esetében. Sürgősségi császármetszéses anyák nagyobb arányban tapasztaltak negatív szülésélményt (48,55%), ugyanakkor nem volt szignifikánsan nagyobb lelki fájdalom azon édesanyáknak, akiknek egy éven belül volt sürgősségi császármetszésük ($p=0,296$). Szignifikánsan nagyobb arányban szenvednek alvási nehézségben a szülést követő 6 hónapban a sürgősségi császármetszésen átesett anyák ($p=0,002$). Szignifikánsan magasabb pontszámot értek azok, akik rendszeresen sportoltak a fizikai működés ($p=0,002$), testi fájdalom ($p=0,017$), általános egészségi állapot ($p=0,001$) és vitalitás ($p=0,006$) dimenzióiban. **Következtetések:** Az édesanyák életminőségét befolyásoló tényezők multifaktoriálisak, mely közül a szülés típusa is lehet egy ilyen faktor. Ugyanakkor a sürgősségi- és programozott császármetszés egészséggel kapcsolatos életminőségre gyakorolt hatása között nincs jelentős különbség.

Kulcsszavak: császármetszés, SF36, kérdőív, életminőség

TUMPEK NIKOLETT ILDIKÓ¹, RÁKOSI DÓRA²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

²Levendula Gyógyközpont, Fót

Csóka Boglárka Alexandra¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

TÉVHITEK ÉS TÉNYEK A VÉRZÉSEK ÉS ÉGÉSI SÉRÜLÉSEK ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

Célkitűzés: Célunk az interneten széles körben hozzáférhető információk keresése és értékelése volt a vérzéscsillapítás és az égési sérülések elsősegélynyújtási teendőinek vonatkozásában. **Adatok és módszerek:** A találatokat kategóriákba osztottuk be: „teljesen helyes”, „részben helyes”, „helytelen”, „nem a keresés céljának megfelelő”. Vérzéscsillapítás kapcsán a direkt nyomást tekintettük az ellátás fő elemének, valamint a sérült lefektetése esetén nyomókötés felhelyezése volt még a megfelelő. Az égési sérülés esetén a hideg, folyó vízzel történő azonnali hűtést tekintettük kulcsfontosságúnak, valamint a későbbi seb steril fedését.

Eredmények: A keresés eredményeként összesen 40 forrást vizsgáltunk meg, melyek közül a vérzéscsés balesetek kategóriában 40%-ban volt a forrás teljesen helyes, 50%-ban pedig részben volt helyes a találat. Helytelen információt nem találtunk, viszont 10%-ban egyáltalán nem találtunk információt a kereset szóra. Égési sérülés esetében a kategóriákat szintén így osztottuk be. 20 találat Google keresésből a teljesen helyes forrás mindössze 50% volt, és részben helyes találat 30% volt. Szintén, itt sem volt helytelen találat, de 20%-ban nem találtunk a kulcsszónak megfelelő tartalmat. A tévhitekkel 5 forrás foglalkozott, melyek egyrészt összefoglalták azon tévhiteteket, melyek ellátásként való alkalmazásával inkább ártunk, mint segítünk.

Következtetések: A kapott eredmények tükrében elmondhatjuk, hogy bár fontos az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek széles körű megosztása, ugyanakkor ezek kritikus szemmel történő értékelése is elengedhetetlen, ha valóban hasznos (és nem ártalmas) információkhoz szeretnénk jutni.

Kulcsszavak: Vérző sérülés ellátása, elsősegélynyújtás vérzés esetén, égési sérülés ellátása, elsősegélynyújtás égési sérülés esetén

DR. BÁNFAI BÁLINT¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Czeglédi Judit¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VOLUMENREDUKCIÓ EREDMÉNYEI A BKEOK-N TUDÓTUMOROS BETEGEK ADAPTÍV TERÁPIÁJÁVAL 2018-2019 KÖZÖTT SZEREPELT BETEGEINKNÉL

Céltűzés: A tüdőtumорок sugárkezelésének legnagyobb nehézségét az adja, hogy a kezelés közben a beteg légzésével a daganatszövet is mozog, és a célterület maximális ellátása mellett figyelembe kell vennünk, hogy az ép tüdőszövetben milyen várható károsodás jöhet létre. A kezelés során megpróbálkoztunk azzal, hogy a besugárzás során a változó tumor nagyságot figyelembe véve csökkentjük az ép tüdőszövetek kritikus dózist elérő térfogatának nagyságát. **Adatok és módszerek:** B-A-Z. Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház, Klinikai Onkológiai és Sugárterápiás Centrum, 2018 és 2019 között a CT Szimulátorban előkészített és kezelt (270 fő) tüdőtumoros betegek adatait dolgoztam fel. Beválasztási kritériumok: azok a betegek, akik megkapták az előírt besugárzási dózist (188 fő). Kizárási kritériumok: azok a betegek, akik nem tudták elkezdeni a kezelést vagy nem kapták meg az előírt sugárdózist (67 fő). Kvantitatív leíró statisztika, korreláció és ANOVA (SPSS 20.0) használata. Változók: V20, PTV nyereség, szövettanok, tüdő térfogatváltozása. **Eredmények:** A PTV nyereségünk cm³-ben változónk esetében az átlagos érték 166,46±110,096 cm³ lett, a legkisebb érték -2 cm³, a legnagyobb 354 cm³ lett. Szignifikáns összefüggést kerestünk a „V20 nyereségünk” és több változónk között, de egyikkel sem találtunk. Valójában 13betegből 7 betegnél tudunk csökkenteni a V20 értéket. A szövettan változónkat is összevetettük több változónkkal, de nem találtunk szignifikáns különbséget. **Következtetések:** Nagyobb betegszámú vizsgálatra lenne szükség a T3-T4-es stádiumú tüdő tumorosok esetében. A V20 értékeken tudunk javítani, így csökkenthetjük a lehetséges mellékhatásokat.

Kulcsszavak: sugárterápia, PTV, V20

DR. ADAMECZ ZSOLT¹, DR. KOVÁCS PÉTER², GESZTI IMRE¹

¹BKEOK Klinikai Onkológiai és Sugárterápiás Intézet

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

Czigler László¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló III. évfolyam, levelező / part time munkarend

SPONTÁN DEFIBRILLÁCIÓ VIZSGÁLATA

Bevezetés: A Pécsi Tudományegyetem Szívgyógyászati Klinikáján átlagosan évente 5-600 nyitott szívműtétet végeznek, ezeknek mintegy 15-20%-a aorta billentyű beültetés (AVR). Ezekben a műtétekben a keringést és a légzést szívmotor és oxigenátor segítségével biztosítják a szívmegállítás idejére. A műtét során a betegek szívét magas kálium tartalmú oldattal (cardioplégia) állítják meg. Aortafelengedést követően legtöbbször kamrafibrillációval indul a szív mozgása, ami vagy spontán konvertálódik, vagy elektromos defibrillációra van szükség. **Célkitűzés:** Azt a kérdést vizsgáltuk, hogy a műtét során (aortafelengedés előtt-alatt) adagolt kálium-ion pótlás, a műtét alatt alkalmazott hypotermia mértéke és az aortalefogás ideje befolyásolja-e az aortafelengedés utáni kamrafibrilláció spontán megszűnését (spontán konverzió). Továbbá klinikánkon az AVR műtéten áteső betegek spontán konverzió arányát kívántuk meghatározni. **Anyag és módszer:** Retrospektív vizsgálatunkba a 2018 januárja és 2020 áprilisa között intézetünkben aorta-billentyű beültetésen (AVR műtéten) átesett betegeket (n=139) vontuk be. Perfúziós jegyzőkönyvekből és a MedSol egészségügyi dokumentációs rendszerből számos intraoperatív adatot gyűjtöttük ki, többek között a műtétek során alkalmazott hypotermia mértékét, az aortalefogási időtartamot, a pótoló kálium-ion mennyiségét és a spontán konverzió bekövetkezését vagy elektromos defibrilláció alkalmazását. Adatainkat Excel táblázatba foglaltuk és IBM SPSS Statistics 27 programmal értékeltük ki. A kapott adatokat leíró statisztika segítségével mutattuk be, illetve az összefüggéseket független T-próbával, korreláció vizsgálattal (eta), one way ANOVA, valamint Khi-négyzet teszt segítségével vizsgáltuk. Szignifikánsnak tekintettük a különbséget $p < 0,05$ értéknél. **Eredmények:** Eredményeink szerint klinikánkon az AVR műtéten átesett betegek 31,7%-ban mutattak aortafelengedést követően spontán konverziót. Azt tapasztaltuk, hogy a spontán defibrillációt mutató betegcsoport testhőmérséklete (intraoperatív hypotermia) a műtét alatt szignifikánsan alacsonyabb volt (átlag: 34,30°C), mint a tovább kamrafibrilláló és defibrillációt igénylő betegcsoporté (34,67°C) ($p < 0,005$, ANOVA teszt). Szóráshomogenitás ($p = 0,361$). Nem találtunk szignifikáns különbséget az aorta lefogási időt tekintve a ($p = 0,125$) a spontán defibrillálódott és a fibrilláló csoport között (átlag: 82,7 perc, spontán defibrillálódott: 87,5 perc, fibrilláló: 79,3 perc). Adataink nem mutattak szignifikáns különbséget az aortafelengedéskor adagolt kálium ion mennyisége ($p = 0,332$) és a műtétben szereplő kardiotechnikus személye tekintetében a spontán konverziót mutató és nem konvertálódott betegek között (Khi-négyzet teszt, $p = 0,56$). **Következtetések:** Szakirodalmi adatok is foglalkoznak a szívműtétek során aortafelengedést követő kamrafibrilláció spontán megszűnését befolyásoló tényezőkkel, az eredmények nem egyértelműek. Átlagosan az irodalmi adatok szerint a spontán konverzió aránya 70% körüli. Saját megfigyeléseinkben a spontán konverzió jelentősen kisebb arányban fordul elő (31,7%). Vizsgálatunkba bevont paraméterek között szignifikáns eltérés csak a műtét alatti testhőmérséklet esetén mutatkozott a defibrillációt igénylő és spontán konvertálódott betegek között. Megfigyelhető azonban, hogy a műtét alatt az aortafelengedés előtt közvetlenül adott kálium-ion is hatással lehet a spontán defibrillációra - bár jelen adataink szignifikáns különbséget nem mutatnak, - ennek egyértelmű megállapításához elemszám növelés, további adatgyűjtés és vizsgálatunk folytatása szükséges.

Kulcsszavak: spontán defibrilláció, kamrafibrilláció, aortalefogás, testhőmérséklet, kálium.

DR. TURCSÁN JUDIT¹, DR. LÉNÁRD LÁSZLÓ²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

²PTE Szívgyógyászati Klinika

Dallos Enikő¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

STROKE BETEGEK KORAI REHABILITÁCIÓJA TÜKÖRTERÁPIÁVAL KIEGÉSZÍTVE, VALAMINT A LAKOSSÁG STROKE TUDATOSSÁGÁNAK FELMÉRÉSE

Célkutatás: Stroke után csupán 11,6% tudja visszanyerni a felső végtag funkcióját megfelelő minőségben, így vizsgálatunk célja a tükrötherápia értékelése volt a felső végtag rehabilitációjában. Továbbá az emberek nagy része nem ismeri fel időben a stroke tüneteit, így a magyar lakosság stroke tudatosságát is felmértük.

Adatok és módszerek: A prospektív kutatást a Zala Megyei Szent Rafael Kórházban 2020. szeptember és 2021. március között végeztük célirányos mintavétellel. Beválasztási kritérium: első stroke következtében hemiparézis/hemiplégia, a stroke a felmérést megelőző legfeljebb 1 hónapban történt, megfelelő törzskontroll, az ép kar funkciója normális, a mozgáspálya teljes, fájdalommentes. Kizárási kritérium: nem rendelkezik megfelelő verbális képességekkel, sérült látás, korábbi agyi érintettség, neuropszichológiai károsodás. A kontrollcsoport (n=3) hagyományos terápiában részesült, míg az esetcsoport (n=3) ugyanazt kapta tükrötherápiával kiegészítve. A Functional Independent Measure (FIM skála) a függetlenséget, a Barthel Index (BI) az önellátást, a Mini Mental teszt a kognitív képességeket, míg a Fugl-Meyer skála a motoros teljesítményt mérte. A keresztmetszeti kutatás során online kérdőívet alkalmaztunk és randomizált mintavétellel 389 fő stroke tudatosságát mértük fel a Stroke Knowledge Test-tel (SKT) és 46 fő stroke eseményének körülményeit. Az IBM SPSS 25.0 programmal t-próbákat és korrelációt számítottunk.

Eredmények: A két hetes program hatására szignifikánsan javult az esetcsoport függetlensége (p=0,047), önellátása (p=0,03), kognitív funkciója (p=0,02) és motoros teljesítménye (pVáll-könyök-alkar=0,038; pCsukló=0,038; pFelső végtag=0,021). A kontrollcsoport kognitív funkciója (p=0,035) és passzív mozgásterjedelme (p=0,035) javult szignifikánsan. Az SKT-en a résztvevők átlagosan 12,71±2,97 pontot értek el [MT 12,41-13,00] és az egészségügyisek szignifikánsan jobban teljesítettek (p<0,001). Továbbá a stroke-on átesettek 91,30%-a számolt be legalább egy rizikótényező fennállásáról. **Következtetések:** A tükrötherápia pozitívan hatott a felső végtag fejlesztésére, így érdemes lenne minden arra alkalmas betegnél bevezetni. Emellett a magyarok stroke-kal kapcsolatos ismereteit is bővíteni kellene.

Kulcsszavak: stroke, korai rehabilitáció, tükrötherápia, felső végtag, stroke tudatosság

NÉMETH-GYENESE VIVIEN¹

¹PTE ETK Fiziotherápiás és Sporttudományi Intézet Fiziotherápiás Tanszék

Deme Bettina¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A VÁLTOZÓKORBAN ÉLŐ NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: A kutatásunk célja, hogy felmérjük a menopauzális állapotban élő nők életminőségbeli változásait, valamint tüneteik erősségét és megélhetőségét, különös tekintettel a hőhullámok, alvászavarok, kimerültség, hangulatingadozások, vizeletürítési- és szexuális zavarok és depresszió kérdéskörére. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot 2020 november-2021 január között végeztük. A nem véletlenszerű, célirányos mintavétel célcsoportja 40 és 65 év közötti praec-, peri-, vagy postmenopausalis nők voltak. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív volt, mely saját szerkesztésű kérdésekből és validált kérdőívekből (UQoL, MRS) áll. Kizártuk azokat akik hibásan, vagy hiányosan töltötték ki a kérdőívet, illetve nem Magyarországon éltek a kutatás ideje alatt. Leíró statisztikai elemzés mellett chi²-próbát, kétmintás T-próba, ANOVA-t és lineáris regressziót végeztünk, SPSS software program alkalmazásával. ($p < 0,05$) **Eredmények:** A Utain Quality of Life Scale és a Menopause Rating Scale kérdőív kategóriái szignifikáns kapcsolatban vannak egymással. ($p=0,000$) A nők akik nem sportolnak szignifikánsan alacsonyabb pontot érnek el, mint a gyakran sportoló társaik. ($p=0,000$) A fizikai munkát végző nők szomatikus-vegetatív tüneteik nem enyhébbek, mint az intellektuális munkát végző társaiké. ($F=0,626$; $p=0,536$) A magasabb testtömeg index-el rendelkező nők menopauzális tüneteik erősebbek. ($F=2,892$; $p=0,024$) Azok a nők akik rendszeresen látogatják a nőgyógyászati szakrendelést, menopauzális életminőségük jobb. ($F=7,579$; $p=0,001$) Azok a nők akik részesülnek valamilyen menopauzális kezelésben Menopause Rating Scale-en elért pontszámuk alacsonyabb. ($p=0,020$) **Következtetések:** Kutatásunk rávilágított arra, hogy a menopauzális állapotban élő nők életminőségét és tüneteiknek erősségét számos tényező befolyásolhatja, melyekre érdemes odafigyelni. Fontos feladatunk, ezen nők állapotának szoros obszervációja, továbbá az egészségfejlesztési programok forszírozása.

Kulcsszavak: változó kor, nők, életminőség, Menopause Rating Scale, Utain Quality of Life Score,

KARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Derkács Evelin Andrea¹

¹Pécs - sportmenedzser MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

MAGYAR SPORTOLÓK ÉS SPORTSZÉKTORBAN TEVÉKENYKEDŐ SZAKEMBEREK FIZIKAI AKTIVITÁSÁNAK VIZSGÁLATA A COVID-19 KIJÁRÁSI KORLÁTOZÁS ELŐTTI ÉS ALATTI IDŐSZAKBAN

Céltűzés: Vizsgálatunk középpontjában az új koronavírus betegség, a COVID-19 áll. A magyar állampolgárok egészségének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdettek ki 2020. márciusában, mely számos intézkedést vont maga után. Kutatásunk fő célja, hogy megvizsgáljuk a korlátozások tekintetében hogyan változott a sportolók és a sportszektortban dolgozó szakemberek fizikai aktivitása, a kijárási korlátozások előtti időszakhoz képest. **Adatok és módszerek:** A adatfelvétel sportolók és sportszektortban tevékenykedő szakemberek körében került megvalósításra 2020. május eleje és június eleje közötti időszakban, online kérdőíves vizsgálat során (Google Docs). A beválasztás során nem véletlenszerű kényelmi mintavételi eljárást alkalmaztunk. Résztvevők száma 840 fő (N=840). A statisztikai adatfeldolgozás során leíró és következtetési statisztikai módszereket alkalmaztunk SPSS 27.0 programcsomag segítségével (korrelációs analízis, kétmintás t-próba, ANOVA, a. Kruskal Wallis Test). **Eredmények:** A válaszadók 44,17%-a nő és 55,83%-a férfi volt. Az átlag életkor 36,36±16,52. A kitöltők 23,50%-a főiskolai végzettséggel, 19,20%-a egyetemi végzettséggel rendelkezik. A résztvevők 20,60%-a élsportoló, 34,29%-a szabadidősportoló, 28,21%-a sportszakember és 16,90%-a több szerepet tölt be a sportszektortban. A sportolók fizikai aktivitását részben, illetve teljesen módosította a COVID-19 kijárási korlátozás (64,76%). Az élsportolók körében átlagosan heti 268,36 perc csökkenés mutatkozott a sportolással töltött időre vonatkozóan, a szabadidősportolók körében 194,90 perc, a többszörös szereppel rendelkező szakemberek fizikai aktivitása pedig átlagosan heti 250,33 perccel csökkent a COVID-19 megjelenése előtti időszakhoz képest. **Következtetések:** Eredményeink alapján kijelenthető, hogy a COVID-19 kijárási korlátozás jelentős hatást gyakorolt a sportolók és a sportszektortban tevékenykedő szakemberek körében a sportolási szokásokra és a fizikai aktivitásra.

Kulcsszavak: COVID-19, kijárási korlátozás, fizikai aktivitás

PROF. DR. ÁCS PONGRÁC¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

Devar Hurmz¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

POSTURAL AWARENESS AND COMPLEX FUNCTIONAL TRAINING IN TREATING UPPER CROSS SYNDROME AMONG YOUNG ADULTS

Célkitűzés: The purpose of this study was to evaluate the effectiveness of an 8-week complex functional training program applied on participants with upper cross syndrome. **Adatok és módszerek:** This Quasi-experimental study was conducted in a fitness center in Pécs, to demonstrate a comparative pre-test / post-test design. 11 participants partook in this study aged between 18 to 35 years presented with upper cross syndrome. The study included a postural assessment of the craniovertebral angle, the measurements of the pectoralis minor and the distance between the midback and the medial border of the scapula. VAS score was used to assess neck and thoracic pain. All the participants were assigned to one group of treatment and received a postural awareness and a complex functional training program. Summary statistics were calculated, and pre and post postural status measurements were outlined. **Eredmények:** A significant difference was observed from pre- to post-measurements with P value ($P = 0.014$) of the craniovertebral angle, ($P = 0.0002$) ($P = 0.0003$) for the right and left pectoralis minor measurements, and ($P = 0.054$) ($P = 0.012$) for the measurements of the right and left distance between the mid thoracic spine and the medial border of the scapula respectively. Decreased pain state was noticed in the VAS score but the P value did not show a significant difference ($P = 0.11$) due to the lack of participants presented with pain. **Következtetések:** The results of this study showed major improvements in the postural status and muscular imbalances, as well as decreased pain among young adults presented with upper cross syndrome. Therefore, we recommend the use and importance of the functional trainings in treating the posture in the future.

Kulcsszavak: Posture, Functional training, Upper cross syndrome, Awareness.

PAPP ZSÓFIA¹, Wang Zhe²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Egészségtudományi Doktori Iskola

Dévai Lilla¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG FELMÉRÉSE A KÖZÉTKEZTETÉSBEN

Célkítűzés: A környezettudatosság napjaink egyik legfontosabb témaköre. A közétkeztető üzemek környezeti terhének csökkentését az ételmezésvezetők környezettudatosságának növelése nagyban segítheti. Így legfontosabb célunk volt felmérni az ételmezésvezetők környezettudatosságának mértéke és az üzemek környezetterhelése közti összefüggést; valamint megismerni az üzemek környezetkárosító-, és környezetbarát jellemzőit, és az egyes környezettudatos intézkedések gátló tényezőit. **Adatok és módszerek:** 82 ételmezésvezető egyéni környezettudatosságát, és az általuk vezetett üzemek jellemzőit mértük fel. Az adatokat online kérdőívvel gyűjtöttük Pest-, Baranya-, és Békés megyében. Majd ezeket leíró statisztikai műveletekkel, variancia-analízissel, korrelációs vizsgálattal és chí-négyzet próbával elemeztük SPSS v26 programmal, ahol a szignifikanciaszint $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** A kitöltők környezetbarát hozzáállásának átlagértéke 0,663 (nagyraoszt környezettudatos); a környezettudatos magatartás átlagértéke pedig 0,421 (közepesen környezettudatos). Az egyéni környezettudatosság átlagértéke magasabb volt ott, ahol szelektíven gyűjtik a hulladékot ($p=0,008$), és ahol a legtöbb takarékosági intézkedést alkalmazzzák ($p < 0,001$). Emellett akik inkább előnyben részesítették a helyi termékek beszerzését, ott jóval többen jelölték a 10% feletti beszerzési arányt ($p=0,018$). A maradékképletkezés csökkentését gátló legfőbb tényező a fogyasztók pazarlásról való oktatásának hiánya, míg a helyi áruk beszerzése esetében a szűkös anyagi keret volt, de az üzemek anyagi helyzete és a helyi termékek aránya között nem volt szignifikáns összefüggés ($p=0,555$). **Következtetések:** Az eredmények alapján az ételmezésvezetők egyéni környezettudatosságának mértéke összefüggést mutat az ételmezési üzemek környezetterhelésével, ezért is fontos hangsúlyozni a környezettudatosságra való figyelemfelhívást az ételmezésvezetők körében.

Kulcsszavak: környezettudatosság, ételmezésvezetők, közétkeztető üzem, környezetvédelem

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Doncsecz Dorina¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÖRZSSTABILIZÁCIÓ HATÁSA, FEJLESZTÉSE A LÖVŐERŐRE ÉS A LÖVÉS PONTOSSÁGRA KÉZILABDÁSOKNÁL

Célkitűzés: A kézilabda Európában az egyik legelterjedtebb, legkedveltebb, legnépszerűbb sportág. A legtöbb mozgás törzsből indul ki, ezért fontos a megfelelő törzsizomzat és annak fejlesztése, a sérülések ezáltal megelőzhetővé válnak. Célunk egy törzsizom erősítő és stabilizáló program kidolgozása, amellyel javíthatjuk a pontos dobás eredményességét, sebességét és redukálhatjuk a sérülések számát mivel ez a csapat, illetve az egyénre nézve az eredményességet nagyban befolyásolja. **Adatok és módszerek:** A kutatásunkat a Sárvári Kínizsi ifjúsági korú (n=16) NBII-es bajnokságában szereplő kézilabdás lányoknál végeztük. A 6 hetes tréningprogram előtt és után felméréseket alkalmaztunk, illetve fél év elteltével egy újabb mérés következett. A vizsgált változók az a következők voltak: törzsstabilitás, dobás sebesség, pontossága, egyensúlyozó képesség. A méréseken egy előzetes kérdőívet töltöttek ki, ami általános kérdéseket foglalt magában. Statisztikai módszerek: leíró statisztika, Pearson-féle korreláció számítás, összetartozó mintás ANOVA analízis (Microsoft Excel 2010, SPSS 20v), ($p < 0,05$). **Eredmények:** A törzsstabilizációs program után a kézilabdázók sérüléseinek száma csökkenést mutatott. A tréning hatására szignifikánsan javult a sportolók lövési pontossága ($p=0,024$), törzsizom ereje ($p=0,009$), lumbális motoros kontrollja ($p < 0,001$), statikus stabilitása ($p=0,007$), valamint az alsó és felső végtag dinamikus stabilitása ($p < 0,05$). A tréninget követő félév utáni visszamérés alkalmával az első méréshez képest még mindig szignifikánsan jobb eredményt tapasztaltam a törzsstabilitás ($p=0,014$) és az alsó és felső végtag dinamikus egyensúlya tekintetében ($p < 0,05$). **Következtetések:** Az eredmények alapján következtethetünk arra, hogy a core izomzat fontos szerepet tölt be a sérülések redukálásában, lövés mechanizmusában, illetve a statikus és dinamikus egyensúlyi helyzeteknél is. Emellett a meccsen való eredményekre is kihatással van.

Kulcsszavak: lövőerő, egyensúly teszt, törzsizomerő, lövés pontosság, kézilabda

TÓTH BETTINA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Donjeta Shala¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EATING HABITS AND LIFESTYLE CHANGES DURING COVID-19 AMONG FOREIGN STUDENTS IN HUNGARY

Célkitűzés: The new rules concerning COVID-19 changed the access to education, diet, physical activity also the mental well-being for international students studying abroad. Depending on how they cope and behave through this situation either a stable or poor health quality can progress. Thus, we wanted to observe what are participants eating habits and physical activity changes, their mood and mental well-being in pandemic. **Adatok és módszerek:** In our cross-sectional study a total of 100 participants were included. Participants were eligible if they were current full-time undergraduate international students in Hungary and were able to read and understand English. The research took place in Pécs, Hungary via online survey and validated questionnaires/scores (IBW, BMI, IPAQ-SF, Beck depression scale, WHO-well being index). Statistical comparisons were performed with dependent t-Test. Associations were interpreted by ANOVA and coefficient (r). All statistical analyses were performed with IBM SPSS v24 and Microsoft Office Excel 2007. A P value ≤ 0.05 was considered statistically significant. **Eredmények:** We did not find significant difference between the weight changes among respondents during pandemic: one third of participants did not change weight. Our study observed a small increase in snack intake; higher number rates of increase consumption were in proper meals (starch, eggs, milk and dairy, fruits vegetables). Sleeping hours were significant higher ($p < 0.05$) during COVID-19 rather than before. Mental health was demonstrated as normal, but an incline of mild depression rates is highlighted in females. 29 students had low, 19 moderate and 17 respondents had high physical activity. Correlations statistics showed a significant positive relationship between WHO well being scores and intake of meals/day during pandemic ($r = 0.86$; $p < 0.001$) and a significant positive relationship among Beck depression scale and meals intake during pandemic ($r = 0.7$; $p < 0.001$). **Következtetések:** As students live alone in Hungary, far away from their homes, the lockdown was manageable and slightly similar to their normal daily life in Hungary. However, attention to more healthy nutrition, exercise and relaxation techniques for mental health (mediation, yoga) should be taken into consideration.

Kulcsszavak: COVID-19, eating habits, physical activity.

UNGÁR TAMÁS LÁSZLÓNÉ DR. POLYÁK ÉVA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Egyed Gabriella Katalin¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**TÁNC SPORTTERÁPIA VÉNÁS BETEGEKNÉL**

Célkitűzés: Magyarországon a varicositas prevalenciája megközelíti az 50%-ot. Hazánkban a visszérproblémákra számos terápiát alkalmaznak, de a tánc sportterápia hatékonyságát még nem vizsgálták. Felmérésünk célja volt egy sport táncterápiás mozgásprogram kidolgozása vénabetegeknek, mellyel a lábikrapumpa-funkciót fokozzuk, felmérjük fizikális képességüket és aktivitásukat, életminőségüket. **Adatok és módszerek:** Prospektív, longitudinális, kvantitatív felmérésünkben nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel 8 varicositas-szal rendelkező nő vett részt 2021.02.16. és 201.03.30. között, átlagéletkoruk 50,13 év. A 6 hetes mozgásprogram a Fizioterápiás és Sporttudományi Intézményben zajlott. Terápiánkon 18 év feletti, legalább 2 éve varicositas-os személyek vehettek részt. Kizárásra került minden egyéb súlyos neurológiai, belgyógyászati, mozgásszervi társbeteggel, egy éven belüli alsóvégtagi traumával, illetve műtéttel rendelkező, vagy ha a BMI>35. A résztvevőknek vizsgáltuk a boka plantar- és dorsal flexios mozgástartományát, vádli állóképességi izomerejét, felmértük őket Vizualis Analóg Skálával, valamint az alábbi kérdőívekkel: Aberdeen Varicose Vein Questionnaire, Patients Symptoms and Concerns, 36-Item Short Form Survey, Global Physical Activity Questionnaire. Eredményeink kiszámításához párosított t-próbát és Wilcoxon-próbát alkalmaztunk, $p < 0,05$ esetén tekintettük őket szignifikánsnak. Statisztikai számításokat az SPSS 27.0 szoftverrel végeztük. **Eredmények:** Beavatkozást követően szignifikáns javulástak az alábbiak: nyugalmi fájdalom intenzitása ($p=0,018$), boka dorsal flexios ($p=0,006$; $p=0,004$), valamint plantar flexios ($p=0,004$; $p=0,003$) mozgástartománya, vádli állóképességi erejét mérő teszt ($p=0,017$; $p=0,0498$), Aberdeen kérdőív ($p=0,028$). **Következtetések:** Az eredményeink hasonlóak a nemzetközi publikációkban olvasottakhoz, magyar kutatás nem áll rendelkezésre, ezért nem tudtuk összehasonlítani. A táncos elemeket tartalmazó mozgásprogram megfelelő kiegészítő terápia lehet vénabetegeknél. Kutatás folytatásaként érdemes lenne nagyobb elemszámmal, hosszabb időtartamban, műszeresen is vizsgálva, esetleg más vénás betegségeknel is megismételni a beavatkozást.

Kulcsszavak: varicositas, tánc sportterápia, mozgástartomány, vádli állóképességi erő, életminőség

DR. JÁROMI MELINDA¹, DR. MAKAI ALEXANDRA²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Elekes Andrea¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A RADIOLÓGIAI KÉPALKOTÓ ELJÁRÁSOK SZEREPE A NYITOTT HÁTGERINCCSEL SZÜLETETT GYERMEKEK PRE-ÉS POSTNATALIS DIAGNOSZTIKÁJÁBAN

Célkítűzés: A velőcső záródási defektusok előfordulása világszerte 1:1000, hazánkban ez az arány 1.2%. Kutatásunk során számos kérdésre kerestük a választ, többek között: A velőcső záró műtét ideje összefüggést mutat-e a hydrocephalus kialakulásával, illetve a járásképeséssel? A laesio szintje összefüggésben van-e hydrocephalus kialakulásával? Milyen mértékben volt jellemző széklet- és vizelet inkontinencia a gyermekeknél? Kutatásunkban szeretnénk igazolni a radiológiai vizsgálatok elvégzésének fontosságát az meningomyelokelevel született gyermekek esetében. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk célja az elmúlt 13 évben a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikán gondozásba került meningomyelokelevel született gyermekek prenatális és újszülöttkori állapotfelmérése kapcsán alkalmazott radiológiai módszerek áttekintése és ezek kapcsán a gyermekek állapotának a felmérése volt. Vizsgáltuk a nyitott hátgerinc magasságát, a hydrocephalus és Chiari malformáció meglétét, idegi laesio járásképeségre, vizelet- és széklet kontinenciára kifejtett hatását, illetve az MMC-hez társuló fejlődési rendellenességek meglétét. **Eredmények:** 10 lány, 20 fiú gyermeket vizsgáltunk, akik bőrrel nem fedett meningomyelokelevel születtek. Az átlagos gestatio kor 38 hét volt. A társuló fejlődési rendellenességek közül legnagyobb mértékben a dongaláb és a corpus callosum dysgenesia volt kimutatható. A velőcső záró műtétre átlagosan a 2. életnapon került sor. Hydrocephalus 13 esetben volt megfigyelhető műtét előtt, azonban 3 esetben a műtét után is kialakult. Kilenc gyermek szorult kerekesszékre, 1 gyermeknél tapasztalunk latex allergiát. **Következtetések:** A vizsgált beteganyagból, illetve a sok szervrendszert érintő eltérésekből látható, hogy a radiológiai vizsgálatok központi szerepet kapnak a betegek állapotának megfelelő felmérésében, nyomon követésében, ezért kiemelten fontos szerepet játszanak.

Kulcsszavak: velőcső záródási defektus, meningomyelokele, Chiari malformáció.

DR. MOHAY GABRIELLA¹

¹PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika

Fafka Sarolta¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS OKTATÁS HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE CSERKÉSZEK ÉS KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Az elsősegélynyújtás oktatása nagyban hozzájárul a segítségnyújtási hajlandóság növeléséhez. Kutatásunk célja volt felmérni és összehasonlítani cserkész és nem cserkész gyermekek elsősegélynyújtási attitűdjét és ismereteit hagyományos frontális oktatást megelőzően, illetve azt követően. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk kvantitatív elemeket tartalmazó longitudinális felmérés volt. A célcsoport 11-18 éves gyerekek voltak. Kutatásunkban összesen 109 fő (52 fő cserkész és 57 fő nem cserkész) vett részt. A felmérés 2019 júniusa és 2020 februárja között zajlott a Magyar László Gimnázium, IV. Béla Cserkészcsapat székhelyén, a Boldogasszony Cserkészcsapat csapatonthonában. Adatgyűjtési eszközként saját szerkesztésű kérdőívet alkalmaztunk. A minta jellemzésére leíró statisztikát (átlag, szórás, gyakoriság: relatív és abszolút), az összefüggések vizsgálatára matematikai statisztikai eljárásokat (khi-négyzet próba, független mintás- és egymintás t-próba) végeztünk. A számításokat Microsoft Excel és SPSS 22.0. szoftverek használatával végeztük. Az eredményeket 95%-os konfidencia intervallum mellett, $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** A cserkészek eredményeiben szignifikáns különbséget találtunk ($p < 0,001$) az oktatás előtt (átlagosan $9,58 \pm 2,25$ pont), és utána (átlagosan $12,6 \pm 1,53$ pont). A nem cserkészek esetén is szignifikáns volt a különbség ($p < 0,001$) az oktatás előtt (átlagosan $9,54 \pm 1,51$ pont) és utána (átlagosan $11,68 \pm 2,18$ pont). Az előteszt eredményei alapján nem volt szignifikáns eltérés ($p = 0,928$) a cserkészek (átlagosan $9,58 \pm 2,25$ pont) és a nem cserkészek (átlagosan $9,54 \pm 1,51$ pont) eredményei között. Az utóteszt eredményi alapján szignifikáns eltérés volt ($p = 0,014$) a cserkészek (átlagosan $12,6 \pm 1,53$ pont) és a nem cserkészek (átlagosan $11,68 \pm 2,18$ pont) között. **Következtetések:** Kutatásunk eredményei alapján elmondható, hogy az alapismeretek tekintetében nem volt különbség a cserkészek és a nem cserkészek között, ugyanakkor az oktatás után a cserkészek jobban teljesítettek. A különbség ellenére mindkét csoportnál szignifikánsan javultak az ismeretek az oktatást követően.

Kulcsszavak: oktatás, BLS, gyermekek, cserkészek, újraélesztésDR. BÁNFAI BÁLINT¹¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Farda Napsugár¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

A PANDÉMIA HATÁSAI A CUKORBETEG KÖZÉPISKOLÁSOKRA

Céltűzés: A Covid 19 vírus által okozott pandémia mindnyájunk életét megváltoztatta. Átértelmeződött a világról, szokásainkról alkotott képtünk, új életritmust kellett kialakítanunk. Kapcsolataink a virtuális térre korlátozódnak 1,5 év óta. Célul tűztük ki, hogy felmérjük a cukorbeteg középiskolások táplálkozási szokásait, diéta betartásuk nehézségeit illetve azokban bekövetkező változásokat. Kíváncsiak voltunk arra, hogy hogyan változott meg a fiatalok életminősége, egészségről alkotott képe. **Adatok és módszerek:** A nem véletlenszerű kényelmi mintavételes módszerrel végzett leíró jellegű vizsgálat során online kérdőíves felmérést végeztünk 15-19 év közötti középiskolai tanulmányokat folytató diákok körében. Saját szerkesztésű kérdőívet állítottunk össze, melyben tettünk fel kérdéseket a táplálkozási, életmódi szokásokra és a cukorbetegséggel, a diéta betartásával kapcsolatosan. Az életminőség megítélésére validált SF 36 kérdőívet használtunk. Az eredményeket leíró statisztikával, T-próbákkal és Khi 2 próbákkal elemeztük. Az eredményeket szignifikánsnak akkor tekintettük ha $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A vizsgálatban 10 fő középiskolai tanulmányokat folytató diák vett részt. Átlagéletkoruk $15,2 \pm 1,3$ év. A megkérdezettek az elmúlt 1,5 év során átlagosan $2,5 \pm 0,89$ kg híztak. Az 1. típusú cukorbetegek között nőtt a normál tápláltsági indexel rendelkezők száma. A 2. cukorbetegek között a többlet súly miatt csak elhízott gyerekeket találtunk. A legtöbb diák napi $7,6 \pm 0,3$ órát tölt a számítógép előtt, ami a világjárvány előtti időhöz ($4,1 \pm 0,6$ óra) képest magasabb. A gyermekek sokkal rendszertelenebbül étkeznek a járvány előttihez képest. A szülők jobban magukra hagyják gyermekeiket, kevesebben ellenőrzik gyermekük táplálkozását, mint 1,5 évvel ezelőtt. A megkérdezettek több, mint fele egészségét rosszabbnak ítéli meg az online oktatás bevezetése óta. **Következtetések:** Az online oktatás hatásai kedvezőtlenül befolyásolták a cukorbeteg életminőségét, táplálkozási szokásait, ami növeli a cukorbetegség szövődményeinek kockázatát.

Kulcsszavak: cukorbetegség, diéta, középiskolások, táplálkozási szokások, életminőség

GUBICSKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Farkas Dávid¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

INCIDENTÁLIS PAJZSMIRIGY ELTÉRÉSEK ELŐFORDULÁSI GYAKORISÁGA FDG-PET/CT VIZSGÁLATOK SORÁN

Célkitűzés: A pajzsmirigy incidentalómák a leggyakoribb mellékletek közé tartoznak teljestest FDG PET/CT vizsgálatok során. Felmérésünk célja az incidentális pajzsmirigy eltérések előfordulási gyakoriságának értékelése a kaposvári PET Központ 2019-es beteganyagán. **Adatok és módszerek:** 2229 beteg leleteit vizsgáltunk (1100 nő, 1129 férfi) retrospektív módon. Bennük göbös CT eltéréseket, diffúzan fokozott farmakon felvételt, illetve FDG-t halmozó pajzsmirigy göböket kerestünk. Kizártuk a diffúz CT eltéréseket, más izotóppal készült vizsgálatok leleteit. Az léziók nem, életkor függését is vizsgáltunk, ehhez 40-év alatti, 40-60 év közötti, illetve 60 év feletti korcsoportot különítettük el. Az eltérések előfordulási gyakoriságát az alapbetegség függvényében szintén értékeltük. χ^2 -próbát, illetve Shapiro-Wilk tesztet használtunk, valamint az előfordulási gyakoriságot százalékos formában értékeltük, Microsoft Excel 2013 szoftver segítségével. **Eredmények:** A 395 pajzsmirigy incidentalóma, 17,72%-os gyakorisággal ábrázolódott. FDG-t halmozó göb a férfiak esetén 2,9%-ban, nőknél 7,9%-ban fordult elő. A 120 FDG-t halmozó pajzsmirigygöb életkor szerinti megoszlása 2,5; 33,3; illetve 64,2%-os volt. Emlő-, légzőszervi-, emésztőrendszeri-, fej-nyak-, bőr-, urogenitális rendszeri daganatos, illetve lymphomás indikáció esetén, a fokális FDG halmozást 16,2; 3,1; 6,3; 2,7; 5,3; 5,4; illetve 4%-ban tudtuk azonosítani. Statisztikailag is szignifikáns különbséget a diffúzan fokozott farmakon felvételt mutató eltérések között találtunk a nemek tekintetében ($p=0,044$). **Következtetések:** Az irodalmi adatokkal hasonlóan idősebb életkorban, illetve nők esetén gyakrabban fordultak elő pajzsmirigy incidentalómák. Emlő tumoros betegcsoportban az incidentalómák előfordulási gyakorisága magasabb volt.

Kulcsszavak: pajzsmirigy, PET/CT, FDG, fokális, incidentalóma

DR. TÓTH ZOLTÁN¹, KISIVÁN TÍMEA¹

¹Medicopus Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

Fazekas Brigitta¹¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülész nő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GRAVIDÁK EGÉSZSÉGÉNEK TESTI ÉS LELKI ÖSSZETEVŐINEK HATÁSA AZ ANYA-MAGZAT KAPCSOLATRA

Célkitűzés: Kutatásom célja volt, hogy megismerjem az anya-magzat kapcsolat prediktorait a gravidák testi és lelki egészségének vizsgálatán keresztül. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat online felületen saját szerkesztésű és standard (CD-RISC, PSS, IUUK) kérdőívek alkalmazásával végeztem. Felmerésem kényelmi mintavétellel a II.-III. trimeszterben lévő várandósok (n=174). vizsgálatára irányult. Az adatok elemzéséhez korrelációs számítást (Spearman, Pearson), T-próbát, egyutas varianciaanalízist használtam (p<0,05), melynek feldolgozása Excel és SPSS szoftverrel történt. **Eredmények:** A megkérdezettek 3/4-e felsőfokú végzettséggel rendelkezett (grav. s M=29,83 hét), jelentős része teljes mértékben ismerte a várandósgondozásban szereplő vizsgálatokat (40,23 %), azok szerepét (38,51%), idejét (60,34%), helyét (67,82%). A vizsgálatok és azok szerepének ismerete pozitív irányú kapcsolatot mutatott az anya-magzat kötődéssel (p<0,001). A várandósok, akik nagyobb biztonságban érezték magzatukat, azoknál ezzel párhuzamosan az anya-magzat kapcsolat mértéke is magasabb (p<0,001) volt. A reziliensebb gravidák magzatukat nagyobb biztonságban érezték illetve a magzatról szerzett új információk után nyugodtabbak és magabiztosabbak (p<0,001) voltak. Az észlelt stressz szintjének emelkedése az anya-magzat kapcsolat mértékének csökkenésével járt együtt (p<0,001). A protektív egészségmagatartás (táplálkozás, mozgás) preferálása nem eredményezte az anya magzat kapcsolat átlagának eltérését (p>0,05). **Következtetések:** A gravidák tájékoztatására nagyobb hangsúlyt szükséges fektetni, különösen a várandósgondozás folyamatáról, az abban szereplő vizsgálatokról és a magzat fejlődéséről, állapotáról. Az észlelt stressz szint mérése a várandósgondozás fontos része lehetne, melynek alacsonyabb szintje fokozott odafigyelést tenne szükségessé. Az előbbi intervenciók intézkedések, valamint a reziliens magatartásforma tanítása elősegítheti az anya-magzat kapcsolat növekedését.

Kulcsszavak: anya-magzat kapcsolat, észlelt stressz, reziliencia, várandósgondozás

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Fekete Kata¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend**AZ ÚJSZÜLÖTTKORI KIHÜLÉS JELENTŐSÉGE ÉS KÍSÉRLETES MODELLEZÉSE**

Célkitűzés: Az újszülöttkori kihülés az egész világon jelentős probléma. Az újszülöttek, különösen a koraszülöttek korlátozott mértékben képesek hőszabályozásra az élet első heteiben. A barna zsírszövet kulcsfontosságú hőtermelő szövet, amely közvetlenül a születés előtt kezd el intenzíven fejlődni. Kutatásunkban a barna zsírszövet szerepét kívánjuk vizsgálni az újszülöttek maghőmérsékletének fenntartásában állatmodell alkalmazásával. **Adatok és módszerek:** Vizsgálatainkban korábban még nem alkalmazott állatmodell kifejlesztését céloztuk, amelyet kiterjedt irodalomkutatás előzött meg. Előzetes vizsgálatainkban 7 napos Wistar patkányokat használtunk újszülöttek modelljeként. Két csoportot hoztunk létre: hideghatásnak kitett (18°C) és termoneutrális (33°C). A kísérlet során az állatok testfelületén különböző pontokon (agy, interscapuláris terület, sacrum) mértük a testhőmérsékletet termoelemek és ezzel egyidőben hőkamera segítségével. **Eredmények:** Az alkalmazott patkánymodellben termoneutrális környezetben nem találtunk lényeges különbséget a testrészek hőmérséklete között termoelemmel vizsgálva ($p > 0,05$). Hidegben a barna zsírszövet mérvadó lokalizációjának megfelelő interscapuláris terület magasabb hőmérsékletűnek (22,3-22,4°C) bizonyult az agy és a törzs hőmérsékleténél (21,0-21,4°C mindkettőnél). A különbség hőkamerával kifejezettebb volt, mint termoelemmel. Hideghatásra a barna zsírszövet aktivációja kapcsán a területek közötti különbség maximális értéke 1,7°C volt. **Következtetések:** Az általunk tesztelt patkánymodellben előzetes eredményeink alapján kimutatható a barna zsírszöveti aktivitás, amely alkalmas lehet későbbi alkalmazott élettani kutatásokra. Eredményeink elősegíthetik az újszülöttek hőszabályozásának megértését, így a kihülésük megelőzését.

Kulcsszavak: hőszabályozás, koraszülött, kihülés, hypothermia, barna zsírszövet

DR. GARAMI ANDRÁS¹, VERECZKEI ZSÓFIA²

¹PTE ÁOK Transzlációs Medicina Intézet Termofiziológia Tanszék

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozási és Hydratációs Tanszék

Fisayo Esther Oladayo¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

LEVEL OF PHYSICAL ACTIVITY AMONG INTERNATIONAL STUDENTS

Célkítűzés: To investigate the level of physical activity among international students studying at university of Pécs and the impact of physical activities on their daily life **Adatok és módszerek:** An online survey was conducted between October 2020 and January 2021 in which IPAQ and stress assessment questionnaire were used. 174 international students who were currently studying with at least two active semesters at the University of Pécs responded. The statistical analysis was performed with SPSS 25.0 and Microsoft Excel. Statistical methods used are: descriptive statistics (frequency, mean \pm standard deviation, minimum, maximum), ANOVA, linear regression. Level of significance (α) of less than or equal to 0.05 were considered statistically significant ($p \leq 0.05$) **Eredmények:** The average age of the participants was 23.60 years \pm 3.0. Female take the larger percentage 58.6% while male occupied 40.8% and all the participants comes from different continent. Bachelor students $n = 95$ perform physical activity more than higher degree students ($F = 5.69$, $p = 0.02$). The rating was analyzed from the gender perceptive and it was discovered that female performed well in rating scale than male students. 160 respondents declared that physical activity makes them feel energetic and alive ($F = 14.02$, $p \leq 0.001$). 150 participants report that they feel motivated to study ($F = 3.96$; $p = 0.04$). While 155 respondents report that physical activity helps them in achieving academic excellence ($F = 5.38$; $p = 0.02$). Participants $n = 167$ declare that physical activity has helped them a lot in managing their stress ($F = 4.2$; $p = 0.04$) **Következtetések:** The outcomes shows that international students at the University of Pécs has good level of physical activity and it plays positive role in their daily lives. It motivates them to study and helps them in achieving academic excellence. However, further research is recommended in this field of study because the entire population of international students at the UP cannot be fully judge based on the sample size investigated in this research

Kulcsszavak: Physical activities, international students, academic excellence, high, moderate, light, energetic and alive, sample size

DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹, PUSZTAI DORINA ERZSÉBET²

¹PTE ETK Kari Hivatal

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Flender Fanni¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MÉDIA BEFOLYÁSA A VEGÁN ÉTREND VÁLASZTÁSÁBAN

Célkitűzés: Kutatásunkban célunk volt meghatározni, hogy a különböző médiafelületek befolyással vannak-e az életmódra nézve, hatással vannak-e az interneten látott tartalmak a fogyasztók vélekedésére, illetve, hogy az internethasználók mennyire tartják hitelesnek az itt található információkat. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív kutatásunk során vegán közösségi csoportokban osztottuk meg online kérdőívünket, melyet hólabda módszerrel jutattunk el a kitöltőkhöz. A random mintavétel után 213 elemszámmal végeztük el a kutatást. Beválasztásra azok a személyek kerülnek, akik vegán életmódot tartanak és elmúltak 18 évesek. Kizárási kritérium: azok a személyek, akik csak érdeklődnek az életmód iránt, valamint fogyasztanak állati eredetű élelmiszert. Részmintákat képeztünk életkor szerint. Az adatok vizsgálatához leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, lineáris regressziót, Khí-négyszöglet próbát használtunk, SPSS 20.0as és Microsoft Excel 2010 program segítségével. **Eredmények:** Eredményink alapján elmondhatjuk, hogy a média szerepe fontos mind az életmóddal kapcsolatos információk keresésében, megosztásában és terjedésében, a fiatalabb korosztályban nagyobb számmal követnek táplálkozással kapcsolatos közösségi médiafelületeket. Kitöltőink többnyire pozitív hatást tulajdonítottak az internetes felületeknek: inspirálóknak tartják, új receptek és információk keresése tekintetében. A vizsgált személyek körében általánosnak mondható, hogy követnek valamilyen táplálkozással kapcsolatos internetes felületet, a legtöbben egyszerűen többet is, melyek közül a legnépszerűbb a Facebook és az Instagram. A közösségi csoportokban aktív jelenlét figyelhető meg. A résztvevők nagy része hitelesnek tartja az interneten található vegánsággal kapcsolatos tartalmakat. **Következtetések:** A vegánság összetett motivációból fakad, erős elkötelezettség jellemzi. A legtöbb személy nem tartja nehéznek az életmód betartását, többnyire egészségesnek vélik az étrendjüket. médiahasználat hatással van az egészségről alkotott képre. Az általunk vizsgált személyek 96,2 %-a szokott interneten vegán tartalmakat keresni, és a legtöbben úgy vélik, hogy a média befolyásolja megítélésüket az egészségről/ egészséges életmódról. A közösségi csoportok tagjai aktív jelenlétet mutatnak.

Kulcsszavak: vegénség, közösségi média, egészségvédekezés

GYÓCSINÉ VARGA ZSÓFIA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozási és Hydratációs Tanszék

Gödön-Tislér Krisztina¹¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**A VÉDŐNŐK SZAKMAI KÖZÉRTETÉNEK ÉS PÁLYAELHAGYÁSI SZÁNDÉKÁNAK VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: A védőnői szolgálat 2015-ben fennállásának 100. évfordulóján felvételre került a Hungarikumok Gyűjteményébe, mint nemzetközileg is egyedülálló hagyományokkal rendelkező ellátó rendszer. Annak érdekében, hogy ennek a világon egyedül álló szakmának a megtartó erejét növelni tudjuk, meg kell ismernünk a pályán lévők szakmai közérzetét, munkával való elégedettségét. Különösen fontos hangsúlyozni abból a szempontból, hogy tudjuk az egészségügyben dolgozó szakemberek pályaelhagyása világjelenéssé nőtte ki magát. A kutatás célja, ennek megfelelően feltárni a védőnők szakmai közérzetét, az azt befolyásoló tényezőket, valamint pályaelhagyási törekvéseiket. Célunk volt feltárni a védőnők munkahelyi közérzetével összefüggő étellel való elégedettségét, a stressz és a kiegészítés mértékét. **Adatok és módszerek:** A kutatás során leíró, keresztmetszeti, kvantitatív módszert alkalmaztunk. A kutatás eszközeként szolgáló online kérdőív különböző megyékben feladatot ellátó védőnőkhöz jutott el (n=200), mely lehetővé tette az átfogóbb elemzést. A minta jellemzésére leíró statisztikát, a változók közötti összefüggések vizsgálatára pedig matematikai statisztikai (khi² próba, két mintás t-próba, ANOVA, korreláció) próbákat végeztünk. **Eredmények:** A védőnők szakmai közérzetében és pályaelhagyási magatartásában az erkölcsi megbecsülés szubjektív hiánya jelentőséggel bír. A szakmai közérzet mind a pályán maradással (p<0,05), mind pedig az étellel való elégedettséggel (p<0,05) szignifikáns kapcsolatot mutat. A pályán eltöltött idő előrehaladásával párhuzamosan nem csökken a munkahelyi stressz-szint, azonban az életkor fokozatosan növeli azt. A védőnői pályaelhagyás gondolata és a kiegészítés mindhárom dimenziója esetében szignifikáns kapcsolatot igazoltunk (depszonalizáció: p=0,009), emocionális kimerülés: p<0,001; én-hatékonyság: p=0,024). **Következtetések:** Az eredmények alapján megállapítható, hogy a szakmai közérzet rendkívül fontos tényező a védőnői munkában, mely felhívja a figyelmet a vezetés számára az e területen történő beavatkozás szükségességére.

Kulcsszavak: pályaelhagyás, szakmai közérzet, kiegészítés, étellel való elégedettség

PETŐNÉ DR. CSIMA MELINDA¹, SIPOS DÁVID²¹MATE Neveléstudományi Intézet²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képző Képző Diagnosztikai Tanszék

Grunda Zsolt¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN HASZNÁLTOS ÉS A LAKOSSÁG SZÁMÁRA KERESKEDELEMBEN ELÉRHETŐ KÉZFERTŐTLENÍTŐK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Célkitűzés: A különböző kereskedelemben kapható és az egészségügyben is használatos kézfertőtlenítők összehasonlítása a hatás szempontjából. **Adatok és módszerek:** In vitro kísérleti kutatás történt, 32 önkéntes segítségével 2020 ősze és 2021 tavasza között a PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetének Bakteriológiai Laboratóriumában. Kutatáshoz beválasztásra azon egyének kerültek, akiknek intakt volt a bőrük a kézen, kizárásra azok kerültek, akiknek seb, sérülés volt látható a kezeiken. A kísérlet során két kórházi dezinficiens (Promanum pure, Sterilium classic pure) és két lakosság számára kereskedelmi forgalomban kapható (ISANA Med, JimJams) fertőtlenítőszer alkalmaztunk. A résztvevők kézhátáról (60 kézhát) kontakt lemezekkel mintavétel történt kézfertőtlenítés előtt, behatási idő után, majd rá egy órával és három órával, összesen 240 mintavétel. 24 órás inkubáció után csíraszámot számoltam a lemezekről, majd párosított két mintás t-próba segítségével ellenőriztem a hipotéziseimet, Microsoft Excel 2016 (v16.0) programmal. A szignifikancia szint alapján, a p érték szerint, ha $p < 0,05$, akkor statisztikailag szignifikáns eltérésről beszélünk. **Eredmények:** A lakossági és kórházi kézfertőtlenítők hatása tekintetében nem beszélhetünk szignifikáns különbségről ($p=0,059$), ez elmondható a hatásuk idejét tekintve is (behatási idő után $p=0,64$, egy óra után $p=0,592$, három óra után $p=0,421$) A feltevésünk, hogy a géles fertőtlenítő szerek kevésbé hatékonyak, mint a folyadékban lévő szerek, a lakossági szerek esetében igaznak bizonyult, szignifikáns eltérés volt a két szer között ($p=0,003$). Az, hogy a géles fertőtlenítők hosszabb ideig hatnak nem igazolódott be a lakossági szerek között (behatási idő után $p=0,011$, egy óra után $p=0,078$, három óra után $p=0,515$). **Következtetések:** A vizsgált kézfertőtlenítőszer esetében megállapítottuk, hogy a lakossági szerek ugyanolyan hatékonyak, mint a kórházi fertőtlenítőszer. A vizsgált lakossági szerek közül inkább a folyékony fertőtlenítőszer érdemes választani. Annak érdekében, hogy ezen állításokból messzemenő, átfogóbb következtetések levonhatók legyenek, érdemes lenne a kutatást nagyobb mintaszámmal és több szerrel megismételni.

Kulcsszavak: kézfertőtlenítő, kézmosás, kézhigiéne, baktérium

DR. KERÉNYI MONIKA¹, FAR GABRIELLA²

¹PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Gubicskó Tamás¹¹Pécs - Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium**KÖZÉPISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS ÉLETMINŐSÉGÉNEK
VIZSGÁLATA AZ ONLINE OKTATÁS ALATT**

Céltűzés: A Covid 19 vírus által okozott pandémia mindnyájunk életét megváltoztatta. Átértelmeződött a világról, szokásainkról alkotott képünk, új életritmust kellett kialakítanunk. Kapcsolataink a virtuális térre korlátozódnak 1,5 év óta. Célul tűztük ki, hogy felmérjük a középiskolások táplálkozási szokásait, illetve azokban bekövetkező változásokat. Kíváncsiak voltunk arra, hogy hogyan változott meg a fiatalok életminősége, egészségről alkotott képe. **Adatok és módszerek:** A nem véletlenszerű kényelmi mintavételes módszerrel végzett leíró jellegű vizsgálat során online kérdőíves felmérést végeztünk 15-19 év közötti középiskolai tanulmányokat folytató diákok körében. Saját szerkesztésű kérdőívet állítottunk össze, melyben tettünk fel kérdéseket a táplálkozási, életmódi szokásokra. Az életminőség megítélésére validált SF 36 kérdőívet használtunk. Az eredményeket leíró statisztikával, T-próbákkal és Khi 2 próbákkal elemeztük. Az eredményeket szignifikánsnak akkor tekintettük ha $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A vizsgálatban 50 fő középiskolai tanulmányokat folytató diák vett részt. Átlagéletkoruk $16,2 \pm 1,023$ év. A kérdőívet főleg a lányok töltötték ki nagyobb arányban (11 fiú, 39 lány). A megkérdezettek az elmúlt 1,5 év során átlagosan $3,6 \pm 0,87$ kg híztak. A legtöbb diák napi $7,6 \pm 0,3$ órát tölt a számítógép előtt, ami a világjárvány előtti időhöz ($4,1 \pm 0,6$ óra) képest szignifikánsan magasabb $p=0,03$. A gyermekek sokkal több csokoládét, cukorkát, rágcsálni valót fogyasztanak a járvány előttihez képest. ($p=0,007$) A megkérdezettek több, mint fele életminőségét rosszabbnak ítéli meg az online oktatás bevezetése óta. ($4,22 \pm 0,47$ pont) Sokkal elszigeteltebbnek érzik magukat, és a fizikai teljesítőképességük csökkenését is észrevették. Továbbá az általános kedve, hangulata is ingadozóbb mióta elszigetelődött. Háti, mozgásszervi panaszokkal küzd a fiatalok 30%. **Következtetések:** Az online oktatás hatásai kedvezőtlenül befolyásolták a középiskolások életminőségét, táplálkozási szokásait, ami növeli a krónikus betegségek kockázatát.

Kulcsszavak: középiskolások, táplálkozási szokások, életminőség

GUBICKSÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Gulyás Péter¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A TÉRDÍZÜLETRE HATÓ FLEXOR-EXTENSOR IZOMCSOPORT DISZBALANSZA ÉS IZOMEREJÉNEK VIZSGÁLATA TÉRDSÉRÜLÉSEK UTÁN**

Célkitűzés: Az elülső keresztszalag pótláson átesett alanyok izomerejének, izomaktivitásának, mozgásterjedelmének, comb körfogatának, egyensúlyi képességének felmérése, összehasonlítása. **Adatok és módszerek:** Felmértük a 3 hónapon belüli, 1 éven belüli, 1 éven túli elülső keresztszalag pótláson átesett alanyok, valamint egészséges alanyok izomerejét MicroFET-tel, az izomaktivitását felületi elektromiográfiával, az aktív mozgásterjedelmet goniométerrel, a comb körfogatát centiméter szalaggal, az egyensúlyi képességet Csillag balansz teszttel, valamint a mobilitást és a stabilitást Funkcionális Mozcsminta Szűréssel. Esetcsoportos vizsgálatot is végeztünk 5 alanynál a fenti paramétereket vizsgálva. **Eredmények:** A 3 hónapon belüli csoportnál csak a vastus medialisok között találtunk szignifikáns ($p=0,002$) különbséget az izomaktivitás vonatkozásában. A végtag-körfogatot tekintve az egy éven túli csoportnál patella felett 5 cm-el ($p=0,714$) és 15 cm-el ($p=0,386$) sem találtunk szignifikáns különbséget a két végtag között. Az egy éven belüli csoport quadriceps izomereje között 90-os térdízületi szögben nem találtunk szignifikáns különbséget ($p=0,949$) a két alsó végtag között. Az egészséges csoportnál 60-os térdízületi helyzetben a flexios ($p=0,683$) és az extensios ($p=0,674$) izomerőben nem találtunk szignifikáns különbséget, s a Csillag balansz teszt során volt különbség a domináns és a nem domináns alsó végtag között ($p=0,080$). A kezelésben is részesülő csoportnál 30-os térdízületi helyzetben a flexios ($p=0,035$) és extensios ($p=0,042$) izomerő szignifikáns javulását tapasztaltuk, míg a törzs stabilitása nem változott szignifikánsan (törzs stabilitás: $p=0,587$, rotációs stabilitás: $p=0,070$). Ebben a csoportban az ischiocruralis-quadriceps aránya nem tér el szignifikánsan sem az érintett ($p=0,886$) sem az ép ($p=0,690$) alsó végtagnál a standard arányszámtól. A sérüléseket tekintve nem találtunk szignifikáns különbséget ($p=0,704$) a domináns és a nem domináns oldal között. **Következtetések:** Az elülső keresztszalag szakadások műtéti ellátása után elengedhetetlen a megfelelő ideig és a megfelelő intenzitással végzett gyógytorna, hogy a sérültek minél előbb visszatérhessenek a hétköznapi aktivitási szintjükhez.

Kulcsszavak: elülső keresztszalag, izomerő, izomaktivitás, tréning, domináns, ischiocruralis:quadriceps arány

DR. CSÁSZÁR GABRIELLA EDIT¹¹PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Fizioerápiás Tanszék

Hajós Kitti¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CSOPORTOS SZÜLÉSFELKÉSZÍTÉS RÉSZVÉTELÉT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK ÉS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A SZÜLÉS ALATT MEGÉLT FÉLELEMRE

Célkitűzés: Célom, volt, hogy feltérképezem melyek azok a tényezők, amelyek befolyásolhatják a szülésfelkészítő foglalkozáson való részvételt, s annak gyakoriságát. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív keresztmetszeti kutatásom adatainak gyűjtését online felületen saját szerkesztésű és standard kérdőívekkel végeztem (MSPSS, PSS, BSS). Nem véletlenszerű, szakértői mintavétellel azokat az anyákat szólítottam meg, akik gyermeküket kórházi körülmények között, természetes úton hozták világra (n=152). Adatok elemzéséhez Pearson korrelációt, χ^2 -, T-próbát, egyutas varianciaanalízist alkalmaztam ($p < 0,05$) Excel, SPSS programok segítségével. **Eredmények:** Válaszadók 2/3-a volt primipara, fele (46,05%) vett részt felkészítő tanfolyamon átlag 4,54 foglalkozáson. Igénybevételi hajlandóságát, illetve a megjelenési gyakoriságot a nem befolyásolta a megkérdezettek életkora, lakóhelye, társas támogatása, az interneten való tájékozódás mértéke, annak hasznosságának megítélése ($p > 0,05$), de az iskolai végzettség és a családi állapot viszont meghatározó tényezőnek bizonyult ($p < 0,05$). Az interneten olvasott szüléssel kapcsolatos hasznos információk és a felkészítőn kapott megnyugtató válaszok között összefüggés volt mérhető ($p < 0,05$). A válaszadók fele magas rizikójú várandós volt, de ez nem társult a foglalkozások nagyobb arányú igénybevételével illetve gyakoribb látogatásával sem ($p > 0,05$). A felkészítő minőségi és mennyiségi jelzőszáma nem mutatott kapcsolatot a szülés élménnyel és a szülés körüli eseményekkel, környezettel való elégedettséggel sem ($p > 0,05$). **Következtetések:** A tanfolyam elégedettségével kapcsolatban jók az eredmények, a szülés alatt megélt félelemre még sincs jelentős hatással. A részvételi hajlandóságot és a megjelenési gyakoriságot ugyanazon tényezők határozzák meg, ezért a tanfolyam iránti igény felkeltésére már a graviditás felismerésétől kezdődően nagy hangsúlyt érdemes fektetni, különösen az alacsonyabb iskolai végzettséggel és az élettársi kapcsolatban élők körében.

Kulcsszavak: tanfolyam, szülésfelkészítés, szülési félelem

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Hegedűs Bianka Ágnes¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FOGÁSZATI PREVENCIÓS VIZSGÁLATOK ÉS CARIES PREVALENCIA VIZSGÁLATA 13-15 ÉVES KORÚ GYERMEKEKNÉL

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja, hogy tanulmányozzuk a 13-15 évesek száj higiénés ismereteiket, a fogápolási szokásaikat, fogászati vizsgálatokkal kapcsolatos aggályait, attitűdjüket. **Adatok és módszerek:** A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatunk 2020.11.-2021.02. között a Szigetvári Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskolában történt. Nem véletlenszerű, szakértői kiválasztás során a célcsoportba 13-15 éves korú gyermekek kerültek (n=87). Kizárási kritérium a fogszabályzó viselése volt. A saját készítésű kérdőíves vizsgálat során a szocio-demográfiai adatok mellett az attitűdöt, a fogászati státuszt és a tudásszintet tekintettük át. A 2013-as Microsoft Excel és az SPSS 24. program segítségével leíró statisztika mellett, két mintás-t próbát, khi-négyzet próbát és logisztikus regressziót alkalmaztunk ($p < 0,05$). **Eredmények:** A válaszadók átlag életkora $14 \pm 0,694$ év (min=13 év, max=15 év). Kérdőívünket 49 lány (54%) és 38 fiú (44%) töltötte ki. A lányok fogmosási szokásai kedvezőbb a fiúkénál ($p=0,000$). A gyermekek fogászati státuszára hatással van a területi elhelyezkedés ($p=0,036$). Nincs szignifikáns összefüggés a táplálkozási szokások és a fogászati státusz között ($p > 0,05$), valamint a szocio-demográfiai adatok, a félelem mértéke és az ismereti szint között ($p > 0,05$). **Következtetések:** A magasabb szintű ismeretek nem mindig eredményezhetik a helyes hozzáállást és a megfelelő szájápolási szokásokat. A gyerekek többsége jó szájhigiénés ismeretekkel és attitűddel rendelkeztek, ám az étkezés és fogápolás során ezen tudást nem megfelelően alkalmazzák. A védőnőnek lehetősége adódik javítani ezen szokásokon az egészségnevelő órák keretein belül.

Kulcsszavak: tudásszint, attitűd, fogászati státusz, megelőzés

KARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Herczeg Erzsébet¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÜLÖNBÖZŐ SZÁLAS ÉS FILTERES TEAFÉLÉK KÉMIAI BELTARTALMI ÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Célkütyés: A kutatás során a vizsgálatok, mérések célja, a különböző szálas (sz.) és filteres (f.) tea infúziókban lévő kémia komponenseknek (EGCG, gallusz sav–GA–, cersav–TA–, koffein–Cof–) a koncentráció (ρ) meghatározása; a vegyületek közötti kapcsolatok analizálása, és a három féle áztatási idő mennyiben befolyásolja a ρ -kat. A sz. és a f. teák közötti minőségbeli különbség megállapítása, és érzékszervi vizsgálatok. **Adatok és módszerek:** A kereskedelmi forgalomban lévő négy sz., négy f.: fehér-, oolong-, zöld-, és fekete teákat vizsgáltam. Eltérő meghatározási és mintaelőkészítési metodikát alkalmaztam. Méréseimet Agilent nagyhatékonyságú folyadékromatográfiás készüléken (HPLC) végeztem. Statisztikai módszerekként korrelációanalízist, kétmintás párosított t-próbát, és -független t-próbát használtam. **Eredmények:** Sikeresen detektáltam mindegyik sz. és f. tea levelekben előforduló EGCG-ot, GA-t, TA-t, és Cof-t. A sz. fehér teáknál (WMFSZ): TA, Cof; a sz. oolongnál (OSZ): TA; a sz. zöldnél (CSZSZ): EGCG, TA; a f. feketénél (EBF) pedig GA, TA, és a sz. fekete teákban (EBSZ), Cof esetében voltak $*p<0,05$ és $**p<0,01$ eltérések. A f. fehér tea (WMFF) infúzióknál az EGCG és GA koncentrációi között pozitív korrelációt mutat. A f. oolong tea (OF) oldatoknál látható $p>0,05$, mely a TA és a Cof ρ -i egymáshoz hasonlítva pozitív kapcsolatot mutat. A tea infúzióknak a minőségbeli eltérését, az összevetését, kétmintás független t-próbákkal történt. A fehér teánál csak az EGCG-nél; az oolong és a zöld teáknál: mind a négy vizsgált vegyületknél $p<0,05$ és $p<0,01$ kontrasztot láthatunk. **Következtetések:** A statisztikai eredmények szerint, az EGCG-t, a legnagyobb ρ -ban tartalmazó teák: OF>DSZF(filteres zöld tea)>CSZSZ>OSZ>WMFSZ>WMFF> EBSZ>EBF. A GA-t, esetében: EBSZ>EBF>WMFSZ>OF>WMFF>DSZF> OSZ>CSZSZ. A TA-t, legtöbb ρ -ban tartalmazó teák: OF>EBSZ>WMFSZ>EBF> WMFF>DSZ>OSZ>CSZSZ. A Cof-t, esetében: EBF>OF>EBSZ>WMFSZ>DSZF> OSZ>CSZSZ>WMFF. Az eredmények alapján, látványos minőségbeli eltéréseket láthatunk a vizsgált sz. és f. teák között, amik azonos fajtájúak. A kémiai vegyületek ρ -it, áztatási idejüket összevetettük érzékszervi elemzések szerint is. Hiába oldódik ki több hatóanyag a vizsgált elemekből az áztatási idő előre haladtával, de tönkre teszi a tea élvezhetőségét, és ízét is.

Kulcsszavak: szálas, filteres, tea, HPLC, antioxidáns.

DR. STROMÁJER-RÁCZ TÍMEA¹, CSÖNDÖR ÉVA¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Héjas Csenge¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ INSTAGRAM ÉLELMISZERVÁLASZTÁSRA ÉS TESTKÉPRE GYAKOROLT HATÁSA
BUDAPESTI ÉS PÉCSI EGYETEMISTA HALLGATÓK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: A kutatás célja volt felmérni, hogy milyen módon befolyásolja az Instagram a budapesti és pécsi egyetemi hallgatók ételmiszerválasztási szokásait, illetve, milyen hatással van a testképre. **Adatok és módszerek:** 2020 december és 2021 január között történt prospektív, kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálat során (n=126). Saját szerkesztésű online kérdőívet használtunk, amelyet a közösségi média felületein tettünk közzé. Leíró statisztikát, Chi2-próbát, ANOVA, lineáris regressziót és független mintás T-próbát végeztünk az SPSS 25 program segítségével (p<0,05). **Eredmények:** A bölcsészettudományon tanulóknak (n=38) kevésbé volt fontos a magas rosttartalom (p=0,019), de fontos volt, hogy az ételeknek jó íze legyen (p=0,02), illetve nem fizetnének többet egy ételért akkor sem, ha az egészségesebb (p=0,005). A gazdaság- természet- és társadalomtudományt tanulóknak (n=24) fontos szempont, hogy olcsó legyen (p=0,032) az étel. Az egészségtudományi és testnevelési karon tanulók (n=50), hajlandóak többet költeni egy egészségesebb ételre (p=0,032), fontos számukra, hogy az étel, tartsa egészségesen őket (p=0,032) és segítsen a súlytartásban (p=0,032). A legtöbb válaszadó influenszerek hatására vásárol olyan ételmiszert, amit az Instagramon lát (49,3%). Az egészségtudományon tanulók (n=46) nagyobb arányban végeznek valamilyen sporttevékenységet (p=0,044) a többi karon tanulókhöz képest. Testelégedettség tekintetében a válaszadók átlagosan egy testalkattal kisebb alakra vágnak a jelenlegi alkatakhoz képest (p<0,001). Ha egy saját véleményük szerint jó testalkatú személyről látnak képek az Instagramon, az a legtöbb válaszadó testképére (59,98%) negatív hatással van. **Következtetések:** Az egészségtudományon tanuló hallgatók átlagosan jobban törekednek az egészséges életmódra és a testük fitten tartására a többi karon tanulókhöz képest. Az Instagramon eltöltött idő növelte a testelégedetlenséget. Az egészséges életmódot propagáló Instagram fiókokat követő hallgatók jobban odafigyelnek az egészséges életmódra.

Kulcsszavak: Instagram, közösségi média, testkép, ételmiszerválasztás, influenszerGYÓCSINÉ VARGA ZSÓFIA¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozási és Hydratációs Tanszék

Himpli Bence¹¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FIELD IN FIELD SUGÁRMEZŐ TECHNIKA ALKALMAZÁSÁNAK HATÁSA A HOMOGENITÁSRA

Céltűzés: A Field in Field sugármező technika alkalmazása napjainkban főleg emlő- és agytumoros betegek sugárterápiás kezelésében használatos. Az emlőrák mind a világ női, mind a magyar nők körében a legmagasabb incidenciával bíró daganatos megbetegedés. Magyarországon 2020-ban körülbelül 7500 új emlőrákos beteget fedeztek fel, és nagyjából 2000 nő halt bele a betegségbe. A magyar női népesség átlagos emlőrák-kockázata 8-10 százalék körül mozog, ami azt jelenti, hogy élete során minden 10-12. nőnél alakul ki a malignus megbetegedés. Célunk, hogy összehasonlítsuk az ékelt mezőtechnika (wedged beams), illetve a Field in Field mezőtechnikával kezelt betegek eredményeit. **Adatok és módszerek:** Retrospektív kvantitatív kutatási módszert alkalmazva 2016-2020-ig bezárólag vizsgáltam emlőtumoros betegeket, akiket vagy Field in Field módszerrel vagy ékelt mező technikával kezeltek. Adatbázisba gyűjtöttem adataikat és leolvastam a dózis-térfogat-hisztogramokról (DVH) bizonyos értékeket a daganattal azonos oldalon levő tüdőre, szívre, amennyiben bal emlői megbetegedés volt, illetve a páciensek bőrére vonatkozóan. **Eredmények:** A kapott adatok ellenőrzését két mintás T-próbával hajtottam végre, míg a szórásnégyzetek vizsgálatát Levene-féle F-próbával tettem meg. Az így kapott eredmények alapján a PTV 105%-ánál $p < 0,001$ értéket kaptam, a két besugárzási technika statisztikailag különbözőnek bizonyult ezen kritérium vonatkozásában. Ezenkívül különbséget találtam homogenitási index tekintetében is, itt $p = 0,03$ eredményt kaptam. **Következtetések:** Az eredmények által igazolható, hogy a céltérfogat lefedettségének homogenitása nagyobb a Field in Field irradiációs technika esetén, mint az ékelt mezős besugárzásnál. Ezenkívül kijelenthetem, hogy a céltérfogat maximális dózisa Field in Field besugárzás esetén alacsonyabb, mint ékelt mezős technika igénybevételével.

Kulcsszavak: Field in Field, Wedged beams, Irradiation, Breast cancer

WALTER NORBERT¹¹SM KMOK Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai, Kutatási és Oktatási Központ

Horváth Bernadett Ildikó¹

¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA III. évfolyam, nappali / full time munkarend

GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK- GONDOZÁSÁNAK ISMERETEI ÉS A MESÉLÉS KAPCSOLATA SZÜLŐI VÁLASZOK ALAPJÁN

Bevezetés, célkitűzés: A vizsgálatunk célja volt felmérni a szülői kompetenciát, ismereteket, annak tudásbővítési lehetőségeit, ehhez kapcsolódóan a szakemberekhez (házi orvos, védőnő, kisgyermeknevelő, pszichológus, szociális szolgáltató központ és gyermekjóléti szolgálat munkatársához) való viszonyulást, illetve esetlegesen a segítségkérés visszatartó belső motivációs erőket. Felmértük a mesék tudatosabb megválasztásának, mesenézés, mesehallgatási szokások előfordulásának gyakoriságát, a szülők által megélt meseélmény és mesemotiváció kapcsolatát. **Anyag és módszer:** A keresztmetszeti, kvantitatív kutatásunkat országosan a 12-36 hónapos korú gyermekeket nevelő szülők körében végeztük (n=95). A minta kiválasztása 2020 év decembere és 2021 év februárja között, véletlenszerű kényelmi mintavétellel történt. A mérőeszköz online felületen, célcsoportnak megfelelő csoportokban került megosztásra. Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű kérdőívet használtunk. Az adatok elemzéséhez - Microsoft Excel program segítségével - leíró statisztika mellett khi²-próbát, F-próbát alkalmaztunk (p<0,05). **Eredmények:** A szülők meglévő ismeretei, kompetenciái megfelelőek, ellenben a tudásbővítés lehetőségei nem egységesen adóttak (p>0,05). A szakemberekhez való viszonyulást pozitívan ítélik meg (p<0,05). A mesék tudatosabb megválasztásának előfordulása arányban van a szülők neveléssel-gondozással kapcsolatos ismereteivel (p<0,05). A meséléssel kapcsolatos motiváció és a meséléssel kapcsolatos élmény között szignifikáns összefüggés mutatkozik (p<0,05). A mesenézés és az iskolai végzettség között kapcsolat áll fenn (p<0,05). Ellenben a mesehallgatási szokások gyakorisága nem függnek össze az iskolai végzettséggel (p>0,05). **Következtetések:** A szülők meglévő ismereti kedvezőek, ennek ellenére érdemes lenne hangsúlyt fektetni a bővebb és szélesebb körű tájékozódásra, kiemelten a gondozás területén belül. A tudásbővítés terén több egyszerűen elérhető lehetőség és annak ismertetése szükséges.

Kulcsszavak: nevelés, gondozás, szakemberek, mese

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Horváth Cintia¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PÁRKAPCSOLATI ERŐSZAK

Célkítőzés: Magyarországon évente 50–150 nőt öl meg a társa. A gyilkosságig fajuló erőszak a jéghegy csúcsa, mivel élete során minden ötödik nő válik párkapcsolati erőszak áldozatává, mely testi, szexuális és reprodukív, valamint mentális problémák kialakulásához vezethet. Kutatásom célja, hogy felmérjem a párkapcsolati erőszak gyakoriságát, rizikó tényezőit, valamint a fizikális- és mentális egészségre gyakorolt hatásait. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatás, retrospektív elemekkel. A kérdőívet 2020. szeptember és október hónapokban 274 nő töltötte ki, online, anonim módon. Saját készítésű kérdőív kiegészült a BECK-depressziós skála rövidített változatával és a SCOFF teszttel. SPSS 25.0 program segítségével leíró statisztikát, valamint a változók közötti összefüggések elemzésére Khi-négyzet próbát és Fisher's Exact tesztet alkalmaztam. **Eredmények:** A kitöltők 44,5%-át érte párkapcsolati abúzus élete során legalább egyszer. A bántalmazott nők 22,1%-a tapasztalt egymagában érzelmi, 4,9%-a csak fizikai bántalmazást, 73%-nál többféle bántalmazási forma is előfordult. Az alacsony iskolai végzettségű nők ($p=0,013$), az átlag alatti anyagi helyzetűek ($p=0,011$), valamint, akiknél a családtörténetében előfordult bántalmazás ($p<0,001$), magasabb a bántalmazás előfordulása. A bántalmazottak körében a depresszió, a szorongás és a pánikbetegség ($p<0,01$), az öngyilkossági kísérletek ($p=0,001$) szignifikánsan nagyobb arányban fordultak elő. **Következtetések:** A védőnő akkor lehet hatékony, ha a bántalmazás kifinomultabb formáit és következményeit is felismeri. Az időben történő segítségnyújtás életet menthet.

Kulcsszavak: párkapcsolati erőszak, depresszió, bántalmazás a családtörténetben

HARJÁNNÉ DR. BRANTMÜLLER ÉVA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Horváth Luca¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ANTENATÁLIS SZORONGÁS HÁTTERTÉNYEZŐINEK VIZSGÁLATA A II. ÉS III. TRIMESZTERBEN LÉVŐ GRAVIDÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés: Kutatásunkban várandósok egészségi állapotát, kapcsolati rendszereik minőségét illetve lelki állapotukat vizsgáltuk. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkban II. és III. trimeszterben lévő várandósok (n=540) vettek részt. 2020-ban szakértői, kényelmi mintavétellel on-line felületen megvalósuló felmérésünk saját szerkesztésű és standard (MSPSS, IBM, STAI Állapotszorongás, EPDS, Pszichoszociális mérőskála) kérdőívek segítségével történt. Adataink elemzéséhez Pearson-, Spearman korrelációt, c2 próbát (p<0,05) használtunk Excel és SPSS programok alkalmazásával. **Eredmények:** A gravidák 39,81%-át veszélyeztetett várandósként gondozták, 59,44%-nál közepes, 13,33%-nál magas szorongás szintet mértünk, hangulati állapotuk alapján 11,85%-a igényelne szakemberi segítséget, míg a pszichoszociális mérőskála alapján 2,79%-a sorolható magas rizikóba. A gesztációs kor növekedése nem emelte meg a szorongás és a hangulati állapot szintjét (p> 0,05). A magas rizikójú várandósság és a szorongás illetve a pszichoszociális stressz mértéke között összefüggés volt igazolható (p <0,05). A társas támogatás (család, barátok, jelentősen mások) és a szorongásszint között negatív irányú kapcsolatot mutattunk ki (p <0,05). Támogatáson belül nem a családi állapot volt számottevő, sokkal inkább annak minősége, az antenatalis szorongás szintjét növelte a társ csökkenő gondoskodásának mértéke (p <0,05). A védőnő hozzáállása és segítőkészsége (p <0,05) kisebb mértékű szorongás szinttel járt együtt. **Következtetés:** A társas támogatás hiánya jelentős mértékben képes befolyásolni a várandósok lelki állapotát negatív irányba. A védőnői munka során sokkal szélesebb körben kell foglalkozni a várandósok lelki egészségével, valamint biztosítani kell számukra a pozitív családtervezés lehetőségét. Várandósgondozás során figyelmet kell fordítani a hangulati állapot változásának szűrésére, mellyel elősegíthetjük a korai felismerést, ami a korai kezelés lehetőségét vonja maga után.

Kulcsszavak: várandós, szorongás, rizikófaktor, társas támogatás

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósz Tanszék

Horváth Petra Mónika¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SOMOGY MEGYEI TELEPÜLÉSEK IVÓVÍZMINŐSÉGÉNEK KOLORIMETRIÁS ÉS SPEKTROFOTOMETRIÁS VIZSGÁLATA

Céltűzés: Szakdolgozatomban a Somogy megyei települések ivóvízminőségének kolorimetriás és spektrofotometriás vizsgálatát ismertettem. Célunk volt az egyes településekről gyűjtött vízminták vegyi anyag tartalmának, különös tekintettel a nitrition-, ammónia-, mangán és vas tartalom meghatározása. Feltételeztük, hogy a különböző helyekről gyűjtött ivóvíz minták értékei eltérőek, és a vizsgálat során alkalmazott különböző mérési módszerek ugyanazon paraméterekre eltérő eredményt adnak, így megállapítható, hogy az egyes vizsgálatokra, melyik módszer specifikusabb. **Adatok és módszerek:** A kutatásunk során 11 Somogy megyei településről (Csurgó, Berzence, Gyékényes, Szentá, Iharosberény, Porrogszentkirály, Kaposvár, Kaposszerdahely, Kaposmérő, Miklósi, Taszár) véletlenszerűen PET-palackokba gyűjtöttünk csapvíz mintákat. A minták vas-, nitrition-, ammónia-, mangán- és összes sótartalmát határoztuk meg koloriméterrel. A minták vas és nitrition tartalmát spektrofotométerrel is meghatároztuk. Majd a két vizsgálati módszer eredményeit kétmintás nem egyenlő varianciájú t-próbával és korreláció analízissel hasonlítottuk össze. **Eredmények:** A vizsgált települések közül nyolcnál mértünk határérték feletti ásványianyag tartalmat. A határértékek túllépése vas, nitrition és mangán tartalom tekintetében fordult elő. A nitrition- és a vastartalom koloriméteres és spektrofotométeres vizsgálatai eredményeinek összehasonlítása során a következő eredményeket kaptuk. Vastartalom esetében kétmintás nem egyenlő varianciájú t-próbával: $p=0,395$, korrelációanalízissel: $R^2=0,6801$ értékeket kaptuk. Nitritiontartalom estében kétmintás nem egyenlő varianciájú t-próbával: $p=0,750$, korrelációanalízissel: $R^2=0,6211$ értéket kaptuk. **Következtetések:** Vizsgálatunk során igazolódott az a feltevés, miszerint a különböző Somogy megyei településekről gyűjtött ivóvíz minták értékei eltérőek. A két vizsgálati módszer összehasonlítása alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a különböző vizsgálati módszerek ugyanazon paraméterekre nem adtak eltérő eredményt. Az sem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy melyik vizsgálati módszer a specifikusabb.

Kulcsszavak: ivóvízminőség, koloriméter, spektrofotométer

DR. STROMÁJER-RÁCZ TÍMEA¹, CSÖNDÖR ÉVA¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Horváth Veronika Mária¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PSZICHÉS, SZOCIÁLIS STÁTUSZ ÉS EGÉSZSÉGI PROBLÉMÁK, MINT A KORASZÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐI

Célkitűzés: Kutatásunk célja volt megvizsgálni a koraszülés előfordulását befolyásoló egészségi állapottal kapcsolatba hozható rizikó tényezőket. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkat 2020-ban online felületen folytattuk 25 és 40 év közötti édesanyák (n=277) körében, akiknek szülése egy éven belül történt. Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű és standard kérdőíveket használtunk (AIS, IBM, GHQ-12). Az adatok elemzését Pearson korrelációszámítással, T-próbával, Chi2 próbával, ($p < 0,05$) végeztük Excel 2016, SPSS 22,0 program segítségével. **Eredmények:** A megkérdezettek 84,58%-a élt házasságban, közel fele felsőfokú végzettséggel rendelkezett, 5,73%-nál fordult elő koraszülés. A válaszadó édesanyák $\frac{1}{4}$ -nél lépett fel szövődmény, felét magas rizikójú várandósként gondozták. A szülés idejére a rizikó besorolás nem volt hatással ($p > 0,05$) ezzel szemben, már a várandósság alatt megjelenő szövődmények igen ($p < 0,05$). A koraszülés előfordulását nem befolyásolták a vizsgált szociális (lakóhely, lakáskörülmény) és pszichés (lelki egészség) ($p > 0,05$) tényezők. A vizsgálati minta 13,66%-nál alvászavar és 19,38%-nál figyelemfelhívó alvási probléma állt fenn, de nem bizonyult rizikó tényezőnek a koraszülés előfordulásában. ($p > 0,05$). Korábbi nőgyógyászati beavatkozások, nem voltak befolyásoló hatással a szülés kimenetelére ($p > 0,05$). A várandósság alatti párkapcsolati társas támogatás nem mutatott különbséget a koraszülés esetén ($p > 0,05$). **Következtetések:** A graviditás során a magas rizikóval gondozott várandósok száma jelentős, melynek jó része szövődményként manifesztálódik és hatással lehet a szülés idejére. A védőnői gondozás során a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani a már meglévő rizikó állapotokra és a folyamatos, egyéni, célzott gondozás során időben észre kell venni a kedvezőtlen állapotok megjelenését.

Kulcsszavak: koraszülés, rizikótényezők, egészségi állapot, szociális státusz

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKÁ¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Horváthné Berta Boglárka¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

CSÁSZÁRMETSZÉS UTÁNI ÉLETMÓD ÉS ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLAT MAGYARORSZÁGON

Célkitűzés: A császármetszés lelkileg és fizikailag is megterhelő az édesanya számára. Ebből adódóan, kutatásunk célja volt a császármetszéssel, és spontán szült édesanyák életminőségének, és életmódjának összehasonlítása, valamint az apai támogatással kapcsolatos összefüggések vizsgálata. **Adatok és módszerek:** Leíró jellegű, kvantitatív és keresztmetszeti vizsgálatunkat online formában végeztük 2020. szeptember 1. és december 31. között. A mintavétel reprezentatív, nem véletlenszerű módon történt, szakértői, célirányos kiválasztással (N=233). Kontrollcsoport a hüvelyi úton szült nők voltak. Beválasztási kritérium: Magyarországon élő 18 és 40 év közötti édesanyák, akik császármetszéssel, vagy spontán szültek 2020. július 1. és október 31. között. Kizárásra került mindkét szülési mód esetén az iker-, otthon-, és koraszülés, valamint a hiányos kitöltés. Az adatgyűjtés során saját készítésű, átvett elemeket is tartalmazó (SF-36) kérdőívet alkalmaztam. Excel 2016, és SPSS 27.0 szoftverek segítségével leíró statisztikát, valamint összefüggést feltáró matematikai statisztikai módszereket alkalmaztam (χ^2 -próba, t-próba). Főbb kérdésköreim szociodemográfiai adatokra, várandósságra/szülésre, életminőségre és életmódra, valamint társas támogatásra irányuló kérdéseket tartalmaztak. **Eredmények:** A szülési mód és a kórházban töltött napok alatt pszichológussal történő konzultációs igény ($p<0,01$), valamint a multiparitás és szülési mód közötti kapcsolat ($p=0,01$) egyaránt szignifikáns eredményt mutatott. Az SF-36 kérdőív alapján elért összpontszámok között nem találtam szignifikáns eltérést a két szülési mód tekintetében ($p=0,21$), azonban a fájdalom dimenziót vizsgálva szignifikáns a kapcsolat ($p<0,01$). **Következtetések:** A szülési mód meghatározza a szakemberrel folytatott kommunikáció igényét, valamint a császármetszéssel szült édesanyák által jelezett fájdalom mértéke - a szülés után eltelt időtől függetlenül - erősebb.

Kulcsszavak: császármetszés, életmód, életminőség

KOMLÓSI KÁLMÁNNÉ¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Szülésznői és Klinikai Koordinációs Tanszék

Hóka Szilvia¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**NYELÉSI NEHEZÍTETTSÉG ÉS ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA KRÓNIKUS PULMONÁLIS BETEGSÉGBEN SZENVEDŐKNÉL**

Célkitűzés: A krónikus obstruktív tüdőbetegség (COPD), a felnőtt lakosság 5-15%-át érinti. A betegcsoportban a dysphagia előfordulása lényegesen magasabb, mint az egészségesek között. A betegség kezdetén is jelentős életminőség romlás figyelhető meg, amit a nyelési nehezítettség megléte tovább ronthat. Kutatásunk során fő célul tűztük ki, hogy felmérjük a COPD betegséggel összefüggő közérzetüket, életminőségüket, nyelési nehezítettségüket, különböző standard kérdőívek alkalmazásával, és ezek egymáshoz való viszonyát vizsgáljuk. **Adatok és módszerek:** 50 fő, COPD betegségben szenvedő egyént vizsgáltunk kérdőívek segítségével. Az online kérdőívvel a betegek szociodemográfiai, antropometria adatait, táplálkozási szokásait, betegséggel kapcsolatos paramétereiket vizsgáltuk. Emellett a COPD Assessment Test-et (CAT), az Eating Assessment Tool-t (EAT-10), és a WHO- Jól-lét kérdőívet is használtuk. Adataink leíró statisztikával, és khi- négyzet próbával, Pearson-féle korrelációval elemeztük SPSS program segítségével, $p < 0,05$ szignifikanciaszint mellett. **Eredmények:** A vizsgálatban résztvevő betegek CAT átlag pontszáma $20,38 \pm 9,55$, az EAT-10 kérdőív alapján 26 betegnek nyelési problémája. Az életminőség kérdőívek elemzése során kategorizáltuk három csoportra a betegeket, 26 fő rossz, 21 fő elfogadható és csak 3 fő került a jó pszichológiai állapotú kategóriába. Fordított irányú közepes erős szignifikáns kapcsolatot találtunk az EAT-10 pontszámok és a betegek BMI értékei között ($r = -0,42$; $p = 0,18$). Továbbá az EAT-10 pontszámokat összevetve a CAT értékekkel ($r = 0,326$, $p = 0,004$) pozitív irányú gyenge összefüggést mértünk. A WHO kérdőív az átlag pontszáma $5,32 \pm 3,13$. A legkevesebb elért pont nulla, a maximum pont 15. 26 fő sorolható a rossz pszichológiai állapotú kategóriába, 21 fő került az elfogadható besorolásba, és 3 fő a jó pszichológiai közérzetű részcsoportba. **Következtetések:** A vizsgálatunkban detektált magas EAT-10 pontszámok arra engednek következtetni, hogy a betegek jelentős részénél fennállhat nyelési defektus. A nyelési nehézség és a tápláltsági állapot közötti kapcsolat magyarázza a csökkent táplálékfelvételt, ami fokozza a betegség progresszióját és rontja az életminőséget.

Kulcsszavak: COPD, életminőség, nyelési nehezítettségUNGÁR TAMÁS LÁSZLÓNÉ DR. POLYÁK ÉVA¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Huszár Szemirámisz¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZOPOGATÓ TABLETTÁK ÉS SZÁJÖBLÍTŐ FOLYADÉKOK FERTŐTLENÍTŐ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA, HOGY MIKÉNT BEFOLYÁSOLJÁK A SZÁJÜREG MIKROFLÓRÁJÁT

Céltűzés: Szájüregünk gazdag mikroflórával rendelkezik, ha a fiziológiás egyensúly felborul, kóros állapot jöhet létre. A prevenció érdekében alkalmazhatunk antibakteriális szájvizeket és szopogató tablettákat, de egyes kutatások azt mutatták, hogy nem mindegyik termék rendelkezik megfelelő antimikrobális hatással. A kutatásom célja, hogy megvizsgáljam különböző szájfertőtlenítő készítmények hatását a száj mikroflórájára.

Adatok és módszerek: In vitro, kísérleti kutatást végeztünk, a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetében, a 2020. november és 2021. március közötti időszakban. A célcsoportot önkéntes, egészséges egyének alkották. Kizárás szájüregi fertőzés esetén történt. 4 db antibakteriális hatású készítményt vizsgáltunk, mindegyikhez 10-10 fő adta a mintaanyagot. A nyálmintákat véres agar táptalajra kioltottuk, és leszámoltuk a baktériumtelepeket (cfu/μl). Az adatokat Excel táblázatban vezettük, és Student-féle párosított kétmintás T-próbákat végeztünk. **Eredmények:** A Strepisils ($p = 0,0014$), majd a Chlorhexamed ($p = 0,0028$) a leghatásosabb. Az előbbi nagyobb átlagos csökkenést okozott, de a p értékek közel vannak egymáshoz. A Listerine ($p = 0,053$) és a Tantum Verde ($p = 0,057$) esetében nem tapasztaltunk szignifikáns eltérést. **Következtetések:** A Strepisils és a Chlorhexamed egyértelműen hatásos és hatékonyabb, mint a másik két vizsgált fertőtlenítőszer. A Listerine és a Tantum Verde p értékei nagyon közel vannak a 0,05-höz, nagyobb mintaszámnál várhatóan 0,05 alá csökkennének, de ehhez további vizsgálatok szükségesek.

Kulcsszavak: Kulcsszavak: szájüreg, mikroflóra, antibakteriális

DR. KERÉNYI MÓNIKA¹

¹PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

Iván Boglárka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A DÉL-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ MENTŐDOLGOZÓK FELKÉSZÜLTÉGE A TÖMEGES ELLÁTÁSOK SORÁN

Célkitűzés: Dolgozatom célja felmérni a Dél-Dunántúli Régióban szolgálatot teljesítő mentődolgozók ismeretanyagát tömeges balesetek felszámolásából. Kutatásomban központi szerepet kap az említett dolgozók felkészültsége a tömeges balesetek során használt Triage kategóriákból. Felmérésre kerül hogy az osztályozás adott esetben milyen beosztással rendelkező szakember végzi el mennyire jártasok a helyszíni Triage-ban. **Adatok és módszerek:** A vizsgálatban saját szerkesztésű kérdőívet alkalmaztam melyet a régió 3 központi mentőállomásának kivonuló állománya válaszolt. A kérdőív 33 kérdésből áll. A kérdőívben szociodemográfiai adatok mellett a 38/2012 Főigazgatói utasítás és a napjainkban bevezetésre kerülő új szakmai irányelvek megismerése gyakorlati alkalmazása lett vizsgálva. A kutatás 2018 márciusától 2019 februárjáig tartott. A vizsgálat során 145 db kérdőív lett kiosztásra melyből 114 db kérdőív tartalmazott értékelhető eredményeket (n=114). A kapott adatokat IBM SPSS programmal számítottam ki melyhez Khi-négyzet próbát alkalmaztam. **Eredmények:** A kérdőívben egy Triage feladatot kellett az ellátóknak megoldaniuk melynek végén összesíttem a pontokat.. Az egyes kérdések során a felsőoktatásban végzett dolgozók kiemelkedő tudással rendelkeztek a középfokú képzéssel rendelkezőkkel szemben. Eredményeim alapján arra a következtetésre jutottam hogy függ a Triage osztályozás az dolgozó beosztásától (p=0,482). A megyék közti eredményeket vizsgálva elmondható hogy a Triage feladatoknál n a legmagasabb pontszámot a Tolna megyei állomány érte el (p=0,849) **Következtetések:** Elmondható hogy az adatok kiemelését követően pontos képet kaptam a helyszíneken tapasztalt ellátási hiányosságokról különös tekintettel az ott használt Triage kategóriák alkalmazásáról. Megállapításomat alátámasztja saját kutatásom ezenkívül az általam használt irodalmak is. A vizsgálat során kiderült hogy a tömeges baleseti kárhely gyorsabb felszámolását paraméterek pontosabb nyomon követését az ellátók az okos eszközökben látják. Pl. Elektronikus karszalagok valamint egyéb okos eszközök bevezetése tömeges kárhelyek felszámolásánál.

Kulcsszavak: Triage Tömeges Baleset Okos eszközök

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Jagodicsné Szőke Szilvia¹

¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

**A KISGYERMEKNEVELŐK MUNKAKÖRÉBŐL EREDŐ MEGTERHELÉSEK
KÖVETKEZMÉNYE A SZOMATIKUS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTRA ÉS A NEGATÍV
HATÁSAINAK KIVÉDÉSÉT SEGÍTŐ EGYÉNI ERŐFORRÁSOK VIZSGÁLATA**

Célkritizés: Kutatásunk a kisgyermeknevelők szomatikus egészségi állapotának, a munkavégzésükből eredő észlelt megterheléseknek felmérése irányult illetve a munkakörből fakadó kedvezőtlen hatásokat csökkentő erőforrások megismerésére. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkra 2020-ban online szakma specifikus felületen került sor. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során heti 40 órában dolgozó kisgyermeknevelőket szólítottunk meg (n=279). Adatgyűjtésünk standard és saját készítésű kérdésekkel valósult meg. Statisztikai elemzésünkhöz korrelációs számítást, c2-próbát, t-tesztet, Anova próbát használtunk ($p \leq 0,05$). **Eredmények:** A kisgyermeknevelők (életkor $M=38,48$ év, munkaév $M=11,75$) 56,27%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel, akiknek mindennapjai során a gyakori helyzetváltoztató mozgásformák és a nagyobb tömegű emelések mozgásszervi problémák emelkedésével jártak együtt ($p < 0,05$). A napi nagyobb tömegű emelések a pszichés jóllét állapotát is kedvezőtlenül befolyásolták ($p < 0,05$). Az izom- és csontrendszerben fellépő panaszok a munkaévek előre haladtával erősödtek ($p < 0,05$) és 1/3 arányban munkafeladatokkal függték össze. A munkakörből eredő jelentősebb megterhelést az SNI-s gyermekek nevelése-gondozása, illetve a dokumentáció vezetése jelentette. A pályakezdő kisgyermeknevelőknél nem eredményezett megterhelést az egyedi nevelési helyzetek kezelése ($p > 0,05$). A magasabb társas támogatás ($p < 0,05$), a változó helyzetekhez való nagyobb mértékű alkalmazkodás ($p < 0,05$), csökkentette a munkakörből eredő észlelt megterhelés mértékét. **Következtetések:** A munkahelyi egészségfejlesztésre és a szervezetfejlesztésre a jövőben kiemelt figyelmet kell fordítani, melyek kedvezően befolyásolhatják a kisgyermeknevelők egészségi állapota mellett a szervezeti klímát is, ezáltal a munkavégzés hatékonyságát.

Kulcsszavak: kisgyermeknevelők, izom-csontrendszer, fájdalom, társas támogatottság, reziliencia, munkakörből eredő megterhelés

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Jauch Melinda¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőoszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PREHOSPITÁLIS ULTRAHANG HASZNÁLATA TOMPA HASI SÉRÜLTEK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A kutatásunk célja az volt, hogy feltérképezzük a point of care ultrahang diagnosztika és a tompa hasi sérültek ellátásával kapcsolatos változásokat. Főként az infúziós terápia, ellátási idők és gyógyszerelés tekintetében. **Adatok és módszerek:** A kutatás retrospektív, longitudinális jellegű vizsgálat. Az adatok a Pécs-Pogány légimentő bázis elektronikus orvosi dokumentációjából származnak. A mintánk 101 fő sérültből áll. A vizsgált időszak 2007 január 1-től 2020 december 31-ig tartott. A statisztikai adat elemzést SPSS 26.0 szoftverrel végeztük. A folytonos változókat Mann-Whitney próbával hasonlítottuk össze. Kettő, vagy több ordinális változó összevetésére pedig Kruskal-Wallis tesztet végeztünk. A diszkrét változók közötti összehasonlítást két mintás T-próbával vizsgáltuk. **Eredmények:** 101 fő sérült közül 10 fő esetében helyszíni pozitív ultrahang képalkotás történt. A hordozható ultrahang eszköz megjelenését követően az átlagosan a sérülttel a helyszínen eltöltött idő 27 perc volt. Az ultrahang eszköz alkalmazása kizárólag a helyszínen 30 (61,22%) esetben történt meg. 1 fő esetében a transzportot meg kellett szakítani invazív beavatkozás érdekében. Ha eFAST vizsgálat során hasúri vérzés igazolódik akkor a sérültek jelentősen kevesebb mennyiségű infúziót kapnak. ($p=0,752$) **Következtetések:** A kis mennyiségű folyadék pótlás, vérzéscsillapításra irányuló gyógyszerelés és az ultrahang diagnózis birtokában a prehospitalis ellátók pontosabban választhatják meg a definitív ellátóhelyet és előre jelezhetik a szükséges információkat a trauma teamnek, amely értékes percekert nyerhet a sérülteknek.

Kulcsszavak: point of care, ultrahang, prehospitalis, tompa hasi sérülés, légimentők

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Jáger Kinga¹¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képkalkító diagnosztikai analitikus BSc - képkalkító diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**MELLKAS ÉS EMLŐ BEÁLLÍTÁSI BIZTONSÁGI MARGÓ MEGHATÁROZÁSA
SUGÁRKEZELÉSÜK ESETÉN**

Célkitűzés: Célkitűzéseim közt szerepelt, a napi beállítási hibák képkalkotáson alapuló meghatározása és a szükséges beállítási biztonsági margó mértékének kiszámítása, mellkasi sugárkezelések esetén. A kutatásom célja az volt, hogy összehasonlítsam a mellkas tumoros betegek on-line IGRT alapú besugárzása során a meghatározott beállítási hibák nagyságát, a belőlük számolt biztonsági margó értékét, CBCT felvétellel és két dimenziós ortogonális képpárral alkalmazva. **Adatok és módszerek:** A kutatásomat retrospektív adatgyűjtéssel és statisztikai elemzéssel végeztem a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház Dr. Baka József Diagnosztikai és Onkoradiológiai Központjában, 2018.10.01. és 2021.03.31. közötti időszakban. 65 tüdő és 21 emlő tumoros beteg kezelési adatait dolgoztam fel, és összesen 735 CBCT és 425 ortogonális képpár felvételt készítettem. A napi beállítási hiba adatok forrását az onkoradiológián működő ARIA Record & Verify rendszer szolgáltatta. Három translációs irányban (VRT, LNG, LAT) meghatároztam a beállítási hibát mindkét képkalkító típusnál. Az összehasonlítást normalitás-vizsgálat és F-próbát követően, kétféle T-próbával végeztem ($p < 0,05$ szinten). Van Herk képlete alapján számítottam ki a céltérfogat-meghatározáskor használandó beállítási biztonsági margó nagyságát. A statisztikai analízishez Microsoft Office Excel 2013 szoftvert használtam. **Eredmények:** A tüdő vizsgálata során, statisztikailag szignifikáns eltérést találtam a CBCT és az ortogonális képkalkotás által adott, beállítási hiba eredmények között. Az eredmények azt mutatták, hogy a CBCT alapján az átlagos VRT hiba szignifikánsan különbözik az ortogonális képpár által eredményezett átlagos VRT hibától. Az átlagos VRT hiba a CBCT képkalkotás alapján 0,47 cm ($SD=0,83$), míg az ortogonális képkalkotás alapján az átlagos VRT hiba 0,30 cm ($SD=0,65$), a különbség közelíti a szignifikáns értékhez ($p=0,0006$). Az emlő daganatos betegek esetében az eredményekben vannak eltérések, de az alacsony elemszám miatt nem lehetett pontos értékelést adni. **Következtetések:** A tüdő vagy emlő céltérfogat pozícióját klinikailag releváns mértékű hibával állítanánk be, és az ortogonális képkalkotást használva alulbecsülnénk a beállítási hibát. Ennek tükrében a CBCT a javasolt képkalkító modalitás.

Kulcsszavak: CBCT, mellkas, biztonsági margó, beállítási hibaDR. KOVÁCS PÉTER¹¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képkalkító Diagnosztikai Tanszék

Járó Cipriána¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőoszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ AKUT KARDIOVASZKULÁRIS KÓRKÉPEK JELLEMZŐI A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN:
AZ EKG DIAGNOSZTIKAI ÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA NSTEMI BETEGPOPULÁCIÓ
ESETÉN**

Célkitűzés: A mellkasi fájdalom differenciáldiagnosztikájához elengedhetetlen az EKG készítése. Kutatásom célja a prehospitalis és intrahospitalis késés csökkentése NSTEMI esetén, így megvizsgálva a kiválasztott sürgősségi osztályon az elmúlt évek NSTEMI diagnózissal rendelkező betegek EKG-ját, olyan jellegzetességet találok, ami hozzásegíthet a NSTEMI korai diagnosztizálásához illetve a kockázatbecslő score rendszerek utólagos kalkulációjára. **Adatok és módszerek:** A kutatás retrospektív elemeket tartalmazó kvantitatív jellegű vizsgálat. Célcsoport: 2017-2018-as évben a PTE KK Sürgősségi Betegellátó Osztályán NSTEMI diagnózist kapott betegek. A célirányos, szakértői mintavételnél teljes körű volt az adatgyűjtés. Az elemszám 123 fő. Beválasztási kritérium: az adott diagnózissal rendelkező és 18 év feletti. Kizárási kritérium: hiányos betegdokumentáció vagy EKG lelet. Az adatgyűjtés dokumentumelemzéseként, az adatfeldolgozás SPSS 20.0 verziójú szoftverrel valósult meg. **Eredmények:** Ezen betegek 63%-a férfi. 46%-uk 56-70 év közötti. 87%-uknak nem volt korábban infarktusa. A betegek 67%-ának volt ismert és kezelt hypertoniája. A fájdalmat 23% nyomónak, 20% szorító jellegűnek határozta meg. 49%-nál nem sugárzott sehova, 27%-nál a karba sugárzott ki. 77%-nál volt látható ST vagy T-hullám eltérés. 80%-nál nem volt eltérő a QRS, Q hullám leginkább az inferior elvezetésekben fordult elő, akárcsak a T hullám inverzió. A komorbiditási adatok és az EKG-n tapasztalható elváltozások között összefüggést találtunk. ($p=0,01$) A súlyozott score rendszer, amelybe az EKG elváltozásokat vizsgáltuk szignifikánsan magasabb találati aránnyal szűrte ki az occlusioval rendelkező betegeket. ($p=0,03$) **Következtetések:** Kockázatot jelent a hypertonia és az 55 év feletti életkor. A fájdalom leggyakrabban nyomó, szorító jellegű, ami a karba sugárzik. Szinte minden harmadik betegnél nincs ST, T hullám eltérés, így további jellegzetes EKG eltérés kutatása indokolt, mint az itthon kevésbé ismert N hullám. Ugyanakkor elmondható, hogy a klinikai kockázatbecslő rendszerek alkalmazásával kiszűrhető az occlusiora magas rizikójú betegcsoport.

Kulcsszavak: NSTEMI, EKG, klinikai kockázatbecslésPANDUR ATTILA ANDRÁS¹¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Jenei Tímea¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

BŐRDAGANATOS PÁCIENSEK TELJES TEST PET/CT VIZSGÁLAT SORÁN ÉSZLELT GASTROINTESZTINÁLIS HALMOZÓDÁSOK ÖSSZEFÜGGÉSE

Célkitűzés: 18F-FDG PET/CT vizsgálat során gyakori a halmozódások jelenléte a gasztrointesztinális traktusban. Kutatásunk célja PET/CT vizsgálatnál a másodlagos, GI traktust érintő elváltozások meghatározása. **Adatok és módszerek:** Retrospektív felmérésünkben a 2014-2018 között a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai, Kutatási és Oktatási Központjába kerülő primer bördaganatos páciensek adatait vizsgáltuk. A 18F-FDG PET paraméterek közül a SUVmax, SUVpeak, MTV és TLG került le mérésre. A páciensek szövettani eredményeit intézményünk betegadminisztrációs rendszeréből kerestük ki. Statisztikai elemzésünk SPSS 23.0 szoftver segítségével valósult meg, leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, varianciaanalízist, Mann-Whitney és Kruskal-Wallis tesztet alkalmaztunk ($p=0,05$). **Eredmények:** Az adatok elemzését követően 46 bördaganatos betegnél mutatkozott PET/CT vizsgálat során halmozódás a gasztrointesztinális traktusban, ebből 10 páciens, 6 férfi és 4 nő esetén történt szövettani mintavétel. A le mért PET paraméterek között a nemek tekintetében nem volt szignifikáns különbség, ugyanakkor elmondható, hogy a férfiak emelkedett MTV és TLG értékekkel rendelkeztek. Az FDG felvételt tekintve fokális ($n=7$) és diffúz ($n=3$) halmozási típust tudtunk meghatározni. A fokális halmozást mutató léziók SUVmax értéke szignifikánsan magasabbnak bizonyult ($p<0,05$). A pozitív ($n=2$) és negatív ($n=8$) szövettani eredmények között a SUVmax, SUVpeak, MTV és TLG paramétereknél nem mutatkozott szignifikáns különbség, azonban eredményeinkből láthattuk, hogy a SUVmax és SUVpeak értékek emelkedettek a pozitív eredmények esetén. **Következtetések:** Bördaganatos pácienseknél a gasztrointesztinális halmozódások kimutatására a 18F-FDG PET/CT alkalmas képalkotó módszer. A SUVmax multiparametrikus érték előrejelző lehet a GI rendszer másodlagos megbetegedéseit illetően primer bördaganattal rendelkező pácienseknél.

Kulcsszavak: PET/CT, 18F-FDG, colonoscopia, bördaganat

SIPOS DÁVID¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képkalkotó Diagnosztikai Tanszék

Jenei Tímea¹, Kocka Lilla Dóra²

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

²Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A COVID-19 VÍRUSHELYZET HATÁSA A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN FOGLALKOZTATOTT RADIOGRÁFUSOK KIÉGÉSI SZINTJÉRE

Célkitűzés: Az egészségügyi szakdolgozók COVID-19 vírushelyzet során komoly mentális kihívásokkal szembesülnek, ami hatást gyakorolhat az egyén kiégési szintjére. Kutatásunk célja volt felmérni a sürgősségi betegellátásban dolgozó radiográfusoknál tapasztalható kiégés mértékét. **Adatok és módszerek:** 2021. január és március között juttatta el a Magyar Radiográfusok Egyesülete az adatbázisukban regisztrált radiográfusok email elérhetőségeire saját szerkesztésű elektronikus kérdőívünket, mely tartalmazta a nemzetközileg validált Maslach Kiégés Leltár kérdőív tételeit is. Statisztikai elemzésünkben leíró statisztika, kétmintás t-próba, varianciaanalízis, Mann-Whitney és Kruskal-Wallis teszt készült SPSS 23.0 szoftver alkalmazásával ($p < 0,05$). **Eredmények:** Szubjektív megítélés szerint a minta 54, 2 %-a ($n=141$) sokkal többet dolgozott COVID-19 alatt. A férfi válaszadók, továbbá a 26-30 és 31-35 éves korcsoport deperszonalizáció ($p=0,05$) és érzelmi kimerülés ($p=0,05$) dimenzió értékei szignifikánsan magasabbnak bizonyultak. A 6-10 éves egészségügyi tapasztalattal rendelkező radiográfusoknál szintén magasabb deperszonalizációs ($p=0,05$) és érzelmi kimerülés ($p=0,05$) értékek mutatkoztak. Az intézményen belüli áthelyezés továbbá más intézménybe való áthelyezés szignifikánsan emelte a deperszonalizáció ($p=0,05$) és a személyes hatékonyság ($p=0,05$) dimenzió értékeit. Azon radiográfusok, akik közeli barátai között igazolt COVID-19 fertőzés volt kimutatható, emelkedett deperszonalizációs ($p=0,05$) és érzelmi kimerülés ($p=0,05$) értékekkel rendelkeztek társaikhoz viszonyítva. **Következtetések:** A 26-30; 31-35 éves radiográfusok, továbbá pályájukat 6-10 éve gyakorlók a legérintettebbek a kiégés deperszonalizáció és érzelmi kimerülés dimenziójában. A vírus érintettsége közeli barátok között szignifikánsan emelte a deperszonalizáció és érzelmi kimerülés értékeit.

Kulcsszavak: radiográfus, kiégés, COVID-19, Maslach Burnout Inventory

SIPOS DÁVID¹, PETŐNÉ DR. CSIMA MELINDA²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képző Diagnosztikai Tanszék

²Szent István Egyetem Kaposvári Campus

Juhász Kamilla¹¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc I. évfolyam, levelező munkarend**NEUROINTERVENCIÓT KÖVETŐ POST-THROMBECTOMIÁS SZÖVŐDMÉNYEK
DIFFERENCIÁLDIAGNOSZTIKÁJA**

Céltűzés: Az ischaemiás stroke endovasculáris terápiájának lehetséges szövődménye a vérzéses transzformáció. Ennek legsúlyosabb formája, a vérömleny kialakulása, a jelenleg rutinszerűen kontrollként alkalmazott CT-vel jól felismerhető. A kevésbé súlyos vérzésformák, mint a diffúz petechiális és mikroszkopikus vérzések azonban CT-n vagy nem detektálhatók, vagy a thrombectomia során alkalmazott jódos kontrasztanyag extravasatiojától nehezen elkülöníthetők. Célunk a post-thrombectomiás vérzések e diszkrétebb formájának kimutatása MR-rel, és előfordulásának, valamint klinikai tényezőkkel való összefüggésének vizsgálata. **Adatok és módszerek:** Retrospektív vizsgálatunkba 75 post-thrombectomiás MR-en átesett beteget vontunk be a PTE KK OKK rendszeréből (2018.07.05-2019.05.23). Vérzést jelző hypointenzitást 33 esetben tapasztaltunk, melyek döntően diffúz petechiális vérzések voltak (n=27). A betegek általános klinikai paraméterei, vasculáris rizikófaktorai, stroke-ra vonatkozó paraméterei (ASPECT, NIHSS, TICI és NTR) az eMedSol-ból kerültek gyűjtésre, hiányos adatok esetén a betegek kizárásra kerültek. A várt összefüggések feltárására KHI négyzet- és kétmintás T próbát, Mann-Whitney tesztet, valamint ROC analízist alkalmaztunk (MedCalc 19.7.2). **Eredmények:** Az összes vérzéstípust együttesen vizsgálva (P=0,034), valamint csak a petechiális vérzéseket figyelembe véve is (p=0,014) a kiindulási ischaemia kiterjedése szignifikánsan nagyobb a vérzést mutató csoportban (ASPECT medián=8), mint a vérzést nem mutató csoportban (ASPECT medián=9,5). Továbbá, a ROC görbe alapján az ASPECT ≤ 8 határérték 52%-os szenzitivitással és 76,7%-os specificitással képes megjósolni a petechiális vérzés megjelenését. **Következtetések:** A thrombectomia szövődményeként létrejövő vérzés, különösen a diffúz petechiális típus előrejelzésében eredményes tényező lehet az ASPECT ≤ 8 határérték, mely esetben a fokozott kockázat miatt, a megbízható kimutatás érdekében MR vizsgálat javasolható.

Kulcsszavak: Thrombectomia, intracerebrális vérzés, extravasatio, SWI, ASPECTDR. GÁSPÁR TAMÁS¹, DR. TÓTH ARNOLD¹¹Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Orvosi Képző Kórház

Juricsek Johanna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MELLKASI FÁJDALOM DIFFERENCIÁL DIAGNOSZTIKÁJA A PREHOSPITÁLIS ELLÁTÁSBAN

Célkitűzés: Az NSTEMI betegpopulációban megvizsgálni, a Városmajori Szív-és Érgyógyászati Klinikán a szállítási irány fontosságát. Valamint körvonalazni azokat a tényezőket, amelyekkel növelhető a primer transzportok aránya. Felmértük, hogy, melyek azok a változók amelyek befolyásolják a kimenetelt, mely társbetegségek meglétére kell kiemelt hangsúlyt helyezni az anamnézis felvétel során. **Adatok és módszerek:** A kutatás retrospektív elemeket tartalmazó longitudinális vizsgálat. A kutatás a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán történt. A betegdokumentáció időintervalluma: 2012. január 1.-2014. február 28. A célcsoport az NSTEMI diagnózisával szerepelt betegek a városmajori klinika orvosi rendszerében. Az adatgyűjtés mintavételi eljárása nem véletlenszerű mintavétel. Beválasztási kritériumok: 18 évnél idősebb betegek, mellkasi fájdalommal vagy annak ekvivalens tüneteivel hívjanak mentőt és NSTEMI diagnózissal szerepeljenek a klinika rendszerében. A kizárási kritériumok: a hiányos a dokumentáció, nem nyomon követhető betegek és a 18 év alattiak. A mintánk elemszáma 557. Az adatgyűjtés dokumentumelemzés, a kórház informatikai rendszeréből, (Med Solution). Az adatfeldolgozást a SPSS 26.0 verziójú statisztikai szoftverrel végeztük. Khi-négyzet próbát, független mintás T-próbát és korrelációs számítást használtunk. **Eredmények:** A szállítás iránya nem befolyásolja jelentősen a kimenetelt. A primer transzportok aránya BTSZB-kal rendelkező betegek esetén kétszer akkora volt, mint azoknak, akiknek nem volt ilyen átvezetési zavara. Az alapbetegségek megléte jelentősen növeli a halálozási arányt $p < 0,05$. Az idősebb betegek körében is nagyobb volt a primer transzportok aránya 71 év, $p < 0,05$. **Következtetések:** Az alapbetegségek ismerete, jelentős hatással van a szállítás irányára és a kimenetelre. Törekednünk kell a helyszíni iránydiagnózis alkotás során a gondos anamnézis felvételre és primeren a célintézménybe szállítani a beteget.

Kulcsszavak: NSTEMI, transzport, mellkasi fájdalom

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Kalcsics Eliza¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A PRIMER DYSMENORRHEA KEZELÉSE FIZIOTERÁPIÁS MÓDSZEREKKEL FIATAL EGYETEMISTA LÁNYOK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Primer dysmenorrhea (PD) alatt olyan menstruációs fájdalmat értünk, amelynek hátterében nem áll medencei patológia. A fájdalomra szedett gyógyszereknek káros mellékhatásai lehetnek. Célul tűztük ki ezért, hogy konzervatív módszerekkel csökkentjük a menstruációval járó hasi és deréktáji fájdalmat, csökkentve ezzel a gyógyszerbevitt és javítva a menstruáció alatti életminőséget. **Adatok és módszerek:** Prospektív, kvantitatív, eset-kontroll típusú kutatásunkat a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának Zalaegerszegi Képzési Központjában végeztük 2020 júniusától novemberéig. A mintavétel módja nem randomizált, célirányos volt. Beválasztást nyertek a 18-25 év közötti, PD-ben szenvedő nők, akik a fájdalmat VAS skálán >5-re értékelték. Kizárási kritérium volt például a fogamzásgátló szedés, nőgyógyászati betegség. A vizsgálatban 18 nő vett részt. A csoport kötőszöveti masszázst, B csoport core- tréninget kapott a gátizomra fókuszálva, C csoporton nem végeztünk beavatkozást. Adatgyűjtési módszerek a következők voltak: VAS skála, gátizomerő-mérés, Leg lowering teszt, MSQ, McGill kérdőív, SF-36 kérdőív, gyógyszerbevitt vizsgálata. Leíró statisztikát, t-próbát, ANOVA-t, regressziót számoltunk Excel és SPSS v25 segítségével. **Eredmények:** A szignifikanciaszint $p < 0,05$ volt. A csoport hasi fájdalom ($p=0,007$)[MT3,6-6,5], derékfájdalom ($p=0,007$)[MT0,7-4,8], gyógyszerbevitt ($p=0,002$)[MT0,0-1,6] eredményei is javultak. B csoport esetén is szignifikáns eredmények születtek a következőkben: hasi fájdalom ($p=0,006$)[MT1,7-4,9], derékfájdalom ($p=0,006$)[MT1,0-3,6], gyógyszerbevitt ($p=0,01$)[MT0,0-0,7], gátizom aktivitási- ($p < 0,001$)[MT16,3-20,8], megtartási-készség ($p=0,005$)[MT19,4-27,5], Leg lowering teszt jobb ($p < 0,001$)[MT0,6-2,0] és bal alsó végtaggal ($p < 0,001$)[MT1,0-2,9]. **Következtetések:** Mindkét kezelés hatékonyan bizonyult a menstruációs fájdalom és a gyógyszerbevitt csökkentésére. Érdemes lenne nagyobb elemszámmal, más aspektusból újra elvégezni a kutatást.

Kulcsszavak: primer dysmenorrhea, fizioterápia, kötőszöveti masszázs, testmozgásPREINER SZIMONETTA¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Karu Yusuf Elisha¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**HEALTH BEHAVIOR COMPARISON AMONG INTERNATIONAL STUDENTS**

Célkitűzés: To compare health behaviors among International students studying in Hungary. **Adatok és módszerek:** We devised an online questionnaire data acquisition and using a convenience-sampling method. The statistical analysis was performed with SPSS 25.0 and Microsoft Excel software, using the following statistical methods: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean, and standard deviation) ANOVA, paired t-test and Independent sample T test. **Eredmények:** The average age of the respondents (n=150) was 22.94 years (SD = 3.249). Majority of the respondents were female (n= 92; 61.3%) while the others were male (n= 58; 38.7%). Most of the students originate from Africa (n= 52; 34.7%), and the others were in the following majority, Asia (n= 44; 29.3%), Europe (n= 34; 22.7%), Australia (n= 8; 5.3%), South America (n= 7; 4.7%) and North America (n= 5; 3.3%). Most of the students were Non-drinkers (n= 59; 39.3%) while others were Very occasional drinkers (n= 46; 30.7%), Occasional drinkers (n= 40; 26.7%) while the least were regular drinkers (n= 5; 3.3%). Most of the respondents (n= 70; 46.7%) indicated to have never smoked any cigarette, many (n=40; 26.7%) have smoked only about once or twice. (n=14; 9.3%) of the respondents used to smoke sometimes but do not smoke anymore. (n= 37; 24.7%) would like to reduce the amount they smoke, (n= 24; 16.0%) would not like to reduce the amount they smoke and (n= 89; 59.3) indicated not applicable. 51% of the entire female students' sample examine their breast for lumps compared to the 34% of the male students' sample that examine their testicles. 80% of our entire female sample have never had a cervical pap smear test. **Következtetések:** International students generally demonstrated healthy behaviors, however, there were some significant differences between the students based on demographics such as gender, continent, faculty, and religious affiliations. Moreover, with regards to self-examination for the early detection of cancers, there is a need for more awareness and campaign regarding these habits.

Kulcsszavak: International Students, Health Behaviors, Health Promotion.DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹, PUSZTAI DORINA ERZSÉBET²¹PTE ETK Kari Hivatal²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Kánya Krisztina¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**EMLŐRÁKKAL DIAGNOSZTIZÁLT PÁCIENSEK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSA**

Céltűzés: A kutatás célja megvizsgálni az emlőcarcinómával diagnosztizált páciensek táplálkozási szokásait. Feltárni a táplálkozást befolyásoló faktorokat a kívánt táplálkozási szokások megvalósulását, valamint a táplálkozással összefüggő nehézségeket. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk célirányos nem véletlenszerű mintavételi módszerrel kiválasztott 35-74 éves páciensek körében (n=343). A vizsgálatot online kérdőív formájában, valamint a PTE KK Onkoterápiás Intézetében végeztük. A saját szerkesztésű kérdőív kitért a szociodemográfiai faktorokra, táplálkozásra szokásokra, kockázati faktorokra, nehézségekre, információforrásra, valamint Godin Leisure-Time Exercise kérdőívet, valamint McKenzie egészségmagatartás és táplálkozási kérdőívét alkalmaztuk. Leíró statisztikai elemzés mellett khi²-próbát, t-próbát, ANOVA és korrelációelemzést végeztünk SPSS programmal (p<0,05). **Eredmények:** Az átlag életkor 54,05 év volt. A 66 év felettek körében (43,6%) szignifikánsan (p=0,001) nagyobb arányban fordul elő túlsúly. Vörös húst a résztvevők 83,4% hetente 2 alkalommal fogyaszt, a páciensek 22,4%-a egyáltalán nem fogyaszt halfélét. Gyümölcsöt a résztvevők 61,6%-a fogyaszt hetente öt, vagy több alkalommal. Az életmód faktor index átlag pontszáma a teljes mintát tekintve 7,53±1,22 pont volt, a medián 7,5 pont. A jelenlegi magasabb BMI értékhez alacsonyabb életmód faktor index társult (p<0,001; r=-0,315). A minta 37,5%-a nagyon alacsony mértékű fizikai aktivitással jellemezhető. A különböző kezelések során a három leggyakoribb mellékhatás a hajhullás (76,7 %), a hányinger (62,5 %) és az étvágytalanság (39,2%) volt. A kemoterápiás kezelések során 31,1% tapasztalt ízváltozást az egyes élelmiszerek/italok elfogyasztása során. A minta 18,3% az internetről származó információforrások közül az orvosi, szakmai forrásokból tájékozódott. **Következtetések:** A táplálkozásukon a megkérdezettek többsége nem változtatott, melynek legfőbb akadályát az alapanyagár jelentette. A nők többsége elhízott, a fizikai aktivitás mértéke alacsony.

Kulcsszavak: emlőkarcinóma, táplálkozás, táplálkozási szokásokHORVÁTHNÉ KÍVÉS ZSUZSANNA¹¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Kelemen Gergő¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**ASTHMA BRONCHIALEBAN SZENVEDŐ FIATALOK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA**

Céltűzés: A légúti allergiás betegségek, ezen belül az asztma előfordulási gyakoriságának gyors növekedése komoly népegészségügyi probléma a fejlett és fejlődő világban egyaránt. A kutatás célja felmérni az asztmás gyerekek életminőségét befolyásoló tényezőket, mint szocio-demográfiai adatok, szorongás-depresszió, terápiahűség, elhízás tükrében. A légúti allergiás betegségek, ezen belül az asztma előfordulási gyakoriságának gyors növekedése komoly népegészségügyi probléma a fejlett és fejlődő világban egyaránt. A kutatás célja felmérni az asztmás gyerekek életminőségét befolyásoló tényezőket, mint szocio-demográfiai adatok, szorongás-depresszió, terápiahűség, elhízás tükrében.

Adatok és módszerek: Kvantitatív, leíró, keresztmetszeti kutatást végeztünk Pécs és vonzáskörzetében 2020 szept.-2021 febr. között, nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel, 6-14 éves, asztmás gyermek körében. Kizártunk más krónikus betegségben szenvedőket (pl.: diabetes mellitus). Kérdőívünk saját szerkesztésű kérdésekből (szocio-demográfiai, asztmára vonatkozó) és validált kérdőívekből (Rosenberg önbecülési skála, ACT, HADS) állt. Leíró statisztikát, kétmintás T-próbát, χ^2 -próbát, korrelációt végeztünk, SPSS software-rel ($p \leq 0,05$).

Eredmények: Gyermekek 68% jól, 26% részlegesen, 6% rosszul kontrollált asztmával él. A szorongás ($p=0,024$), depresszió ($p=0,092$) pontjai és az ACT szintek között nem volt szignifikáns kapcsolat. Az alacsony önbecülés nem volt gyakori ($\chi^2=3,233$; $p=0,520$) és a rendszeres ellátásban részesülő fiatalok kezelése sem hatékonyabb ($\chi^2=9,163$; $p=0,329$). A rosszul kontrollált gyerekek iskolai hiányzása ($p=0,016$), kórházi látogatásai nem gyakoribbak, mint kezelt társaiké ($p=0,097$). Szocio-demográfiai adatok és az asztma súlyossága között nincs szignifikáns összefüggés ($p=0,622$). Nem volt összefüggés a terápiahűség és a szubjektív egészségi állapot között ($\chi^2=7,749$; $p=0,458$).

Következtetések: Asztmás fiatalok életminőségét számos tényező befolyásolhatja, fontos figyelni a szorongás és depresszió megjelenésére, az elhízásra valamint a penész és dohányfüstnek való kitétségre. Az elhízás az asztmával együtt erősíthetik egymás hatásait, ezért fontos a megfelelő diéta és testmozgás.

Kulcsszavak: asztma, életminőség, szorongás, depresszió, önbecülésKARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósz Tanszék

Kelemen Zsófia¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÉDŐOLTÁSOKKAL KAPCSOLATOS SZÜLŐI ATTITÚDOKET BEFOLYÁSOLÓ FAKTOROK

Céltűzés: Kutatásunkban a szülők védőoltásokhoz való hozzáállását vizsgáltuk, és hogy milyen tényezők befolyásolhatják az oltásokról alkotott véleményt. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti online kérdőíves kutatásban mértük fel az 5-8. osztályos gyermekek szüleinek (n=162) oltásokhoz való attitűdjét, melyhez saját szerkesztésű és standard (egészségműveltség Chew-kérdések, PACV) kérdőívet használtunk. Az adatok vizsgálatához chi-négyzet-, T-próbát, Pearson-korrelációt és egyutas varianciaanalízist alkalmaztunk ($p < 0,05$) Microsoft Excel-t és SPSS 22.0 szoftver segítségével. **Eredmények:** A válaszadó anyák közel fele, az apák 2/5-e rendelkezett, felsőfokú végzettséggel, átlagban 2 gyermeket neveltek. A megkérdezettek egészségműveltségének átlagértéke hazai adatokkal egyezett meg. A kutatásunkban nem volt hatása a demográfiai tényezőknek (szülők neme, szülők életkora, iskolai végzettsége, családi állapota, lakóhelye, gyermekek száma), a családi anamnézisben megjelenő nagyobb számú krónikus betegségnek és az egészségműveltségnek sem a szülői attitűdre a vakcinákkal kapcsolatban ($p > 0,05$). Az oltások vonatkozásában az elsődleges tájékoztató forrást 85,8%-ban a háziorvosok, 69,75%-ban a védőnők jelentették. Alternatív gyógyászati módszereket használó és azok hatékonyságában megbízó szülők véleménye rosszabb az oltásokról ($p < 0,001$), mint azoknak a szülőknek, akik nem bíznak ezekben vagy nem is vettek még ilyen terápiákat igénybe. A család közvetlen környezetének negatív véleménye az oltásokról jelentősen negatívan befolyásolja az oltásokhoz való viszonyt ($p < 0,001$). **Következtetések:** Az oltásokról alkotott vélemények megoszlanak. A környezeti hatás és az alternatív gyógyászati módszerek használata nagyobb befolyással van a személyes álláspontra, mint az egészségműveltség vagy az iskolázottság. Ebből kifolyólag fontos lenne feltárni a kapcsolatokon keresztül közvetített téves információkat, és tovább erősíteni az oltások tudományosan alátámasztott hatékonyságát.

Kulcsszavak: védőoltások, szülői attitűd, befolyásoló tényezők

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósz Tanszék

Keszthelyi Antónia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGAS HŰSÉGŰ SZIMULÁTOROK HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA A MENTŐTISZT KÉPZÉSBEN-PILOT VIZSGÁLAT ELSŐ FÁZISA

Célkitűzés: Napjainkban az okoseszközök az életünk minden területén fontos szerepet játszanak. Ez alól nem kivétel az oktatás sem, hiszen egyre elterjedtebb körben alkalmazhatóak ezek az eszközök. A magas hűségű szimulátorok olyan eszközök, amelyek a leginkább képesek a valóságot reprodukálni a többi szimulációs eszközhöz viszonyítva. Szerepük az egészségügyi oktatásban egyre nagyobb, ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy teljes mértékben kiváltották volna az alacsony- és közepes hűségű szimulátorokat. A mentőtiszt képzésben a digitalizáció és a magas hűségű szimulátorok jelenléte elősegítheti-e a magas prioritású, emelt szintű beavatkozások hatékony, sikeres kivitelezését és elsajátítását. **Adatok és módszerek:** Nem véletlenszerű kényelmi mintavétellel a PTE ETK, azon harmad-és negyedéves mentőtiszt hallgatói, akik nappali munkarendben tanulnak vettek részt a felmérésben. Előtesztet töltöttek ki a traumás szemléletű ABCDE és ITLS irányelveivel kapcsolatban, majd egy traumás beteg scenarioját kellett megoldaniuk demonstrációs termi keretek között. **Eredmények:** Az elméleti és gyakorlati teszten elért eredmények nem korreláltak egymással ($p=0,14$). A traumás scenarioban a magashűségű szimulátort használó csoport a legrosszabb eredményt érte el és az oktató személyes jelenléte nem javította az elért eredményt ($p<0,001$). **Következtetések:** Mivel az oktató jelenléte nem befolyásolta a hallgatók teljesítményét, így az eredményeiket sem, a jelenlegi járványügyi helyzetben is biztonsággal és hatékonyan levezethetők a gyakorlatok a kamerázott oktatói helyiségekből. Az eredmények alapján a magas hűségű szimulátorok hatékonysága megkérdőjelezhető ebben a helyzetben. Az elméleti és gyakorlati tudás között egyértelmű kapcsolat nem mutatkozott, de a kutatás megismétlése több és változatosabb eszközparkkal, nagyobb elemszámmal talán más eredményt adhatna.

Kulcsszavak: oktatástechnika, szimulációs oktatás, magas hűségű szimulátor

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Kis Luca¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

FDG PET/CT VIZSGÁLATI INDIKÁCIÓK MEGOSZLÁSA A KAPOSVÁRI PET CENTRUMBAN

Célkitűzés: A hibrid FDG PET/CT eljárás alkalmazása rohamosan terjed a klinikai képalkotó diagnosztikában. Jelen felmérésem célja a kaposvári PET központban készült vizsgálatok indikációinak elemzése, illetve összevetése a rendelkezésre álló irodalmi adatokkal. **Adatok és módszerek:** A kaposvári PET központban 2014 és 2018 között FDG PET/CT vizsgálatok adatait értékeltem. A vizsgálatok Siemens Biograph Truepoint kamerával történtek. Az indikációkat a betegadminisztrációs rendszerből szisztematikusan gyűjtöttem ki. Légzőszervi-, emésztőrendszeri-, fej-nyaki, emlő-, urogenitalis-, bőr daganatos, illetve lymphomás csoportokat különítettem el, melyek számát, illetve százalékos arányát értékeltem. Kizárásra kerültek azon vizsgálatok, ahol az adatok alapján nem volt egyértelműen tisztázható a vizsgálati indikáció, illetve sikertelen volt a vizsgálat, továbbá nem FDG radiofarmakont alkalmaztak. Az életkori elemzéshez 40 év alatti, 41-55 év között, 56-75 év közötti, illetve 76 évesnél idősebb korcsoportokat képeztem. Kutatásom során retrospektív módon végeztem az adatgyűjtést, melyhez a Microsoft Office Excel 2013 táblázatkezelő programot használtam fel. Leíró jellegű statisztikát, valamint relatív és abszolút gyakoriságot is meghatároztam. Statisztikai elemzésemhez a Shapiro-Wilk tesztet és Pearson-féle χ^2 -négyzet próbát (χ^2), valamint egyes részekhez az R szoftvert alkalmaztam. **Eredmények:** Összesen 11007 vizsgálat adatai kerültek feldolgozásra, 2668 légzőszervi, 2002 emésztőrendszeri, 1805 emlő, 1375 fej-nyaki, 490 urogenitalis, 654 bőr daganatos és 2013 lymphomás. A páciensek neme tekintetében mérsékelt női dominancia volt észlelhető 5855 (53,2%) nő vs. 5152 férfi (46,8%). A legtöbb vizsgálat az 56-75 éves korcsoportban történt (első korcsoport 5,6%, második 19,74%, harmadik 64,41%, negyedik 10,25%). Statisztikailag szignifikánsnak, a $p < 0,05$ értékeket tekintettem. **Következtetések:** Az irodalmi adatokhoz hasonlóan a vizsgált időszakban a kaposvári PET központban is a légzőszervi tumorok képezték a leggyakoribb PET/CT vizsgálati indikációt. Más központok adataihoz hasonlóan az négy leggyakoribb beutaló diagnózis között a továbbiakban az emésztőrendszeri daganatok, lymphomák illetve emlő tumorok szerepeltek. A legtöbb PET/CT idősebb (56-75 éves) életkorban került elvégzésre.

Kulcsszavak: PET/CT, indikáció

DR. TÓTH ZOLTÁN¹

¹MEDICOPUS Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft Kaposvár

Kiss József¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képkalkító diagnosztikai analitikus BSc - képkalkító diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A LINEÁRIS GYORSÍTÓ IDŐSZAKOS TENDENCIÁINAK ÉS SZÉLSŐSÉGES PARAMÉTER ÉRTÉKEINEK HATÁSA A TERVVERIFIKÁCIÓS MÉRÉSEK EREDMÉNYEINEK VIZSGÁLATA SORÁN

Célkitűzés: Kutatásunkban vizsgálni kívántuk a lineáris gyorsító (LINAC) napi minőségbiztosítási mérései, valamint az intenzitás modulált besugárzási tervek gamma-analízis eredményei közötti összefüggéseket, valamint a gyorsító esetében esetlegesen fennálló időszakos tendenciákat. Fel kívántuk tájni, hogy mely paraméterek lehetnek felelősek az esetleges dozimetriai pontatlanságokért. **Adatok és módszerek:** A SM KMOK Dr. Baka József Központjának Varian TrueBeam típusú gyorsítójának napi minőségbiztosítási mérései közül az output értékek és az MLC Leafbankok eltérései, valamint az adott napokon verifikációs mérésnek alávetett besugárzási tervek 2%/2mm és 3%/3mm gamma-analízis eredményeit exportáltuk. Az adatok kigyűjtése, 2018 december-2019 február (n1=61), majd 2020 december és 2021 január között (n2=28) történt. Összesen 89 verifikációs terv eredményei kerültek feldolgozásra 6 vagy 10 MV-os energiaszinten (n=89). Az exportált adatok között részhalmozónként, illetve összesítve is Khi2-próbát, valamint regresszió analízist végeztünk. A paraméterek vizsgálatára egyedi tervek kerültek elkészítésre, a dózis ráta, gantry sebesség és az MLC sebesség függvényében; 6, 6 FFF és 10 MV energiaszinten, 2%/2mm-es tolerancia szint mellett. Ezeket leíró statisztikával elemeztük. **Eredmények:** Az első halmazban szignifikáns eredményeket találtunk az output - 2%/2mm és az A - B Leaf bank - 3%/3mm adatpárok között. (p=0,03; 0,002; 0,03). A második halmazban nem kaptunk szignifikáns összefüggést, azonban az A Leaf bank offset - 3%/3mm adatpár megközelítette a szignifikancia szintet. Az összesített adatok esetén az A Leaf bank Offset és a 3%-3mm-as adatpár eredményei továbbra is szignifikáns összefüggést mutattak (p=0,003). A regresszió analízis esetében egyik halmaz sem mutatott erős kapcsolatot. **Következtetések:** Valószínűsíthető, hogy a gyorsító MLC rendszerének hibái befolyásolhatják a tervek relatív dozimetriai pontosságát, valamint az általunk vizsgált gyorsító output értékeinél időszakos változások állhatnak fenn. Továbbá a 6 FFF energiával készült tervek robusztusabbnak bizonyulhatnak az egyes paraméterek szélsőséges értékeivel szemben, azonban a paraméterek pontosabb vizsgálatához további készülékek bevonása javasolt.

Kulcsszavak: LINAC, VMAT, output, időszakostendencia

DR. KOVÁCS PÉTER¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képkalkító Diagnosztikai Tanszék

Kovács Attila István¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZEPSZIS FELISMERŐ SKÁLÁK HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOS ISMERETEK FELMÉRÉSE EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés: Kutatásom célja volt felmérni a szepszis felismerő skálák használatát és a hozzá kapcsolódó ismereteket az egészségügyi szakdolgozók körében. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvantitatív elemeket tartalmazó, leíró jellegű vizsgálat 2021.02.16-2021.03.05. között online zajlott, saját szerkesztésű kérdőív segítségével. A kérdőív kérdéskörei: szociodemográfiai adatok, szakmai tapasztalatra vonatkozó kérdések, szeptikus állapotra vonatkozó ismeretek, a szeptikus állapotfelmérő skálák ismeretét és használatát felmérő kérdések. A nem véletlenszerű szakértői mintavétel során az ápolói munkakörben foglalkoztatott dolgozókat vizsgáltam (n=102). Kizártam a nem teljesen kitöltött kérdőíveket és a nem ápolóként alkalmazott dolgozókat. MS Excel 2010 program használatával leíró statisztikát, χ^2 próbát, gyakoriság megbízhatósági tartományt számoltam ($p < 0,05$). **Eredmények:** Nem találtam szignifikáns különbséget a szepszis skálák használata és az egészségügyben eltöltött idő kapcsolatában ($p > 0,05$). A normális vitális paramétereket a többség helyesen értékelte (78%), valamint a kóros paramétereket is helyesen jelölte (87%). Az egészségügyi dolgozók szinte mindegyike (91%) ismer szepszis skálát, de a többség (62%) nem használja a munkája során. A sürgősségi dolgozók kapcsolatában nem találtam szignifikáns összefüggést a szepszis felmérő skála alkalmazásának hajlandósággal kapcsolatban ($p > 0,05$). A szepszis skálát pontosan ismerők közül a felsőfokú végzettséggel rendelkezők nagyobb arányban vannak (62%). A vizsgálat szerint az egészségügyi szakdolgozók igénylik (93%), hogy a dokumentáció részét képezze a szepszis score. **Következtetések:** A megkérdezettek ismerete a témában jónak mondható, de többnyire nem használják a skálákat, illetve szükség lenne továbbképzésre a témában és a dokumentáció frissítése is megfontolandó lenne.

Kulcsszavak: szepszis, skála, ismeretszint

FERENCZY MÓNIKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Kovács Orsolya¹¹Pécs - egészségügyi tanár MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**DIGITÁLIS OKTATÁS VALÓSÁGA AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÉPZÉSBEN TANÁR-DIÁK SZEMMEL**

Célkitűzés: A járványügyi helyzetnek „köszönhetően” a tantermen kívüli munkarend lépett életbe, ami egy teljesen ismeretlen helyzetet teremtett, a digitális oktatást. Az oktatásban résztvevők egy alapvetően átalakult élethelyzettel találták magukat szemben. A kutatásunk célja a változások vizsgálata egy gyakorlat orientált képzési rendszerben. A szakirodalmak nagy része ezt támasztja alá például a Karanténpedagógia a magyar közoktatásban. (Fekete, Prokoláb, 2020) **Adatok és módszerek:** Két, saját készítésű online kérdőív kitöltésére került sor, melynek diákokra vonatkozó kérdéscsoportjait főként a tanulók nehézségeire és problémáira fókuszáltak. A pedagógus kérdőív kérdéscsoportjai az online oktatás tapasztalatait, nehézségeit és kollégák motiváltságát vizsgálta. Statisztikai próbaként a khi-négyzet próbát használtuk MS Excel program segítségével. Célrányos mintavételt alkalmaztunk, Npedagógus =46fő, Ndiák=42 fő **Eredmények:** A pilot eredményeinket a négy dunántúli egészségügyi képzést folytató intézményben dolgozó pedagógusok és diákok válaszait elemezve kaptuk meg. A 2020 márciusában első alkalommal kihirdetett tantermen kívüli oktatás nagy motivációval indult, majd rövid idővel lassanként alábbhagyott. A diákok otthonaikban bevonásra kerültek a házimunkába a válaszadók 66,7%-a 1-3 órát, 11,9%-a pedig 4-6 órát segédkeznek otthonaikban. Csökkent a diákok **nem** képernyő előtt töltött tanulási ideje, kevesebb mint 1 órára szűkült a válaszadók 66,7%-nál. A pedagógusok esetében a megváltozott munkarendben túlterheltekké váltak (76,1%), elfáradtak, bizonyos szinten demotiválódtak 71,7%. Az online órák megtartásában plusz teherként nehézséget jelentett számukra az otthoni környezetből történő online oktatás (56,5%), melynek egyik zavaró tényezője maga volt a család. Ezen tényezők együttes hatása akár a kiégés irányába is taszíthatja az oktatás kulcsszereplőit. **Következtetések:** Az IKT korábbi felkészítése során, csökkent volna a tanárok szorongása, és a jól megtervezett továbbképzésekkel pedig növelni lehetett volna kompetenciájukat, ami a diákok demotiváltságát is csökkenthette volna.

Kulcsszavak: digitális oktatás, pedagógus, diákDR. TIGYI ZOLTÁN ANDRÁS¹¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségügyi Tanszék

Kövesdi Orsolya Liza¹, Jenei Tímea²

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

²Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

COVID-19 PANDEMIA OKOZTA STRESSZHATÁS MÉRÉSE A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN DOLGOZÓ RADIOGRÁFUSOK KÖRÉBEN

Célkítűzés: A koronavírus jelentős megterhelést okoz szerte a világon, külön igaz ez az egészségügyi ellátórendszerekre. A sürgősségi betegellátásban jelenlévő stressz, a vírushelyzetre való tekintettel fokozódott, mely befolyással lehet a radiográfusok munkahelyi stressz-szintjére. **Adatok és módszerek:** 2021. január és 2021. március között a Magyar Radiográfusok Egyesületének közreműködésével, az egyesületbe regisztrált összes e-mail elérhetőségre, egy saját szerkesztésű, továbbá a nemzetközileg validált Erőfeszítés-Jutalom Egyensúlytalanság (ERI) kérdőívet küldtünk ki. A statisztikai elemzés során parametrikus változók esetén kétmintás t-próbát és varianciaanalízist, non-parametrikus változók esetén Mann-Whitney és Kruskal-Wallis próbát végeztünk ($p < 0,05$). **Eredmények:** Adattisztítást követően 260 ($n=260$) válaszadó eredményét elemeztük. A felsőoktatási szakképzés/OKJ végzettséggel rendelkezők, továbbá a CT/MR modalitáson dolgozó radiográfusok stresszértéke szignifikánsan magasabb volt ($p=0,05$). Azon válaszadóknál, akik házastársukkal/élettársukkal és gyermekükkel éltek együtt, szignifikánsan magasabb stresszérték volt felfedezhető ($p=0,05$). Az egyetemi klinikákon dolgozó, továbbá az 50 évnél idősebb radiográfusok szignifikánsan jobban érintettek a stressz által ($p=0,05$). A minta 55,8%-a ($n=145$) nem részesült speciális külön képzésben a vírushelyzetre való tekintettel. Azon radiográfusok, akik közeli családtagjaik körében igazolt COVID-19 fertőzés volt kimutatható, szignifikánsan magasabb stresszértékkel bírtak ($p=0,05$). **Következtetések:** Demográfiai jellemzőkre való tekintettel a kor, a munkahely jellege és a családi összetétel gyakorolt szignifikáns hatást a munkahelyi stresszértékre. A COVID-19 vírushelyzet okozta fokozott stresszhatás szignifikáns eredmények hiánya ellenére is érzékelhető a válaszadók értékein.

Kulcsszavak: radiográfus, Erőfeszítés-Jutalom Egyensúlytalanság, ERI, stressz, COVID-19

SIPOS DÁVID¹, PETŐNÉ DR. CSIMA MELINDA²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

²Szent István Egyetem Kaposvári Campus Pedagógiai Kar

Kubik Boglárka Mónika¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

MUNKAHELYI STRESSZ, MINT RIZIKÓFAKTOR

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja felmérni, hogy az észlelt munkahelyi stressz szintje hogyan befolyásolja az ápolók és orvosok életmódját, egészségi állapotát, alvását, illetve megvizsgálni különféle prevenciókat.

Adatok és módszerek: Kutásunkhoz szakirodalmi elemzéseket végeztünk, az elemzett cikkek eredményeinek beutatasával és összehasonlításával. Adatforrás: PubMed, ScienceDirect, MATARKA honlapok. Kutatás helye, ideje: 2021. március 1. és április 1. között online adatbázisok felhasználásával. Tervezett kutatás: Retrospektív elemeket tartalmazó kvantitativ vizsgálat. Beválasztási kritérium: Olyan cikkeket elemeztünk, amelyek a kulcszavakra megjeleníthetőek voltak. Vizsgáltuk e mellett, hogy milyen módszerrel vizsgálták az adott problémakört. Kizárási kritérium: Nem felelt meg a cikk, ha 10 évnél régebbi kiadású, ha nem tartalmazott absztraktot, vagy nem ingyen megjeleníthető dokumentum volt. **Eredmények:** A feldolgozott irodalmak alapján, minél stresszesebbnek ítéli meg a szakdolgozó a munkahelyét, annál rosszabbnak értékeli saját egészségi állapotát. A munkahelyi stressz károsító hatással van az egyén mentális állapotára és munkavégzésének eredményességére is. A feldolgozott kutatások esetén azokat a kapott értékeket vettük figyelembe szignifikánsként, ahol p kisebb egyenlo volt 0.05. **Következtetések:** Fontos a munkahelyi stressz kedvezőtlen hatásának csökkentése, kezelése. Az egyénre összpontostoitó prevenció lényege, hogy a dolgozók egyénileg sajátítanak el olyan tevékenységeket, amelyekkel hatékonyan csökkenthetik a rájuk nehezedő mentális terhet. Ilyen lehet a meditáció, relaxáció, testedzés, biofeedback, időmenedzselés.

Kulcsszavak: stressz, munkahely, ápolók,életmód, egészség

MUSCH JÁNOS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Kuczi Dorina¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KETOGÉN ÉTREND HATÁSA A KÜLÖNBÖZŐ ÉLETKORÚ ÉS FOGLALKOZÁSÚ LAKOSSÁG KÖRÉBEN

Célkitűzés: Az elhízás világszerte egyre nagyobb méreteket ölt. Magyarországon a lakosság kétharmad része túlsúllyal vagy elhízással küzd, ami különféle betegségekhez vezethet. feltérképezni a ketogén étrend testtömegváltozásra, egészségi állapotra, vércukorszintre, vérnyomás-, és vérlipid értékekre gyakorolt hatását. Vizsgáltuk a kutatásban részt vevők vásárlási és táplálkozási szokásait, a testmozgás gyakoriságát, intenzitását, az étrend teljesítmény-, és energiaszint növelő hatását. **Adatok és módszerek:** A kutatásban 146 fő (n=146) vett részt, a célcsoportot a ketogén étrendet követő különböző életkorú és foglalkozású lakosság alkotta. A beválasztási kritériumok közé sorolható az étrend folytatása, kizárási kritérium pedig ennek elmulasztása. Kérdőívünket az egyik legismertebb közösségi portálon adott csoportokban osztottuk meg. A kutatást 2020. februárja és decembere között végeztük. A mintaválasztás kényelmi mintavétellel történt. Kitöltési lehetőségre anonim jellegű kérdőív formájában került sor. Az adatok elemzésére leíró statisztikát, chí-négyzet próbát, Fisher-exact-, Kruskal-Wallis tesztet és T-próbát alkalmaztunk. Az eredményeket $p < 0,05$ mellett tekintjük szignifikánsnak. **Eredmények:** A résztvevők az étrend különböző típusait követik. Megfigyeltük, hogy az étrend típusától függetlenül kis időn belül bekövetkezik a testtömegvesztés. Közöttük az időszakos böjttel kombinált ketogén étrend esetében taláunk különbséget, ez esetben négyszer nagyobb előfordulással észlelték az energiaszintek növekedését, azonban a mellékhatások megjelenése közül is kétszer nagyobb a fejfájás előfordulása. A legmagasabb zsírbevitellel rendelkezők energiaszint és teljesítmény növekedésről, a hormonháztartás normalizálódásáról, a legalacsonyabb szénhidrátbevitellel rendelkezők pedig ezen felül a normalizálódó vércukor-, és vérnyomás értékekről számoltak be. A kutatásban mindössze egy epilepsiában szenvedő személy vett részt. **Következtetések:** A makrotápanyagok drasztikus változtatása nélkül és az étrend típusától eltekintve gyors és látványos testtömegcsökkenés érhető el az étrend alkalmazásával. A kis elemszám és az egészségi paraméterek hiányos monitorozása miatt indokolt hasonló vizsgálatok végzése a jövőben.

Kulcsszavak: ketogén étrend, elhízás, testtömegcsökkenés

SZÁNTÓRI PATRICIA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet, Dietetikai Tanszék

Kulcsár Kinga¹

¹Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

NÉPTÁNCOSOK FIZIKAI AKTIVITÁSA, MENTÁLIS ÉS TÁRSAS EGÉSZSÉGE

Célkitűzés: A fizikai aktivitás, mentális egészség vizsgálata, különös tekintettel az önértékelt egészségre, társas támogatásra, önértékelésre, depresszióra és a dohányzási, alkoholfogyasztási szokásokra, a magyarországi néptáncosok körében. **Adatok és módszerek:** Online kérdőíves adatfelvétel, amely tartalmaz saját kérdéseket, az ELEF2014 és a HBSC2014 egyes kérdéscsoportjait, a Rosenberg Önértékelés Skálát, és a BECK depresszió skála rövid változatát. **Eredmények:** A kutatásban 290 fő vett részt, melyből 32 fő 4 évnél kevesebb, 258 fő 4 évnél több ideje táncol. A néptáncban eltöltött évek száma és az önértékelés között pozitív, de gyenge ($r=0,173$) szignifikáns kapcsolat ($p=0,003$) van. A probléma megbeszélés lehetősége és a néptáncosok támogató szerepe között van szignifikancia ($p=0,000$). Mind nemenként, mind az összesített adatok szerint a vizsgálatban résztvevők önértékelt egészsége jobb, mint az ELEF2014 kutatásban részt vevő 14 év feletti magyar populáció körében, továbbá a néptáncos férfiak körében a depresszió előfordulása alacsonyabb, míg a nők körében a súlyos forma gyakorisága alacsonyabb (2,5%), mint az átlagnépességben (4,3%). A rendszeres és alkalmi dohányzás közel azonos arányú a két kutatásban (26,2%-27,5%), míg a heti (32,1% v. ö. 14,9%) és havi alkoholfogyasztás (40,3% v. ö. 22,4%) gyakorisága a néptáncosok körében magasabb, a napi szintű fogyasztás viszont alacsonyabb. **Következtetések:** Az eredmények igazolták a néptánc pozitív hatását a mentális és a fizikai egészségre. A néptánc és a csoporthoz tartozás az önértékelést, társas támogatást és szubjektív egészségérzetet növelte, a depressziót, főként a férfiak körében, csökkentette. A dohányzás gyakorisága kevéssel alacsonyabb a vizsgált mintában, mint az átlagnépességben, az alkoholfogyasztás esetén pedig csak a napi szintű fogyasztás esetében protektív tényező. Más kutatásokkal egybecseng, hogy a nők a rizikómagatartások vonatkozásában felzárkóznak a férfiakhoz. Következtetés az is, hogy ezt a trendet, még a relatíve jobb lelki egészség sem képes felülmúlni.

Kulcsszavak: Néptánc, depresszió, önértékelés, társas támogatottság

DR. DEUTSCH KRISZTINA¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Kurucz Balázs¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtsiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A POLYTRAUMATIZÁLT BETEGEK SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSÁNAK ALAPELVEI

Célkítzés: Napjainkban egyre több polytraumatizált sérült ellátásával kell számolnunk, az életvitelünk és felgyorsult világunknak köszönhetően. Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2008 és 2018 közötti időszakban a közúti balesetet szenvedett személyek átlagos száma évente 22011,82, ebből 5674,09 súlyos 156653,45 könnyű sérült és átlagosan 684,27 személy hal meg. Mint ezekből az adatokból láthatjuk, súlyos problémát okoz e betegek ellátása. Magyarországon nagyon kevés ilyen irányú kutatást lehet találni, amely ezzel a probléma körrel, foglalkozik. Vizsgálatunk célja megvizsgálni a helyszíni folyadékterápia és score rendszerek alkalmazását a kimenetelhez viszonyítva. **Adatok és módszerek:** A kutatás első fázisában retrospektív vizsgálatot végeztünk, amelyet az Országos Mentőszolgálat Pécs I. mentőállomását vontuk be. Beválasztási kritériumként határoztuk meg, hogy 18.-ig életévét már betöltötte és az Abbreviated Injury Scale (AIS) értéke 16. Nem kerülhetnek be a mintába, azok a betegek, akiknek hiányos a dokumentációja, égett sérültek (BNO T20- T32), systolés vérnyomás < 20 Hgmm, Abbreviated Injury Scale (AIS) értéke < .3. **Eredmények:** Leíró statisztikából láthatjuk, hogy nemek eloszlás 47% férfi és 44% a nők aránya mintában. Az átlag életkor 51 év (férfi: 47, nő:56,6). Az átlagos vonulási távolság 8,88 kilométer, maximum 27,8 kilométer, míg a minimum érték 0,28 kilométer,. Az átlagos vonulási idő 7,81 perc. A helyszínen töltött idő átlagosan 34 perc, a minimális idő 10 perc még a maximális idő 109 perc. **Következtetések:** Fontosnak tartom a helyszínen töltött idők és a különböző scoreok közötti súlyossági pontok további vizsgálatát. Ezek figyelembe vételével a beteg ellátás gyorsítását. Mint láthatjuk a mintában a középkorú populációtól az idősebb korosztályig megtalálható mindenki. Ezen adatok is figyelembe vételét is fontosnak tartom.

Kulcsszavak: polytrauma, score rendszerek, folyadék terápia, helyszínen töltött idő

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Lajtos Livia¹¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÁRANDÓSOK VITAMINFOGYASZTÁSI ÉS TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI

Célkitűzés: Az egészségmagatartás megfelelő kialakítása lehetővé teszi az anya és a születendő gyermek számára a megfelelő egészségi állapot kialakítását, melybe beletartozik a várandósok helyes táplálkozása és a vitaminfogyasztása is. Kutatásom célja, hogy felmérjem a magyar kismamák körében kialakult táplálkozási, vitaminfogyasztási attitűdöt, annak érdekében, hogy felismerjem, azokat a tényezőket, amelyekre majd a munkám során nagyobb figyelmet kell fordítanom a várandósgondozás keretein belül. **Adatok és módszerek:** A kutatás kvantitatív, keresztmetszeti típusú, melyet 132 felnőtt korú 12. hetet betöltött kismama töltött ki, akik nem vettek részt IVF-ben és optimális családtervezésben. A kutatásra 2021 március és április hónapjaiban került sor saját szerkesztésű, online megosztott kérdőív segítségével. Az adatok elemzéséhez leíró statisztikát, valamint matematikai statisztikai módszereket alkalmaztam (Khi2-próba, kétmintás T-próba, Fisher's Exact Teszt) SPSS v23 segítségével. **Eredmények:** A magzatvédő vitaminok/folsavkészítmények fogyasztása nem függ a várandós életkorától ($p=0,075$). A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező kismamák kevesebb vörös húsféléket fogyasztanak, mint az alacsonyabb iskolákat végzettek ($p=0,036$). Több élelmiszercsoportot fogyasztanak egy nap, azok a várandósok, akik felsőfokú iskolát végeztek, mint azok, akik legfeljebb középfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek ($p=0,016$). **Következtetések:** Kutatásom során tapasztaltam, hogy a vitaminfogyasztási szokások nem mutatnak szoros összefüggést az életkorral. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a vitaminokat fogyasztók és nem fogyasztók közel azonos életkori csoportba sorolhatók. A naponta fogyasztott élelmiszer csoportok fogyasztása függ az iskolai végzettségtől.

Kulcsszavak: várandósság, táplálkozás, vitaminfogyasztás

BORNEMISSZA ÁGNES IVETTE¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósz Tanszék

Lang Yinan¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

INFLUENCE OF MATERNAL GESTATIONAL DIABETES MELLITUS ON THE PERINATAL OUTCOMES IN WOMEN WITH GESTATIONAL DIABETES MELLITUS IN MATERNITY AND CHILDCARE CENTER OF QINHUANGDAO

Célkitűzés: Gestational diabetes mellitus (GDM) is the most frequent medical complication of pregnancy. It poses numerous problems for both mother and fetus. The aim of the study was to identify the influence of maternal gestational weight change on the perinatal outcomes in women in Maternity and childcare center of Qinhuangdao. **Adatok és módszerek:** In our retrospective study a total of 200 pregnant women were enrolled. 100 were diagnosed with gestational diabetes mellitus. The medical documentation of the participants were used for the analysis. The statistical analysis performed with Statistical Package for Social Science (SPSS) version 23.0 and Microsoft Excel software, using the following statistical methods: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean, and standard deviation), Student's T test, chi-square test, correlation analysis. The results of the statistical tests were considered significant ($p < 0.05$). **Eredmények:** We found no significant difference ($p=0.616$) in the average weight gain (14.84 (SD=4.20) vs 15.14 (SD=4.24) between the two groups. The mean weight gain of the diabetic pregnant was, it is surprising. The results showed that women diagnosed with gestational diabetes had significant higher ($p < 0.05$) body mass index than healthy pregnant. The gestational diabetes affected significantly ($p < 0.001$) the average birth weight of neonates (3772.50±496.71 g versus 3357.6±443.56). The head circumference of diabetic maternal was remarkably higher ($p < 0.001$) than the healthy maternal. There was no difference in the Apgar scores between the two groups. We found significant differences in the physical activity ($X^2= 7.988$, $p=0.007$) between the groups. 44% of healthy women didn't stop exercising, while in the gestational diabetes group 25% did exercise during gestation. **Következtetések:** During pregnancy it is imperative to monitor abnormal glucose metabolism at all times, carry out an appropriate diet, increase the frequency of moderate-intensity exercise, and strictly control the glycemic index, lowering the risk of potential negative effects of parturients and newborns.

Kulcsszavak: Gestational diabetes, Perinatal Outcomes, gestational weight gain

UNGÁR TAMÁS LÁSZLÓNÉ DR. POLYÁK ÉVA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Lauer Noémi¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

KIEGÉSZÍTŐ TERÁPIÁK A SPORTSÉRÜLÉSEK UTÁNI REHABILITÁCIÓBAN

Célkitűzés: Megtudni, hogy bizonyos sportolók hogyan rehabilitálódtak a sérülésük után. Vettek-e igényben valamilyen fajta kiegészítő kezelést és ha igen mit. Ha esetleg nem vettek igénybe, akkor miért nem. Valamint, hogy mint sportolók mennyi kiegészítő terápiát ismernek valamint, hogy a kérdőív felkeltette-e az érdeklődésüket a bizonyos terápiák iránt. **Adatok és módszerek:** Saját készítésű kérdőívvel mértük fel sportolók körében, a kiegészítő terápiák alkalmazását, hatékonyságát. 20 nap alatt 31 válasz érkezett. **Eredmények:** A 31 kitöltő közül 18 nő és 13 férfi volt. Ebből 8 ember kerékpározik, 5en fociznak, 5en kézilabdáznak, 3man aerobickoznak és 1-1 ember pedig edzőteremi edzést végez, ökölvív, fut, táncol, röplabdázik, atlétizál, triatlonon vesz részt valamint kajak-kenuzik. Sportsérülés utáni rehabilitációként legtöbbször a gyógytornát vették igénybe, szám szerint 10 olyan ember volt aki csak gyógytornát vett igénybe és 17en akik a gyógytorna mellett még esetleg műtéten esett át, masszázson vett részt, szteroidos injekciót kapott vagy esetleg flossing terápián vett részt. 15en nem vettek igénybe kiegészítő kezeléseket. Ebből a legtöbbször azért mivel nem ismernek ilyen kezeléseket. **Következtetések:** A kitöltők 77,4%-ának felkeltette a kérdőív az érdeklődését a kiegészítő terápiák iránt és ha esetleg a közeljövőben problémája adódna akkor 27 válaszolóból 26 igénybe venne kiegészítő terápiás kezeléseket. Vagyis ha esetleg az emberek több információt kapnának akár a sportorvosuktól, háziorvosuktól vagy akár szórólap keretében a kiegészítő kezelésekről, lehetséges, hogy többen vennének igénybe ilyenfajta kezeléseket.

Kulcsszavak: rehabilitáció, kiegészítő terápiák, sportsérülések

TELEK LAURA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Lovonyák Klaudia¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KAKAÓBABOK ÉS ÉTCSOKOLÁDEK ANTIOXIDÁNS HATÁSÁNAK, METIL-XANTIN ÉS D2-VITAMIN-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: Az étcsokoládé bioaktív vegyületekben gazdag, ezáltal fogyasztása jótékony hatással van a szervezetre. Kutatásunk során vizsgáltuk kakaóbabok és étcsokoládék összes polifenol, flavonoid és flavanol tartalmát, antioxidáns kapacitását, koffein-, teobromin- és D2-vitamin-tartalmát és ezek összefüggését a minták kakaótartalmával. **Adatok és módszerek:** 2020. november és 2021. február között a PTE ETK Kaposvári Képzési Központjában laboratóriumi analitikai vizsgálattal elemeztünk 10 db, kereskedelembe beszerezhető kakaóbabot és tömör étcsokoládét. A töltelékelt vagy fűszert tartalmazókat kizártuk. A koffein-, teobromin- és D2-vitamin tartalmat HPLC műszerrel mértük. Az antioxidáns vizsgálatokhoz spektrofotométert használtunk, a Folin-Ciocalteu, a DNPH, a DMACA és a DPPH reakciókat alkalmaztuk. T-próbát és regresszióanalízist végeztünk, ezekhez a Microsoft 365 Excel programját használtuk.

Eredmények: Mintáinkból D2-vitamint nem tudtunk kimutatni. A metil-xantinok közül a teobromin dominált a mintákban ($p < 0,05$). A kakaótartalom negatív kapcsolatban állt az antioxidáns tartalmakkal ($p < 0,05$), szoros pozitív kapcsolatban a koffeintartalommal ($p < 0,05$). Az összes polifenol tartalom a flavanol tartalom kivételével a többi antioxidáns eredménnyel szoros pozitív kapcsolatot mutatott ($p < 0,05$). Fontos eredmény az, hogy a zsírtartalom szoros negatív kapcsolatban állt az antioxidáns tartalmakkal ($p < 0,05$), kivéve a flavanol tartalmat. **Következtetések:** Mintáink D2-vitamin-tartalma nem számottevő. A minták fő metil-xantin összetevője a teobromin. A kakaóbabok és étcsokoládék antioxidáns tartalma nem emelkedik a kakaótartalom emelkedésével. Az antioxidáns tartalmat nem csak a kakaótartalom befolyásolja, hanem a minták zsírtartalma is. Csokoládévásárláskor célszerű figyelembe venni a csomagoláson feltüntetett kakaó- és zsírtartalmat is, ha antioxidánsokban gazdag csokoládét szeretnénk venni.

Kulcsszavak: antioxidáns, étcsokoládé, kakaóbab, D2-vitamin, teobromin

DR. NAGY ISTVÁN RUDOLF¹, CSÖNDÖR ÉVA²

¹ÉLBC Nonprofit Kft. Kaposvári RÉL

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Lőrinczné Tóth Katalin¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**AZ ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK, ÉS A TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOT HATÁSA A KORONAVÍRUS FERTŐZÉS LEFOLYÁSÁRA**

Célkitűzés: Cél, hogy megtaláljuk azokat a tápláltsági, és táplálkozási összefüggéseket, melyek hatással vannak a betegség lefolyására. Célunk feltárni, azokat a táplálkozási, tápláltsági tényezőket melyek gyorsíthatják a gyógyulási folyamatokat. Az eredmények függvényében céloz egy olyan preventív program kidolgozása, melynek keretében növelni tudjuk a védő tényezőket, és csökkenteni a kockázati tényezőket.

Adatok és módszerek: Két keresztmetszeti online kérdőíves vizsgálatot végeztünk. Az első felmérésbe 1072, a második felmérésbe 454 értékelhető választ rögzítettünk. A kérdőívekben a tápláltsági állapotot, az étrend-kiegészítők szedését, a táplálkozási szokásokat és változásukat, testtömeg változásokat is vizsgáltuk. A kapott eredményeket leíró statisztikával, khi-négyszet próbával, korrelációval elemeztük MS Excel 2017 és SPSS 24.0 verziójú programokkal. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$ volt.

Eredmények: A tápláltsági állapot szignifikánsan hatással volt a tünetek súlyosságára. Akiknek nem voltak tüneteik, szignifikánsan alacsonyabb a BMI-vel ($24,65 \text{ kg/m}^2$; $SD=5,12$) rendelkeztek, mint akik nagyon rosszul voltak ($28,15 \text{ kg/m}^2$; $SD=6,72$), vagy kórházi kezelésre szorultak ($30,13 \text{ kg/m}^2$; $SD=5,43$). Analízisünk szerint, a BMI értéke mindössze 0,4%-ban határozza meg a tünetek fennállásának idejét. A BMI 1 kg/m^2 -nyi emelkedése 0,177 nappal növeli meg a tünetek fennállásának idejét (95% CI [0,011;0,343]). Azoknál, akik a betegség alatt étrendi kiegészítőket szedtek szignifikánsan ($p=0,003$) hosszabb ideig tartott ($16,88 \pm 15,97$ vs $13,22 \pm 11,29$) a tünetes időszak, mint akik nem szedtek étrendi kiegészítőket. Szignifikánsan ($p < 0,001$) nagyobb arányban nem voltak tüneteik, illetve enyhe formában jelentkeztek a tünetek azoknál, akik nem szedtek probiotikumot a fertőzés ideje alatt. Szignifikánsan ($p=0,003$) hosszabb ideig tartott a betegség azoknál, akik a betegség lefolyása alatt szedtek D-vitamin ($17,17 \pm 16,12$ nap), mint akik nem ($13,90 \pm 13,036$).

Következtetések: A koronavírus fertőzés súlyosabb lefolyású volt a nagyobb BMI-vel rendelkezők körében, azonban az alultápláltság nem eredményezett súlyosabb lefolyást. További vizsgálatok szükségesek az étrendi kiegészítők és a D-vitamin szedésének hatásosságáról.

Kulcsszavak: Koronavírus, tápláltság, étrend-kiegészítők

UNGÁR TAMÁS LÁSZLÓNÉ DR. POLYÁK ÉVA¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Luka Bitrus Ijptil¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EVALUATION OF THE QUALITY OF LIFE AND HEALTH RELATED STATUS IN PEOPLE WITH KNEE OSTEOARTHRITIS IN HUNGARY

Célkitűzés: The main purpose of this study was to evaluate the impact of knee osteoarthritis on the quality of life and general health status among Hungarians with knee osteoarthritis. **Adatok és módszerek:** Hungarians with knee osteoarthritis were studied using the Hungarian version of KOOS, WOMAC and SF-36 questionnaires to assess their quality of life and health related status. Statistical analysis and re-coding were performed with Microsoft Excel and SPSS 25.0 software, using descriptive statistics, Spearman's correlation, Mann-Whitney body and Kruskal-Wallis body. **Eredmények:** They were 116 participants included in our study, 96 females and 20 males, their mean±SD age was 53.4±7.7 years, their body mass index (BMI) mean±SD was 29±7.93 kg/m² and they had the pain duration mean±SD of 11.2±10.8 years. The participants were affected with either unilateral or bilateral knee osteoarthritis and the 52% were unilaterally affected. In our analysis, the quality of life subscale had lower score (52.9±19.2) compared to other KOOS subscales and the energy/fatigue subscale scored (55.9 ± 20.6) the lowest within the SF-36 subscales. Generally all participants scored low according to KOOS and SF-36 while high score in case of WOMAC subscales. The scores demonstrate that the people with knee osteoarthritis have poor quality of life and health related status. The comparison of the subscales' scores with the age, gender, body mass index and knee affected shows higher age, female gender, higher BMI and bi-laterality of knee affected with osteoarthritis were predictors for lower scores in KOOS and SF-36 questionnaires subscales but in case of WOMAC higher scores. **Következtetések:** Hungarians with knee osteoarthritis have relatively poor quality of life reflected mainly by the pain component of WOMAC, KOOS and SF-36 questionnaires. The health-related status (emotional problems and fatigue) were reflected by the SF-36 questionnaire. Older age group, female gender, bilateral knee osteoarthritis and obesity had reported respectively worse pain and generally poor quality of life compared to younger age group, male gender, unilateral knee osteoarthritis and normal BMI.

Kulcsszavak: knee osteoarthritis, quality of life, KOOS, WOMAC and SF-36 questionnaires

TELEK LAURA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Maczinkó Lili¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**FELNÖTT LAKOSSÁG GYÓGYSZERFOGYASZTÁSI SZOKÁSAINAK,
EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK ÉS BETEGSÉGMEGÉLÉSÉNEK FELMÉRÉSE
HIPERTÓNIÁBAN SZENVEDŐ BETEGEK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: A kardiovaszkuláris események egyik legnagyobb rizikófaktora a kontrollálatlan hipertónia. Ennek egyik oka a terápiahűség hiánya. Célunk volt emiatt felmérni a felnőtt hipertóniás betegek gyógyszeres terápiahűségét, és megismerni az ezt befolyásoló tényezőket, köztük az egészségmagatartást, betegségmegélést, illetve a változók összefüggéseit. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk kvantitatív, keresztmetszeti és leíró jellegű volt, melyhez 2021 februárja és márciusa között online formában gyűjtöttük adatainkat. A 45 év feletti antihipertenzív szert szedő betegek beválasztása célirányos, nem véletlenszerű mintavétellel történt. Kizártuk azokat, akik mentális állapotuk miatt nem tudták kitölteni a kérdőívet, és a min. 10%-ig hiányosan kitöltött kérdőíveket. Az adatokat saját szerkesztésű, a MMAS-8, és a BIPQ kérdőívvel gyűjtöttük. Leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, χ^2 -próbát, ANOVA-t, és lineáris regressziót végeztünk. A szignifikancia szintje $p < 0,05$ volt. SPSS 26.0 és Excel 2016 szoftverekkel végeztük a számításokat. **Eredmények:** A 164 megkérdezett átlagéletkora $54,65 \pm 7,774$ év, a nők aránya (82,9%) magasabb volt. A kitöltők 65,8%-a min. közepes szinten terápiahűnek vallotta magát. A terápiahűség szignifikánsan összefüggött a rendszeres vérnyomásméréssel ($p < 0,05$), de a betegségmegéléssel nem ($p > 0,05$). A negatív egészségmagatartás, mint betegségspecifikus diéták kerülése jelentős ($p < 0,001$) összefüggésben állt a pozitívabb betegségmegéléssel. **Következtetések:** A megkérdezett terápiahűsége inkább megfelelő, de még mindig magas a non adherensek aránya. A terápia otthoni rendszeres követése pozitív hatással van a terápiahűségekre.

Kulcsszavak: magas vérnyomás, gyógyszeres terápiahűség, betegségmegélés, egészségmagatartás

KARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA¹, VARGA BERNADETT¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósz Tanszék

Magyar Ildikó¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

CSALÁDI ÉS MUNKAHELYI ÖSSZETÉTEL HATÁSA A RÖNTGEN MODALITÁSON, SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁSBAN DOLGOZÓ RADIOGRÁFUSOK KIÉGÉSI SZINTJÉRE COVID-19 VÍRUSHELYZET IDEJÉN

Céltűzés: A COVID-19 pandémia negatív hatása a radiográfusi szakmában is érezhető. Célul tűztük ki a sürgősségi betegellátásban, röntgen képalkotó modalitáson dolgozó radiográfusok kiégési szintjének felmérését a COVID-19 vírushelyzetre való tekintettel. **Adatok és módszerek:** Az adatgyűjtést 2021. január – 2021. március között kiviteleztük, online kérdőíves felméréssel a Magyar Radiográfusok Egyesületében regisztrált radiográfusok között. Kutatásunk keresztmetszeti, leíró kutatás, mely célirányos, nem véletlenszerű mintavétellel valósult meg. Felmérésünk során a nemzetközileg validált Maslach Kiégés Leltár kérdőív mellett egy saját szerkesztésű, zárt kérdéseket tartalmazó online kérdőívet mellékelünk, melyben demográfiai, továbbá COVID-19 vírushelyzetre specifikus kérdéseket fogalmaztunk meg. **Eredmények:** Vizsgálatunkba végül összesen 103 fő került be, akiknek válaszait részletesebben elemeztük. A többségében egyetemi klinikákon alkalmazott szakdolgozók döntő hányada legfeljebb 10 éve dolgozik egészségügyi ellátórendszerben. A kiégésre vonatkozóan a deperszonalizáció és az emocionális kimerülés dimenziókban a minta kissé emelkedett értékeket mutat. Az iskolai végzettség, az életkor és az egészségügyben eltöltött évek száma szignifikánsan befolyásolt, legalább egy kiégéssel kapcsolatos dimenziót ($p \leq 0,05$). A Bsc-végzettséggel rendelkezők szignifikánsan magasabb értékekkel rendelkeztek az érzelmi kimerülés és deperszonalizáció dimenziókban a középiskolai érettségit szerző társaikhoz képest. Akiknek nincs gyermekük, szignifikánsan magasabb deperszonalizáció ($p \leq 0,05$) és érzelmi kimerülés ($p \leq 0,05$) értékkel rendelkeztek azon válaszadókhöz viszonyítva, ahol 18 évnél fiatalabb és idősebb gyermek is jelen van. **Következtetések:** A deperszonalizáció és az emocionális kimerülés emelkedett értéke azt jelzi, hogy gondosan foglalkozni kell a sürgősségi osztályon dolgozó radiográfusok pszichológiai jólétével, megelőzve ezzel a kiégés növekedését, a világhátrány nagyobb mértékű elterjedése esetén.

Kulcsszavak: radiográfus, COVID-19, kiégés, Maslach Kiégés Leltár

SIPOS DÁVID¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Magyar-Lengyel Judit¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc - képződiagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

RECTUM SUGÁRTERHELÉSÉNEK VIZSGÁLATA PROSTATARÁK SUGÁRKEZELÉSE SORÁN

Célkitűzés: Kutatásunk célja a közepes és magas rizikócsoporthoz tartozó prostata daganatos betegek sugárkezelése során a rectum, mint rizikószerv dózisterhelésének vizsgálata. Illetve vizsgálatunk kitért a számukra előírt hólyag és rectum előkészítő protokollok hatékonyságára. **Adatok és módszerek:** A vizsgálatot retrospektív dokumentumelemzéssel valósítottuk meg. 2020. június és 2021. februárja között a mintába bekerült 14 prostatadaganatos beteg sugárkezelése alatt 186 CBCT készült, amelyeken kontúrozással bejelöltük a rectum elhelyezkedését, s így megkaptuk a térfogatot cm³-ben. A tervező program segítségével rávetítettük a kezelési mezőket és megkaptuk a rectum által elszennvedett sugárdózist. **Eredmények:** Az alanyok 86%-a 65 év feletti korcsoportba tartozik. A minta több, mint felének betegsége Grade 3 stádiumú. Hipotézisünk, hogy a kisebb volumenű rectum, kisebb sugárterhelést szenved el, mint a nagyobb volumenű bizonyítást nyert. (V50: p=0,008; V60: p=0,003) A páciensek rectum térfogata a kezeléseik közben 9 beteg esetében közelítette meg a tervezési CT-n mért adatot szignifikáns mértékben. 4 személynél kiugróan eltérő eredményt kaptunk, ami a diéta sikertelenségét mutatja. Bebizonyosodott, hogy a rectum 60 Gy-jel ellátott zónájába egyik esetben sem esett bele a térfogatának több, mint 50%-a. Az alkalmazott diétát nem találtuk sikeresnek, ugyanis a jól kooperáló betegek esetében is gyakran tapasztaltuk, hogy a rectumban reziduális széklet és gázbuborékok találhatóak a kezeléseik alkalmával. **Következtetések:** Önmagában a diéta nem hozta meg egyöntetűen a várt sikert a betegek körében, viszont pozitívum, hogy az Intézmény által alkalmazott dózismegszorításokat sikerült betartani, ami fontos a betegek későbbi életminősége és minőségbiztosítási szempontból.

Kulcsszavak: prostata, prostata daganat, rectum, rizikószerv, sugárterápia, diéta, dózisterhelés, CBCT

UNGVÁRI TAMÁS¹, SIPOS DÁVID²

¹Markusovszky Egyetemi Oktatókórház

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képződiagnosztikai Tanszék

Malustyik István¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika III. évfolyam, levelező / part time munkarend

CTPA VIZSGÁLATOK JELENTŐSÉGE A PULMONÁLIS EMBOLIA ESETÉN A COVID-19 GYANÚS ÉS IGAZOLT PÁCIENSEK KÖRÉBEN

Célkütyés: A pulmonális embólia diagnosztikája kiemelt fontosságú a sürgősségi betegellátás során a mortalitása miatt a kardiovaszkuláris betegségek közül. A diagnózis felállítását nagyban hátráltatja az a tény, hogy a pulmonális embólia tünetei nem feltétlenül specifikusak, sokszor más betegség jelei is lehetnek. Számos klinikai kockázatbecslő rendszer alkalmazható, amely a diagnosztikai időt és felesleges vizsgálatokat csökkentheti. A vizsgálat célja, hogy a SARS-COV-19 vírusfertőzés gyanúja esetén a leggyakoribb szövődményként említendő pulmonális embólia esetén milyen módon befolyásolja az egyes rizikóstratifikációs score rendszerek pontértékeit a fertőzés, valamint, hogyan csökkenthető a diagnosztikai idő. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, retrospektív adatgyűjtésünket Tolna megye COVID központjába bekerülő, képalkotó vizsgálatra iránydiagnózisként a pulmonális embólia és/vagy felmerülő tünetorientált diagnózisok kerültek beválogatásra 2020.03.01 és 2021.03.01 között. **Eredmények:** Vizsgálatunkban a nők és férfiak aránya közel azonos arányban oszlott el. A COVID gyanús betegek vezető panasa a mellkasi fájdalom és nehézlégzés volt az esetek több mint felében. A score előrejelzése a definitív diagnózissal korreláltak ($p=0,02$) valamint, módosított Wells-score és Genfi score esetén is jó prediktor értékeket kaptunk. Számos esetben lehetett volna a klinikai kockázatbecslő rendszer alkalmazásával a betegeknél DLP-t csökkenteni. **Következtetések:** Összességében elmondható, hogy a sürgősségi ellátás során a döntéshozatalt nagymértékben tudják támogatni a klinikai kockázatbecslő score rendszerek, amelyek a betegek számára sugárterhelést, az adekvát terápiáig eltelt időt csökkenteni képesek. Javasolt a COVID fertőzés gyanújával kórházba kerülő betegek esetén a rizikóstratifikációs score rendszerek elemeinek kiegészítése vagy módosítása egy plusz COVID tényezővel.

Kulcsszavak: pulmonális embólia, klinikai kockázatbecslés, COVID-19, képalkotó diagnosztika

SIPOS DÁVID¹, PANDUR ATTILA ANDRÁS²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Marx Laura¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSBEN SZENVEDŐK D VITAMIN BEVITELÉNEK VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: Kutatásunk során célunk volt megvizsgálni azt asztmás betegek D vitamin beviteli szokásait, táplálkozás és étrendkiegészítő útján, valamint, hogy ennek milyen hatása van a tünetekre és a fizikai aktivitásra. Továbbá antropometriai és szociodemográfiai adatokkal is összevetettük a szupplementációt és annak dózisát. **Adatok és módszerek:** A Google online kérdőív szerkesztő alkalmazásában kérdőívet szerkesztettünk, amit a Facebook közösségi oldalon olyan csoportokban osztottunk meg, amelyekben asztmás tagok vannak. Az adatbázisunkkal Microsoft Excel, és IBM SPSS Statistics 26 programban dolgoztunk. Leíró statisztikát és Khí négyzet próbát alkalmaztunk. **Eredmények:** A gyógyszereszedés tekintetében, a gyógyszer nem alkalmazónak gyakrabban vannak tünetei ($p=0,001$). A középiskolát végzettek közül szignifikánsan többen dohányoznak rendszeresen, mint az egyetem/főiskolát vagy általános iskolát végzettek ($p=0,004$). A lakóhely tekintetében a légúti fertőzések leggyakrabban fél évente alakulnak ki városban élőknel ($p=0,011$). Sporttevékenység végzése esetén az aerob típusú tevékenység szignifikánsabb megterhelőbb a kitöltők számára ($p=0,014$). Szignifikánsan kevesebb D vitamint visznek be a dohányzók, mint a nem dohányzók vagy az alkalmanként dohányzók ($p=0,000$), valamint a beviteli dózis is szignifikánsan alacsonyabb a dohányzóknál ($p=0,013$). A sportmegterhelőség vizsgálatára egy Likert-skálát hoztunk létre, melyben 5 kategóriából választhatnak a kitöltők, azt az eredményt kaptuk, hogy a 3-as kategóriát jelölők közül 3000-4000<NE D vitamint szignifikánsan többen visznek be, mint a többi megterhelőségi kategóriában ($p=0,033$). **Következtetések:** A legtöbb kitöltő tisztában van vele, hogy a D vitaminnak lehetnek jótékony hatásai az asztmára, ugyanis a legtöbben alkalmaznak vitamin szupplementációt. Azonban az ajánlott beviteli dózissal már kevesebben vannak tisztában, ez lehet az oka annak, hogy kevés esetben születtek szignifikáns eredmények. Fontos a megfelelő szupplementáció, a megfelelő életmód, beleértve a fizikai aktivitást és a változatos táplálkozás, valamint az orvos által javasolt gyógyszeres kezelés.

Kulcsszavak: asztma, D vitamin szupplementáció, táplálkozás, tünet gyakoriság, sporttevékenység

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Mátyás Bettina¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GLIÓMÁK PRE-OPERATÍV VIZSGÁLATA MODERN MR MÓDSZEREKKEL

Célkitűzés: A gliómák pontos szövettani besorolásához elengedhetetlen a legmalignusabb helyről történő mintavétel. Az intravoxel incoherent motion (IVIM) egy olyan diffúzió súlyozott szekvenca, mellyel a perfúzió és diffúzió szimultán mérhető kontrasztanyag beadása nélkül. Kutatásunkban az IVIM módszer hatékonyságát vizsgáltuk magas és alacsony grádusú gliómák elkülönítésében. **Adatok és módszerek:** A Pécsi Diagnosztikai Központban 2013. szeptember 1. – 2019. december 31. közt végzett kutatásba 18 év feletti, újonnan diagnosztizált, később szövettanilag igazolt II-IV. grádusú gliómás betegek lettek beválogatva. 19 betegből kettő került kizárára szövettan hiánya miatt. Végül 6 magas grádusú, és 11 alacsony grádusú, műtét előtt álló gliómás beteget vizsgáltunk IVIM módszerrel 3T Siemens TIM Trio MR-el. A tumorban mért hagyományos ADC és IVIM paramétereket (D, D*, f) Mann-Whitney teszttel hasonlítottuk össze magas és alacsony grádusú gliómák közt, majd ROC analízissel kiszámoltuk a legjobb diagnosztikai teljesítményt adó küszöbértéket, mely a két csoportot elkülöníti. Szoftver: Medcalc 19.7.2. **Eredmények:** Szignifikánsan alacsonyabb ADC és D értékeket mértünk magas grádusú gliómákban (PADC=0,0270; PD=0,0196). D* szignifikánsan magasabb volt magas grádusú gliómákban (P=0,0184). f értékekben nem volt szignifikáns különbség a két csoport között. (P=0,3149). Az optimális küszöbértékek és a hozzá tartozó szenzitivitás és specificitás értékek: ADC 12,99 x 10⁻⁴ mm²/s, 66,67%, 90,91%, AUC=0,833; D* 32,66 x 10⁻⁴ mm²/s, 100%, 77,78%, AUC=0,870; D 9,99 x 10⁻⁴ mm²/s, 100%, 88,89%, AUC=0,889. f AUC=0,652, P=0,2820. **Következtetések:** IVIM módszerrel kvantitatívan, non-invazív módon, kontrasztanyag adása nélkül, egyidejűleg vizsgálható a gliómák cellularitását mérő diffúzió és vascularizáltságát mutató perfúzió. Az irodalommal egybevágó eredményeink szerint az IVIM paraméterek alkalmasnak bizonyultak a magas és alacsony grádusú gliómák elkülönítésére, így a módszer hasznos lehet gliómák pre-operatív osztályozásában, a biopszia célzásában.

Kulcsszavak: glióma, IVIM, diffúzió, perfúzió

DR. HORVÁTH ANDREA¹, SIPOS DÁVID²

¹PTE KK Orvosi Képpalkotó Klinika

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Mészáros Eszter Mónika¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képzőképző diagnosztikai analitikus BSc - képzőképző diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

CÉLTÉRFOGAT ÉS RIZIKÓSZERVEK DÓZISTERHELÉSÉNEK VIZSGÁLATA TÜDŐTUMOROS BETEGEKNÉL KÜLÖNBÖZŐ BESUGÁRZÁSI TECHNIKÁK ESETÉN

Célkitűzés: Össze kívántuk hasonlítani a primer tüdődaganatok besugárzási terveinek dozimetria paramétereit a céltérfogatra és a védendő szervekre nézve különböző besugárzási technikák esetén. **Adatok és módszerek:** 30 IMRT tervvel kezelt beteg képsorozatán elkészítettük a 3D konformális terveket is. A besugárzás-tervező rendszerből DVH analízissel mindkét terv esetén kiolvastuk a céltérfogat (D95%, D107%, CI) és a védendő szervek (tüdők V5, V20, V30; gerincvelő D2%, Dmax%) dózisparamétereit. F-próbát követően kétféle T-próbával kerestünk szignifikáns különbséget a dozimetria jellemzők között p=0,05 szinten. **Eredmények:** A céltérfogat esetében (IMRT vs. 3D-CRT) D95%=94% (SD 3%) vs. 93% (SD 6%) p=0,18; D107%=0,32% (SD 0,4%) vs. 1,34% (SD 1,19%) p<0,001; CI=0,64 (SD 0,07) vs. 0,94 (SD 0,2) p<0,001. Az ép tüdőszövetnél V5=66,3% (SD 17%) vs. 71,43% (SD 16%) p=0,12; V20=23,7% (SD 8,5%) vs. 33,52% (SD 11%) p=0,00017; V30=11,26% (SD 4%) vs. 22% (SD 8,5%) p<0,001. A gerincvelőnél D2%=29,3 Gy (SD 8,9 Gy) vs. 34,3 Gy (SD 6,42 Gy) p=0,007. Dmax%=33,2 Gy (SD=9,4 Gy) vs. 35,9 Gy (SD=6,5 Gy) p=0,1. **Következtetések:** A céltérfogat lefedettsége mindkét technikával biztosítható, ám IMRT esetén szignifikánsan kisebb a túldozírozott térfogat mérete. A konformitás látszólag a 3D konformális terveknel jobb, ám ennek oka a tervezőrendszer hiányos konformitás számításában keresendő. Az épszöveti tüdőterhelés V5 kivételével a dózis-terefogat toleranciapontnál IMRT esetén szignifikánsan alacsonyabb, a gerincvelő maximális dózisában nem találtunk szignifikáns különbséget. Ezek alapján az IMRT besugárzási technika használata javasolható elsődlegesen, ám a 3D konformális tervekkel is betarthatók a homogenitási és rizikószerv-terhelési toleranciaszintek.

Kulcsszavak: 3D-CRT, IMRT, tüdőtumor, dózisterhelés, besugárzás

DR. KOVÁCS PÉTER¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képzőképző Diagnosztikai Tanszék

Miovecz Ádám¹

¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

MUNKAMEGSZAKÍTÁSOK A SUGÁRTERÁPIÁBAN ÉS ENNEK HATÁSAI AZ EGYÉN STRESSZ-SZINTJÉRE ÉS SZAKMAI ÉLET MINŐSÉGÉRE

Célkitűzés: A munkamegszakítások gyakoriak az egészségügyi ellátórendszerben, kifejezetten a sugárterápián. Kutatásunk fő célja feltárni és vizsgálni a zavaró tényezők hatását az egyén munkahelyi stressz-szintjére-, és szakmai élet minőségére. **Adatok és módszerek:** Külső supervisorként a kezelőhelyiségekben dokumentáltuk a munkamegszakítások típusát, okát, időtartamát; továbbá az Onkoradiológián dolgozó orvosokkal, fizikusokkal, RTT-kkel, adminisztrátorokkal, ápolókkal kérdőívet töltettünk ki. Két nemzetközileg validált kérdőív (ProQOL, Erőfeszítés- Jutalom Egyensúlytalanság), valamint egy saját készítésű (30 kérdésből álló) kérdőív segítségével történt a szubjektív munkamegszakításokra vonatkozó felmérés. **Eredmények:** Az egyműszakos obszerváció összesen 26 munkamegszakítást dokumentált telefoncsörgés miatt. Szoftveres, hardveres, hálózati probléma miatt átlagban heti szinten történtek munkamegszakítások. A telefonhívások átlag ideje 32 másodperc volt (10-120 sec). A fizikusok átlag stresszpont értéke a legmagasabb (8,22), míg az ápolók körében ez az érték a legalacsonyabb (1,83). Az orvosok szignifikánsan magasabb BO (Burnout) és CF (Compassion Fatiguo) értékekkel rendelkeztek ($p=0,05$). A telefoncsörgések indokoltságának megítélése 17/29 esetben minimum 50-50%-os indokoltságot mutatott. A 30-nál több, továbbá „mindig zavaró” telefoncsörgés szignifikánsan befolyásolta az egyén CF értékét ($p=0,05$). A dohányzó munkatársaknál emelkedett CS (Compassion Satisfaction) és csökkent BO értékek mutatkoztak, a kávé nem fogyasztók CS értéke szignifikánsan magasabbnak bizonyult ($p=0,05$). **Következtetések:** A munkavégzést leggyakrabban zavaró tényező az indokolatlan telefonhívás. Felmérésünk további vizsgálatokat igényel a teljes Onkoradiológiai egység munkafolyamatát illetően azért, hogy a hibalehetőségek számát, mértékét, típusát redukálni lehessen, ezáltal is javítva a betegbiztonságot, valamint a kezelések minőségét.

Kulcsszavak: sugárterápia, munkamegszakítás

SIPOS DÁVID¹, DR. HABIL. LAKOSI FERENC¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képző Diagnosztikai Tanszék

Molnár Éva¹

¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, levelező / part time munkarend

ALVÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA KISGYERMEKEK KÖRÉBEN

Célkritizés: A vizsgálat célja a kisgyermekkori alvászavarok, alvási nehézségek és alvási körülmények feltérképezése, illetve hogy az előbb említett jelenségek mennyire függenek a család szokásaitól, életmódjától, ezek összefüggenek-e egyes szociodemográfiai háttérváltozókkal. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív, keresztmetszeti kutatáshoz készített saját készítésű kérdőív önkéntes, anonim, internetes eléréssel jutott el az édesanyákhoz. Kényelmi mintavétellel az 1-4 éves kisgyermekes édesanyákat szólítottam meg (N=96). Az adatok feldolgozásához khi-négyszet próbát ($p < 0,05$), egyváltozós elemzést alkalmaztam. Az adatok feldolgozásához IBM SPSS Statistic 27.0. és Microsoft Office Excel programot használtam. **Eredmények:** Az alváshoz kapcsolódóan a rutinba beleépíthető elemek közül a televíziózást vizsgáltam, a televíziót néző gyermekek magasabb arányban ébrednek fáradtan, mint nem néző kortársaik ($p=0,015$). A gyermek számára fontos tárgy közelsége a nyugodt, forgolódásmentes alváshoz ennek a jelenléte nagyban közrejátszik ($p=0,005$). A feltételezés, miszerint az egyedül, édesanyjuk nélkül alvó gyermekek alvásmínősége jobb, szignifikánsan mutatkozott ($p=0,028$). **Következtetések:** Az édesanyák erősebb kontrollja, felügyelete szükséges a gyermek médiaeszköz-használata felett, illetve a meseolvasás gyakoribb alkalmazása is pozitívan hatna a gyermek alvására. Az 1-4 éves korosztály számára 10-13 óra alvással töltött idő elengedhetetlen a megfelelő fizikai és pszichés fejlődéshez, ennek pontosabb betartására kell törekedni a szülőknek.

Kulcsszavak: kisgyermek, alvászavarok, alvás előtti rutin, alvásmínőség

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹, DR. BENKŐ BRIGITTA²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Szülész női és Klinikai Koordinációs Tanszék

Molnár Ferenc¹

¹Pécs - egészségügyi tanár MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

ABCDE SZEMLÉLETŰ BETEGVIZSGÁLAT OKTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÉPZÉSEKBEN (SARS-COV-19 ALATT)

Célkitűzés: Az ABCDE betegvizsgálat egy szisztematikus betegvizsgálat, melynek célja a kritikus állapot korai felismerése és az életveszély elhárítása. Oktatása a sürgősségi betegellátási területen leggyakrabban elméleti és/vagy gyakorlati oktatás keretében történik, frontális munkaformában, közvetett és közvetlen szemléltetéssel valamint szimulációval, helyzetgyakorlattal. Kutatásunk célja felmérni, hogy a gyakorlati tudás elsajátítását mely oktatási környezet és módszer segíti a legjobban, megvizsgálni a hallgatók különböző helyzetekre adott reakcióit, felmérni, hogy az oktató személyes jelenléte miként befolyásolja a teljesítés eredményeit. **Adatok és módszerek:** A kutatás keresztmetszeti vizsgálat segítségével nem véletlenszerű szakértői mintavétellel valósult meg. A vizsgálatba 3. és 4. éves mentőtiszt hallgatók kerültek (n=47 fő), akik a kutatás időpontjában a PTE Egészségtudományi Karán tanultak és részt vettek az előző féléves online ABCDE betegvizsgálatról szóló oktatásban. Kizárásra kerültek azok, akik mentőellátásban vagy kórházi sürgősségi betegellátásban dolgoznak. Három részmintát képeztünk: az elsőkben az oktató jelen volt az oktatás alatt (n=11 fő), a másodikban az oktató nem volt jelen az oktatás alatt (n=8 fő), a harmadikban pedig magas élethűségű szimulátor került alkalmazásra oktatóik jelenlét nélkül (n=28 fő). A minta elemzéséhez leíró statisztikát és Kruskal-Wallis próbát alkalmaztunk, az adatelemzés és értékelés pedig SPSS 24.0 szoftvert használtunk. **Eredmények:** Az elméleti és gyakorlati teszten elért eredmények nem korreláltak egymással (p=0,14). A gyakorlati teszt során a magasélethűségű szimulátort használó csoport a legrosszabb eredményt érte el és az oktató személyes jelenléte nem javította az elért eredményt (p<0,001). Hallgatók pulzus számát monitorozva nem volt szignifikáns különbség az egyes csoportok között (p=0,79; p=0,48; p=0,48). **Következtetések:** Az oktató jelenléte a gyakorlati szimuláció alatt nem befolyásolta az eredményt, így a jelenlegi járványügyi helyzetben a kamerázott oktató helyséből biztonságosan és hatékonyan levezethető a gyakorlati szimuláció. Eredményeink alapján a magasélethűségű szimulátorok hatékonysága ebben a helyzetben megkérdőjelezhető.

Kulcsszavak: Education, Evaluation intervention, Evidence-Based Education, Complex intervention.

DR. DEUTSCH KRISZTINA¹, PANDUR ATTILA ANDRÁS²

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Molnár Zita Veronika¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A BLW MÓDSZER VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja a BLW hozzátáplálási módszer alkalmazásának, előnyeinek, hátrányainak feltérképezése hazai viszonylatban. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, leíró jellegű vizsgálatunkat 6 és 24 hónap közötti gyermekek szüleinek körében végeztük. 1175 kitöltő általunk összeállított kérdőívre adott válaszait elemeztük statisztikai módszerekkel. Három különböző hozzátáplálási módszert azonosítottunk: BLW/BLISS-, pépes-, pépes és falatkás módszer. **Eredmények:** A BLW módszert követő anyák körében magasabb arányú a kizárólagos anyatejes táplálás ($p=0,000$), általánosan tovább szoptatnak ($p=0,000$), a szolidok bevezetésére később kerül sor ($p=0,000$). A hozzátáplálás kezdeti szakaszában jelentkező öklendezés szorosan összefügg a BLW/BLISS módszerrel ($p=0,000$). Az aspiráció kockázata egyik hozzátáplálási formához sem köthető. Az ételallergiák megjelenése és a hozzátáplálási módszerek között nem igazolható összefüggés. A BLW/BLISS megközelítést alkalmazó szülők kevesebb gyermeküket érintő emésztéssel kapcsolatos panaszról számolnak be ($p=0,000$). Szociális, motoros és nyelvi fejlettségben nincs különbség a csoportok között. Egyik hozzátáplálási formával sem hozható összefüggésbe sem az alultápláltság, sem pedig a túltápláltság rizikótényezője. A BLW/BLISS módszer követői általánosan jobb kedélyállapotról ($p=0,000$), kevesebb stresszről ($p=0,000$) számolnak be. A BLW/BLISS módszerrel hozzátáplált gyermekek összpontosítanak leginkább az étkezés tényére ($p=0,000$). A BLW/BLISS megközelítést választó szülők étkezési kultúrájához szorosan kapcsolódik az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozásra való törekvés ($p=0,000$). A BLW/BLISS módszert követő szülők több nyers zöldséggel ($p=0,000$), kevesebb magas só tartalmú ($p=0,003$) és kevesebb hozzáadott cukrot tartalmazó ($p=0,000$) ételféleséggel kínálják gyermeküket. **Következtetések:** Általunk vizsgált szempontok alapján a BLW egy biztonságosan alkalmazható hozzátáplálási forma, amely elősegítheti egészségesebb étkezési magatartás kialakítását. Esteleges inadekvát energiabevitel, alacsony vas és B12 vitamin bevitel igazolására vagy cáfolatára e vizsgálat keretein belül nem volt lehetőségünk, így szorgalmazzuk ezen faktorok további áthatóbb tanulmányozását.

Kulcsszavak: BLW, pépes, hozzátáplálás, szoptatás, táplálkozás

GUBICKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Nagy Borbála Berta¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÉRD INSTABILITÁSA FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN, LÖVÉS SEBESSÉG ÉS LÖVÉS PONTOSSÁG FEJLESZTÉSE

Célkitűzés: Az egészségügyi szakemberek általánosan ajánlják az aktív életmódot a krónikus betegségek rizikójának csökkentése érdekében. A mozgás azonban egészségmegőrző szerepe mellett számos veszélyforrást is rejt magában. Vizsgálatom célja az volt, hogy fiatal felnőtt futballisták körében vizsgáljam az izomdiszbalansz okozta térd instabilitás mértékét. **Adatok és módszerek:** A 6 hónapos prospektív, kvantitatív kutatás során 16 futballistát mértem fel, és tornáztattam az Alsóújlak SE Futbalcsapatában, 16-30 év között, akik beleegyeztek a kutatásba és jelentkezett náluk térdprobléma, amit először szóban, utána a Marshall skálával vizsgáltam. Az alkalmazott mérések: egyensúlymérésre: gólyateszt, Y-Balance teszt; izomerőre: Single Leg Hop, Crossover Hop teszt és ErgoFet eszköz; állóképességre: Yo-Yo teszt. Lövéspontosságot és Kinovea programmal a lövéssebességet vizsgáltam. A tréning során erősítő tornát alkalmaztam körállomásokban, majd később fokozatos beépítésre kerültek a különböző eszközök. Emellett egyensúly- és állóképességfejlesztő gyakorlatokat végeztek. A kapott eredmények rendszerezésére és elemzésére a Microsoft Excel programot és az SPSS program 24.0-át használtam, a szignifikanciaszint $p < 0,05$. Párosított t-próbát és korrelációs számítást végeztem. **Eredmények:** Szignifikáns javulást értem el az izomerő növekedésének tekintetében ($p < 0,001$), a Crossover Tesztben ($p < 0,001$), a Single Leg Hop tesztben ($p < 0,001$), a lövés pontossági tesztben ($p < 0,001$), a Yo-Yo tesztben és az Y-Balance tesztben ($p < 0,001$). A gólyatesztben a domináns lábon kaptam szignifikáns eredményt $p = 0,006$. A Hamstring-Quadriceps izomerő arány növekedése és a lövés sebesség között nem találtam szignifikáns kapcsolatot $p = 0,073$, de pozitív, közepesen erős kapcsolatot igen a H:Q arány és az Y-Balance teszt között domináns lábon ($p = 0,046$; $r = 0,506$), a H:Q arány és a Crossover Hop teszt között (domináns láb: $p = 0,010$; $r = 0,624$; nem domináns: $p = 0,033$; $r = 0,535$), az Y-Balance teszt és a H:Q arány között ($p = 0,009$; $r = 0,627$) illetve a H:Q arány és a lövés pontossága között ($p = 0,039$; $r = 0,520$). **Következtetések:** Az eredményekből következtethető, hogy a térd instabilitása nagyon sok sportolót érint, és egy fél éves tréning alatt is jelentős változásokat lehet elérni

Kulcsszavak: Térdinstabilitás, Futballisták fejlesztése, Lövés pontosság, Lövés sebesség

NÉMETH-GYENESE VIVIEN¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Nagy Lili¹

¹Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

BARCSI FIATALOK SPORTOLÁSI ÉS REKREÁCIÓS SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A vizsgálat célja, hogy átlássuk a közoktatási rendszerben tanuló roma- és nem roma származású fiatalok sportolási szokásait, és megvizsgáljuk, hogy az adott hátrányos helyzetű településen a fiatalok mivel töltik szabadidejüket, mennyit sportolnak. A kutatásban kitérünk arra is, hogy mi motiválja a fiatalokat a sportolásra, és hogy azt milyen szervezésben teszik. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív kutatásunkat célirányosan, kérdőívvel végeztük a barcsi általános iskolák és gimnázium tanulójának egyszeri megkérdezésével. A kérdőív kitöltésére 2021. január 20. – 2021. február 8. között volt lehetőség. A kérdőív hat kérdéscsoportot és 25 kérdést foglalt magában. A hat kérdéscsoport a következő volt.: személyes információk, szociodemográfia, egészségi állapot, sportolási szokások, étellel való elégedettség, sportolási szokásokat befolyásoló tényezők/ társas hatások. A minta elemzésekor egyszerű leíró matematikai statisztikát, szórást és átlagszámítást alkalmaztunk. Ehhez a Microsoft Excel 2016-os verzióját használtuk. **Eredmények:** Kutatásunk eredményei alapján, elmondhatjuk, hogy a megkérdezett fiatalok többsége, iskolán kívül is, hetente több mint kettő alkalommal végez valamilyen sporttevékenységet. A kutatás során megállapítottuk, hogy a roma fiatalok nem sportolnak kisebb arányban, mint nem roma társaik. Eredményeink azt bizonyítják, hogy a kutatásban résztvevők elsődleges motivációja a sporthoz, az egészségmegőrzés, valamint elmondhatjuk, hogy a barcsi fiatalok szabadidejükben, főként passzív tevékenységet végeznek. **Következtetések:** Az eredmények vizsgálata után egyértelműen igazolható, hogy a napjainkban oly sokat hallott fizikai inaktivitás csökkeni látszik. A telekommunikációs eszközök varázsától ugyan nehezen szabadulunk, hisz azok már mindennapjaink és a kommunikáció alapeszközeivé váltak, mégis talán vékony vonalat tudunk húzni hasznos és romboló hatású használatuk között.

Kulcsszavak: szabadidő, fizikai aktivitás, passzív tevékenység, hátrányos helyzet

DR. HIDEG GABRIELLA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Németh Boglárka¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

AKTÍV SZURKOLÓK CSOPORTOS SÚLYKEZELÉSI ÉS EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDOT NYÚJTÓ PROGRAMJA TOPFLIGHT LABDARÚGÓ KLUBOKBAN

Célkitűzés: Az Európai Futball a Fejlődésért Hálózat (EFDN) által koordinált Aktív Szurkolók Program egy futball alapú egészségügyi program. A labdarúgás iránti érdeklődésük révén vonja be résztvevőit a projekt az életmódváltásba. A program hatékonyságát mértem fel Magyarországon az FTC szurkolóinak körében.

Adatok és módszerek: Intervenciót végeztünk a 12 hetes programunkban (n=26 fő) 35-60 év közötti heterogén csoporton, akik kizárólag ferencvárosi szurkolók lehettek. Kutatásunkat a Fradi sporttelepén 2020-ban végeztük. Objektív méréseink: InBody 770, derékkörfogat és vérnyomás mérés. Kérdőív: Warwick-Edinburgh (WEMWBS), életmódbeli változásaikat az aktív szurkolók számára készített életmód kérdőívvel mértük fel. Statisztikai próbák: T-próba, Páros T-próba, Regresszió analízis, Anova. Tudományos és Kutatás Etikai Bizottság által kiadott engedélyének száma: BORS-11/2020 **Eredmények:** A szurkolók 12 heti aktivitás és a táplálkozásuk alapismereteinek bővítése hatására a program végére jelentős változásokat tudtak elérni. A testsúly változása „Teljes fogyás” értéke a 6. héten (6-12. hét között) $M=3,05\pm 2,155\text{kg}$; $t=-4,38$; $p=,000$. Ez az érték a 12. héten $M=4,78\pm 3,039\text{kg}$; a Páros T-próba eredménye a 6.-12. hét között $t=4,38$; $p=,000$. Centrális elhízás tekintetében is bizonyítható a projekt hatékonysága. Mely szerint a „Derékkörfogat változása” a 6. héten $M=2,82\pm 2,19\text{cm}$; $t=6,58$; $p=,001$; a 12. héten (6.-12. hét között) $M=7,53\pm 2,922\text{cm}$; a Páros T-próba eredménye a 6.-12. hét között $t=-10,27$; $p=,000$. A derékkörfogat átlaga $M=7,538\pm 2,921\text{SD}$; $t=13,155$; $p=,000$ lett. Javult a szisztolés és a diasztolés érték is. Bár az utóbbinál a 6. hét után emelkedés következett be, de az érték nem szignifikáns. **Következtetések:** Sikeres volt a program konvertálása az FTC színeibe, amely a magyar irányelveknek is megfelel. Összességében elmondhatjuk, hogy a szurkolók eredményei szignifikáns javulást mutatnak a testösszetételben, a táplálkozási szokásokban, jóllétükben.

Kulcsszavak: Aktív szurkolók, Életmódváltás

GYÓCSINÉ VARGA ZSÓFIA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozási és Hydratációs Tanszék

Njeri Carolyne Wanjiku¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FACTORS ASSOCIATED WITH QUALITY OF LIFE IN DEMENTIA PATIENTS

Célkitűzés: To identify factors associated with quality of life in people living with dementia. **Adatok és módszerek:** This cross-sectional study used proxy-reported data from caregivers of people living with dementia. Caregivers completed survey items provided in English language via online platforms. Patient health-related quality of life was measured using the Alzheimer's Disease-Related Quality of Life (ADRQL). Statistical analysis was performed with SPSS 25.0 for windows and Microsoft Excel software, using the following statistical methods: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean \pm standard deviation), ANOVA, T-test, Levene's test for Equality of variances. The level of significance was **p-values <0.05**. **Eredmények:** 130 people living with dementia were included in the study, ages varied from 50 – 94 ($M = 77.29$, $SD = 10$). 54 patients' gender was male and 72 of the patients' gender was female. The results of indicated that none of the aspects of the quality of life in dementia patients significantly [$t(120) < 1.12$, $p = 0.27$] differ in terms of caregivers' education level. There was a significant difference from the dimensions of living environment in dementia patients in terms of quality of life in the Environment response [$F(2, 97) = 7.668$, $p = 0.004$]. In addition, there was a significant difference from the dimensions of financial difficulties in dementia patients in terms of quality of life in the Environment [$F(3, 114) = 2.917$, $p = 0.037$]. No statistical significance [$F(2, 117) < 1.95$, $p = 0.15$] in terms of marital status and behaviour among the genders was found to influence quality of life. **Következtetések:** The current study provides important insight into various factors that identified factors that influence quality of life in people living with dementia, as well as those that do not show significant influence based on caregivers' report. These results are important for development of strategies to improve quality of life in people living with dementia.

Kulcsszavak: Dementia, Quality of life, Dementia patients, Caregivers

DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹, PUSZTAI DORINA ERZSÉBET²

¹PTE ETK Kari Hivatal

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Nwome Augustina Ogechukwu¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SLEEPING HABITS AMONG STUDENTS

Céltűzés: The main purpose of this study was to analyse the sleeping habits of students. **Adatok és módszerek:** An online questionnaire in English including some questions from The Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) in 152 students studying in Hungary. The statistical analysis was performed with SPSS 23.0 and Microsoft Excel software, using the following statistical methods: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean and standard deviation), chi-square test, ANOVA, t-test **Eredmények:** A total number of 152 students were included in this study. The age of respondents was 22.99 years (SD=3.027), most of them were female (50.7%) and originate from Asian (42.8%). Students slept average 6.87 hours (SD=1.448) per day, the South American respondents slept the most at 7.12 hours per day (SD=1.726). Medical students and health science faculty slept less compare to other faculties 6.73 hours (1.949) and 6.70 (1.636) respectively. Students had a sleep latency of 10 – 20 minutes (29.6%). Most of the students agreed that excessive use of phone/internet before sleeping (n= 59, 38.8%) and stress of home assignment (n= 55, 36.2%) as the one major factor causing them to sleep less. There was also no significant positive relation between sleep quality and academic performance (p= 0.069) **Következtetések:** The results indicated that the quality and quantity of sleep of foreign students are not satisfactory. The frequent use of modern technologies such as excessive use of internet, some unhealthy lifestyles and academic stress influences the sleep quality. Furthermore, it was concluded that sleep quality/sleep duration has no effect on the academic performance of the students.

Kulcsszavak: sleep quality, sleep duration, college students, sleep habit, sleep latency

DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹, PUSZTAI DORINA ERZSÉBET²

¹PTE ETK Kari Hivatal

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Nyiszorné Krisztán Ágnes Zita¹

¹Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VASTAGBÉL DAGANATOS MEGBETEGEDÉSEK SZŰRÉSÉVEL KAPCSOLATOS ATTITŰD VIZSGÁLATOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A kutatásunk célja feltárni az egészségügyi szakemberek vastagbél-daganattal, annak szűrésével kapcsolatos ismereteit, azonosítani azon tényezőket, amelyek jelentősen befolyásolják a kolorektális rák (CRC) szűrés ajánlását, valamint a szűrésen való részvételt. **Adatok és módszerek:** Saját szerkesztésű önkitöltős kérdőív segítségével kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 2020-ban, Veszprém megyében, egy kisvárosi kórházban. A vizsgálatot a 40-60 év közötti egészségügyi dolgozók körében végeztük (n=162). Leíró statisztikai elemzésen, túlmenően 95%-os valószínűségi szinten (p<0,05) khinégyszet, valamint Anova próbát alkalmaztunk. Adatainkat Microsoft Office Excel 2007, illetve SPSS 20.0. statisztikai szoftverrel dolgoztuk fel. **Eredmények:** Az egészségügyi szakemberek 74,1%-a ismerte a CRC szűrési protokollt, a „két lépcsős eljárást”, akik szignifikánsan magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek (p<0,001) és közeli hozzátartozói körében nagyobb arányban előfordult már a vastagbél-daganatos megbetegedés (p=0,013). A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező női válaszadóink és az „az orvoshoz fordulás gyakorisága” változók között csakugyan szignifikáns különbséget jelentkezett (p<0,001). Akik magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek szignifikánsan nagyobb arányban rendelkeztek elegendő információval a CRC-ről mint az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők (p<0,001). A lakhely és a „vastagbél-szűrésen való részvétel biztonságérzetet ad, az egyén kontroll alatt tudja tartani az egészségét.” változók között szignifikáns különbséget tapasztaltunk (p=0,005). **Következtetések:** A vizsgálatunk eredményeképp a CRC-vel kapcsolatos ismeretek bővítésénél az alacsonyabb iskolai végzettségű, kistérségben lakó, ritkán orvoshoz forduló fiatalabb férfi egészségügyi dolgozókra kellene fókuszálni. A CRC és szűrésével kapcsolatos információ és tapasztalat nagymértékben befolyásolja annak ajánlását. Az ajánlás fontosságát erősíti, hogy a válaszadók teljes mértékben egyetértenek azzal, ha orvosok javasolná, részt venne a szűrésen. Fontos, hogy a háziorvosi rendelések, kórházi ellátások keretében, valamint az elektronikus médiában közvetített információ a megszólítani kívánt csoportokhoz eljusson.

Kulcsszavak: vastagbélrák, szűrés, CRC, egészségügyi dolgozók

DANKU NÓRA¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Nyulász Vivien¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ILEO- ÉS KOLOSZTÓMÁVAL ÉLŐK ÉLETMINŐSÉG ÉS DEPRESSZIÓ HAJLAM VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A bélrendszert érintő daganatok, és a gyulladásozó bélbetegségek kezelésében nagyon sok esetben sztómaképző műtetre van szükség. Kutatásom célja, a sztómával élők életminőségét befolyásoló tényezők, valamint a közöttük található összefüggések vizsgálata. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvantitatív, leíró jellegű, kérdőíves kutatásomat a magyarországi sztómaviselők közösségi média által alkotott csoportjaiban végeztem 2020. 11.- 2021.02. között. A nem véletlenszerű szakértői mintavétel során az ideiglenes, vagy végleges, ileo-, vagy kolosztómával élő betegek beválasztási kritériumai a következők voltak: önkéntesség, 18. életév betöltése, és a kérdőív hiánytalan kitöltése. Kizárási kritériumok: 3 hónapnál korábban kialakított sztóma, megtörtént sztómazáró műtét. Végül 178 fő került be a vizsgálatba. Az adatgyűjtést saját készítésű kérdőív segítségével végeztem, mely standard kérdőívből átvett elemeket tartalmazott (CoH-QoL-QO). Az adatelemzés χ^2 -próbbával és kétmintás t- próbbával történt, melyekhez a Microsoft Excel programot használtam ($p < 0,05$). **Eredmények:** Az életminőséget jelentősen befolyásolja a sztóma típusa ($p=0,01$), az ileosztómával élőknel a nem ($p=0,04$), és mindkét csoportot tekintve a jövedelmi státusz ($p=0,03$; $p=0,01$). Nem találtunk összefüggést a betegek életminőségében indikáló diagnózis alapján ($p=0,79$), szexuális korlátozottságban ($p=0,096$) és depresszió kialakulásának valószínűségében ($p=0,71$) sztóma típus alapján, bőrirritáció tekintetében preoperatív tanácsadás alapján ($p=0,57$), és anyagi megterhelésben életkor alapján ($p=0,25$). **Következtetések:** A betegek életminőségének javítása érdekében javasolt további longitudinális tanulmányok készítése, valamint további mérési módszerek kidolgozása a befolyásoló faktorok mélyebb megértése érdekében.

Kulcsszavak: életminőség, ileosztóma, kolosztóma, QoL, depresszió

FERENCZY MÓNKA¹, MAÁRNÉ HAVLIK HAJNALKA²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

²Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Általános, Ér és Plasztikai Sebészeti Osztály

Ocskay Anna Édua¹, Vinkó Zsófia²

¹Pécs - klinikai laboratóriumi kutató MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

²PTE ÁOK - általános orvos - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A RINGER-LAKTÁT OLDAT NEM MÉRSÉKLI A GYULLADÁSOS VÁLASZT HEVENY HASNYÁLMIRIGY-GYULLADÁSBAN– METAANALÍZIS

Célkitűzés: A korai folyadékpótlásnak alapvető szerepe van a heveny hasnyálmirigy-gyulladás (AP) kezelésében, azonban a Ringer-laktát (RL) oldat előnyeiről kevés információ áll rendelkezésünkre. Ezért célunk volt a RL folyadékterápia vizsgálata AP-ben. **Adatok és módszerek:** A vizsgálati protokollt prospektíven regisztráltuk (CRD42021224542). A keresést 2020. november 20-án öt adatbázisban végeztük. Randomizált kontrollált vizsgálatokat kerestünk, amikben a RL oldat van összehasonlítva a normál sóoldattal (NS), AP-ben szenvedő betegeknel. Relatív kockázatot (RR) és átlagkülönbséget (MD) számítottunk 95%-os konfidencia intervallummal (CI). Erőelemzést (TSA) is készítettünk. A torzítási faktorok vizsgálatát a RoB2 programmal, míg az evidenciaszint értékelést (QoE) a GRADE rendszer alapján végeztük. **Eredmények:** A 798 találatból hét tanulmány felelt meg a beválogatási kritériumoknak. RL folyadékterápia hatására sem a szisztémás gyulladási válasz szindróma (SIRS) kockázata nem csökkent 24 és 48 óránál [RR:0,68; CI:0,31–1,52; alacsony QoE; RR 0,79; CI 0,44–1,43, közepes QoE], sem a C-reaktív fehérje (CRP) szint csökkenése [átlag CRP változás: - 54,14 mg / l; CI: -130,28 - 21,99, nagyon alacsony QoE] nem volt szignifikáns 48 óránál. RL oldat szignifikánsan csökkentette az intenzív ellátás szükségességét [RR: 0,50; CI:0,30–0,85, alacsony QoE]. A szervi elégtelenség kialakulását [RR 0,82; CI 0,61–1,12, nagyon alacsony QoE] és a kórházi bennfekvés hosszát [MD -1,32; CI -2,62–0,01, nagyon alacsony QoE] a terápia érdemben nem befolyásolta. A nekrosis kockázata [RR 0,50; CI 0,26–0,96, nagyon alacsony QoE] az RL csoportban csökkent. A TSA alapján egyedül az intenzív ellátás és a szervi elégtelenség eredményei érték el a megfelelő elemszámot. **Következtetések:** A RL oldat nem előzi meg a SIRS és szervi elégtelenség kialakulását és nem csökkenti a CRP szintet NS-hoz viszonyítva AP-ban, azonban csökkenti az intenzív ellátás szükségességét.

Kulcsszavak: Heveny hasnyálmirigy-gyulladás, Ringer laktát-oldat, normál sóoldat, folyadékterápia

DR. PÁRNICZKY ANDREA^{1,2}, DR. OCSKAY KLEMENTINA¹

¹Transzlációs Medicina Intézet, Általános Orvostudományi Kar, Pécsi Tudományegyetem

²Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet

Okoye Amarachukwu Victoria¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**SLEEP QUALITY AND QUANTITY OF INTERNATIONAL STUDENT**

Célkítűzés: The aim of our research is to examine sleep quality and quantity of international students, examining their energy drink consumption before exam period, and the consumption of energy and other stimulants to stay awake during exam period. **Adatok és módszerek:** A descriptive statistical was used, in which 248 international students in Hungary with a minimum of two active semester and actual active semester was included. Using online questionnaire for data collection, variables were assessed, which include, Socio-demographic data, Athens Insomnia Scale (AIS), the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI), and sleep disorder questions. Statistical analysis was performed with SPSS 23.0. **Eredmények:** The average age of respondents (n=247) is 23.97 years (SD= 3.741). Most of the students were female (n=138, 55.6%), a high number of the students are from university of Pécs (n=113, 55.6%). Most of the students are from African origin (n=109, 44.0%). The students slept on an average of 5.879 hours (SD=1.5525) daily, and an average score of 7.96 (SD= 4.893) on Athens Insomnia score. Health science students has an average sleep quantity of 5.962 hours, while that of engineering students is 5.944 hours. (p >0.05). Asian student has a better sleep quantity of an average of 6.2 hours while that of African student is 5.7 hours, (p <0.05). Nursing students sleep on the average of 5.962 hours, while that of physiotherapy students is 5.944 hours, (p >0.05). 60.9% (n=151) of the students revealed taking energy drink during exam, while 39.1% (n=97) do not take, (p <0.05). The 87 students who watch TV when they cannot sleep has an average score of 7.78 (SD= 4.222), while 161 of those who do not watch TV scored 8.05 (SD= 5.229) on AIS, (p >0.05). **Következtetések:** The results of the study shows that the international student studying in Hungary has a poor sleep quality and quantity. This can be due to change of environment, difference in time zone, cultural differences, living with peers. Therefore there is need to address the sleep habit of international students.

Kulcsszavak: sleep quality, sleep quantity, sleep disorder.

PUSZTAI DORINA ERZSÉBET¹, DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

²PTE ETK Kari Hivatal

Olagoke Boluwatife Fiyin¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**USE OF ALTERNATIVE THERAPIES AMONG UNIVERSITY STUDENTS**

Célkitűzés: Health care professionals need to have a broad knowledge of complementary and alternative medicines (CAM), which are growing in popularity today. We investigated the knowledge and use of alternative therapies among university students. **Adatok és módszerek:** Cross-sectional, quantitative, qualitative questionnaire-based study was performed worldwide, January-March 2021. International and Hungarian university students were included (N=254). Passive students, students who's been studying for less than 1 semester were excluded. Self-designed online questionnaire with convenience sampling was used. Descriptive and mathematical statistics (X 2 test, Mann-Whitney U-test, Fischer's exact test; p<0.05) were performed with SPSSv24. **Eredmények:** The total number of students that participated in the study was 254 (international student, N=108; Hungarian student, N=146). Hungarians use more frequently CAMs than international students. Hungarian students know significantly more CAM modalities: Acupuncture, Aromatherapy, Ayurveda, Cupping, Fasting, Homeopathy, Hypnosis, Light Therapy, Magnetic Therapy, Medicinal Mushrooms, Meditation, Massage, Therapeutic Touch. However, international students rated their knowledge of the following CAM modalities better and deeper than the Hungarian students: Craniosacral Therapy, Naturopathy, Spiritual Healing, Tai Chi. Health care students know some CAM modalities better than non-health care students. There is no significant difference between Hungarian and international health care and medical students in how much they will recommend CAM to their patients during their later work (p=0.083). **Következtetések:** There is a need for improving CAM education in the universities' curriculum especially in the international programs. CAM course can be recommended as an elective for non-health care students to gain more knowledge.

Kulcsszavak: complementary and alternative medicine, students

DR. TAKÁCS KRISZTINA¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Oláh Gergő¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ EGÉSZSÉGMŰVELTSÉG ÉS DIETETIKAI TANÁCSADÁS VIZSGÁLATA SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERI BETEGSÉGBEN SZENVEDŐK KÖRÉBEN

Céltűzés: A kutatásunk célja volt, hogy felmérjük a szív- és érrendszeri betegségben szenvedők egészségértését és néztük dietetikai tanácsadáson való részvételt és az arról alkotott véleményt. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk egy keresztmetszeti, prospektív, kvalitatív vizsgálat, amelyet 2020. október és 2021. április között végeztünk validált és saját szerkesztésű kérdőívekkel, személyes és online formában, önkéntes és anonim kitöltési módon. A kutatásban 119 személy vett részt (≥ 18 év), akiket diagnosztizáltak szív- és érrendszeri betegséggel és legalább egy dietetikai tanácsadáson már részt vettek. **Eredmények:** A minta 40,3%-a egyetlen dietetikai tanácsadáson vett részt betegségének diagnózisa óta, a tanácsadás leggyakoribb formája (58,0%) a szóbeli tanácsadás volt, írásbeli anyaggal kiegészítve. A gyakorlati egészségértés méréseére használt Átlagos Tápérték Tesztet az alcsoport ($n=50$) tagjai teljesítették. A teszt eredményei alapján a kitöltők 24,0%-a tekinthető valószínűleg megfelelő egészségértésűnek. Az egészségértéssel összefüggést találtunk a kor ($p=0,001$), a nem ($p=0,028$) és a havi jövedelem ($p=0,033$) között. A kitöltők az egészségükkel kapcsolatos információkat leggyakrabban családtagokkal, barátokkal, ismerősökkel történő beszélgetés útján szerzik. A táplálkozási szokások azt mutatták, hogy gyakoribb az állati eredetű zsiradékokat fogyasztják. **Következtetések:** A kitöltők leggyakrabban egyetlen táplálkozási tanácsadáson vettek részt, amit inkább pozitívan értékelték és bár a kitöltők a táplálkozással kapcsolatos tudásszint felmérő kérdéseken jól teljesítettek, az egészségértés szintjük alacsony volt.

Kulcsszavak: szív- és érrendszeri betegségek, egészségműveltség, dietetikai tanácsadás, táplálkozási szokások

CSÖLLE ILDIKÓ¹, TISZA BOGLÁRKA BERNADETT²

¹Szentágotthai János Kutatóközpont

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Önböli Gréta Anna¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**KÉZHIGIÉNÉ MONITORING ÁPOLÓK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja, a nozokomiális infekciók leggyakoribb kórokozóinak azonosítása az ápolói kezeken és a környezetükben, illetve az ápolói kézhigiénével kapcsolatos ismeretek feltárása. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvantitatív, kvalitatív vizsgálatunkat 2019. jún.-nov. (mikrobiológiai) és 2020. nov.-dec. (tudásteszt) között végeztük, a PTE, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Diabetológiai Osztályán az ott dolgozó ápolók körében, akiket nem véletlenszerű, szakértői mintavétel alapján választottunk be. Kizárásra kerültek, akik nem vettek részt a betegek ápolásában. Mikrobiológiai mintát vettünk (3 nap) az ápolók kezéről és az ápolói pultról 4 alkalommal a műszak alatt (n=98), majd CHROMagar-on történő tenyésztést követően törzsazonosítást végeztünk. Az online tudástesztet a kézhigiénés oktatás előtt és után töltötték ki az ápolók (n=15). A leíró és matematikai (t-próba, Pearson-féle korreláció) statisztikai eredmények feldolgozása IBM SPSSv24 és MS Excel programmal történt ($p \leq 0,05$). **Eredmények:** Az ápolói kezekről és az ápolói pultról 8 törzset azonosítottuk. Szignifikáns javulást észleltünk a higiénés kézfertőtlenítés előtt/után vett minták eredményei közt (n=86): a pozitív/negatív tenyésztési vizsgálatnál ($p=0,006$), a telepszámok jelenlétének vizsgálatakor ($p=0,01$) illetve a mikroba sokféleség esetében ($p=0,004$). Összevetve az ápolói pult és a kezekről vett minták eredményeit a korrelációs együttható 0,872, azaz összefüggés van az ápolói pult és a kezek higiénés állapota között. Az oktatás előtti/utáni tudásteszt eredményei nem mutattak szignifikáns javulást ($p=0,06$). **Következtetések:** Bár az eredmények szignifikáns javulást mutattak a kézfertőtlenítés után vett minták esetén, a kórházi fertőzések visszaszorítása érdekében nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az ápolóknak a kézhigiénére, illetve a takarító személyzetnek a gyakran használt felületek tisztántartására. Fontos a személyes formában történő továbbképzések és kézhigiénés technikák gyakorlásának rendszeresítése.

Kulcsszavak: nozokomiális fertőzés, kézhigiéné, ápolókDR. TAKÁCS KRISZTINA¹, SZUNOMÁR SZILVIA²¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék²PTE ETK Egészségtudományi Doktori Iskola

Pamela Ngozi Ohiri¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EATING HABITS OF INTERNATIONAL STUDENTS IN HUNGARY

Célkítzés: To examine eating habits and food frequency in relations to health status and lifestyle pattern among young adults and to create awareness about the risk and complication associated with increased BMI and unhealthy eating habits among foreign students in Hungary. **Adatok és módszerek:** An online English based questionnaire was distributed across Universities in Hungary, it included an adapted FFQ scale and a self developed Stress Eating and Binge Eating scale which provided questions on food frequency, -stress eating and binge eating. the data was gathered through convenience sampling method, with descriptive design. SPSS 23.0 was used which involved other statistical method: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean, standard deviation, minimum, maximum) χ^2 -test, One-Way ANOVA, Simple linear regression. The result of statistical test were considered significant ($p < 0.05$). The confidence interval is set at 95%. **Eredmények:** The number of participants ($n=181$), Most of the students were female ($n=101$; 55.8%), while the males were ($n=80$; 44.2%). most participants lives in Pécs (51.9%). Participants between the age of 18-25 years showed an increase prevalence of unhealthy eating habit. There was no significant correlation between the faculties of students and there eating habits. The result also showed that there was an increase in the consumption of energy drinks and caffeine. Binge eating had a significant and positive relationship with stress eating ($P= 0.016$). Lastly, Asian students consumed more fruit and vegetable with a mean score of ($M=3.5$) for vegetable and fruits ($M= 3.7$) than African students. **Következtetések:** The results of the study shows that the International students studying in Hungary have an unhealthy eating habit. School activities, peer relation, misplaced priorities constitute part of what causes unhealthy eating habit. It is therefore necessary that foreign students eating habit and health lifestyle should be given attention through conducting health seminars, conferences and mandatory engagement in physical and health activity.

Kulcsszavak: Eating habit, lifestyle pattern, Health status, fruit and vegetable

DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹, PUSZTAI DORINA ERZSÉBET²

¹PTE ETK Kari Hivatal

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

Papp Antónia¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

BETEGELÉGEDETTSÉG MÉRÉSE A CT ÉS MR VIZSGÁLATOKON ÁTESETT PÁCIENSEK KÖRÉBEN

Célkitűzés: Hazánkban, a nemzetközi kutatásokhoz hasonlóan ritkák azok a felmérések, melyek a radiológiai osztályon megfordult páciensek elégedettségét vizsgálják. Célunk képet kapni a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai Kutatási és Oktatási Központba CT illetve MR vizsgálatra érkező páciensek elégedettségének mértékéről. **Adatok és módszerek:** Kérdőíves felmérést készítettünk 2020. december elseje és 2021. január 31-e között a CT és MR vizsgálaton résztvevő páciensek elégedettségéről. A felmérést 92 fő töltötte ki (n=92). A válaszokat Excel táblába foglaltuk, majd elemeztük. Az adatokat leíró statisztika, két mintás t-próba, Kruskal-Wallis valamint Mann-Whitney teszt segítségével elemeztük 95%-os megbízhatósági szinten ($p \leq 0,05$). **Eredmények:** A kutatás során a betegek 100%-a volt elégedett az intézmény szakdolgozói által kapott tájékoztatással. Az elégedettséget tekintve nincs szignifikáns eltérés a férfi és női páciensek között. Az ellátás minőségének megítélése szerint a 30 percnél hamarabb sorra kerülő páciensek szignifikánsan magasabbra értékelték az ellátás minőségét, mint azok a páciensek, akik 30 percnél tovább, de egy óránál kevesebb ideig várokotak ($p=0,05$). **Következtetések:** Eredményeink rámutattak arra, hogy az intézménybe CT illetve MR képalkotó vizsgálatra érkező páciensek mindegyike elégedett összességében az ellátással. A kapott eredmények más hazai közleményben leírtakkal jól korrelálnak.

Kulcsszavak: betegelégedettség, computer tomográfia, mágneses rezonancia

SIPOS DÁVID¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

Patty Livia¹

¹Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend

KITERJESZTETT HATÁSKÖRŰ ÁPOLÓK SZEREPE A DIABETESSES RETINOPATHIA SZŰRÉSÉBEN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A TELEMEDICINÁRA

Célkitűzés: A diabetes mellitus (DM) civilizációs betegség, ami a fejlett országokban a dolgozó korú lakosság körében a vakság kialakulásának vezető oka. Jelen szisztematikus áttekintés célja az volt, hogy a nemzetközi szakirodalom eredményei alapján összefoglalót készítsünk a kiterjesztett hatáskörű ápolók szerepéről a diabeteses retinopathia (DR) szűrésében, különös tekintettel a telemedicinára. **Adatok és módszerek:** Ezen belül fő területek, amit vizsgáltunk: a kiterjesztett hatáskörű MSc szakápolók (APN) hatékonyságát a DR szűrése terén, továbbá a telemedicina alkalmazásának előnyeit. Az áttekintés során hat elektronikus adatbázisban végeztünk átfogó és széleskörű keresést 2005 és 2020 között. 28 tanulmányt választottunk ki, majd értékeltünk és dolgoztunk fel a review keretein belül. **Eredmények:** Több szakirodalmi példával alátámasztható az APN-ek által nyújtott megfelelő ellátás, illetve a DR szűrésében és ellátásában való hatékony részvétel. Az eredmények azt mutatták, hogy a DR diagnosztizálása során a klinikai orvosokhoz képest csaknem ugyanolyan eredményt értek el, ami megerősítette hatékonyságukat. Elmondhatjuk, hogy közreműködésük, az ellátás minőségét javítja, növelve a betegelégedettséget, szűrési lefedettséget, illetve költségcsökkentést is okoz. Ezen felül fontos, hogy az alapellátásban dolgozó APN-ek hatékony gondozást nyújthatnak a diabetesben szenvedő pácienseknek, hiszen a cukorbetegség gondozása komplex feladat, amely a DR szűrése miatt készült szemfenéki fotózás mellett, magába foglal több átfogó ellenőrzést, mint például fizikális, laboratóriumi, kezeléssel, illetve szövödményekkel kapcsolatos vizsgálatokat. **Következtetések:** A DR telemedicinális szűrése, amelyben az alapellátásban dolgozó kiterjesztett hatáskörű ápolók is szerves részei lehetnek a folyamatnak, jelentős előrelépést hozhatna Magyarországon a DR okozta vakság visszaszorításában.

Kulcsszavak: kiterjesztett hatáskörű ápoló, cukorbetegség, diabeteses retinopathia, telemedicina

PUSZTAI DORINA ERZSÉBET¹, WIRTHNÉ GYERGYÁK KINGA²

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Ápolástudományi Tanszék

²PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Pavelka Zóra Bettina¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ISCHÉMIÁS STROKEOS BETEGEK KÉPALKOTÓI VIZSGÁLATA ÉS SZUBAKUT ÁLLAPOTBAN TÖRTÉNŐ KEZELÉSI LEHETŐSÉGEI

Célkitűzés: Az ischaemiás stroke súlyos mértékben károsítja a betegek motoros és nem motoros, kognitív funkcióit, valamint a mozgásteljesítményt és koordinációját. Vizsgálatunk célja az akut és a krónikus képalkotói vizsgálat változásainak esetleges detektálása intézményi ellátást követően. A neurológiai és rehabilitációs kezelések hatásának objektív vizsgálata, valamint a virtuális valóság (VR) terápia hatásának meghatározása szubakut ichémiás stroke-os betegeknél. **Adatok és módszerek:** A vizsgálatban összesen 300 beteg vett részt. Minden betegről akut CT felvétel készült és a neurológiai osztály stroke részlegén történő ellátásban részesült. A pácienseket a randomizálás előtt vizsgáltuk meg valamint a terápia elvégzését követően. A betegeket három csoportra bontottuk: TR1 (n=100), TR2 (n=100), CON (n=100). A TR2 csoport naponta kétszer vett részt a virtuális valóság (VR) programban, összesen 50 alkalommal. Az TR1 csoport is a magas VR kezelésen vesz részt, viszont csak naponta 1x, összesen 25 alkalommal. A harmadik csoport normál intenzitású standard kórházi rehabilitációs ellátást kap. Az elsődleges eredmény a módosított Rankin skála volt. A másodlagos eredmények az életminőségi vizsgálat (EQ5D), Beck Depresszió index, 6MWT teszt, Berg Balance Scale és posturography voltak. **Eredmények:** A vizsgálat előtt és utáni CT felvételen érdemi változás nem detektálható, viszont akik részesültek VR, azoknál a posturography képen jelentős javulás látható. A mRS hasonlóan javult az TR2 (-1.8; hatásméret, d=-4.0) és az TR1 (-1.4; d=-2.6) csoportokban, de jobban, mint a CON csoportban (-0.7; d=-0.6). A QoL, a Barthel Index, a BBS, a 6MWT szignifikáns javulást mutatott a TR2 csoportban, és ugyanez a TR1 és CON csoportokban. A TR2 és TR1 csoportok poszturális, motoros és nem motoros valamint életminőségi és teljesítménybeli eredményei jelentős mértékben javultak a CON csoporthoz képest ezáltal a neurológiai státuszuk is jobb eredményt mutatott. **Következtetések:** Az agy ischémiás sérülése végett történő funkcióvesztés objektívan vizsgálható. A képalkotói eljárások segítik a betegek neurális és patomechanikai változásainak detektálását. A technológia fejlődése támogatja a jobb és gyorsabb betegkezelést és magas színvonalú ellátást.

Kulcsszavak: Ischaemiás stroke, Képalkotás, Virtuális valóság

DR. TOLLÁR JÓZSEF¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

Pálfi Hanna¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend**DOWN-SZINDRÓMÁSOK TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTA**

Céltűzés: Célunk a 2-24 éves DS-k körében felmérni az elhízás és túlsúly prevalenciáját és összevetni a hasonló korú kontrollal. Arra kerestük a választ, hogy a 2-24 éves DS-k körében gyakoribb-e a CD és az 1DM prevalenciája, mint a kontroll csoportban. Továbbá, hogy mennyi időt töltenek ülő tevékenységgel/sportolással a kontroll és a DS csoportban és ez összefüggésben van-e a túlsúllyal/elhízással.

Adatok és módszerek: Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk, célirányos mintavétellel és hólabda módszerrel. Célcsoport a Magyarországon DS-val diagnosztizált 2-24 évesek. A kontrollba tipikusan fejlődő, 3-18 évesek tartoztak. Kizárási kritérium mindkét csoportban a nem kezelt veleszületett szívhiba. A kutatásban 94-en vettek részt, 57-en a kontroll, 37-en a DS csoportba tartoztak. 10 személy antropometriai adatait és 24 órás recallját elemeztük, 5-5 ember tartozott a kontroll illetve a DS csoportba. A vizsgálat Magyarországon, 2020. január 1.-2021. február 15. zajlott. Leíró statisztikai módszereket, ANOVA-t, korrelációt, független mintás t-próbát és khi2 próbát alkalmaztunk Alkalmazott informatika szoftver MS Excel, SPSS 20.0. **Eredmények:** A 19-24 éves DS mintában 66,7% elhízott, a 14-18 éves DS mintában 40,0% túlsúlyos. A 7-13 éves DS mintában 30,8% túlsúlyos és 15,4% elhízott. A 2-6 éves DS mintában 15,4% túlsúlyos és 7,7% elhízott. A DS csoportban 5 gyerekek van CD-a, a kontroll csoportban 1 főnek. 1DM csak a DS csoportban van (10,2%). A 2-6 éves DS csoport (11,04±5,33 óra/hét) szignifikánsan (p=0,042) kevesebb időt tölt a héten sportolással, mint a kontroll (16,72±6,94). Az eset csoport (4,00±2,26 óra/nap) szignifikánsan (p=0,039) kevesebb időt tölt hétköznap képernyő előtt, mint a kontroll (6,40±3,23 óra/nap) továbbá (5,00±2,89 óra/nap) szignifikánsan (p=0,015) kevesebb időt töltenek a hétvégén képernyő előtt, mint a kontroll (7,87±2,77 óra/nap). Az DS csoport (1,42±0,67) zöldségfogyasztás pontszáma szignifikánsan alacsonyabb (p=0,023), mint a kontrollé (2,13±0,83). **Következtetések:** Meg kell szeretetni a gyerekekkel az egészséges ételeket, gyümölcsöket és zöldségeket. A képernyő időt csökkenteni kell. Vonzó fizikai aktivitást jelentő programokba kellene bevonni a DS gyerekeket, hogy az egészségükre kockázatos túlsúlyukat csökkentse.

Kulcsszavak: DS, képernyő idő, fizikai aktivitás, tápláltsági állapot

DR. TIGYI ZOLTÁN ANDRÁS¹, GUBICKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA²

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségtani Tanszék

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Pál Klaudia Vanda¹

¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KISGYERMEKEK SZABADIDŐ ELTÖLTÉSE NAPJAINKBAN A SZÜLŐI AKTIVITÁS ÉS A SZOCIODEMOGRÁFIAI FAKTOROK FÜGGVÉNYÉBEN

Célkitűzés: Kutatásomban a 3-6 éves gyermekek aktív szabadidő eltöltését, és azt befolyásoló szociodemográfiai faktorokat valamint, az IKT eszközök mértékének jelenlétét vizsgáltam a gyermekek szabadidejében. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat 2020-ban 3-6 éves korú gyermekeket nevelő szülők (n=163) körében saját szerkesztésű kérdőív használatával végeztem célcsoport specifikus online platformokon. A minta kiválasztása egyszerű, kényelmi mintavételi módszerrel történt. Az elemzéshez khi2 próbát alkalmaztam ($p < 0,05$) Microsoft Office 2016 program segítségével. **Eredmények:** A válaszadó szülők 95,71%-a teljes családban neveli gyermekeit (M=1,8). A családok közel fele városban, él, az édesanyák fele, az édesapák 1/3-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A közösen tervezett program hétköznap a családok felénél jelent meg, fele mozgásos tevékenységre irányult. Hétvégén a szülők 2/3 szervezett szabadidő programot. A gyermekek aktív szabadidő eltöltését illetve a szabadidőben végzett ülő tevékenységeiknek idejét nem befolyásolták demográfiai tényezők (családtípusa, lakóhelye, gyermek neme, testvérek száma a szülők iskolai végzettsége), de a szülők sportolási szokása ($p > 0,05$) sem. A gyermekek aktív szabadidő eltöltés idejének rendszeressége az apák iskolai végzettségének emelkedésével nőtt ($p < 0,05$). A gyerekek 1/4-e aktivitást igénylő szakkörökre jutott el. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező édesapák többen vitték gyermekeiket mozgásos tevékenységre irányuló foglalkozásokra ($p < 0,05$). Az apák legtöbbet konstrukciós játékot játszanak gyermekükkel (44,59%), az anyák szerepjátékot (25,81%). **Következtetések:** A szabadban eltöltött időt a szülők preferálják. A családok aktív, szabadidős tevékenységeinek promotálása különösen az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében fontos.

Kulcsszavak: kisgyermekkor, külön foglalkozás, közös outdoor programok, fizikai aktivitás, szabadidő eltöltés

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Pál Petra¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZÜLÉSNŐK EDUKÁCIÓS-PSZICHOEDUKÁCIÓS FELADATAIVAL KAPCSOLATOS IGÉNYEK MEGISMERÉSE A MENOPAUZÁBAN LÉVŐK KÖRÉBEN

Céltűzés: Menopauzában lévő nők testi- és lelki jólétét mértem fel, mely révén a szülésznők által végzett segítségnyújtás még eredményesebb lehetne. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív vizsgálatom nem véletlenszerű, szakértői mintavétele során a 40 és 60 év közötti menopauzában lévő nőket szolgáltattam meg (n=200). Saját szerkesztésű és standard (CD-RISC, MSPSS, MRS, RAS-H, Pair-H) kérdőíveket is használtam. Az elemzéseket Excel és SPSS programmal korrelációval (Pearson, Spearman), χ^2 - próbával, t-tesztel, és egyutas varianciaanalízissel végeztem ($p<0,05$). **Eredmények:** A menopauza okozta testtömeg gyarapodás negatívan hatott az önértékelésre és a pszichés tüneteket ($p<0,05$) is növelte. Az önértékelés csökkenése a menopauzális tünetek valamennyi területének emelkedésével párosult ($p<0,05$). Kapcsolati elégedettség csökkenő értékei az urogenitális, és pszichés panaszokkal korreláltak ($p<0,05$). A válaszadók 2/3-a kevesebb alkalommal folytatott szexuális együttlétet menopauzális kora előttihez képest, háttérben a növekvő urogenitális panaszok megjelenése állhat ($p<0,05$), ami negatívan korrelált a szexuális együttlét elégedettségének megítélésével ($p<0,05$). A pszichés és urogenitális változások a társas támogatásra is hatással voltak ($p<0,05$). A nők fizikai aktivitása kedvezőbb szomatovegetatív, urogenitális ($p<0,05$) státuszt eredményezett. A magasabb rezilienciával rendelkezők könnyebben megbirkóznak a menopauzális tünetekkel, kisebb mértékű a panaszok aránya ($p<0,05$). **Következtetések:** A menopauzában megjelent tünetek kihatnak a párkapcsolatra, annak elégedettségére, a társas kapcsolatokra. Fontos az egészséges testsúly fenntartása, a rendszeres fizikai aktivitás szorgalmazása, mivel ezen tényezők kedvezőbb képet mutatnak a menopauza szíptomáinak megjelenésére. Az alacsonyabb reziliencia szinttel, a támogató kapcsolati háló hiátusaival rendelkező nők fokozottabb odafigyelést igényelnek. Emellett a nők edukációja, pszichoedukációja fontos, hogy tudják, mi is várhat rájuk.

Kulcsszavak: menopauza, változókor, pszichés, urogenitális, szomatovegetatív

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Pelumi Samuel Akinola¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KNOWLEDGE AND ATTITUDES OF COLLEGE STUDENTS IN HUNGARY TO SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES

Célkitűzés: Globally, 1 million people a day acquire a sexually transmitted disease (STD). Adolescents, accounting for 25% of the sexually active population, are the most affected. Considering the age group most at risk, the lack of knowledge regarding sexually transmitted diseases among college students is a significant problem. This study aimed to explore and assess the knowledge and attitudes of college students in Hungary to sexually transmitted diseases (STDs). **Adatok és módszerek:** This study used a descriptive, cross-sectional study design. A questionnaire was administered to 306 university students (187 domestic, 119 international) currently studying at the University of Pécs, aged 18-28 years. Data collected involved the students' awareness of STDs, knowledge of transmission modes of these infections, sexual behaviors, and their social background characteristics. Data were downloaded, and sorted, using Excel (version 2011 14.1.3) spreadsheet, and analyzed, using SPSS Statistics (version 22.1). **Eredmények:** 73.1% of the international students recognized the sexually transmitted diseases from a list of diseases, while 84.5% of domestic students correctly identified them from the list. A significant difference was found between the faculty of study and the level of awareness among the international students ($p=0.006$), while it was the opposite for the domestic students ($p=0.617$). Confusion about the meaning of contraception and prevention was evident; only 33% knew that condoms and abstinence are the only methods for preventing STDs. 34.8% of the domestic students communicate with their parents on this subject compared to their counterparts who seem to have good parent-child communication on this topic (57.1%). **Következtetések:** College students in Hungary are knowledgeable about sexually transmitted diseases and their modes of transmission. However, their knowledge about the preventive methods is limited. Sex education and health education programs should be promoted in the family and inculcated into the school's curriculum.

Kulcsszavak: sexual behaviour, college students, sexually transmitted diseases, sex education, sexual health, contraception, health education

DR. TURCSÁN JUDIT¹, LIGETVÁRI ROLAND¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Peter Moses Bazhigila¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

CIRCUMSTANCES FOR HOSPITAL CARE OF AUTISTIC CHILDREN

Célkítűzés: Hospital staff have to face challenges when an autistic child needs hospital care. Research to better understand the special needs of autistic children helps to improve hospital care to meet the needs of children and their parents. **Adatok és módszerek:** Cross-sectional, quantitative, qualitative questionnaire-based study was performed in Hungary, January-March 2021. Parents (n=70) of children/youth with ASD who stayed more than 1 day in hospital were included. Parents whose children have not been diagnosed with autism and who haven't been in hospital more than a day with their autistic child were excluded. Self-designed online questionnaire was distributed among parents to reveal the parents' view about the hospital care. Convenience-sampling method was used for data acquisition. Descriptive and mathematical statistics (X2 test; $p < 0.05$) were performed with SPSSv24. **Eredmények:** Children were mainly treated in Gastroenterology (37%), Ear-Nose-Throat (26%) and Neurology (19%) departments. 48.5% of parents were satisfied with the hospital care. Parents were significantly not as satisfied with the care of regional hospitals as with hospitals in central Hungary ($p=0.016$). Strong correlation was found between the place of residence and the hospital's place where the hospital care was used ($p < 0.01$). Parents considered short waiting time and qualified hospital staff important but these factors are least fulfilled during the hospital care. None of the children got special wristband to indicate the child's specific status and help the work of the staff. Parents (95.7%) support completing a questionnaire about their child at the time of hospital admission. **Következtetések:** Hospitals in Hungary should strive to improve care for children with ASD. Education of the nurses is a baseline factor. Furthermore, implementation of the internationally used ASD specific protocols must be a priority for the hospitals to achieve a good care for autistic children.

Kulcsszavak: autism, hospital care, nursing

DR. TAKÁCS KRISZTINA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Pető Dániel¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**KISGYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSSAL KAPCSOLATOS
ATTITÚDJE**

Célkitűzés: A mindennapokban számtalan olyan helyzet alakulhat ki, melyek hatására a gyermekek veszélybe kerülnek. Ezért jelentős szerepe lenne annak, hogy a közvetlen környezetükben legyen olyan személy, aki szakszerű elsősegélynyújtásban tudná részesíteni őket. Kutatásunk során felmértük a 7 évnél fiatalabb gyermeket nevelő szülők elsősegély-nyújtási tapasztalatait, készségeit, hozzáállását és az ezeket befolyásoló tényezőket. **Adatok és módszerek:** A résztvevők körében keresztmetszeti és longitudinális, kvalitatív és kvantitatív jellegű vizsgálatot végeztünk. Mintánkat a Sósúti-, Tárnoki Baba– Mama Klub és Hordozó- és mosható Pelenka Klub (Érd) azon tagjai és/vagy a saját szerkesztésű kérdőívünket kitöltő és/vagy interjúnkon résztvevő azon személyek alkották, akik 7 évnél nem idősebb gyermeket nevelnek. Összesen 168 fő körében valósult meg felmérésünk (N=168) 2020. február és 2021. február között, közülük 168 fő töltötte ki a kérdőívünket, illetve 30 fő vett részt az interjúban. 34 fő gyakorlati oktatásban is résztvett. Az adatgyűjtés az AMBU CPR szoftver, kérdőív és interjú segítségével valósult meg. A statisztikai elemzést SPSS szoftver segítségével végeztük. Leíró statisztikai elemzést, továbbá ANOVA-tesztet, Pearson korrelációt, χ^2 -négyzet-próbát és független mintás T-próbát végeztünk. Az eredményeket 95%-os konfidencia-intervallum mellett, $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** A gyakorlati foglalkozásainkon résztvevő szülők szignifikánsan ($p < 0,001$) nagyobb valószínűséggel nyújtanának elsősegélyt. Beavatkozásunk hatására a mellkaskompressziók átlagos mélysége szignifikánsan ($p = 0,042$) javult a kiinduló átlaghoz képest. A javulás abban a csoportban is megfigyelhető volt, ahol mindössze 2 óra oktatásban résztvettek a résztvevők ($p = 0,029$). **Következtetések:** Gyakorlati oktatással pozitív irányba terelhető a segélynyújtási attitűd. Rövid és hatékony tanfolyamokkal energiaforrásokat lehet megtakarítani, illetve lehetőség nyílik a szélesebb körű oktatásra, a gyakoribb ismétlésre.

Kulcsszavak: elsősegély, kisgyermeket nevelő szülők, hozzáállás, újraélesztésDR. BÁNFAI BÁLINT¹¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Pető Rebeka Fanni¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÁRANDÓSSÁG MIATT KIALAKULT RECTUS DIASTASIS ÉS EZZEL EGYÜTT JÁRÓ DERÉKFÁJDALOM, VALAMINT ESZTÉTIKAI HIBÁK KEZELÉSE GYÓGYTORNÁVAL

Célkütyzés: Napjainkban egyre nagyobb figyelmet fordítunk a várandósság miatt kialakult rectus diastasisra, ami az egyenes hasizmok rostjainak hosszanti szétnyílását jelenti a linea alba mentén. Kutatásunk célja volt bizonyítani, hogy ez a kórkép jól kezelhető speciális gyógytornával is, mintegy alternatív módszer szemben a műtéti megoldásokkal. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív és prospektív kutatásban 11 nő vett részt 10 héten keresztül. A vizsgálatok során mértük az édesanyák haskörfogatát, a szétnyílás hosszát, digitális caliperrel 6 különböző mérési ponton az inter-rectus távolság (IRD) szélességét, az Oswestry Disability Index kérdőívvel a derékfájdalom mértékét, SF-36 kérdőívvel az általános egészségi állapotuk, inkontinencia kérdőívvel az esetleges elcseppenő vizelet mértékét. Ezen felül vizsgáltuk még a törzsizmok erejét és a lumbalis motoros kontrollt az ülve törzsdöntés tesztel, illetve térdektensio tesztel, a hasizmok állapotát pedig Kempf szerinti statikus izomerő tesztel. A kapott eredményeket Microsoft Excel 2016 és IBM SPSS Statistics 20.0 programokkal elemeztük ki. ($p < 0,05$). Leíró statisztikai számításokon (átlag, szórás) kívül, páros t-próbát, kétmintás t-próbát, Pearson féle korreláció analízist és regressziót végeztünk. **Eredmények:** A mozgásprogram után szignifikánsan csökkent a szétnyílás hossza ($p=0,016$), a hat mérési pont közül pedig négy esetében szignifikánsan kisebb lett az IRD. Köldök vonalában ($p=0,004$), a köldök felett közvetlenül ($p=0,002$), a köldök alatt 2,5 cm-rel ($p=0,002$) és a köldök alatt 5 cm-rel ($p=0,020$). Szignifikancia mutatkozott a statikus izomerő tesztnél ($p < 0,001$) és a térdektensio tesztnél is ($p=0,003$). Szignifikánsan csökkent a résztvevők derékfájdalma is ($p < 0,001$). Erős, negatív kapcsolatot találtunk a statikus izomerő és a szétnyílás mértéke között ($p=0,002$; $r^2=0,661$). **Következtetések:** Az eredmények alapján elmondható, hogy mozgásprogramunk hatásos az inter-rectus távolság csökkentésére és a derékfájdalom enyhítésére is.

Kulcsszavak: diastasis recti abdominis, core izom erősítés, derékfájdalom

KOMÁROMY MÁRK¹, JURIK-SZALAY KRISZTINA²

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészséggazdaságtani és Egészségügyi Szervező Tanszék

²Szent Kinga Gyógyintézet

Pernecz Réka¹

¹Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

ADHERENCIA VIZSGÁLATA HIPERTÓNIÁS BETEGEK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A kutatásunk célja felmérni a hipertóniával kezelt páciensek körében a gyógyszeres adherenciát, illetve a hipertóniával kapcsolatos ismereteket. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatunk elemszáma 150 fő (N=150). A célirányos, nem véletlenszerű mintavételt alkalmazó kutatásunk Somogy-megyében élők körében zajlott. **Beválasztási kritérium** volt a 18 év feletti életkor, továbbá, hogy a kérdőívet kitöltő személyek hipertóniával kezelt betegek legyenek, akik legalább egyféle antihipertenzív gyógyszert szednek. Az **adatgyűjtés eszközt** nemzetközi, validált kérdőívek alapján összeállított saját szerkesztésű, önkitöltős, anonim kérdőív adta, melynek kitöltése elektronikus úton történt. Adatainkat Microsoft Office Excel 2007 és SPSS 26. statisztikai szoftverben dolgoztuk fel és leíró statisztikát, Khi2 próbát, Fischer tesztet, ANOVA-t, Pearson-féle korrelációt és lineáris regressziót alkalmaztunk. **Eredmények:** A objektív tudásfelmérés alapján a mintánk 74%-a megfelelő, 26%-a nem megfelelő tudással rendelkezik a hipertóniával kapcsolatban. A szubjektív önbevallás alapján a válaszadók 59,3%-a megfelelő, 24,7%-a hiányos ismerettel rendelkezik, a minta 16%-a pedig nem tudta megítélni tudásának a szintjét. A kérdőívet kitöltők 62%-a az „együtműködő”, 38%-a „nem-együtműködő” kategóriába sorolható. Az „együtműködők” átlag objektív tudáspontszáma (11,02) szignifikánsan magasabb ($p=0,006$), mint a „nem-együtműködők” átlag objektív tudáspontszáma (9,82). A 65 év feletti korcsoportban ($p=0,005$), illetve a magasabb jövedelemmel rendelkezők körében ($p=0,039$) szignifikánsan magasabb a gyógyszeres betartás, mint a 18-40 év közötti korcsoportban, illetve az alacsony jövedelemmel rendelkezők körében. **Következtetések:** Fontos, hogy a hipertóniás beteg szociodemográfiai jellemzőit is figyelembe vegyük a gyógyszeres betartás növelésének érdekében. Nélkülözhetetlen lenne mind a gyógyszeres betartásra, mind a hipertónia betegségére vonatkozó széleskörű ismeretterjesztés és a tudatosabb egészségmagatartás kialakítása a Somogy-megyében élő hipertóniás betegek körében.

Kulcsszavak: adherencia, hipertónia, tudás, prevenció

DANKU NÓRA¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Petrovics Bence¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtsz IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A T-CPR HATÉKONYSÁGA ÉS KIMENETELE A PREHOSPITÁLIS ELLÁTÁSBAN

Célkítzés: Ma a kórházon kívüli hirtelen szívhálál ellátásának fontos eleme közé sorolható a mentésirányító által vezényelt telefonos-CPR. Kutatásunk célja volt, hogy megvizsgáljuk azokat a kórházon kívül bekövetkezett szívmegállásokat, ahol T-CPR történt. Céljaink között szerepelt megfigyelni, melyek azok a tényezők, amelyek nagymértékben befolyásolják a T-CPR hatékonyságát és a helyszíni végkimenetelt, továbbá, hogy a protokollok, irányelvek által említett kulcsfontosságú lépések betartásra kerülnek-e és a meghatározott időintervallumok betarthatók-e. **Adatok és módszerek:** A kutatásunk retrospektív elemeket tartalmazó kvantitatív jellegű vizsgálat, melyben 111 olyan eset elemzése valósult meg, melyek megfeleltek az általunk felállított beválasztási kritériumnak. Vizsgálatunk során a Nyugat-Dunántúli Régió, Vas megye, szombathelyi mentésirányítási központ által rögzített T-CPR hanganyagokat hallgattuk vissza, majd a hozzájuk tartozó OMSZ esetlapokat tanulmányoztuk, melyekből a számunkra szükséges információkat gyűjtöttük ki. Mindezek rögzítését Microsoft Excel szoftver segítségével végeztük, majd az adatok kiértékeléséhez IBM SPSS 24 típusú szoftvert használtunk. **Eredmények:** Az általunk vizsgált időszakban az esetlapok dokumentációinak adatai alapján nagyobb arányban alkalmaztak nemek viszonylatában férfi, életkort tekintve pedig 65 év feletti betegek keringésmegállásakor T-CPR-t. Kutatásunk lényege, melyet annak címe is tükröz megvizsgálni, melyek azok a tényezők, amik befolyásolják a folyamat hatékonyságát és a kimenetelt. Nem igazolódott be az az állításunk, miszerint a BLS folyamatának ismerete befolyással bír a kompressziók elkezdésének idejére ($p=0,054$). Azonban a helyszíni kimenetelre hatással van a megszakitás nélkül végzett kompressziók ideje ($p=0,018$), a szemtanú jelenléte ($p=0,004$), továbbá az iniciálisan észlelt ritmus is ($p=0,001$). **Következtetések:** A vizsgált változók eredményei alapján kijelenthető, hogy számos tényező bír befolyással mind a hatékonyságra, mind a kimenetelre, azonban a nagy arányú mortalitás csökkentésének megoldása a laikusok képzésében rejlik. Maga a telefonos-CPR emeli a hajlandóságot, azonban a kulcs inkább a kivitelezés minőségében van.

Kulcsszavak: laikus újraélesztés, telefonos-CPR, mentésirányítás, kórházon kívüli keringésmegállás, BLS-ismeret

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹, NAGY TAMÁS²

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

²Országos Mentőszolgálat

Pintér Judit Tímea¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KÜLÖNFÉLE ILLÓOLAJOK ÉS A KANNABISZ OLAJ ANTIMIKROBIÁLIS HATÁSAINAK VIZSGÁLATA, KÉMIAI ANALÍZISÜK GÁZKROMATOGRÁFIÁVAL

Célkitűzés: Kutatásunk során a kereskedelemben kapható illóolajok és a CBD olaj antimikrobiális hatásait vizsgáltuk a különböző mikroorganizmusokon. Célunk volt az olajok aktivitásán túl az összetételüket is vizsgálni gázkromatográf segítségével. **Adatok és módszerek:** Kereskedelemben kapható 8 hígítatlan illóolaj, (bazsalikom, fahéj, fokhagyma, gyömbér, kakukkfű, oregánó, rozmaryn, teafa) és 1 tetrahidrokannabinol-mentes CBD olaj antimikrobiális hatásait vizsgáltuk 2 gomba-, illetve 3 baktériumtörzssel szemben korongdiffúziós módszerrel. Az összetételeket gázkromatográffal elemeztük 2020. október és 2021. február között a Kaposvári Képzési Központban. Statisztikai elemzésünkben leíró statisztikát, párosítatlan-, illetve párosított t-próbákat alkalmaztunk, a szignifikancia szintet 95%-os valószínűségi értéken határoztuk meg ($p < 0,05$). Microsoft Excel 2016 szoftvert használtunk. **Eredmények:** A CBD olaj kivételével minden illóolaj aktív volt legalább egy vizsgált törzs ellen. Legaktívabb a fahéj, a fokhagyma és az oregánó voltak. A fahéjat összehasonlítva a többi olajjal szignifikáns eltérést tapasztaltunk a hatékonyságot illetően a *Pseudomonas aeruginosa* ellen ($p = 0,037$). Az illóolajok összetételét tudtuk csak meghatározni, a CBD olaj vizsgálatára módszerünk nem volt alkalmas. **Következtetések:** A fahéj, az oregánó és a fokhagyma lehetséges kiegészítő alternatívák lehetnek a gyógyászatban. A CBD olaj nem hatékony a baktériumok és gombák ellen. Későbbi kutatásban szükséges elemeznünk az olajok hatékonyságait különféle koncentrációkban és antibiotikumokkal együtt.

Kulcsszavak: Antimikrobiális hatás, illóolaj, gázkromatográfia

DR. STROMÁJER-RÁCZ TÍMEA¹, CSÖNDÖR ÉVA¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Pintér Márton¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus III. évfolyam, nappali / full time munkarend

MAGYAR PEDAGÓGUSOK TUDÁSSZINTJÉNEK ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI ATTITŰDJÉNEK VIZSGÁLATA AZ ÉTELALLERGIÁK ÉS ÉTELINTOLERANCIÁK VONATKOZÁSÁBAN

Céltűzés: Az ételallergia, valamint az ételintolerancia kórképe egyre nagyobb népegészségügyi jelentőséggel bír napjainkban. Incidens és prevalens eset számaik progresszív növekedést mutatnak a WHO morbiditási statisztikáiban. Vizsgálatunkban célunk volt a magyar óvodai, általános iskolai és középiskolai pedagógusok témával kapcsolatos ismereteinek részletes felmérése, tettekre szándék és segítségnyújtási attitűdjük megismerése ételallergiás reakciók esetében. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk típusa kvantitatív, prospektív, keresztmetszeti vizsgálat, melyet önkéntes, anonim, online kérdőív segítségével folytattunk. A pedagógusok ismereteit és attitűdjeit mérő kérdőívünket e-mailben küldtük el számos magyar közoktatási intézmény igazgatójának (n=2340). Az adatok statisztikai kiértékelését Microsoft Excel 2016 és IBM SPSS 20.0 szoftverrel végeztük. A szignifikancia szintet, $p \leq 0,05$ értékben határoztuk meg (95%-os megbízhatósági tartomány mellett). **Eredmények:** A kérdőívet kitöltők száma 1614 fő volt, többségében (n=1348; 83,5%) női résztvevők jellemezték mintánkat. A résztvevők jelentős része (27,5%) szemtanúja volt már igazoltan étel okozta allergiás reakciónak pályája során, közel dupla ennyien (49%) tartják magukat alulinformálnak. Az óvoda pedagógusok ítélték magukat a leginkább felkészültnek a többi intézményben oktató pedagógushoz képest ($p < 0,001$). A pedagógusok jelentős hányada volt már szemtanúja allergiás reakciónak (n=444), segítségnyújtási hajlandóságuk a kor előrehaladtával növekedik. **Következtetések:** A közoktatási intézményekben az ételallergiás reakciók előfordulása folytonosan emelkedő esetszámot mutat. A pedagógusok felkészültségi szintje összességében alacsony, segítségnyújtási hajlandósága ennek ellenére magas, azonban jelentős részük elmulasztja a segítségnyújtást a megfelelő helyzetkezelési információ hiánya miatt. A jövőben hasznos volna a pedagógusok megfelelő információval történő ellátása, edukálása a témában.

Kulcsszavak: ételallergia, intolerancia, közoktatási intézmény, pedagógus

DR. RAPOSA LÁSZLÓ BENCE¹

¹PTE ETK Kari Hivatal

Polecsek Patricia Judit¹¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**BÖLCSŐHALÁL**

Célkitűzés: Évszázadokkal ezelőtt a csecsemőhalandóság mindennaposnak számított, mára felfoghatatlan tragédia a család számára. Vizsgálatom célja megismerni a bölcsőhalál rizikó tényezőit, megelőzésének gyakorlati lehetőségeit. **Adatok és módszerek:** A kvantitatív, keresztmetszeti kutatás retrospektív elemekkel, célirányos, nem véletlenszerű mintavétellel történt. A saját szerkesztésű kérdőívet 2020. október és 2021. február hónapokban 193 anya töltötte ki, online, anonim módon, akik az elmúlt 3 évben szültek és egészséges gyermeket nevelnek, vagy előfordult körükben bölcsőhalál. Kizárásra kerültek a krónikus megbetegedésben szenvedő gyermekek. Leíró statisztikát, a változók közötti összefüggések elemzésére az SPSS for Windows 24.0 programmal, Khi-négyzet próbát, Fisher's Exact tesztet és Spearman féle rangkorrelációt alkalmaztam. **Eredmények:** A minta 32,1%-ánál fordult elő bölcsőhalál, az érintettek 64,5%-a fiú volt. A halálozás nagyrészt a téli hónapokban (49,2%), 22:00-04:00 között történt (62,3%). A bölcső halottak szüleinél nagyobb arányban fordult elő a várandósság ($p < 0,01$), és a szoptatás ($p = 0,012$) alatti alkoholfogyasztás, dohányzás, és az átlag alatti anyagi helyzet ($p < 0,01$). A bölcsőhalál a magas anyai életkorral nem mutatott összefüggést ($p = 1,0$). A tragédiát átélt anyákra jellemző az alacsony kvalifikáció ($p < 0,01$), a várandósgondozás elhanyagolása ($p < 0,047$), a családtörténetükben hasonló esemény előfordulása ($p = 0,036$). **Következtetések:** Bölcsőhalál esetén, magasabb arányban fordultak elő a kedvezőtlen, anyai magatartásformák. A kismamák széles körű tájékoztatása, a bölcsőhalál kockázati tényezőinek megismertetése, a segítségnyújtás begyakoroltatása szükséges.

Kulcsszavak: bölcsőhalál, anyai szerfogyasztás, családi anamnézis

HARJÁNNÉ DR. BRANTMÜLLER ÉVA¹

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Védőnői Tanszék

Pongrácz Mónika¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

RECTUS DIASTASIS TORNA HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE KIEGÉSZÍTVE KINESIO TAPE ALKALMAZÁSÁVAL CSÁSZÁRMETSZÉSES ÉDESANYÁKNÁL

Célkitűzés: Kérdőívvel vizsgáltuk az egészségügyi problémák, az életvitel, a szülés adatai és a rectus diastasis közti kapcsolatot. Tornaprogram segítségével pedig felmértük a Tape és a szülés óta eltelt idő szerepét. **Adatok és módszerek:** A kvantitativ kutatás 15 anya részvételével, 20 hétig zajlott az otthonukban. A tornaprogramba 10 olyan nő került be, akinél maximum 5 hónap telt el a császármetszés óta (5 fő torna + Tape, 5 fő torna), míg a 3., szintén csak tornázó csoportot több éve szült nők alkották kényelmi mintavétellel. Kizártuk azokat, akik 36. hét előtt / ikreket szültek, illetve akik nem tudták helyesen kivitelezni a feladatokat, vagy 3 cm-nél kisebb szétnyílással rendelkeztek. A saját kérdőíves felmérés a zalaegerszegi kórházban 1 éven (122 fő), míg online 3 héten keresztül (3775 fő) történt. Az adatokat Excel 2016-os programban t- és chi2-próbával hasonlítottuk össze, míg a kérdőív változói közötti kapcsolatot korrelációval néztük. Az értékeket $p < 0,05$ -től tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** Megállapítottuk, hogy a szülés módja nincs hatással a rectus diastasisra ($p=0,737$); [MT 23,8-25,85]. Továbbá, hogy kóros szétnyílásnál vizeletinkontinencia és derékfájdalom alakul ki ($p < 0,00$); [MT 3,8-4,1], mely a záródással együtt csökken ($p=0,023$); [MT 1,3-3,8]. Dokumentáltuk azt, hogy a Tape jó kiegészítő terápia ($p=0,046$); [MT 0,5-0,9] és, hogy a kezdési időnek nincs jelentős szerepe a záródás mértékében ($p=0,059$); [MT 0,2-0,4] **Következtetések:** Az összeállított tornaprogram hatásos, a Tape felgyorsítja a regenerációt, azonban program a későbbiekben kiegészítendő gátizom erősítéssel, nagyobb elemszámon.

Kulcsszavak: rectus diastasis, Kinesio Tape, postpartum rehabilitáció

SZÉP HEDVIG¹, MAJOR-GYULASI ISABEL²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

²Zala Megyei Szent Rafael Kórház

Rabinder Kumar¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**QUALITY OF LIFE AMONG PATIENT WITH ROTATOR CUFF INJURIES**

Objective. The goal of our study was to assess the Shoulder disability, quality of life and functionals status related to physical symptoms, work, sports or lifestyle activities among patients with rotator cuff injuries.

Patients and Methods: In this study 102 patients participated, 48 males and 54 females. To measure the shoulder disability and functional status of patient's shoulder disability questionnaire and Western Ontario Rotator Cuff WORC score were used. Data was made via google survey and shared with friends, family and on social media. Data was analyzed using SPSS 25.0 software, using descriptive statistics, independent T test and Anova tests. **Results:** There were 102 participant, 48 males and 54 females, their mean \pm SD 0.37 \pm 0.33 and 0.63 \pm 0.30. Their Body Mass Index (BMI) mean \pm SD of underweight, normal weight and overweight group participants were 0.48 \pm 0.30, 0.48 \pm 0.38 and 0.54 \pm 0.34. The age category mean \pm SD of young age, middle age and old age were 0.39 \pm 0.33, 0.69 \pm 0.27. In the line with hypothesis the total WORC score of males was highest than female, the young age patients between the age of 18 to 35 years have more functional status than middle and old patients. According to the evaluation of WORC subscales results shows that the comparison of different weight/BMI categories, we have found no significance difference with p value of 0.586. According to the evaluation of SDQ female patients have higher shoulder disability than male patients. (p value = 0.000) Shoulder Disability score in middle-aged patients was higher than young and old age patients. (p value 0.000) Evaluation of Shoulder disability comparison with BMI, we have found no significant difference. (p> 0.05) **Conclusion:** Our analysis shows that age factor is associated with shoulder disability of RC injuries patients. It increases with the age, but the BMI factor has no co relation with shoulder disability. We also concluded that functional status of patients decreased with the increase of age. Young patients have highest functional status than middle and old age. BMI factor with functional score of WORC has no co relation with it.

Kulcsszavak: Rotator Cuff Injuries, Rotator cuff Disorders, Shoulder Disability and pain, Rotator Cuff tear, Quality of life.

DR. HABIL. HOCK MÁRTA¹, DR. MAKAI ALEXANDRA²¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Rajháthy Noémi Zsófia¹

¹Pécs - sport- és rekreációs szervezés BSc - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÖZÉPISKOLÁSOK ÖNÉRTÉKELÉSE ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI A FIZIKAI AKTIVITÁSSAL, TÁRSAS TÁMOGATÁSSAL ÉS A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HASZNÁLATÁVAL, EGY KERESZTMETSZETI VIZSGÁLAT

Célkütyzés: Az önértékelés a fiatalok számára különösen meghatározó, mert ez az életszakasz nagy hatást gyakorol abban milyen felnőttekké válnak, meghatározhatja emberi kapcsolataikat, mentális és fizikai egészségüket. Jelen kutatás célja, az önértékelés és annak meghatározóinak vizsgálata. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti kvantitatív vizsgálatot végeztünk a Ciszterci Szent István Gimnáziumban, 2020. novemberében. A minta 114 főből állt (50 fiú és 64 lány), 14 és 19 éves közötti középiskolás tanulókból. Felhasználtam a Fallon-Rozin Emberalak Tesztet, ELEF fizikai aktivitás-kérdőívet, Rosenberg Önértékelési Skálát, Multidimenzióális Észlelt Társas Támogatás Kérdőívet és saját szerkesztésű kérdéseket. Az adatelemzés során regresszió elemzést és kétmintás T-próbát alkalmaztunk. A használt informatikai szoftver a Microsoft Excel 2010 volt, eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. **Eredmények:** A lányok önértékelése és társas támogatása között nem tapasztalhattunk összefüggést ($p < 0,05$; $p = 0,031$). A csoporthoz tartozás mértékében nincs szignifikáns különbség a nemek között ($p = 0,69$). A lányok önértékelése átlagosan alacsonyabb pontszámot ért el, mint a fiúké ($p = 0,14$). A lányok több alkalommal végeznek heti rendszerességgel fizikai aktivitást ($2,48 \pm 1,85$), mint a fiúk ($2,36 \pm 1,35$). A Fallon-Rozin Emberalak Teszt alapján a lány tanulók 1,08-cal soványabb alakot tartják ideálisnak, a fiúk csak 0,2-del tértek el a normális emberalak értékétől. A plus size modellek jelenléte protektív tényezőként hat a lányok körében. Több fiú érzi szükségességét az önértékelést növelő kampányoknak. A lányok önértékelését negatívan a közösségi média befolyásolja a leginkább. **Következtetések:** Kutatásunk arra mutatott rá, hogy a kamaszok magukról alkotott képének alakulása meghatározó a vizsgált életkorban. A kutatás alátámasztja, hogy az önbizalmat segítő programok szükségesek lehetnek, mely vizsgálatunk alapján különösen fontos lenne a középiskolás lányok számára, szemben a közösségi médiával eltöltött idő növekedésével.

Kulcsszavak: önértékelés, fizikai aktivitás, társas támogatás, közösségi média

DR. BARCSI TAMÁS¹, DR. MAKAI ALEXANDRA²

¹Pécsi Tudományegyetem, Állam-és Jogtudományi Kar Jogbölcseleti és Társadalomelméleti Tanszék

²PTE ETK Fizioiterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

RÁCZ VIKTÓRIA KINGA¹¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ ASTHMA BRONCHIALE HATÁSA A MINDENNAPI ÉLET TEVÉKENYSÉGEIRE
SERDÜLŐK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Kutatásom célja felmérni, hogy az asztmások fizikai aktivitása, alvászavarok, asztma kezelésének mértéke milyen összefüggésben vannak egymással, valamint felmérni az életminőséget a fizikai aktivitás tekintetében. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti felmérésemet 2020-2021 között végeztem. Nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során a célcsoportomat 14-18 év közötti pubertásban levő fiatalok körében végeztem, akiknél minimum 1 éve asthma bronchiale-t diagnosztizált kezelőorvosuk. Kizárási kritérium a krónikus betegségek fennállása (fogyatékoság, cisztás fibrózis, veseelégtelenség, veleszületett szívfejlődési rendellenesség, immunhiány, reumatológiai betegség, mentális vagy neurológiai probléma), illetve a kérdőív helytelen kitöltése (n=105). Az adatgyűjtési módszerem kérdőív, melynek főbb kérdéskörei: szocio-demográfiai adatok, fizikai aktivitás, tünetek, alvászavarok, asztma súlyossága. Az életminőség értékeléséhez miniAQLQ-t használtam. A statisztikai próbákat Microsoft Excel 2016 és SPSS v 24 programokkal végeztem, az adatok elemzéséhez leíró statisztikát (átlag, szórás, minimum, maximum), kétmintás t-próbát, Khi-négyszet próbát alkalmaztam. **Eredmények:** A válaszadók átlagéletkora 16±1,51, 38% fiú, 62% lány. A fizikai aktivitás és a rohamok gyakorisága, alvászavarok között nincs szignifikáns eltérés (p>0,05). A nemek és az intenzív testmozgás hatására fokozódó tünetek között szignifikáns eltérés van (p=0,02). A testnevelés órán aktívan résztvevők szignifikánsan súlyosabb asztmát mutattak eredményeink szerint (p=0,021). A mérsékelt-, társadalmi-, iskolai tevékenységek és a fizikai aktivitás között szignifikáns kapcsolat mutatkozik (p<0,05). **Következtetések:** A védőnői munkában megfelelő módszernek bizonyulhat az egészségnevelés, valamint az asztmás fiatalok pályaválasztásának segítése, illetve különböző sportok ajánlása, ami csökkentheti a rohamok gyakoriságát.

Kulcsszavak: asthma bronchiale, fizikai aktivitás, alvászavar, életminőségKARAMÁNNÉ DR. PAKAI ANNAMÁRIA¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Ritzl Petra Laura¹

¹Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

INFLUENZÁVAL KAPCSOLATOS ATTITŰDVIZSGÁLAT ÉS AZ ÁTOLTOTTSÁG ARÁNYA BÓLYBAN

Célkitűzés: A kutatás célja feltérképezni a bolyi kisvárosban élő felnőtt populáció tudását, attitűdjét az influenzával és az az elleni védőoltással kapcsolatban, továbbá elemezni a bolyi felnőtt háziorvosi praxisok ellátási területein az átoltottság arányát 2016-2020 között. **Adatok és módszerek:** A keresztmetszeti vizsgálatunk során az adatgyűjtés eszközt nemzeti kérdőívek alapján összeállított saját szerkesztésű, önkitöltős, anonim kérdőív adta. A vizsgálat elemszáma 200 fő (N=200). Az átoltottság mértékét a felnőtt bolyi háziorvosi praxisok adatbázisaiban lévő adatainak elemzésével vizsgáltuk. Az adatelemzést leíró statisztikai módszerek, Khi-négyzet próba alkalmazásával 95%-os megbízhatósági szinten ($p < 0,05$), SPSS 26.0 és Microsoft Office Excel 2007. statisztikai szoftverrel végeztük. **Eredmények:** A válaszadóink 81,5%-a megfelelő, míg 18,5%-a nem megfelelő ismeretekkel rendelkezik az influenzáról. A fiatalabb populáció ($p=0,024$), illetve a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők ($p=0,008$) szignifikánsan magasabb szintű tudással rendelkeznek, mint az idősebb populáció és az alacsonyabb iskolai végzettségűek. A pozitív attitűddel rendelkezők ($p < 0,001$) és a krónikus betegségben szenvedők ($p=0,002$) szignifikánsan nagyobb arányban oltatják be magukat, mint a negatív attitűdű válaszadóink és azok a válaszadók, akiknek nincs semmilyen krónikus betegségük. A kitöltők több, mint fele (52,0%) kapott már influenza elleni védőoltást. A fennmaradó 48,0% sosem oltatná be magát influenza elleni vakcinával, többségük (42,5%) azért, mert nem tartja komoly megbetegedésnek. Olyan személy nem fordult elő a mintánkban, aki ne hallott volna az influenza elleni védőoltásról (100,0%) és mindössze 6,0% vallotta magát oltásellenesnek. Leginkább a rossz egészségi állapot (44,0%), illetve a háziorvos ajánlása (30,5%) meghatározó oltásbeadás szempontjából. A bolyi felnőtt lakosság átoltottsága 2016-2020 között 8,2%-al nőtt. **Következtetések:** A háziorvosok bevonásával lehetőségünk nyílt az immunizációs érdekltség növelésére és a felelősségtudatos magatartás kialakítására, különös tekintettel a tértímentes oltásra jogosultak körében.

Kulcsszavak: influenza, prevenció, védőoltás, háziorvos, átoltottság

DANKU NÓRA¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Sebestyén Anna Bianka¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**NÖVÉNYI ITALOK MIKRO- ÉS MAKROTÁpanyAG-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: Vizsgálatunkban arra vállalkoztunk, hogy a Magyarországon kiskereskedelmi forgalomban kapható különböző fajtájú növényi italok zsírtartalmának mérése mellett, a dobozuk címkéjén feltüntetett mikro- és makrotápanyag-tartalmak összehasonlító vizsgálatát végezzük el. **Adatok és módszerek:** Összesen 9 fajta növényből készült, 60 fajta növényi ital (13 rizsital, 12 zabital, 8 szójaital, 13 mandulaital, 10 kókuszital, 1 mogyoróital, 1 kesudióital, 1 csicseriborsó ital, 1 tönkölybúzaital) zsírtartalmát határoztuk meg gravimetriás módszerrel. Minden növényi italból 3 különböző lejárati dátummal ellátott dobozt vizsgáltunk meg. A növényi italok beltartalmára vonatkozó adatokat a címkéről leolvastva hasonlítottuk össze egymással, valamint zsírtartalmukat a leolvasott és mért eredményeinkkel. A kalciummal dúsított- és nem dúsított italok tápanyagtartalma közötti eltérést is megvizsgáltuk. Vizsgálatunkban leíró statisztikai módszer alkalmazása mellett egyutas ANOVA szignifikancia teszttel állapítottuk meg a vizsgált növényi italok tápanyagtartalma közötti különbségeket. Statisztikai vizsgálatához használt program: IBM SPSS 27.0. A szignifikancia szintet $p < 0,05$ -nél állapítottuk meg. **Eredmények:** Egy növényi ital (kókusz), zsírtartalma alapján nem felelt meg a vonatkozó 1169/2011/EU rendeletnek. Az általunk mért zsírtartalma közel a kétszerese volt a feltüntetettnek. A kalciummal dúsított és nem dúsított növényi italok beltartalmi értékeit is összehasonlítottuk. A mandulaitalok esetében a telített zsírsav- és a fehérjetartalomban, míg a zabitalok esetében a fehérje-, szénhidrát- és energiatartalomban találtunk szignifikáns különbségeket ($p < 0,05$). **Következtetések:** A növényi italok esetében különbségek figyelhetők meg a kalciummal dúsított és nem dúsított növényi italok beltartalmi értékei között, azonban ezek a különbségek nem minden növényből készült ital esetében voltak kimutathatóak. A laikusoknak és szakembereknek egyaránt alaposan kell ismerniük a dúsított élelmiszerek választása kapcsán azok különbözőségeit a nem dúsított élelmiszerektől. Vizsgálatunk felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a különbségek nem csak a dúsított tápanyagra vonatkozhatnak.

Kulcsszavak: zsírtartalom gravimetriás meghatározása, növényi ital, beltartalom, kalcium szupplementáció

MAROSVÖLGYI TAMÁS¹, SZABÓ ZOLTÁN²¹PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Sebők Nóra¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**ASZIMMETRIA VIZSGÁLATA ÉS KORREKTÍV TRÉNING HATÁSA SERDÜLŐKORÚ VÍVÓKNÁL**

Céltűzés: A vívás, mint féloldali sport aszimmetriákat eredményezhet, mely szabad szemmel alig látható, azonban pontos vizsgálat során sokaknál megállapítható. Az aszimmetria mértékét fontos meghatározni, amelynek csökkentésével elkerülhető az egyoldaliság kialakulása. A mozgásprogram által az aszimmetria mértékének csökkentése, az izombalansz helyreállítása, a izmok nyújthatóságának növelése tartozott a fő céljaim közé. **Adatok és módszerek:** Kutatásomban a Zalaegerszegi Vívó Egylet (ZVE) 37 tagja vett részt, összesen 18 főt választottam be a mozgásprogramba, melyből 9 fő az eset- (11±1,41 év), 9 a kontrollcsoportba tartoztak (13,56 ± 2,19 év). Kutatásom 2020 februárjában kezdődött, mely egy évvel később ért véget. Mintavételem módja célirányos, nem véletlenszerű. Vizsgálatom során felmértem a kézi szorítóerőt, főbb izmok erejét, a comb és az alkar körfogatát, az alsó végtag nyújthatóságát, valamint a csillag tesztet végezték el a résztvevők. Beválasztásra kerültek a ZVE igazolt sportolói közül azok, akik minimum fél éve rendszeresen vívnak. Kizárásra kerültek viszont azok, akik a tréningről 20%-nál többször hiányoztak, vagy más mozgásprogramban vettek részt, vagy, akiknek egy éven belül alsó végtagi sérülésük volt. Az esetscsoport tagjai 10 alkalmas mozgásprogramban vettek részt. Statisztikai számításaim során átlagot, szórást, maximum és minimum értéket számoltam, valamint két mintás t-próbát, illetve párosított t-próbát alkalmaztam. Az adatok elemzéséhez Microsoft Office Excel 2010 programot használtam, a szignifikancia szintjét $p < 0,05$ állapítottam meg. **Eredmények:** Az esetscsoport esetében az alkaron mért körfogat különbségek szignifikánsan csökkentek, míg a hajlékonyság mértéke szignifikánsan javult a tréning hatására ($p=0,042$; $p=0,006$). A csillag teszt eredményei 16 irányból 11 irányban szignifikánsan javultak ($p < 0,05$) az esetscsoportnál. A szorítóerő mértéke szignifikánsan javult a tréning hatására jobb és bal oldal esetében is ($p=0,004$; $p=0,002$). A domináns és nem-domináns oldal közti aszimmetriát tekintve jelentős különbség állapítható meg a két csoport között ($p=0,051$). **Következtetések:** Összességében a korrekciós mozgásprogram hatásosnak bizonyult, azonban további folytatása ajánlott.

Kulcsszavak: aszimmetria, vívás, korrekatív tréningSZÉP HEDVIG¹, MISZORY ERIKA VIKTÓRIA²¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék²Magyar Honvédség Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet

Sinka Bernadett¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

PERINATÁLIS VESZTESÉGEK SZÜLÉSZNŐKRE GYAKOROLT HATÁSA

Célkitűzés: Célunk felmérni, hogy a Magyarországon dolgozó szülésznők milyen perinatális veszteségkezelésre irányuló oktatást kaptak, megfelelő ismeretekkel, tudással rendelkeznek-e, hogy támaszai lehessenek a gyászoló szülőknek. Szülésznők körében mekkora a kiégés mértéke, van-e kapcsolat a kiégés és a perinatális gyászban való érintettség között. **Adatok és módszerek:** Leíró jellegű, kvantitatív, on-line kérdőíves kutatásunk 2020. október és november között zajlott a Magyarországi Szülésznők Egyesület és Hivatása: Szülésznő közösségi média csoportokban. A célcsoportba szülésznő végzettséggel rendelkező, szüléset- nőgyógyászati osztályon munkát teljesítő szakdolgozók kerültek be. Kizárási kritérium a kérdőív hiányos kitöltése. A felmérést PBCCS kérdőív és BOQ teszt magyarra fordított változatával végeztük. Az adatelemzéshez MS Excel program segítségével leíró statisztika mellett, két mintás t-próbát és khi-négyszet próbát alkalmaztunk ($p < 0.05$). **Eredmények:** Szignifikáns kapcsolat van a perinatális veszteségek okozta negatív hatás és kiégés ($p=0,0005$); a kiégés és munkában eltöltött évek ($p=0,0000$) között. Szignifikáns összefüggés van az iskolai végzettség és a perinatális veszteség esetén a szülők felé irányuló segítségnyújtás képessége között ($p=0,002$ MT 0,28-0,99). Szignifikáns összefüggés mutatható ki a szülésznők perinatális gyászal kapcsolatos oktatása és a gyász idején a szülők felé irányuló hatékony segítségnyújtás között ($p=0,0001$ MT 52,00-57,27). **Következtetések:** A szülésznők kiégésének és pályaelhagyásának, perinatális veszteségkezelésük hatékonyságának érdekében több, speciális perinatális veszteségkezelő tanfolyamra és munkahelyi támogatottságra lenne szükség (Zsák és mtsai, 2017.). A kommunikációs készségek fejleszthetők, a veszteségkezelés tanulható és ez hosszú távon az egészségügyi ellátórendszer megítélésének a javára is válik (Kalu és mtsai, 2018).

Kulcsszavak: perinatális veszteség, szülésznő, kiégés

KOMLÓSI KÁLMÁNNÉ¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Szülésznői és Klinikai Koordinációs Tanszék

Somogyi Kitti¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A GASTROESOPHAGEALIS REFLUX BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ BETEGEK ÉTKEZÉSI SZOKÁSAINAK HATÁSA AZ ALVÁS MINŐSÉGÉRE**

Célkitűzés: A gastroesophagealis reflux betegség (GERD) alvásminőségre gyakorolt hatásával magyar kutatás nem igen készült az elmúlt 10 évben. Külföldi kutatások azonban egyre nagyobb számban jelennek meg a téma kapcsán. Célunk volt kutatásunkban meghatározni táplálkozási tényezőket, melyek hatással vannak a refluxos panaszok alakulására, valamint vizsgálni a refluxos betegek étkezési szokásainak hatását az alvásminőségre. Továbbá célul tűztük ki az asztma és a reflux közötti kapcsolat meghatározását. **Adatok és módszerek:** A vizsgálatban 111 fő vett részt. Saját szerkesztésű kérdőívet használtunk az életmódra, táplálkozási szokásokra vonatkozóan, a refluxos tünetek megállapítására GERDQ-t (Gastroesophageal Reflux Disease Questionnere) az alvás vizsgálatára PSQI-t (Pittsburg Sleep Quality Index), a stressz és a refluxos panaszok közötti összefüggés vizsgálatára PSS magyar verzióját, a fizikai tevékenység elemzésére IPAQ-t (short form 7), a nappali aluszékonyág vizsgálatára ESS-t (Epworth Sleepness Scale). **Eredmények:** A kitöltők (n=111 fő) között a reflux gyakorisága magasabb arányban fordult elő a nőknél. A GERD-ben szenvedő betegeknél magasabb arányban fordult elő éjszakai ébredés.(p=0,031) Az asztma előfordulás nem magasabb az orvos által igazolt reflux betegek körében,(p=0,198) illetve táplálkozási tényezők közül a puffasztó ételek (p=0,001) és a zsíros ételek (p=0,013) erősebb mértékű panaszt váltanak ki az orvos által igazolt reflux betegeknél, mint az orvos által nem igazolt refluxos betegeknél. **Következtetések:** A gastroesophagealis reflux betegségben szenvedők táplálkozási szokásai hatással vannak a refluxos panaszok mértékére, azonban erre vonatkozóan további kutatások szükségesek. A reflux és a stressz közötti összefüggés kimutatása jelen tanulmányban nem sikerült, azonban irányt adott további vizsgálatok elvégzéséhez. Az összefüggést a refluxos panaszok mértéke és a stresszelés között érdemes vizsgálni.

Kulcsszavak: gastroesophagealis reflux, alvásminőség, táplálkozási szokások

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Soós Zsófia¹¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A SZÜLŐ- GYERMEK KAPCSOLAT KIALAKULÁSÁNAK VIZSGÁLATA ÖRÖKBEOFODÁS ESETÉN**

Célkitűzés: Kutatásom célja a szülő- gyermek kapcsolat kialakulásának vizsgálata volt örökbefogadás esetén. Szerettem volna átfogó képet kapni, hogy az örökbefogadás fajtája miképpen befolyásolja a gyermek látogatási idejét. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kvalitatív kutatásban örökbefogadó házaspárokkal készítettem interjút. Beválasztási kritériumok: 20-60 év közötti örökbefogadó házaspárok. Kizárási kritériumok: Olyan házaspárok, akik az örökbefogadás után meggondolták magukat, így a gyermek nem maradt a családban. Elemszám: 30 házaspár. A kutatást 2020. június és szeptember között végeztem Magyarországon, személyes-, telefonos-, és online interjúk segítségével. Statisztikához használt szoftverek: Microsoft Office Excel 2016. Az elemzés során a minta elemzésére leíró statisztikai próbákat, a változók közötti összefüggések vizsgálatára matematikai statisztikai próbákat (Khi-négyzet próba, megbízhatósági tartomány) használtam. Szignifikánsnak tekintetem az értéket, ha $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A 30 interjú adó házaspár esetében a 9 nyílt örökbefogadó házaspár közül 8-an pár napig látogatták a gyermeküket és egy házaspár esetében pár hét volt a látogatás ideje. A 21 titkos örökbefogadás esetében 9 házaspár pár napig látogatta a gyermekét és 12 házaspár pár hétig. A kapott eredmények alapján szignifikáns összefüggés van az örökbefogadás fajtája és a gyermek látogatási ideje között ($p=0,019$). **Következtetések:** Nyílt örökbefogadás esetén a kevesebb látogatási idő a gyermek életkorára vezethető vissza, hiszen a nyílt örökbefogadással adoptált gyermekek mindegyike újszülött volt. Ugyanis az újszülött örökbefogadás esetén a látogatási idő a kórházban eltöltött pár napot jelenti.

Kulcsszavak: örökbefogadás, szülő- gyermek kapcsolatBORNEMISSZA ÁGNES IVETTE¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Sóska Viktória¹

¹Zalaegerszeg - egészségügyi szervező BSc - egészségbiztosítási III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS KAPACITÁS ÉS IGÉNYBEVÉTELI MUTATÓINAK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Célkitűzés: Kutatásunkban vizsgáljuk a sürgősségi betegellátás igénybevételének, kapacitásának és finanszírozásának változását az elmúlt évek adatai alapján, országos szinten és területi bontásban. **Adatok és módszerek:** Az adatok a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő „Kórházi ágyszám- és betegforgalmi kimutatás”, valamint a járóbeteg-szakellátás finanszírozási adatbázisból származnak és a 2013, 2016, 2019-es éveket fedik le. Vizsgálom a sürgősségi betegellátást nyújtó fekvőbeteg ellátó intézmények számát, az ágyszámot, az elbocsátott betegek számát, az elhunytak számát, az átlagos ápolási időt, az ápolási napok számát intézményi bontásban. Elemzem továbbá a járóbeteg-szakellátásban sürgősségi betegellátásban megjelent esetek számát, beavatkozások számát és az érte járó pontszámot valamint a finanszírozás mértékét.

Eredmények: Magyarországon a sürgősségi ellátáshoz való hozzáférést járó- és aktív fekvőbeteg-szakellátásként egyaránt biztosítják. Országos viszonylatban a sürgősségi betegellátó osztályokon az ágykihasználtság szintje csökkenő tendenciát mutat. Míg 2013-ról 2016-ra 1%-ot csökkent, addig 2019-re már 9%-al kevesebb volt az ágykihasználtság (2019: 45,18%). Ezzel szemben a működő kórházi ágyak száma 7 év alatt 21%-ot emelkedett (2019: 723). A halálozás mértéke is megnőtt (2013: 2,05%; 2019: 2,98%). A járóbeteg szakellátásban a megjelenési esetszám 2013-2019 között 26%-al nőtt (2019: 1.471.175 fő), de emellett nőtt az érte járó pontszám is 55%-al (2019: 3,092 milliárd pont). Kimutatható, hogy egyes megyék között nagy a szórás. **Következtetések:** Területi egyenlőtlenség figyelhető meg az egyes megyék között, mind a járó- és fekvőbeteg szakellátásban egyaránt. Tapasztalatunk az, hogy az egy esetre/beavatkozásra jutó pontszám között nagy a különbség. Az esetszám emelkedésével magasabb lett a finanszírozás mértéke is. A vizsgált változók tekintetében nagy a szórás.

Kulcsszavak: Sürgősségi betegellátás, kapacitás kihasználtság, finanszírozás,

MOLNÁRNÉ CSÁKVÁRI TÍMEA¹, DR. VARGA ZOLTÁN¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészséggazdaságtani és Egészségügyi Szervező Tanszék

Süket Anikó Erika¹¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc II. évfolyam, levelező munkarend**EMLŐDAGANATOS PÁCIENSEK ÉLETMINŐSÉGE A KEZELÉSEK UTÁN**

Célkitűzés: A vizsgálat célja annak meghatározása volt, hogy a depresszió, az észlelt stressz, a társas támogatottság és az észlelt tünetek milyen hatással vannak az emlőrákban szenvedő nők életminőségére. **Adatok és módszerek:** A kutatás kvantitatív, keresztmetszeti felmérés volt, 107 célirányosan kiválasztott emlődaganatos nő körében. A kutatás online kérdőívvel történt, amelynek kérdéscsoportjai: szociodemográfiai jellemzők, egészségállapot megítélése, egészségmagatartás. A validált kérdőívek: EORTC QoL C-30, Beck depressziós skála, Észlelt Stressz kérdőív, Cancer Specific Symptom index FB51 8 pontos változata, Multidimenzionális Észlelt Társas Támogatás. SPSS statisztikai szoftver használatával leíró statisztikai elemzést, χ^2 -próbát, független-T próbát, korrelációt és ANOVA elemzést végeztünk. **Eredmények:** Az átlagéletkor 52,45 év. Akik egyedül éltek (átlag: 57,7) szignifikánsan ($p=0,029$) rosszabb volt az életminősége, mint azoknak, akik valakivel együtt éltek. A globális (átlag: 45,32) és funkcionális ($53,82\pm 16,45$) életminőség szignifikánsan ($p<0,001$) alacsonyabb a súlyosabb depresszióval rendelkezők körében. Jelentősebb családi támogatottság a globális életminőségpontszám emelkedését eredményezi ($r=0,273$, $p=0,004$). A fizikailag aktív betegek globális életminősége (átlag: 71,55, $p=0,003$) és funkcionális életminőség (átlag: 79,76, $p=0,010$) szignifikánsan jobb, mint a közepesen, vagy kevésbé aktívaké. Akiknek 3 vagy annál több társbetegsége van (átlag: 50,59) szignifikánsan ($p=0,018$) alacsonyabb a globális életminősége. **Következtetések:** A társas kapcsolatok jelentősen befolyásolhatják a betegek életminőségét. A fizikai aktivitás, egészségi állapot és a testi egészségre való odafigyelés magasabb életminőséget eredményez. A különböző fizikai tünetek, a társbetegségek, a stressz és a depresszió mértéke is ronthatja az életminőséget.

Kulcsszavak: emlőrák, életminőség, depresszió, társas támogatottság, stressz, fizikai aktivitás, tüneti index

HORVÁTHNÉ KÍVÉS ZSUZSANNA¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Sütan Aida¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KISMEDENCE BESUGÁRZÁSI MÓDSZEREK-KONFORMÁLIS BESUGÁRZÁS ÉS ÍVTERÁPIA

Célkitűzés: A daganatos megbetegedések az évtizedek múlásával világszerte növekvő tendenciát mutatnak és ezzel együtt vezető egészségügyi problémává váltak. A colorectális daganatok a fejlett országokban a harmadik helyet foglalják el a daganatos megbetegedések között. Kutatásom célja, hogy a rectum tumorok kezelésében alkalmazott, kettő, gyakran használt terápiás módszert, a 3D konformális besugárzást, illetve az ívterápiát összehasonlítsam. **Adatok és módszerek:** Első lépésként beteganyag gyűjtésébe kezdtem, így 2016-tól 92 rectum tumorral diagnosztizált beteget találtam, akik közül 43-at ívterápiával, 49-et pedig 3D konformális besugárzással kezeltek. Retrospektív kvantitatív kutatási módszert alkalmaztam és adatbázist gyűjtöttem, bizonyos kritériumokat figyelembe véve és leolvasva a dózis-térfogat-hisztogramról (DVH) meghatározott értékeket a hólyagra, vékonybelekre, femurfejekre, illetve caudára vonatkozólag. **Eredmények:** A statisztikai kiértékelés kétmintás T-próbával való elvégzése eredményeként, a p értékeket elemezve különbséget tudunk megállapítani a két terápiás eljárás között túldozírozottság ($p \ll 0,001$) és konformitási index ($p \ll 0,001$) tekintetében, valamint egyes rizikószervek dózisterhelésében így a femur fejek és a hólyag esetén, illetve a maximum dózisértékek ($p \ll 0,001$) összehasonlításakor. **Következtetések:** A két terápia közti különbségeket igazoltam, pontos kiértékelésükre átlagokat számoltam, melyekkel sikerült bizonyítanom az ívterápia javára bizonyos hipotéziseket. Ezeket elemezve biztosan kijelenthető, hogy egyes rizikószervek dózisterhelése csökkent ívterápia alkalmazásával. Bizonyos feltételezések igazolódtak, de ellentétesen, mint ahogy azt vártuk, ennek az ívterápia javára való biztosítását a betegszám növelésével és a mérési hibák kiküszöbölésével tudjuk a jövőben elérni.

Kulcsszavak: rectum besugárzás, 3D konformális besugárzás, ívterápia

WALTER NORBERT¹

¹SMKMOK Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai, Kutatási és Oktatási Központ

Szabó Anita¹¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend**BAL KAMRAI FUNKCIÓ ÖSSZEHASONLÍTÁSA CT ÉS MR KÉPALKOTÁSSAL
SERTÉSMODELL KÍSÉRLETEKBEN**

Célkitűzés: Vizsgálatom arra irányul, hogy lehetséges-e a CT segítségével hasonlóan pontos adatokhoz jutni a bal kamrai funkció paramétereit tekintve, mint amiket az MR képalkotással szerezhetünk. **Adatok és módszerek:** Négy darab pannon minipig típusú törpesertés szív CT és MR vizsgálati dokumentációját dolgoztam fel, melyek 2018 november 18-án az SMK MOK Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai, Kutatási és Oktatási Központjában kutatási célból vizsgálatra kerültek. Ezen állatok mindegyike 55-75 kg testsúlyú 7 hónapos emse volt. Kizárásra kerültek azon sertések, melyek az 55-75 kg-os tartományon kívül estek, illetve amelyek a kutatási procedúra alatt elhullottak. Eredményeim bemutatásához leíró statisztikát, Kolmogorov-Szmirnov próbát, páros Wilcoxon próbát és korreláció vizsgálatot alkalmaztam. A választott konfidencia intervallum $p \leq 0,05$ volt. **Eredmények:** A CT négy esetben az MR által kapott értékeket felülbecsülte az ED mass (20,62%), SV (21,77%), EF (4,29%), és CO (4,23%) tekintetében. ESV és EDV esetében pedig egy állatnál találtunk alulbecslést, a többi háromnál szintén felülbecsülte az MR eredményeket. Viszont az átlagos eredmények tekintetében még így is minden esetben felülbecslést tapasztaltunk a CT részéről. ESV esetén 8,36%-al, az EDV-nél pedig 16,48%-al. A szívizom tömeg és a verőterefogat testfelszínnel korrigált eredménye minden esetben túlbecslést mutatott a CT javára. ED mass/BSA esetében az átlagokat tekintve 20,58%, SV/BSA-nél pedig 21,68%-al. Ezzel szemben a vonatkoztatott végdiasztolés értéknél 4,98%-al, végszisztolés-nál 14,18%-al és a perctérfogat értékeknél 19,44%-al a morpha 5-ös állat esetén alulbecslést tapasztaltunk. Ennek ellenére, az átlagos eredmények tekintetében ezeknél a vonatkoztatott paramétereknél is maradt az a tendencia, miszerint a CT-vel számolt adatok az MR-t kissé felül becsülik. A páros Wilcoxon próba eredményeként egyetlen esetben sem tudtunk kimutatni a különböző képalkotók által mért adatok között szignifikáns különbséget. A nem paraméteres korreláció vizsgálat során pedig 25 esetben volt jelentős összefüggés a ragsorolások tekintetében. **Következtetések:** A kutatás alapján a szív CT jó közelítést tud adni az arany standardnak tekinthető MR vizsgálathoz képest.

Kulcsszavak: sertés állatmodell, szív-CT, szív-MRDR. PETNEHÁZY ÖRS¹, SIPOS DÁVID²¹SMKMOK Medicopus Nonprofit Kft.²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Szabó Bettina¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülész nő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGZATI KROMOSZÓMA-RENDELLENSÉGEK SZŰRÉSE NON-INVÁZÍV PRENATÁLIS GENETIKAI SZŰRŐTESZTTTEL

Célkitűzés: Kutatásunk célja felmérni a nők ismeretszintjét és hozzáállását a nem-invazív prenatális tesztekhez (NIPT), illetve megvizsgálni, hogy különböző esetekben milyen arányban választanának a NIPT és az invazív mintavételi eljárások közül. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív kutatásunkat saját szerkesztésű kérdőív segítségével 2020.10.10.-2020.12.31. között végeztük a genetikai tanácsadáson részt vett nők körében. A minta kiválasztása nem véletlenszerű, kényelmi mintavételi módszerrel történt (N=393). Az adatok elemzéséhez Microsoft Office Excel és IBM SPSS 26.0 szoftverek segítségével leíró statisztikát, kétmintás t-próbát és χ^2 -próbát alkalmaztunk ($p \leq 0,05$). **Eredmények:** Az életkor és a mintavételi módszer választása között a várandós populációnk (n=79) vizsgálatok nem volt igazolható szignifikáns összefüggés ($p=0,22$), a teljes mintánk (n=393) vizsgálatával ellentétben ($p=0,04$). Idősebb anyai életkor és kóros ultrahang lelet esetén nagyobb arányban választanák a NIPT-et az invazív mintavételi eljárásokkal szemben. Szignifikáns kapcsolat volt igazolható az iskolai végzettség és a NIPT iránti érdeklődés között ($p=0,03$), az életkorral nem mutatott szignifikáns összefüggést az érdeklődés ($p=0,25$). **Következtetések:** A nők a kockázatosabb diagnosztikai módszereket kevésbé preferálják, félnek a vetélés minimális kockázatától.

Kulcsszavak: NIPT, attitűd, prenatális szűrés, kromoszóma-rendellenesség

DR. KISS ZSUZSANNA¹, MÁTÉ-PÓHR KITT²

¹MEOK főorvos, klinikai genetikus szakorvos

²PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Inézet Szülész női és Klinikai Koordinációs Tanszék

Szabó Dorottya Zsófia¹¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képkalkító diagnosztikai analitikus BSc - képkalkító diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**LYMPHATICUS RENDSZER SZEKUNDER ELVÁLTOZÁSAINAK VIZSGÁLATA 18F-FDG PET-CT ÁLTAL**

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja, hogy a colorectális régióban PET/CT vizsgálat során detektált halmozódások elemzését követően colonoscopiai vizsgálat segítségével verifikált malignus colorectalis carcinómákat igazoljunk, és ez által szemléltessük a 18FDG PET/CT jelentőségét kimutatásukban. **Adatok és módszerek:** Retrospektív kutatást végeztünk a SM-KMOK, Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkológiai, Kutatási és Oktató Központ 296 lymphomával diagnosztizált betegeinek körében, akik PET-CT felvételezésen estek át, továbbá GI rendszeri 18-FDG nyomjelző halmozódás mutatkozott náluk 2020 február 1. és augusztus 31. között. A statisztikai próbák elvégzésénél a kezdeti minta szűrését követően, a tényleges elemszám $n=151$ fő (25-70 évesek $n=75$, 70 év felettek $n=76$). **Eredmények:** Az életkor előrehaladta és SUVmax értékek emelkedésére hatással van. ($M=68,26$, $SD=13,07$, $p=0,043$). A nemi megoszlásra hatással van a Hodgkin Lyphoma megjelenése a GI rendszerben, a férfiak ($n=25$, $M=-3,86$, $SD=3,25$, $t=-11,06$, $p=0,00$) esetében magasabb SUVmax érték várható. Az férfiak körében igazolható, hogy gyakoribb a rosszindulatú elváltozások megjelenése ($M=-5,4$; $SD=3,56$; $t=07,7$; $p=0,00$). **Következtetések:** A kapott összefüggések fényében megállapítható, hogy az életkor ($M=68,64$, $SD=13,9$) előrehaladtával a malignus elváltozások gyakorisága nő ($M=61,8$; $SD=14,5$; $t=21,2$; $p=0,00$). A leggyakoribb a fokális halmozódási minta ($SUV_{max}=22\text{Bq/ml}$ és $SUV_{min}=1,48\text{Bq/ml}$). Az adatfeldolgozás az SPSS 24.0 verziójú statisztikai szoftver és Microsoft Excel 2010 segítségével történt.

Kulcsszavak: 18FDG PET/CT, Lymphoma, GI rendszer, fokális halmozódásSIPOS DÁVID¹¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képkalkító Diagnosztikai Tanszék

Szabó Fruzsina¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ INZULINREZISZTENCIA ÉS AZ ÉRELMEZESÉDÉS KOCKÁZATAINAK ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Vizsgálatunk célja felmérni az egyetemisták legfőképp az étkezéséből adódó kockázatait az inzulinrezisztencia és az érlemzesedés kialakulására. Összehasonlításra kerülnek az inzulinrezisztens, és a nem inzulinrezisztens egyetemisták kockázatait, valamint azt is vizsgáljuk, hogy mennyivel jobban figyelnek saját egészségükre azok, akiknek több betegség (szív- és érrendszeri, valamint cukorbetegség) fordult elő a családjában, mint azok, akiknek kevesebb, vagy egyáltalán nem fordult elő. **Adatok és módszerek:** Saját készítésű online kérdőív segítségével 210, 18 és 35 év közötti egyetemi hallgató válaszait dolgoztuk fel. Alkalmazott statisztikai módszerek: leíró statisztikai elemzés, átlag, szórás, T-próba, χ^2 -próba.

Eredmények: A kitöltők átlagéletkora $21,48 \pm 2,5$ év, 80%-a nő. Az egyetemisták leggyakrabban heti néhány alkalommal fogyasztanak rozs-, vagy teljes kiőrlésű pékárut (21,9%), fehér pékárut (20,5%). Az inzulinrezisztens szignifikánsan nagyobb százalékban ($p < 0,001$) fogyasztanak naponta (39%), illetve napi több alkalommal (19,5%) teljes kiőrlésű pékárut. A nem inzulinrezisztens szignifikánsan nagyobb százalékban jelölték, hogy havonta vagy ritkábban fogyasztanak zöldséget ($p = 0,002$; 22,5% vs. 4,9%). A hal leggyakrabban havonta került az egyetemisták étrendjébe (31,4%), 46,2%-uk sosem fogyaszt. Azok, akik családjában 3 vagy több betegség fordult elő, szignifikánsan ($p = 0,004$) nagyobb százalékban fogyasztanak heti (60,9%) és napi rendszerességgel (13%) olajos magokat, és nagyobb százalékban fogyasztanak heti rendszerességgel állati zsiradékot, mint a másik csoport ($p = 0,001$; 52,2% vs. 22,5%). Az élelmiszerválasztásról az inzulinrezisztens szignifikánsan nagyobb számban tájékozódik dietetikustól ($p = 0,002$; 43,9%), és szignifikánsan nagyobb százalékukat befolyásolja a termék alacsony szénhidrátartalma ($p < 0,001$; 58,3%).

Következtetések: Az egyetemisták táplálkozásában jelen van az inzulinrezisztencia és az érlemzesedés rizikóját. Az inzulinrezisztens egyetemisták nagyobb odafigyeléssel választanak élelmiszereket, előnyben részesítik a teljes kiőrlésű termékeket, rizikójuk is alacsonyabb. A családi anamnézis szerinti csoportok közötti különbség nem mutatkozott.

Kulcsszavak: egyetemisták, inzulinrezisztencia, érlemzesedés

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Szabó Szabolcs Imre¹

¹Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

Vezetői stílusok adaptálásának vizsgálata az üzleti életből a sport világába

Célkitűzés: Kutatásom témája a vezetélmélet területén valósult meg. Olyan vezetői tevékenységeket vizsgáltam, amelyből választ kaphatunk arra, hogy két különböző szervezet vezetése során ugyanazon vezető hogyan tudja alkalmazni és adaptálni vezetői képességeit, kompetenciáit és stílusát. **Adatok és módszerek:** A teljes mintám két független mintából állt, akik a Testőr Kft. (59 fő) munkavállalói és a Magyar Ju Jitsu Szövetség (57 fő) tagjai voltak, összesen 116 fő, a vizsgálat helyszíne Budapest volt. A minta jellemzéséhez leíró statisztikai módszereket (átlag, módusz, medián, szórás), következtetési statisztikai módszereket, és nem paraméteres (Kolmogorov-Smirnov, Wilcoxon, Mann-Whitney, khi-négyzet) statisztikai próbákat alkalmaztam. Az eredményeket akkor tekintettem szignifikánsnak, ha $p \leq 0,05$ volt. Az alkalmazott vizsgálati módszerek lényege az volt, hogy a szervezetben belül a szervezeti kultúrára vonatkozó kérdések észlelt és elvárt állapotot tükröző válaszai szignifikánsan különböznek-e? Továbbá, hogy a két szervezet között van-e különbség ugyanazon változók tekintetében? A kérdőívek összeállításához és összesítéséhez Office, a statisztikai próbák elvégzéséhez SPSS programcsomagot használtam. **Eredmények:** A szervezetben belüli, a szervezeti kultúrát érintő értékdimenziók vonatkozásában két esetben volt tapasztalható szignifikáns különbség, a többi értékdimenzióban nem volt kimutatható szignifikáns különbség az észlelt és elvárt értékek között, tehát elégedettséggel állapítható meg a szervezeteknél. A két szervezet ugyanazon értékdimenzióinak összehasonlítása során megállapítottam, hogy két értékdimenzió kivételével szignifikáns különbség van közöttük. **Következtetések:** A kutatás során azt állapítottam meg, hogy a vizsgált vezető mindkét szervezet vezetése során jól és hatékonyan alkalmazza a karizmatikus vezetőre jellemző személyiségvonásokat, viselkedési jegyeket, melyek alkalmassá és képessé teszik a két szervezet sikeres vezetésére és irányítására.

Kulcsszavak: szervezeti kultúra, vezetési stílus, sportszervezet

DR. PAÁR DÁVID¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Szalai Regina¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ELŐREHELYEZETT FEJTARTÁS VIZSGÁLATA ÉS KEZELÉSE SPRIINTEREK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A helytelen testtartás egyre gyakrabban előforduló probléma, ami az atlétákat is egyaránt érintheti. Kutatásunk célja megvizsgálni a fej előrehelyezettségét illetve a 12 alkalmas nyak- és törzsizom erősítő torna hatásait a sprinterek körében. **Adatok és módszerek:** A kutatásban 10 rövidtávú futó vett részt (3 nő, 7 férfi; 20,10±5,3 év), akik a veszprémi SVSE atlétikai klub igazolt atlétái voltak. A fej előrehelyezettségét craniovertebralis szöggel (CV), a mélynyaki izmok erejét Ergofet készülékkel, a lumbalis motoros kontrollt Leg lowering teszttel, a core izmok erejét plank teszttel vizsgáltuk. Továbbá, videó elemzéssel megfigyeltük az alanyok térdelőrajt pozícióból történő első kilépések, maximális sebesség elérésekor és célba érés során felvett testtartását. A résztvevők 2 hónapon keresztül heti 1, majd 2 alkalommal részültek egy 50 perces nyak- és core izom erősítő tréningben. Leíró statisztikai számításokon (átlag, szórás) kívül, párosított t-próbát és Spearman-féle korreláció analízist alkalmaztunk. (SPSS 26v, p<0,05). **Eredmények:** A tréning hatására szignifikáns javulást értek el az alanyok a CV szög (p<0,001), mélynyaki izomerő (p=0,014), a lumbalis motoros kontroll (jobb l.: p<0,001; bal l.: p=0,005) és a plank teszt (p=0,003) tekintetében. Továbbá pozitív, közepes erős korrelációt találtunk a térdelőrajt követő első kilépés térdszöge és a gyorsaság értékei (p=0,044; r=0,646), illetve a reakcióidő és a jobb láb lumbalis motoros kontroll tréning utáni értékei között (p=0,043; r=0,648). **Következtetések:** Az eredmények alapján elmondható, hogy a tornák hatására javult az atléták nyaktartásának helyzete és a lumbalis motoros kontroll, azonban, ahhoz, hogy a futás eredményességéhez további kapcsolatokat keressünk a jövőben, nagyobb elemszámra és hosszabb tréningre lenne szükségünk.

Kulcsszavak: fej előrehelyezettsége, lumbalis motoros kontroll, testtartás, sprinterek

TÓTH BETTINA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Szegedi Evelin¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZÜLÉSNŐI FELADATOK A SZÜLÉS ELŐTT ÉS UTÁN AZ ANYA- GYERMEK KÖTŐDÉS KIALAKÍTÁSÁBAN

Célkitűzés: Célom volt, hogy felmérjem, azon a tényezőket, amelyek az anya-gyermek kötődést befolyásolják a szülés előtt és után, illetve, hogy szülésznőként mit tehetek annak érdekében, hogy a kötődés minél nagyobb mértékű legyen. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat a Markusovszky Egyetemi Oktatókórházban, illetve online felületen végeztem 2020-ban. Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű és standard kérdőívet (MFAS-HU) használtam. A kérdőíveket egyszeri, szakértői, nem véletlenszerű mintavétel során (n=146), hüvelyi úton szült gyermekágyas anyák töltötték ki. Az adatok elemzését t-próbával és egyutas varianciaanalízissel végeztem ($p < 0,05$). **Eredmények:** Az anyák 36,99 %-a pozitív állapotként élte meg várandósságát, 50 %-uk jól viselte. Az anyák 62,07%-a a graviditás tényének igazolását követően kapcsolatba lépett magzatával. Bizonyítást nyert, hogy a magzatmozgások számolása, a magzattal való kommunikáció kezdete, minősége és mennyisége, a várandóssághoz tartozó pozitív érzések társítása, pozitív irányba növelik az anya-magzat kötődést ($p < 0,05$). Nem volt összefüggés a kötődés mértéke és az ultrahangvizsgálatok, a várandósgondozás során kapott információmennyiséggel való elégedettség között, valamint az anyák ultrahangvizsgálatba történő partneri bevonásának mértékével sem ($p > 0,05$). Igazoltam, hogy az édesanya nagyobb mértékű támogatása a kórházi tartózkodása alatt, növelheti az anya-gyermek kötődés mértékét ($p < 0,05$). A válaszadók közül csak 28,28%-nak voltak ismereti a babamasszázsral kapcsolatosan, ami iránti érdeklődés nem függött össze a kötődés mértékével ($p > 0,05$). **Következtetések:** Jövőbeni feladat a pozitív családtervezés elősegítése, mely során az anya-magzat közti kommunikáció módjára, jelentőségére is érdemes kitérni. A várandósgondozások és az ultrahangvizsgálatok során fontos lenne az anyák megfelelő mértékű tájékoztatása, hogy már a várandósság alatt közelebbi kapcsolatba kerülhessenek magzatukkal, ezáltal növelve a kötődési mértékét.

Kulcsszavak: kötődés, várandósság

DR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹

¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Szekér Boglárka¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CARPALIS ALAGÚT SZINDRÓMA KONZERVATÍV KEZELÉSE

Célkítűzés: Célunk volt, hogy bebizonyítsuk, a carpalis alagút szindrómában szenvedő páciensek panaszai, fájdalma, zsidbadása csökkenthető, megszüntethető gyógytorna; manuálterápia, valamint idegmobilizálás alkalmazásával. Valamint bebizonyítani, hogy konzervatív terápiák alkalmazásával a finommotorika romlása, szorítóerő csökkenése megakadályozható, a műtéti beavatkozás elkerülhető. **Adatok és módszerek:** 19 carpalis alagút szindrómában szenvedő kezét vizsgáltuk (n=19), a páciensek egy 10 héten át tartó terápián vettek részt, mely egyéni gyógytornából, manuál terápiából, ideg- és inmmobilizációs feladatokból állt. A fájdalom mértékét a NPRS (Numerical Pain Rating Scale) Skálával, a betegek funkcionális állapotát a Boston Carpalis Alagút Szindróma Kérdőív (BCTQ), melynek két része a Tüneti súlyosság skála (SSS), valamint a Funkcionális kapacitás skála (FSS) és A kar, a váll és a kéz mozgáskárosodását felmérő kérdőív (DASH) használatával mértük fel. Az aktív mozgásterjedelmet goniométerrel, az izomerőt MicroFET-tel, a kéz szorító erejét Jamar Hydraulic Hand Dynamometerrel vizsgáltuk. A pácienseket vizsgáltuk a kezelés előtt, után, és 3 hónappal később. **Eredmények:** A három vizsgálat eredményeit összevetve szignifikáns volt a különbség mind a négy NPRS pontszám esetén (nyugalomban, maximális erőkéfjétkor, dorsalextenio és palmarflexio végzésekor). A kérdőívek is szignifikáns különbséget mutattak a 3 mérés között: SSS (p=0,001), FSS (p=0,003), (DASH p=0,001). A csukló mozgásterjedelme az ulnardeviatios mozgásirány kivételével a kezelés végére szignifikánsan javult. A csukló flexio+radialdeviatios (p=0,017) flexio+ulnardeviatios (p=0,035) és extensios (p=0,021) izomereje javultak szignifikánsan a kezelés végére. A szorítóerő a 3 hónapos mérés idejére javult, de nem szignifikánsan (p=0,064). A kezelés végére az értékek javultak, de sok esetben a 3 hónapos visszamérésre romlani kezdtek. **Következtetések:** A gyógytorna, manuálterápia és idegmobilizáció hatékony módszerek a carpalis alagút szindrómás páciensek fájdalmának, zsidbadásának csökkentésében. Viszont a kezelés végére elért állapot fenntartásához elengedhetetlen a további aktív torna.

Kulcsszavak: carpalis alagút szindróma, manuálterápia, idegmobilizáció, konzervatív

NÉMETH-GYENESE VIVIEN¹

¹PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Fizioerápiás Tanszék

Tabi Gábor Nándor¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**OKOSESZKÖZ OKOZTA ELŐRE HELYEZETT FEJTARTÁS VIZSGÁLATA ÉS KEZELÉSE
EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Az okostelefonok túl sok ideig történő használata pihenés nélkül elősegíti bizonyos izmok ismétlődő aktiválódását, valamint bizonyos izmok elgyengülését. Mindezek kumulatív traumája lehet az előre helyezett fejtartás (FHP), mint mozgásszervi rendellenesség. A kutatás célja javítani a nyaki retractionis erőt, funkciót és testtartást, valamint összefüggést keresni a craniovertebralis (CV) szög, az okostelefon-függőség, a kéz szorítóerő és az nyaki panaszok között. **Adatok és módszerek:** 25 résztvevő (23 nő, 2 férfi): I. esetcsoport: 13 fő, II. kontrollcsoport: 12 fő. Átlagéletkor 20,8±1,32 év. Kizárási kritérium: traumás érintettség. Mért változók: 1) Okostelefon Függőségi Skála (SAS) kérdőív, 2) Nyaki Fogyatékoság Index (NDI) kérdőív, 3) CV szög mérése, 4) kéz szorítóerő mérése, 5) nyak retractionis erő mérése, 6) testtartás elemzése ülő, álló helyzetben telefonhasználat közben és anélkül. Az esetcsoport részt vett egy 12 hetes heti 1 alkalmas 60 perces tréningen, míg a kontrollcsoport nem. Statisztika: leíró statisztika, korreláció-számítás, párosított t-próba, egymintás t-próba, kétmintás t-próba. (SPSS 26. v), p<0,05. **Eredmények:** Összefüggést találtunk a SAS kérdőív és a CV szög között (ülő: r=-0,281, p=0,048; ülő telefonnal: r=-0,321, p=0,023, álló telefonnal: r=-0,407, p=0,003), a CV szög és az NDI kérdőív között (ülő: r=-0,308, p=0,029; álló telefonnal: r=-0,358, p=0,011). Nem kaptunk összefüggést a kéz szorítóerő és a SAS kérdőív között (p>0,05). A tréning hatására szignifikánsan javult a CV szög (ülő telefonnal: 33±10,35°; 37,15±9,52°, p=0,009) és a nyak retractionis ereje az esetcsoportban (96,49±41,31 N, 132,45±40,60 N, p=0,001). **Következtetések:** Az okostelefon-függőség befolyásolja a CV szög nagyságát. A kóros CV szög növeli az esetleges nyaki fájdalmak kialakulásának kockázatát azonban aktív nyaki retractionis izomerősítéssel javítható és a nyaki panaszok csökkenthetőek.

Kulcsszavak: előre helyezett fejtartás, okostelefon-függőség, nyak fájdalom, nyaki retractionis

TÓTH BETTINA¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Takács Bence Csaba¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KORREKCIÓS TRÉNING HATÉKONYSÁGVIZSGÁLATA U15-ÖS BASEBALL JÁTEKOSOK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A baseball sportspecifikus mozgásai közé tartozik az ütés, valamint a dobás, melyeket a játékosok csakis a domináns oldalukon végzik, melyek rövid és hosszútávon aszimmetriát, ezáltal pedig kóros mozgásmintákat eredményeznek. Célunk egy alapozó, korrekciós, core izomerősítő tréning felállítása volt, a funkcionális mozgásminták fejlesztése, és a sportspecifikus teljesítmény fokozása érdekében. **Adatok és módszerek:** Kutatás ideje: 2020. szeptember 17 - 2021. január 12. Résztevők: 21 fő, ebből esetcsoport 10 fő, kontrollcsoport 11 fő. Mindkét csapat heti 2x2 órás sportspecifikus edzésen vett részt. Az esetcsoport e mellett heti 1x45 perces korrekciós tréninget végzett. A funkcionális mozgásminta elemzésére emeltkaros guggolás tesztet alkalmaztunk Posture Screen program segítségével. A lumbális motoros kontrollt Stabilizer Pressure Bio-feedback eszközzel mértük. A dobássebességet 18 méterről radarpuskával (Bunshell Velocity Speed Gun), a 27 méteres sprintfutás tesztet helyből indulva fotocellás kapuval (Witty Gate) vizsgáltuk. Statisztika: leíró statisztika, párosított és kétmintás t-próba. (Microsoft Excel, SPSS 26v), $p < 0,05$.

Eredmények: Az esetcsoportban, az emeltkaros guggolás tesztel vizsgált váll-csukló egyenes és a vertikális egyenes által bezárt szög értéke ($p=0,004$), a lumbális motor kontroll vizsgálat értéke ($p < 0,001$), a dobássebesség ($p=0,001$) és a 27 méteres sprintfutás ideje ($p < 0,001$) szignifikáns javulást mutatott. A kontrollcsoport eredményeiben nagyobb mértékű változás nem történt, a romlások mértéke nem bizonyult szignifikánsnak. A két csoport között a lumbális motor kontroll ($p < 0,001$), a dobássebesség ($p < 0,001$), a 27 méteres sprint ($p < 0,001$), és a váll-csukló közti egyenes a vertikális síkhoz viszonyított szög ($p=0,002$) vizsgálatok szignifikáns különbséget mutattak az esetcsoport javára. **Következtetések:** A tréningprogram hatékonynak bizonyult a sportspecifikus teljesítmény fokozására és bizonyos mozgásminták fejlesztésére.

Kulcsszavak: core izom, korrekciós tréning, teljesítményfokozás

TÓTH BETTINA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Takács Enikő Barbara¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**FELSŐ KERESZTEZETT SZINDRÓMA VIZSGÁLATA FÚVÓSZENEKARI TAGOK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: A felső keresztezett szindróma a nyak és vállöv myofasciális egyensúlyi helyzetének megbontásával, nyaki lordosis, háti kyphosis fokozódásával, váll protractiojával járó tartáshiba. Célunk volt megvizsgálni az összefüggést a zenéléssel töltött idő és a Neck Pain and Disability Scale (NPDI) között; megvizsgálni a gyógytorna, kinezio tape hatását a testtartásra, nyaki mozgásterjedelemre (ROM); összehasonlítani az NPDI kérdőív változását a csoportok között. **Adatok és módszerek:** Prospektív, kvantitatív vizsgálatunkat Kőszeg Város Fúvószenekearának felnőtt korú tagjainál végeztük (N=30). A mintát véletlenszerűen 3 db 10 fős csoportra osztottuk: gyógytorna (GYT), kinezio tape (T) és kontrollcsoport (K). A résztvevők craniovertebralis szögét (CVA) fényképes elemző szoftverrel vizsgáltuk. A nyaki ROM-okat és vállövi retractiot cm szalaggal mértük. A nyaki fájdalom és funkciókiesés mérésére az NPDI kérdőívet alkalmaztuk. Statisztika: leíró statisztika, korrelációanalízis, páros t-próba, ANOVA analízis, (Microsoft Excel, SPSS v. 25, $p < 0,05$). Az adatok normál eloszlásúak. **Eredmények:** Nincs szignifikáns kapcsolat a zenéléssel töltött idő és az NPDI mértéke között ($r=0,14$, $p=0,44$). A GYT és T csoportoknál nem történt szignifikáns javulás a CVA tekintetében a terápiák után ($p > 0,05$). Szignifikáns javulást mutatott az NPDI kérdőív a GYT csoportban ($p=0,016$) és a T csoportban ($p=0,015$) a kezelés hatására. Az NPDI pontozása szignifikánsan jobb lett a T csoportnál, mint a GYT csoportban ($p=0,036$). A GYT csoportnál szignifikánsan javult a tréning végére a nyaki flexio ($p=0,006$), jobb rotatio ($p=0,013$), bal rotatio ($p=0,003$), jobb lateralflexio ($p=0,003$), bal lateralflexio ($p=0,003$) és a vállövi retractio ($p=0,008$). **Következtetések:** A gyógytorna és a kinezio tape hatásos lehet a nyakfájdalom és funkciókiesés csökkentésére, nyaki mozgásterjedelem növelésére.

Kulcsszavak: felső keresztezett szindróma, gyógytorna, kinezio tape

ROZNER KLAUDIA¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Tiffán Annamária¹

¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A REPRODUKCIÓS NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐK LELKI EGÉSZSÉGE, MEDDŐSÉG SPECIFIKUS ÉLETMINŐSÉGE.

Célkitűzés: A kutatásunk célja a meddők lelkiállapotának és meddőségspecifikus életminőségének vizsgálata, különös tekintettel a pszichés védelem lehetőségeire és ezzel, illetve a meddőségi kezelésekkal történő elégedettségére. **Adatok és módszerek:** A Kvantitativ, keresztmetszeti vizsgálatunk adatgyűjtése saját szerkesztésű kérdőívvel, valamint a Beck depresszió, Spielberg féle vonásszorongási és a FertiQoL standardizált kérdőívek segítségével történt (N=215). A kérdőívet szociodemográfiai jellemzőkkel, meddőséggel, asszisztált reprodukciós eljárással, állami és magán egészségüggyel, valamint COVID-19 járvánnyal kapcsolatos kérdéscsoportok alkották. Leíróstatistikai elemzés mellett Khi-négyzet próbát, ANOVA-t, független mintás T próbát, regresszió analízist és korreláció elemzést végeztünk az SPSS-26 statisztikai program felhasználásával. Az eredményeket szignifikánsnak tekintettük amennyiben $p < 0,05$. **Eredmények:** A megkérdezettek döntően nők voltak, átlagéletkoruk 33 ± 5 év. A válaszadók több mint fele legalább főiskolai végzettségű. A mintában szereplők többsége a standardizált BDI kérdőív alapján legalább enyhe depresszióban szenved (84%), míg a diagnosztizáltak aránya mindösszesen (4%). A válaszadók depresszió átlaga 15 ± 5 pont, a STAI-T szorongási értéke pedig 48 ± 11 pont volt. A meddőségspecifikus életminőségi pontok jelentősen korreláltak a szorongási és depressziós pontokkal ($p < 0,001$). A COVID negatívan hatott a lelkiállapotra ($p = 0,002$). Pszichés támogatást a megkérdezettek mindösszesen 29%-a kért, miközben lelki támogatást igénybe nem vevők 70%-a igényelte volna, amennyiben ez könnyen elérhető lett volna a számukra. A pszichés segítségkérés lehetőségével nagyobb arányban éltek a jobb szociális helyzetűek ($p = 0,003$). A válaszadók átlagosan 649.995 forintot költöttek el a meddőségükhöz köthetően. A magán pszichés segítséget igénybe vevők lelkiállapota jobbnak bizonyult az állami segítséget igénybe vevőkénél ($p = 0,043$). A pszichés támogatással élők asszisztált reprodukciós beavatkozásai sikeresebbek voltak ($p = 0,004$). **Következtetések:** Az eredmények tükrében érdemes volna a meddőségi kezelések szerves részeként kezelni a reprodukciós nehézséggel küzdők államilag támogatott pszichés védelmét.

Kulcsszavak: meddőség, reprodukciós nehézség, pszichés védelem, egészségügyi rendszer

HARJÁNNÉ DR. BRANTMÜLLER ÉVA¹, DR. TIGYI ZOLTÁN ANDRÁS²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Védőnői Tanszék

²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségtani Tanszék

Tischlér Renáta Anikó¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A ROMA ÉS NEM ROMA LAKOSSÁG TÁPLÁLKOZÁSI ÉS ALKOHOLFogyasztási Szokásainak Összehasonlítása

Célkitűzés: A különböző nemzetiségek eltérő kultúrájukból adódóan más és más egészségmagatartással rendelkezhetnek. Legfőbb célunk a kutatással a magukat romának valló személyek és a magyar felnőtt emberek alkoholfogyasztási és táplálkozási szokásait összehasonlítani. A különböző szociodemográfiai, primer antropometriai, táplálkozási és alkoholfogyasztási szokásokról szóló adatok gyűjtése után összehasonlítjuk a két vizsgált populációt. Köztük különbségeket és párhuzamokat vonunk, majd ezekből az adatokból, mint rizikótényezők megvizsgálni van-e eltérés a népbetegségeknek számító rendellenességek kialakulásának számában a két csoport között. **Adatok és módszerek:** Dél-dunántúli régióban végzett leíró, keresztmetszeti kutatás, melyben felnőtt, 18-65 életév közötti magyar és magukat romának valló személyek vettek részt. A mintanagyság 100 fő volt – 50 magyar és 50 roma. A kérdőívek saját szerkesztésűek voltak, online és papíralapon is. A statisztikai elemzéseket az IBM SPSS Statistics 20.0 verziójával végeztük. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$. **Eredmények:** A megkérdezett két mintánk közül a romák gazdaságilag és szociálisan rosszabb helyzetben vannak, táplálkozási és alkoholfogyasztási szokásaik ugyan nagyban nem tértek el a magyar minta válaszadóéhoz képest, de tápláltsági állapotunk rosszabb volt. Szignifikáns ($p < 0,001$) magasabbak a BMI értékek a romáknak és több túlsúlyos, illetve elhízott van, mint magyar. Orvos által diagnosztizált betegségek (cukorbetegség, magasvérnyomás, szív- és érrendszeri problémák) jelentősen ($p = 0,008$) nagyobb számban fordultak elő a roma etnikumúak körében. **Következtetések:** Fontos a további szakmai intervenció, leginkább a túlsúly csökkentése végett. Lényeges mindkét populáció tagjainak edukációja az egészségről, a megfelelő élelmiszerekről, a fizikai aktivitás fontosságáról, ezáltal a betegségek megelőzhetőségéről.

Kulcsszavak: roma, magyar, táplálkozás, alkohol, összehasonlítás

CZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Tisza Boglárka Bernadett¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A DÉLI GYÜMÖLCSÖK ÉS KERESKEDELMI FORGALOMBAN KAPHATÓ LEVELEK BIOAKTÍV VEGYÜLETEINEK ANALÍZISE

Céltűzés: Az élelmiszeripar az értékes vegyületekben gazdag gyümölcshéjakat eldobott melléktermékként kezeli, ezenkívül olyan feldolgozási folyamatokon megy keresztül a gyümölcslé, mely tápanyag veszteséget okozhat. A kutatás célja összehasonlítani a déli gyümölcs (narancs, citrom, gránátalma, lime és ananász) héjak, frissen facsart levek és ugyanazon gyümölcsökhöz tartozó kereskedelmi forgalomban kapható leveinek (n=15) teljes polifenol, teljes flavonoid tartalmát, antioxidáns kapacitását és C-vitamin tartalmát. **Adatok és módszerek:** A héjlisztekben előkészületekben kivonatokat készítettünk, a leveket frissen elemeztük. UV-VIS spektrofotometriás módszer segítségével a Folin-Ciocalteu reagenssel meghatároztuk a teljes polifenol tartalmat, alumínium-kloriddal a teljes flavonoid tartalmat, a vasredukáló képességen alapuló vizsgálattal az antioxidáns kapacitást. HPLC analízissel megmértük a C-vitamin tartalmát. Az adatok elemzéséhez leíró statisztikát, Mann-Whintey U tesztet, Kruskal-Wallis próbát és korreláció analízist alkalmaztunk. Az eredményeket szignifikánsnak tekintettük, ha $p < 0,05$. **Eredmények:** A gránátalma friss leve és héja kiemelkedően sok polifenol vegyületet tartalmazott (friss lé: $13\,843,94 \pm 1789,75$ mg/100 ml; héj: $14\,194,64 \pm 1049,41$ mg/100 ml). A héjak ($1240,003 \pm 124,1$ mg/100 ml) szignifikánsan több flavonoid vegyületet tartalmaztak, mint a friss ($845,79 \pm 60,36$ mg/100 ml) és a kereskedelmi forgalomban kapható levek ($387,88 \pm 36$ mg/100 ml) ($p < 0,05$). Szignifikánsan több flavonoid vegyületet tartalmazott a narancshéj, a gránátalmahéj, a limehéj és ananászhéj, mint a friss levek ($p < 0,05$). A legtöbb C-vitamint és antioxidáns tartalmat a friss léből mértünk. Pozitív erős korrelációt mutatott a teljes polifenol ($r=0,736$) és flavonoid ($r=0,657$) tartalom a vasredukáló képességgel ($p < 0,05$). **Következtetések:** A gyümölcshéjak lisztjei magas flavonoid és polifenol tartalmukból adódóan felhasználhatók lehetnének különleges élelmiszerek és dúsítás alapanyagaiként. Az élelmiszeripar által feldolgozott gyümölcslevelek bioaktív vegyület tartalma megváltozik a feldolgozás során.

Kulcsszavak: antioxidáns kapacitás, polifenolok, flavonoidok, gyümölcs héjak

CSÖNDÖR ÉVA¹, GUBICSKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Torma Luca¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képkalkító diagnosztikai analitikus BSc - képkalkító diagnosztikai analitika
IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

**A 18F-FDG PET/CT METABOLIKUS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFÜGGÉSE AZ
EMLŐDAGANAT KLINIKOPATOLÓGIAI TÉNYEZŐIVEL**

Célkitűzés: Célkitűzés: Kutatásunk célja a 18-fluorodeoxyglucose (18F-FDG) PET/CT metabolikus paramétereinek (SUVmax, SUVpeak, MTV, TLG) vizsgálata különböző klinikai és patológiai tényezők, továbbá túlélés összefüggésével primer emlődaganatos betegeknél. **Adatok és módszerek:** Adatok és módszer: Kutatásunk során a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház Dr. Baka József Diagnosztikai, Onkoradiológiai Központjában olyan betegek adatait dolgoztuk fel, akik 2014 és 2020 között primer emlődaganat indikációjából adódóan teljes test 18F-FDG PET/CT vizsgálaton estek át. Eredményeinket SPSS 24.0 szoftver segítségével vizsgáltuk leíró statisztika, kétmintás t-próba, ANOVA, valamint Mann-Whitney és Kruskal-Wallis próbát alkalmazva 95%-os megbízhatósági szinten ($p=0,05$) **Eredmények:** Eredmények: A beválasztási-, és kizárási kritériumoknak 94 páciens felelt meg, átlag életkoruk 62 év ($SD=13,33$; range: 37-93). Az 50 évnél fiatalabbak-, a Grade III daganatok-, továbbá az ER-, és PR negatív státusz SUVmax, SUVpeak, TLG értékei szignifikánsan magasabbnak bizonyultak ($p<0,05$). A T3-T4 státusz TLG és MTV értékei szignifikánsan emelkedett a T1-T2 státuszhoz viszonyítva ($p<0,05$). A sejtproliferációs index (Ki-67) magas expressziójú csoportjának SUVmax és SUVpeak értékei szignifikánsan magasabbnak mutatkoztak ($p<0,05$). A SUVmax és SUVpeak értékek a szövettani besorolástól szignifikánsan függőnek bizonyultak ($p<0,05$). Eredményeink alapján a primer emlődaganat SUVmax, SUVpeak, MTV és TLG értékei nem hozhatóak statisztikai összefüggésbe a HER-2 státusszal, az N stádiummal és a daganat elhelyezkedésével ($p>0,05$). Túlélésre való tekintettel az elhunytak csoportjába tartozók MTV értéke szignifikánsan magasabbnak bizonyult ($p<0,05$). **Következtetések:** Következtetés: A 18F-FDG PET/CT multiparametrikus értékei szignifikáns összefüggést mutattak egyes vizsgált klinikopatológiai tényezőkkel, melyek indirekt módon reflektálhatják a tumor biológiai viselkedését.

Kulcsszavak: emlődaganat, 18F-FDG, PET/CT, klinikopatológiai tényezők, túlélés

SIPOS DÁVID¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képkalkító Diagnosztikai Tanszék

Tóth Dorottya¹

¹Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A NŐI LABDARÚGÁST ÖVEZŐ PROBLÉMÁK VIZSGÁLATA

Célkítűzés: Kutatásunkban a női labdarúgást aktuális helyzetét elemeztük az elsőosztályban szereplő klubok körében. Vizsgálatunkhoz az MLSZ aktuális adatbázisait használtuk. H1 hipotézisünkben feltételeztük, hogy a magyar női labdarúgás fejlődésének egyik gátja, hogy nem dolgoznak benne hozzáértő, megfelelő végzettséggel rendelkező sportszakemberek. Feltételezzük a H2 hipotézisünkben, hogy a magyar női elsőosztályban szereplő magyar játékosok mutatói jobbakként, mint a külföldi játékosok mutatói. H3 hipotézisünk: a magyar női elsőosztályban játszó külföldi játékosainak átlag életkora magasabb, mint a magyar játékosok átlagéletkora. **Adatok és módszerek:** Megvizsgáltuk a női NBI-ben szereplő klubok edzői végzettségeit és a játékosállomány mutatóit. Az edzői végzettségeket összehasonlítottuk a férfi elsőosztályban dolgozó edzők végzettségével, illetve megnéztük a játékosállományban a pályára lépési arányokat, teljesítményi mutatókat, valamint az átlag életkort. Az adatfeldolgozás során leíró statisztikát, keresztábra elemzést és kétmintás T-próbát használtunk. **Eredmények:** Hipotézisünk (H1), miszerint szakemberek végzettsége nem megfelelő, kétmintás t-próbával elemeztük, és szignifikáns eltérést kaptunk a férfi és a női csapatok edzői végzettségeik között, $p=0,00$. A (H2) hipotézisben a játékosok teljesítményére és pályára lépésükre vonatkozó adatok tekintetében, szignifikáns eltérést mutatkozott a magyar játékosok javára. A teljesítmény vizsgálatánál a külföldi játékosok jobb mutatókkal rendelkeztek, $p=0,01$. A mérkőzésrészesek, a kezdőcsapatban való szereplés és az NBI-es szezonok számában, a magyar játékosok eredményei a jobbakként ($p=0,00$). A (H3) hipotézis is igazolódott, a magyar játékosok átlag életkora alacsonyabb, mint a külföldi játékosoké, $p=0,00$. **Következtetések:** A kutatásunk után megállapíthatjuk, hogy a női labdarúgás vizsgált problémái igazolódtak. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a vizsgált területeken a magyar női labdarúgás megkívánja a fejlesztéseket, főként edzői végzettségek tekintetében, amely jelentősen befolyásolja a csapatok teljesítmény mutatóit és a fiatal magyar játékosok felnőtt csapatokba való integrálása, amely a jövő feladataiban prioritást kell, hogy élvezzen.

Kulcsszavak: női labdarúgás, szervezeti felépítés, játékosállomány, idegenlégiósok

DR. FILÓ CSILLA ILDIKÓ¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Tóth Laura¹¹Szombathely - csecsemő- és kisgyermeknevelő BA - III. évfolyam, nappali / full time munkarend**A 3-6 ÉVES KISGYERMEKEK DIGITÁLIS ESZKÖZHASZNÁLATA, ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK A KISGYERMEKEK ÉS A SZÜLŐK VÁLASZAINAK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: Kutatásomban a 3-6 év közötti kisgyermek digitális eszközhasználati szokásait vizsgáltam, valamint az azt befolyásoló tényezőket mind a kisgyermek, mind a szülők válaszainak körében. **Adatok és módszerek:** Keresztmetszeti, kérdőíves kvantitatív felmérésemet szülők (N=176) és strukturált interjúval készült kvalitatív kutatásomat a 3-6 éves kisgyermek (N=50) körében végeztem. A mintavétel a szülők esetében kényelmi mintavétellel történt, a gyermekekénél célirányos szakértői kiválasztással. Az elemzéshez c2 próbát, Pearson korrelációs számítás, T-próbát alkalmaztam ($P < 0,05$) Excel 2007 és SPSS 22.0 szoftver segítségével. **Eredmények:** A válaszadó szülők gyermekeinek életkora $M=52,65$ hónap volt. A családoknál lévő digitális eszközök száma ($M=8,23$) független a szülők iskolai végzettségétől, jövedelmétől, családi állapotától, lakóhelyétől ($P > 0,05$) de a testvérek száma, a családnagyság, illetve a szülők életkora már meghatározza azt ($P < 0,05$). A gyermekek mindennapjaikban átlag $=2,72$ digitális eszközt használtak, átlag $=2,61$ éves kortól kezdődően, melyet a szülők 92,61%-a kontrollálja, jellemzőbben a fiatalabb édesanyák ($P < 0,05$). Minél nagyobb a család, annál inkább nő a gyermekek hétféle digitális eszközhasználati ($P < 0,05$). A kvalitatív kutatásban részt vett gyerekek (életkor $M=63,64$ hó) és a szülők válaszai alapján különbség nem mutatkozott a digitális eszközök használatának mennyiségi mutatójában ($P > 0,05$). A gyerekek 80%-a szívesebben nézi a digitális eszközökön lévő meséket, a szülők többsége ezzel szemben 62,5%-a felolvasott, fejből mesélt történeteket preferálja. **Következtetések:** A legtöbb gyermek 2–3 éves korára már digitális eszközhasználóvá válik. A szülők jelentős aránya tudatos eszközhasználó, továbbá odafigyel arra, hogy gyermeke mely digitális eszközöket alkalmazza. Eredményeim alapján kisgyermeknevelőként fontosnak tartom a szülőket tanáccsal ellátni a gyermek életkorának megfelelő játékok, mesék megválasztásához.

Kulcsszavak: digitális eszköz, óvodás kor, televízió, ITK- eszközDR. KARÁCSONY ILONA HAJNALKA¹¹PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Trixler Bettina¹

¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVAROKBAN ÉRINTETT SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSA ÉS KIADÁSAI

Célkütyés: A kutatás célja volt megvizsgálni az autista gyermekek egészségügyi ellátása igénybevételének jellemzőit, a család egészségügyi kiadásának jellegét, az egészségügyi személyzet attitűdjét, tudását az alapellátás, és a szakellátás vonatkozásában. **Adatok és módszerek:** Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk online (2020.09.04.-2021.02.28.) a 2-46 éves autista személyek gondviselői (n=95), és az egészségügyi dolgozók által (n=100). A vizsgálatot célirányos mintavétel jellemezte, kizárási kritérium nem volt. Leíró statisztikai elemzést, khí- négyzet próbát, Fisher tesztet, Pearson-féle korrelációt, lineáris regressziót, Dunn tesztet és ANOVA-t alkalmaztunk. Az adatok értékelésére SPSS 25.0 szoftver használatával történt. **Eredmények:** A családok szignifikánsan nagyobb arányban tapasztaltak negatív érzelmeket a szakemberek részéről az ellátás megszakítása (p=0,021), vagy elutasítása (p<0,001) esetében. Az enyhe mértékben érintett autista személyek elégedettebbek az ellátással (p=0,03), kevesebbet költöttek állami kiadásra (p=0,039). A komorbid állapotok száma és az ellátás elutasítása (r=0,41; p<0,001), megszakítása (r=0,249; p=0,015) között pozitív irányú, közepes korreláció van. Szignifikánsan több nehézséget tapasztaltak a magas költségekkel rendelkező családok a magán (p=0,006) és havi kiadások (p=0,041) tekintetében. A 15-29 év munkatapasztalattal rendelkezők szignifikánsan nagyobb arányban teljesítettek legalább 82%-os tudásszinten (p<0,001), kompetenciaszintjük átlaga közömbös (3,87/7) értékű. Az aktív fekvőbeteg ellátásban az autista személyek ellátása jelentős többletidőt igényelt (p=0,004). A többletnehézség mértéke, a fizikális vizsgálat (r=0,628), non-invazív beavatkozás (r=0,651) és invazív beavatkozás (r=0,535) között pozitív közepes korreláció van (p<0,001). **Következtetések:** A szignifikáns eredmények ellenére az alacsony elemszám miatt a populációra vonatkozó általánosítás nem konzekvens. A téma mélyrehatóbb vizsgálata közelebb vihet az ellátórendszer reformjaihoz, a családok elégedettségének és a kompetenciaszint mértékének fokozásához.

Kulcsszavak: autizmus spektrum zavarban érintett személyek és családjaik, egészségügyi dolgozók, egészségügyi ellátás, egészségügyi kiadások, specifikus ellátási kompetenciák

DR. TIGYI ZOLTÁN ANDRÁS¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségtani Tanszék

Turi Nikolett¹¹Pécs - sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend**SPORTFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA A HÁTRÁNYOS ÉS ELMARADOTT HELYZETŰ TELEPÜLÉSEK LAKOSAINAK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: A diplomamunkám fő témája a hátrányos helyzetű településeken élők sportfogyasztási szokásai, a sportra szánt költségek figyelembevételével. Számos tanulmány ketté bontja a sportfogyasztási szokásokat. Első körben szociológiai és szabadidő felhasználási oldalról, miszerint a lakosságnak milyen a sportfogyasztási szokása, valamint azokra a ráfordított idő mennyisége és minősége kerül előtérbe. A másik irány a gazdasági vonulataira összpontosul, a különböző háztartások költségvetése a sportkiadások tekintetében. **Adatok és módszerek:** A keresztmetszeti kvantitatív és kvalitatív kutatásunk célcsoportja a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, azon belül is Edelényben és Kazincbarcikán élők voltak. A terület alapú mintavételi eljárás történt a vizsgálatban. A kérdőívek kitöltése 2021 február – 2021 márciusa között történt. A minta jellemzésére leíró statisztikát használtunk, összefüggés vizsgálathoz korrelációt alkalmaztunk, különbözőség vizsgálatokhoz kétmintás t-próbát, és nem paraméteres (Khi-négyszet, Kolmogorov Smirnov, Mann-Whitney, Kruskal-Wallis próbát) tesztekét végeztünk. Az adatok elemzéséhez az IBM SPSS 26.0 statisztikai szoftvert alkalmaztuk. A szignifikancia értéket $p < 0,05$ tekintettük. **Eredmények:** Kérdőívünket 186 fő töltötte ki, 37% férfi és 63% nő, az átlagéletkoruk 34,57 év volt. Edelényben a kitöltők átlagosan 3,01 pontszámra, míg Kazincbarcikán 3,55 pontszámra értékelték a sportosságukat. Ebből az adatból is látható, hogy Kazincbarcika lakossága sportosabb életvitelt folytat. Ezenfelülmegállapítható volt, hogy 100.000 Ft feletti jövedelem esetén jellemző a rendszeres sportolás. Továbbá az is megfigyelhető volt, hogy nincs kimutatható kapcsolat a sportolás és a hátrányos helyzetű település típusok között. **Következtetések:** A kapott eredmények alapján sikerült igazolnunk, hogy a két vizsgált településen élők szignifikáns különbséget mutatnak sporttevékenységük részvételében. Megtudhattuk, hogy a havi nettó jövedelem értéke befolyásolja a passzív sportfogyasztási szokások gyakoriságát. Továbbá az is bizonyítást nyert, hogy van kimutatható kapcsolat a családi állapot és a sportolás között.

Kulcsszavak: sportfogyasztási szokások, hátrányos helyzet, sportcélú költségek, fizikai aktivitás, edelényi és kazincbarcikai lakosság

DR. HIDEG GABRIELLA¹¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Ujhelyi Bettina¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FOKHAGYMA ÉS AZT TARTALMAZÓ TERMÉKEK HATÁSAINAK ÉS ISMERTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA A MAGYARORSZÁGON ÉLŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés: A fokhagyma fogyasztása mindennapos hazánkban. A növény számos pozitív tulajdonsága van, mely jótékonyan hat az emberi szervezetre. Vizsgálataink célja volt meghatározni a fokhagyma antioxidáns és teljes polifenol tartalmát, valamint felmérni a gyógynövény és belőle készült termékek fogyasztási gyakoriságát. **Adatok és módszerek:** Összesen 7féle magyarországi forgalomban lévő terméket és egy saját természetű fokhagymát vizsgáltunk. A teljes polifenol tartalmat Folin-Ciocalteu reaktivitással vizsgáltuk. Az antioxidáns meghatározást két módszerrel, vasredukáló képességen alapuló kísérlettel és DPPH* semlegesítésén alapuló vizsgálattal végeztük. Saját szerkesztésű kérdőívet készítettünk, ahol a demográfiai adatok mellett felmértük a fokhagyma és készítmények fogyasztási formáját, gyakoriságát és vásárlási szokásokat vizsgáltunk. **Eredmények:** A friss házi fokhagyma és Makói friss fokhagyma tartalmazott legmagasabb koncentrációban polifenol vegyületeket. Magas antioxidáns tartalma a fokhagymakrémmnek volt, a másik vizsgálatnál pedig a fokhagyma granulátum emelkedett ki. A kérdőívet 262 személy töltötte ki. Megállapítható a kitöltők válaszai alapján, hogy főzve fogyasztják (163 fő) leggyakrabban a fokhagymát heti rendszerességgel. Legtöbben internetről hallottak a gyógynövény jótékony hatásáról. A középkorúak szignifikánsan több fokhagymakészítményt fogyasztottak betegségmegelőzés céljából. Azoknak a válaszadóknak, akiknek alapbetegségük volt gyakrabban fogyasztottak nyers fokhagymát hetente, mint az alapbetegséggel nem rendelkezők. A magas vérnyomásban szenvedő betegek jóval több nyers fokhagymát fogyasztanak heti szinten, mint akiknek nincs magas vérnyomásuk. **Következtetések:** Nem volt jelentős különbség a friss fokhagyma és a fokhagymakészítmények között az alkalmazott módszerünk szerint az antioxidáns kapacitás, polifenol tartalom tekintetében. Két vizsgálatban a friss házi bio fokhagyma volt magas, ezt tűnik a leghatásosabbnak a fogyasztás tekintetében. Habár nem sokan hallottak egészségügyi dolgozótól a gyógynövény hatásairól, megállapítható volt, hogy természetgyógyásztól, internetről szereztek róla tudomást.

Kulcsszavak: fokhagyma, antioxidáns, fokhagymakészítmények, polifenol

GUBICKSÓKÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Vancsik Dávid¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A COVID-19 PANDÉMIA HATÁSAI AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓKRA**

Célkitűzés: 2019-ben, Wuhan tartományban, Kínában egy eddig ismeretlen eredetű vírus jelent meg, mely tünetei a láz, fejfájás, hidegrázás, köhögés, íz-és szalgásvesztés, nehézlégzés, súlyosabb esetekben légzési elégtelenség. Az egészségügynek ezzel a plusz teherrel is meg kell küzdenie. *A kutatás célja:* Célom, hogy megvizsgáljam, az egészségügyi dolgozók körében, a pandémia okozta túlterhelés mekkora mértékű testi-lelki tüneteket okoz, a dolgozók körében a kiegészítő milyen méreteket ölt, illetve ez a járványhelyzet alatt mennyire fokozódott. **Adatok és módszerek:** Vizsgálatom online kérdőív kitöltésével volt elérhető azok számára, akik rendelkeznek Facebook fiókkal. A közösségi oldalon, több olyan csoportban került kiküldésre a kérdőív linkje, mely az egészségügyi dolgozók tájékoztatására, illetve egymás közti kommunikációra jött létre. Vizsgálatom során leíró statisztikát használtam, és a változók vizsgálatát khi-négyzet próbával végeztem. A kitöltés országosan zajlott, 2021. február 4 és 2021 február 11-e között. **Eredmények:** A kérdőívet 522 fő töltötte ki, melyből 104 a kizárási kritériumok valamelyikével találkozott, így a szelektálás után, a valódi elemszám n=418 fő lett. Összesen 8 hipotézis vizsgálatára került sor, melyek közül 7 hipotézist cáfoltam, és 1 hipotézis igazolódott. Elmondható, hogy bár sokan vállalnak másodállást, nem hat befolyásoló tényezőként az egyének mindennapi életvitelére, illetve nem növekedett meg jobban a pszichés terhelés. Azonban a dolgozók körében nagy a túlterheltség, többségük fáradt, a konfliktusok száma megnőtt, az egyéni életvitel alapján az egészséges életmód a háttérbe szorult. A védőoltásokkal kapcsolatosan elmondható, hogy a dolgozók többsége az oltásokat elfogadja, sőt, nagy számuk már túl van az első dózison. **Következtetések:** A kutatás eredménye azt mutatja, hogy ugyan a dolgozók leterheltsége nem, vagy minimálisan növekedett, de túlterheltek, fáradtak, a munkahelyi konfliktusok száma megnőtt, és urgens megoldások szükségesek. Ezen felül szükséges egy új kutatás létrehozása, mely akár ezen kutatásra épülhet, a közeljövőben, mely tükrözi az akkori leterheltséget, összevetve a most készült eredmények tükrében.

Kulcsszavak: COVID-19, Frontvonal, Kiegészítés, StresszPANDUR ATTILA ANDRÁS¹¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Varga Máté Márk¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtsízt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÉNÁS THROMBOEMBOLIÁS (PULMONÁLIS EMBÓLIA) ESEMÉNYEK A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN-PILOT STUDY

Célkitűzés: Kutatásom során olyan faktorokat és jellegzetességeket vizsgálok, amelyek a pulmonális embólia, mint magas mortalitású kórkép korai diagnosztizálásában segítenek. A rizikócsoport-meghatározás a korai képalkotó- és laborvizsgálat és megfelelő iránydiagnózis megállapítása mind javítja a betegek túlélését.

Adatok és módszerek: Pilot vizsgálatom során a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház Sürgősségi Betegellátó Centrumában végzett a MedSol rendszerből nyert betegadatok teljeskörű retrospektív vizsgálatával 2010 és 2018 között. Célcsoportomat alkotta minden olyan beteg, akinek a pulmonális embólia BNO kódja volt rögzítve zárójelentésén és elhunyt. **Eredmények:** 17 férfi és 25 nőbeteg hunyt el a fenti időszakban közülük az utólag kalkulált Wells-score alapján 7 alacsony, 34 közepes, 1 magas kockázatú volt. Genfi-score alapján 29 alacsony, 13 közepes és egyetlen egy magas kockázatú beteg sem volt. Vezető panaszként a dyspnoe 32 esetben, szédülés 21, zavartság 19, gyengeség 18, mellkasi fájdalom pedig 16 esetben történt leírásra. Az eddig vizsgált 42 beteg közül 31 esetben tachycardia került dokumentálásra, illetve 34-en töltötték be 65 éves kort a betegek közül. **Következtetések:** A vizsgált csoportnak, akik elhunytak pulmonális embóliában több, mint fele nő, 65 év feletti és elsődleges vezető panaszként a dyspnoe, tachypnoe, szédülés, gyengeség, tudatzavar, illetve mellkasi fájdalom volt feltüntetve. A Wells-score nagyobb számban állapított meg közepes, illetve magas kockázatot, mint a Genfi-score. A nagyobb betegszámmal történő vizsgálatok, továbbá a score-rendszerek módosításával a későbbiekben fokozhatjuk azok, illetve a korai diagnózis felállításának pontosságát és gyorsaságát.

Kulcsszavak: pulmonális embólia, rizikóstratifikáció, módosított score-rendszerek

PANDUR ATTILA ANDRÁS¹

¹PTE ETK Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Vargáné Kovács Tünde¹¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend**SÜRGŐSSÉGI ESETEK KÉPALKOTÓ DIAGNOSZTIKÁJA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A VIZELETKIVÁLASZTÓ RENDSZER ACUT BETEGSÉGEIRE**

Célkitűzés: A sürgősségi, ezzel együtt a radiológiai osztályok leterheltsége növekszik. Céлом volt feltérképezni, hogy a sürgősségi által kért hasi ultrahang vizsgálatok tekintetében a beküldő és kapott diagnózisai mennyire korreláltak egymással, milyen arányban szerepeltek a negatív esetek, ill. mely betegségek, milyen gyakorisággal fordulnak elő, különösen az urológiai betegségek tekintetében. Vizsgáltam az ureteralis kövek, illetve a pyelonephritis nemek szerinti eloszlását, a vesekövesség hatását a vesefunkcióra, valamint az elsőként választott képalkotó modalitásokat. **Adatok és módszerek:** Kvalitatív, kvantitatív, retrospektív, leíró jellegű adatelemzést végeztünk a 2019.július és október közötti időszakban hasi panaszok miatt a Kanizsai Dorottya Kórház sürgősségi, illetve közüzás miatt az urológiai osztályáról vizsgálatot kért páciensek körében. Az adatgyűjtés a kórház saját betegadminisztrációs rendszeréből (EMMA) nyertük, majd Microsoft Office Excell ill. SSPS.21.0 szoftver segítségével elemeztük. A kapott adatokból leíró statisztika, egymintás T próba, ANOVA, Kruskal-Wallis próba, illetve korreláció történt. **Eredmények:** A belgyógyászati sürgősségi által küldöttek (n=440) 44%-ának vizsgálata zárult pozitív eredménnyel. Leggyakrabban hasi panaszt a cholecystitis (29%), urológiai vonatkozásban az urolithiasis (17%) okozott. A sürgősségi által beküldő és kapott diagnosztikus csoportjai között szignifikáns különbség (p=0,001), illetve gyenge kapcsolat (0,383) mutatkozott. A pyelonephritis a nőknél (80%), a vesekövesség a férfiaknál (70 %) volt gyakoribb. A referenciaként választott (eGFR=60 ml/perc/1,73 m²) értéknél a vesekövesek eGFR értéke (t=-2,72; p=0,008) alacsonyabb. Az elsőként kért vizsgálat a sürgősségiről az ultrahang (99%), urológiáról a CT (57%) volt. **Következtetések:** A betegek vizsgálatának nagy része indokolatlan a sürgősségi ellátás keretein belül, további ellátásukban a radiológiai vizsgálatok szerepe jelentős. A vesekövesség a veseműködés csökkenését okozza.

Kulcsszavak: sürgősségi, urológia, diagnózis, vesefunkcióDR. NOVÁK ENIKŐ¹, SIPOS DÁVID²¹Kanizsai Dorottya Kórház, Radiológiai osztály²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

Várda Viktória¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SZACHARÓZ BEVITEL VIZSGÁLATA SERDÜLŐ KOROSZTÁLYNÁL

Célküzítés: Hozzáadott cukorbevitel, az elhízás és elhízásról adódó másodlagos betegségek közti összefüggések vizsgálatára egyre nagyobb figyelmet fordítottak. Célunk volt megvizsgálni a tanulók hozzáadott cukor fogyasztását, valamint összefüggést kerestünk a cukorbevitel és tápláltsági állapot között. A felmérés során megvizsgáltuk, hogy mennyire tudatosak vásárlás folyamán az élelmiszerek hozzáadott cukortartalmát illetően. **Adatok és módszerek:** A vizsgálat kvantitatív típusú keresztmetszeti kutatás volt. 53 fő felső tagozatos általános iskolás vett részt a vizsgálatban. Saját magunk által összeállított kérdőívet és 3 napos étrendi naplót használtunk az elemzéshez. A 3 napos étrendet a kalóriabázis nevű internetes oldal tápanyagszámító programjával elemeztük ki. Az adatokat leíró statisztikával, illetve chi-négyzet próbával, korrelációs analízissel elemeztük MS Excel 2013 szoftverrel, valamint SPSS statisztikai programmal. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$ volt. **Eredmények:** A tanulók által leírt étrend átlagos hozzáadott cukor fogyasztása $25,30 \pm 28,30$ g volt, ez az összenergia $6,26 \pm 5,66$ % tette ki. A bevitel megfelelt az ajánlott maximum 10%-os bevitelnek. Nem találtunk összefüggést az egyszerű cukorbevitel és a gyerekek BMI percentilise között ($r = 0,176$; $p = 0,20$). Az 53 megkérdezettből 28 tanuló figyeli az élelmiszerek cukortartalmát, 21 személy soha, 4 tanuló gyakran (mindennap) odafigyel az ételek illetve az italok cukortartalmára. A tanulók fele szerint a mértékkel fogyasztott cukor ártalmatlan, valamint 1 diák meglátása szerint nincs hatással a szervezetre a cukor fogyasztás. Azok a diákok, akik odafigyelnek a cukortartalomra a tápláltsági állapotukat tekintve széles határú percentilisek között mozognak 25-97-ig. **Következtetések:** A vizsgálati eredmények arra engednek következtetni, hogy a hozzáadott cukor bevitel megfelelő az ajánlásoknak, azonban ez nem a tudatos hozzáállásuknak köszönhető. Úgy gondoljuk, hogy tanórák keretében célszerű lenne felhívni a figyelmet a nagymértékű cukorfogyasztás hatására, valamint a tudatos egészségformálásra.

Kulcsszavak: hozzáadott cukor bevitel, magyar serdülők, édesítőszer, cukortartalmú élelmiszerek, étkezési napló

UNGÁR TAMÁS LÁSZLÓNÉ DR. POLYÁK ÉVA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Viczián Viktória¹¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**A VIZSGASTRESSZ TÁPLÁLKOZÁSRA ÉS ÉLELMISZERVÁLASZTÁSRA GYAKOROLT HATÁSA EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN**

Célkitűzés: A kutatásunk célja az volt, hogy feltérképezzük a hallgatók táplálkozását és annak stressz hatására történő változásait. Összehasonlítottuk a szorgalmi- illetve a vizsgaidőszak étkezéseit, folyadékfogyasztását, fizikai aktivitását, és stresszszintjét. **Adatok és módszerek:** A kutatásunk egy kvantitatív, prospektív típusú kutatás volt, melyben a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának 18 évnél idősebb, alapképzésben résztvevő hallgatóit vizsgáltuk. A vizsgálat 2020. októberében és novemberében zajlott (n=97) online önkitöltős kérdőív kitöltésével, mely élelmiszerfogyasztási gyakorisági kérdőívvel volt kiegészítve. Az adatok feldolgozására Microsoft Office Excel és SPSS szoftvereket használtunk, melyben átlagot, szórást számoltunk, t-próbát és chí-négyzet próbát végeztünk. **Eredmények:** A vizsgálat megmutatta, hogy jelentős különbségek vannak a két időszak táplálkozása között, például szignifikánsan magasabb (p=0,001) az energiaiaktok, édességek, sós nassolni valók, gyorsételek fogyasztása a vizsgaidőszakban, pontosan úgy, mint a stresszszint megítélése (p=0,001), ellenben a fizikai aktivitás mértéke szignifikánsan alacsonyabb (p=0,001). Emellett a szorgalmi időszakban számottevően magasabb (p=0,001) a zöltség és gyümölcsfogyasztás mértéke is. Fontos kérdés volt még, hogy hogyan változik a stressz hatására a hallgatók táplálkozásának gyakorisága, mennyisége és minősége. A vizsgálatunk azt mutatta meg, hogy a legtöbben kevesebbszer, kevesebb mennyiséget és egészségteleből étkeznek. **Következtetések:** Arra jutottunk, hogy a diákok többségénél jelentősen befolyásolja a stressz a táplálkozást, így valószínűsíthető lesz a testtömegnövekedés. Folytatnánk a kutatást egy utánkövetéses vizsgálattal, hogy igazolhassuk az esetleges testtömegváltozást, illetve, hogy összehasonlíthassuk a diákok étrendjét az ajánlásokkal.

Kulcsszavak: étkezési szokások, stressz, egyetemisták, BMI, fizikai aktivitásCZEGLÉDINÉ ASZTALOS ÁGNES¹¹PTE ETK Táplálkoástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Virág Kincső¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KERESZTÉNYEK ÉS BUDDHISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKASAINAK ÉS ÉLETMINŐSÉGÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Célkitűzés: Az egészségtudatosság minden vallási irányzatnak a sajátja. Célunk volt két nagy irányzat (buddhizmus és kereszténység) híveinek a táplálkozását és az életminőségét megvizsgálni. **Adatok és módszerek:** Kutatásunk keresztmetszeti vizsgálat, amely 2020.11-2020.12 között zajlott. Célcsoportjaink a buddhista és a keresztény felekezetek tagjai voltak. Egész Magyarország területéről érkeztek be kitöltött kérdőívek. A saját szerkesztésű online kérdőívünkkel, FFQ-val és az SF-36 validált kérdőív elemeinek segítségével a felekezetek szerint, anonim módon gyűjtöttük az adatokat. Összesen 312 fő, a kizárást követően 281 (n=281) fő résztvevő került be a vizsgálatunkba. A kitöltők 41,6%-a buddhistának és 48,4%-a kereszténynek vallotta magát. **Eredmények:** A keresztények 40%-a úgy vélekedett, hogy semennyire nem befolyásolja az egészségüket a vallással való kapcsolatuk. Ezzel ellentétben a buddhisták alig 9%-a jelölte ezt a válaszlehetőséget ($p < 0,001$). Az SF-36 kérdőív kérdéseit 8 dimenzióba csoportosítva pontoztuk a válaszok alapján. Az eredmények a legtöbb dimenzióban nem mutattak szignifikáns eltérést a két vizsgált csoport között, azonban az általános egészségi állapotban jelentős különbség mutatkozott a buddhisták és a keresztények között ($p = 0,001$). A buddhisták átlag pontszáma ebben a dimenzióban 74,2, a keresztényeké 67,6 lett. A buddhisták saját bevallásuk szerint jobb egészségi állapotnak örvendenek. A húsfogyasztási szokások szignifikánsan eltértek ($p < 0,001$) a keresztények és a buddhisták között, mivel a buddhisták jóval kevesebbet és ritkábban fogyasztottak a húsból. **Következtetések:** Következés képpen elmondhatjuk, hogy a buddhista attitűd és a növényi alapú étrendi mintázat kialakulása között pozitív irányú kapcsolat van az eltérő nyersanyagpreferenciákból adódóan. A keresztény hitet vallók eltérő módon közelítenek a húsfogyasztáshoz, és az általános egészségügyi állapot megítélését is kevésbé társítják a hitéletükhöz, mint a buddhista világszemlélet vallói. A keresztény felekezetek további vizsgálata, egymással való összehasonlítása, valamint más vallási irányzatokkal való összehasonlítása további vizsgálatok tárgyát képezheti.

Kulcsszavak: buddhizmus, kereszténység, táplálkozás, hitélet gyakorlása, vegetáriánus étrend, növényi alapú étrend, életminőség

SZABÓ ZOLTÁN¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Visi Dóra Vivien¹¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend**GRAVIDÁK ÁLLAPOTFELMÉRÉSE ÉS NYOMON KÖVETÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A RECTUS DIASTASIS ÉS A GÁTIZMOK ÁLLAPOTÁRA**

Célkitűzés: Célunk feltárni a gravidák fizikai aktivitását, életminőségét, a gát hatásait a mindennapokra, a rectus diastasis (RD) kialakulását, valamint egy komplex tréning hatását vizsgálni a (RD) kialakulására a várandósság alatt. Ezen kívül célunk a gravidák figyelmének felhívása a fizikai aktivitás fontosságára. **Adatok és módszerek:** A longitudinális vizsgálatban 5 gravidát, a keresztmetszeti vizsgálatban 140 fő, 2018 óta szült nőt mértünk fel, 2020.03. és 2021.02. közt, minden esetben online. Mindkét csoportnál alkalmaztunk saját készítésű kérdőívet, VAS és IPAQ rövid skálát, PFIQ-7 és SF-12 kérdőívet; az A csoportnál kiegészítettük a PERFECT scheme skálával, fizikális RD vizsgálattal, illetve vizelet stop teszttel. Az adatelemzéshez Shapiro-Wilk tesztet, khi-négyzet-próbát, Fisher-egzakt tesztet, Wilcoxon-próbát és Pearson-féle korrelációt számoltunk, SPSS v23.0 szoftverrel. **Eredmények:** Az A csoport Wilcoxon eredménye alapján a RD nagysága, a PFIQ összepontszáma, illetve a PERFECT teszt sem változott szignifikánsan a szülést követően ($p > 0,05$). Az A csoportnál szignifikáns kapcsolatokat találtunk a RD és az SF12 fizikális ($p < 0,001$, $r = -0,994$), és a mentális alskála ($p < 0,001$, $r = -0,674$) közt. Valamint az RD és a PERFECT teszt minden feladata közt (minden esetben negatív közepes kapcsolat, $p < 0,05$). A B csoportnál szintén a RD és az SF12 mindkét altesztje közt ($p < 0,001$, fizikális esetén erős, mentálisnál közepes kapcsolat). A B csoport esetén csupán 27,94% járt kismama tornára és csak 57,35% esetén vizsgálták a rectus szétválását szülés után. **Következtetések:** Az A csoportnál nem tapasztaltunk szignifikáns romlást a szülést után, mely megkönnyítette a felépülés időszakát. Egyértelmű kapcsolatok mutatják a RD és a gát, valamint a fizikai aktivitás közti kapcsolatokat, mellyel hangsúlyozzuk a komplex tréning jelentőségét, illetve a rectus diastasis vizsgálatának fontosságát, mely még mindig kevésbé elterjedt.

Kulcsszavak: rectus diastasis, gátizom, várandósság, életminőségBELEZNAI VIKTÓRIA¹, MOLNÁRNÉ CSÁKVÁRI TÍMEA²¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészséggazdaságtani és Egészségügyi Szervező Tanszék

Vlasics Vivien¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PERIFÉRIÁS FACIAL PARESIS KEZELÉSE PNF TECHNIKÁVAL KIEGÉSZÍTETT KOMPLEX KEZELÉssel ÉS A BETEGSÉG OKOZTA LELKI VONATKOZÁSOK MÉRÉSE

Célkitűzés: A betegség nem csak külső jelekben nyilvánul meg, hanem az arcizmok funkcióinak károsodásában is, ami nehezíti a mindennapos szükségletek kivitelezését. Kutatásunk célja volt, hogy a n. facialis paresises betegek körében egy funkciófejlesztő PNF technikán alapuló gyógytorna gyakorlatsort alkalmazzunk a komplex kórházi terápia mellé. **Adatok és módszerek:** Célirányos mintavétellel 10 beteget választottunk ki, akiknél diagnosztizáltak perifériás n. facialis paresist és a 18 évesek elmúltak. A gyógytornát kiegészítettük infralámpa, fizioterápia és arcmasszázs kezeléssel. A depresszió mértékét a BECK depresszió kérdőívvel mértük fel, Facial Disability Indexet használtunk a betegek fizikális és szociális funkcióik megítélésére és Sunnybrook Facial Grading Systemet alkalmaztunk a betegek arcizmainak az erősségének a felmérésére. A gyűjtött adatokat Pearson-féle korrelációval és párosított t-próbával számítottuk ki. A számításokat SPSS 5. verziójával végeztük el. Szignifikanciaszint $p < 0,05$. **Eredmények:** A BECK depresszió kérdőívben a kezelések végeztével a betegek depressziójának mértéke szignifikánsan csökkent ($p = 0,033$). A Facial Disability Index alapján a betegek fizikális funkciói a kezelés végére szignifikánsan jobbak voltak, mint előtte ($p < 0,001$). Ezzel szemben a páciensek szociális funkcióiban való eltérés nem volt szignifikáns különbség ($p = 0,409$). A Sunnybrook Facial Grading System alapján a végösszegi pontszámokat tekintve a betegek szignifikáns különbséget ($p < 0,001$) értek el. A BECK skála és a FDI között a kezelések után erős negatív kapcsolatot találtunk ($r = -0,784$, $p = 0,007$). **Következtetések:** Az eredmények alapján elmondható, hogy a PNF alapú gyógytorna kiegészítve más kezelési elemekkel hatékonyan bizonyult a betegek arcizmainak funkcióbeli és izomerőbeli visszaállításában, illetve a páciensek depressziója a kezelések időtartama alatt csökkent.

Kulcsszavak: Facial paresis, PNF, FDI, Sunnybrook Facial Grading System, BECK

NÉMETH-GYENESE VIVIEN¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Wang Panqi¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGYAR ÉS KÍNAI LAKOSSÁG TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Célkitűzés: A magyar és a kínai lakosság táplálkozási szokásainak összehasonlítása. **Adatok és módszerek:** Saját szerkesztésű kérdőíves módszerrel történt a vizsgálat 2020-ban. A kérdőív szociodemográfiai, életmódi és táplálkozási szokásokra vonatkozó kérdéseket, FFQ egyes elemeit tartalmazta. Az adatok statisztikai elemzésére az IBM SPSS Statistics 21 programot használtunk, mellyel leíró statisztikát készítettünk a kérdések gyakoriságának megítélésére. Ezen kívül összefüggés vizsgálatokat végeztünk keresztábra elemzés segítségével. T és Khí négyzet próbákkal. Az eredményeket szignifikánsnak akkor tekintjük, ha $p \leq 0,05$. **Eredmények:** A válaszadók 49,8%-a magyar, 50,2% kínai lakos volt. Szignifikáns különbséget tapasztaltunk a kínaiak javára a halfogyasztásban, só fogyasztásban, illetve több zöldséget fogyasztanak nyersen, pírítva, mint a magyarok. ($p < 0,05$). A magyar lakosságra jellemző a nassolás a fő evés között, meglepő, de magyar lakosság fogyaszt nagyobb arányban csípős ételeket. A kínaiakra jellemzőbb, hogy nagyobb arányban leülnek időt szánva kényelmesen táplálkoznak, alacsony azoknak az aránya aki csak napi egyszer étkezik és rohanva fogyasztja el ételeit, ezek a magyarokra nagyobb arányban jellemzőek. A kínaiak többször esznek meleg ételt. Nincs azonban szignifikáns különbség a szív- és érrendszeri betegség, cukorbetegség előfordulási gyakoriságban a két ország lakói között. **Következtetések:** Mindkét ország lakosságának táplálkozási szokásai módosításra szorulnak ennek elérése érdekében, hogy a krónikus nem fertőző betegségek kialakulásának kockázatát csökkenteni tudjuk. A magyarok táplálkozásában a nassolás, valamint az étkezésük számát és körülményeit kell első lépésben átalakítani, míg a kínai lakosság esetében a só csökkentésre kell hangsúlyt fektetni.

Kulcsszavak: Magyar és kínai lakosság, táplálkozási szokásai, különbség összehasonlítás.

GUBICSKÓNÉ DR. KISBENEDEK ANDREA¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetikai Tanszék

Zámbori Ibolya¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SZABAD TRIJÓDTHYRONIN SZINTEK MEGBÍZHATÓAN TÁMASZTJÁK ALÁ A T3-HYPERTHYREOSIS DIAGNÓZISÁT?

Céltűzés: A pajzsmirigy (PM) hyperfunkciók laboratóriumi kivizsgálása során a TSH szint szubnormális szintjét követően mért szabad thyroxin (FT4) értéke a referencia tartományban van; ezután szabad trijódthyronin (FT3) meghatározása történik a hazai gyakorlatban, amelynek értéke dönti el, hogy a beteg T3-hyperthyreosisban szenved-e. Számos külföldi irányelv a harmadik frontvonalbeli tesztként az összes T3 (TT3) mérését ajánlja. Ez nem véletlen, hisz az FT3 csak ezredét teszi ki a keringő TT3-nak, valamint a PM kötőfehérjékhez is sokkal kisebb affinitással kötődik. Ezért feltételezhető, hogy a TT3 és FT3 leletek közel állnak egymáshoz, és analitikai szempontból a TT3 megbízhatóbb. Mindezek ismeretében tűztem ki célul, hogy megvizsgáljam két mérési rendszeren is, hogy az FT3 és TT3 eredmények miként korrelálnak egymással.

Adatok és módszerek: Vizsgálataimat két mintacsoporton végeztem: I. olyan 105 betegmintát elemeztem, amelyek az algoritmus értelmében T3 meghatározásra kerültek a gyakorlatnak megfelelően. II. mintacsoportba csak olyan betegek kerültek, akiknek minden klinikai adata rendelkezésre állt (N=62). I-es csoportba tartozó mintákat Atellica rendszeren, II-es csoportba tartozó mintákat Cobas rendszeren mértem. Az eredményeket a leletezés és feed-back szempontjából elemeztem. Normalitás vizsgálat után ANOVA és Khí-négyszet próbát, valamint Spearman korrelációt végeztem Statistica for Windows (v. 11), SPSS (v. 24) programok segítségével. **Eredmények:** I. Az FT3 és TT3 leletek között 45%-ban volt eltérés. II. Az FT3 71%-ban volt félrevezető a plauzibilitási kontroll értelmében, és két betegben iatrogén hypothyreosis alakult ki. **Következtetések:** Eredményeim alátámasztják, hogy mindkét rendszeren mérve az FT3 módszer felülméri a TT3-hoz képest, ezért javasolt a jelenleg alkalmazott algoritmus kiegészítése a TT3 meghatározással, ezzel csökkenteni lehetne a téves terápiás döntés lehetőségét.

Kulcsszavak: pajzsmirigy, trijódthyronin, szubklinikus hyperthyreosis

PROF. DR. TOLDY ERZSÉBET¹, DR. KONDERÁK JUDIT¹

¹Synlab Hungary Kft.

Zsálig Dorottya¹¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend**AZ ANABOLIKUS ANDROGÉN SZTEROID HASZNÁLÓ HOBBI TESTÉPÍTŐK
TÁPLÁLKOZÁSI, ANTROPOMETRIAI ÉS ATTITÚD VIZSGÁLATA**

Célkitűzés: Célunk felmérni az AAS használó vagy valaha használó hobbi testépítők körében az AAS használati trendeket, ebből adódó tüneteiket, vizsgálni a táplálkozásukat, antropometriai tulajdonságaikat és az izomdiszorfia előfordulását. **Adatok és módszerek:** A kutatás típusa keresztmetszeti. A mintavétel nem véletlenszerű és nem reprezentatív. A kérdőív egy része saját készítésű, másik része validált elemeket tartalmazott (Muscle Dysmorphic Disorder Inventory). Hólabda módszerrel derítettük fel a személyesen felmért résztvevőket (n=13), akiknek az antropometriai paramétereit mértük (Omron BF511). Ebből 3 fővel mélyinterjú készült. Online mértünk fel további 87 főt. Az adatok feldolgozása SPSS v.25-ben készült. Statisztikai módszereink a KHI-négyzet próba, kétmintás T-próba, ANOVA, One Sample Wilcoxon Rank teszt, Kruskal-Wallis és Mann-Whitney teszt, Pearson korreláció voltak. **Eredmények:** A teljes mintát tekintve (n=100) 57 fő jelenleg nem használ AAS-t, 43 fő használ, 82 fő tervez még használni. A többség 10 éve vagy régebb óta edz, heti 5-6x, 1-1,5 órát. AAS-t leggyakrabban 5 évnyi edzés után, évi 1 ciklusban, 3 hónapig használnak, amelyre 30-50 ezret költenek havonta. Az AAS-t leggyakrabban a konditermi ismerősöktől szerzik be (n=64). A többségnek 300-400 ezer Ft közötti a bevétele, azonban annak ellenére, hogy a keresetük szignifikánsan (p>0,001) magasabb, mint a magyar átlag kereset, a mintán belül nem költöttek szignifikánsan többet (p>0,05) AAS-re azok, akik jobban keresnek. A leggyakoribb tünet kúra közben a libidónövekedés volt, kúra után az izomvesztés. A jelenleg használóknak (n=7) szignifikánsan magasabb izomhányada (p= 0,01) és kevesebb testzsírja (p=0,03) volt, mint a jelenleg nem használóknak (n=6), visceralis zsírban nem volt szignifikáns különbség (p>0,05). Az izomdiszorfiasok (n=26), annak ellenére, hogy szignifikánsan elégedetlenebbek a megjelenésükkel (p<0,001), nem használnak szignifikánsan sem több, sem hosszabb időn keresztül AAS-t(p>0,05). **Következtetések:** Az AAS használat a hobbi testépítők körében is megjelenik, amelynek egészségügyi kockázatai szerteágazóak, jelentős részük testképzavarral is küzd. Hazai kutatások jelenleg nem elérhetőek a témában, ugyanakkor vizsgálatunkból kitűnik, hogy ennek pótlása sürgető.

Kulcsszavak: anabolikus androgén szteroid, testépítés, izomdiszorfiaSZABÓ ZOLTÁN¹¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Zsigovits Nikolett Eszter¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A STROKE-ON ÁTESETT BETEGEK EGYENSÚLY PARAMÉTEREINEK FEJLESZTÉSE PROPRIOCEPTIV NEUROMUSCULARIS FACILITATIO-S TECHNIKÁVAL.

Célkitűzés: Célunk volt a PNF módszerrel kiegészített terápia hatékonyságának megfigyelése stroke-on átesett betegek statikus és dinamikus egyensúlyára, az életminőségre, a járás paramétereire, valamint a testsúly eloszlásra vizsgálva. **Adatok és módszerek:** A kutatásban 8 fő stroke-on átesett hemiparetikus beteg vett részt (61,63±10,24 év). Vizsgált változók: általános adatok (saját szerkesztésű kérdőív), életminőség (Stroke Impact skála (SIS) 3.0. verziója, FIM skála), egyensúly (Berg Egyensúlyi skála, Timed up and Go (TUG) teszt), motoros funkciók (Rivermead motoros értékelő lap), neurológiai károsodás súlyossága (National Institutes of Health Stroke Scale –NIHS), járási paraméterek (lépéshossz, lépésciklus hossz, lépés szélesség), testsúlyeloszlás. A résztvevők 5 héten keresztül, heti 3 alkalommal 60 percen át vettek részt egyéni gyógytorna kezelésen, ahol a fő kezelési módszer a PNF volt. Alkalmazott statisztika: leíró statisztika, párosított t-próba, és kétmintás t-próba. (SPSS 26v, Microsoft Office Excel 2013), p<0.05. meg. **Eredmények:** A tréning hatására szignifikánsan javultak a következő változók: Berg egyensúlyi skálán elért eredmények (p<0,001), lépésszélesség (p=0,004), lépéshossz ép lábbal (p=0,001), életminőség (FIM, SIS 3.0. verzió) (p<0,001), testsúlyeloszlás (p<0,001), Rivermead motoros értékelő lapon elért pontszámok (p<0,001). A lépéshossz az érintett lábbal, lépésciklus hossz, valamint a TUG teszt eredményei tekintetében nem értünk el javulást (p> 0,05). **Következtetések:** Elmondható, hogy a résztvevők körében a PNF módszerrel kiegészített tréning jelentősen javította az egyensúlyi paramétereket, az önellátási képességet, valamint a járásra és a testsúlyeloszlásra is pozitív hatással volt a résztvevőknél.

Kulcsszavak: stroke, PN, egyensúly

TÓTH BETTINA¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA

Prof. dr. Ács Pongrác
Dr. Bánfai Bálint
Dr. Barcsi Tamás
Beleznai Viktória
Dr. Benkő Brigitta
Bornemissza Ágnes Ivette
Dr. Bufa Anita
Czeglédiné Asztalos Ágnes
Dr. Császár Gabriella Edit
Dr. Cselik Bence
Csölle Ildikó
Csöndör Éva
Danku Nóra
Dr. Deutsch Krisztina
Far Gabriella
Dr. Fekete Katalin
Ferenczy Mónika
Dr. Filó Csilla Ildikó
Dr. Garami András
Dr. Gáspár Tamás
Dr. Gombos Katalin
Gubicskóné Dr. Kisbenedek Andrea
Gyócsiné Varga Zsófia
Haklits András
Harjánné Dr. Brantmüller Éva
Dr. Hideg Gabriella
Dr. habil. Hock Márta
Dr. Horváth Andrea
Horváthné Kívés Zsuzsanna
Dr. Járomi Melinda
Jurik-Szalay Krisztina
Dr. Karácsony Ilona Hajnalka
Karamánné Dr. Pakai Annamária
Dr. Karen Lund
Karizs Tünde
Dr. Kerényi Mónika
Dr. Kerényi Monika
Kisiván Tímea
Dr. Kiss Zsuzsanna
Komáromy Márk
Komlósi Kálmánné
Dr. Konderák Judit

Dr. Kovács Péter
Dr. habil. Lakosi Ferenc
Maárné Havlik Hajnalka
Major-Gyulasi Isabel
Dr. Makai Alexandra
Dr. Makkos-Weisz Attila
Marosvölgyi Tamás
Máté-Póhr Kitti
Miszory Erika Viktória
Dr. Mohay Gabriella
Molnárné Csákvári Tímea
Musch János
Nagy Tamás
Dr. Nagy István Rudolf
Dr. Nagy Szilvia Anett
Németh-Gyenesé Vivien
Dr. Novák Enikő
Dr. Ocskay Klementina
Dr. Paár Dávid
Pandur Attila András
Papp Zsófia
Dr. Párniczky Andrea
Dr. Petneházy Örs
Petőné Dr. Csima Melinda
Preiner Szimonetta
Priskin Gábor
Pusztai Dorina Erzsébet
Rákosi Dóra
Dr. Raposa László Bence
Roland Ligetvari
Rozner Klaudia
Schiszler Bence
Sipos Dávid
Dr. Stromájer-Rác Tímea
Szabó Zoltán
Dr. Szabó Aliz
Szántóri Patricia
Szép Hedvig
Szilagy Brigitta
Szunomár Szilvia
Dr. Takács Krisztina
Telek Laura
Dr. Tigyi Zoltán Andrásné
Tisza Boglárka Bernadett
Prof. dr. Toldy Erzsébet

Dr. Tollár József
Tóth Bettina
Dr. Tóth Zoltán
Dr. Tóth Arnold
Tumpek Nikolett Ildikó
Dr. Habil. Turcsán Judit
Ungár Tamás Lászlóné Dr. Polyák Éva
Ungvári Tamás
Dr. Vajer Péter
Prof. phdr. Valérie Tóthová
Varga Bernadett
Dr. Varga Zoltán
Vereczkei Zsófia
Dr. Verzár Zsófia
Walter Norbert
Wirthné Gyergyák Kinga

ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA

Név	Szekció előadás	Absztrakt
Ambrus Barbara	43	21
Amirhossein Modarresi	44	17
Bahar Mohammad Ajj	45	7
Balogh Dóra	46	21
Balpataki Ildikó Zsuzsa	47	24
Baráth Beatrix	48	37
Barbi Krisztián	49	24
Bárándi Gergő	50	13
Bessenyei Ágnes	51	13
Béres Anett	52	35
Bocz Botond	53	24
Bogár Bence	54	24
Bokor-Barta Anita	55	27
Bokor Laura	56	19
Bokori Boglárka	57	31
Borbély Noémi	58	31
Borbély Petra	59	13
Bosnyák Noémi	60	31
Böde Franciska	61	15
Böndök Zsófia	62	24
Červený Martin	63	37
Cseh Kristóf	64	29
Csendom Lajos Viktor	65	19
CsERNYÁN VITA	66	11
Csoknyay Adél	67	33
Csóka Boglárka Alexandra	68	25
Czeglédi Judit	69	35
Czigler László	70	37
Dallos Enikő	71	74
Deme Bettina	72	15
Derkács Evelin Andrea	73	29
Devar Hurmz	74	17
Dévai Lilla	75	11
Doncsecz Dorina	76	19
Donjeta Shala	77	17
Egyed Gabriella Katalin	78	19
Elekes Andrea	79	35
Fafka Sarolta	80	25
Farda Napsugár	81	37
Farkas Dávid	82	9
Fazekas Brigitta	83	33
Fekete Kata	84	15
Fisayo Esther Oladayo	85	17
Flender Fanni	86	21
GöDÖN-TISLÉR KRISZTINA	87	40
Grunda Zsolt	88	13
Gubicskó Tamás	89	21
Gulyás Péter	90	31
Hajsó Kitty	91	33

Hegedűs Bianka Ágnes	92	15
Herczeg Erzsébet	93	13
Héjas Csenge	94	11
Himpli Bence	95	11
Horváth Bernadett Ildikó	96	27
Horváth Cintia	97	15
Horváth Luca	98	15
Horváth Petra Mónika	99	13
Horváth Veronika Mária	100	15
Horváthné Berta Boglárka	101	33
Hóka Szilvia	102	11
Huszár Szemirámisz	103	14
Iván Boglárka	104	25
Jagodicsné Szőke Szilvia	105	27
Jauch Melinda	106	25
Jáger Kinga	107	35
Járó Cipriána	108	25
Jenei Timea	109	9
Jenei Timea	110	37
Juhász Kamilla	111	14
Juricsek Johanna	112	25
Kalcsics Eliza	113	31
Karu Yusuf Elisha	114	7
Kánya Krisztina	115	37
Kelemen Gergő	116	37
Kelemen Zsófia	117	16
Keszthelyi Antónia	118	25
Kis Luca	119	35
Kiss József	120	36
Kovács Attila István	121	38
Kovács Orsolya	122	27
Kövesdi Orsolya Liza	123	38
Kubik Boglárka Mónika	124	38
Kuczai Dorina	125	21
Kulesár Kinga	126	29
Kurucz Balázs	127	24
Lajtos Livia	128	16
Lang Yinan	129	17
Laufer Noémi	130	19
Lovonyák Klaudia	131	14
Lőrinczné Tóth Katalin	132	21
Luka Bitrus Ijptil	133	17
Maczinkó Lili	134	27
Magyar Ildikó	135	38
Magyar-Lengyel Judit	136	9
Malustyik István	137	36
Marx Laura	138	22
Mátyás Bettina	139	9
Mészáros Eszter Mónika	140	36
Miovecz Ádám	141	40
Molnár Éva	142	27
Molnár Ferenc	143	28
Molnár Zita Veronika	144	11

Nagy Borbála Berta	145	19
Nagy Lili	146	29
Németh Boglárka	147	22
Njeri Carolyne Wanjiku	148	7
Nwome Augustina Ogechukwu	149	7
Nyiszorné Krisztán Ágnes Zita	150	40
Nyulász Vivien	151	38
Ocskay Anna Édua	152	14
Okoye Amarachukwu Victoria	153	7
Olagoke Boluwatife Fiyin	154	7
Oláh Gergő	155	22
Önböli Gréta Anna	156	38
Pamela Ngozi Ohiri	157	8
Papp Antónia	158	38
Patty Livia	159	39
Pavelka Zóra Bettina	160	9
Pálfí Hanna	161	22
Pál Klaudia Vanda	162	28
Pál Petra	163	33
Pelumi Samuel Akinola	164	8
Peter Moses Bazhigila	165	8
Pető Dániel	166	26
Pető Rebeka Fanni	167	32
Perneck Réka	168	40
Petrovics Bence	169	26
Pintér Judit Tímea	170	14
Pintér Márton	171	39
Polecsák Patrícia Judit	172	16
Pongrácz Mónika	173	32
Rabinder Kumar	174	18
Rajháthy Noémi Zsófia	175	29
Rác Viktória Kinga	176	16
Ritzl Petra Laura	177	40
Sebestyén Anna Bianka	178	11
Sebők Nóra	179	20
Sinka Bernadett	180	33
Somogyi Kitti	181	22
Soós Zsófia	182	16
Sóska Viktória	183	40
Süket Anikó Erika	184	41
Sütán Aida	185	36
Szabó Anita	186	10
Szabó Bettina	187	34
Szabó Dorottya Zsófia	188	36
Szabó Fruzsina	189	11
Szabó Szabolcs Imre	190	30
Szalai Regina	191	20
Szegedi Evelin	192	34
Szekér Boglárka	193	32
Tabi Gábor Nándor	194	20
Takács Bence Csaba	195	20
Takács Enikő Barbara	196	20
Tiffán Annamária	197	41

Tischlér Renáta Anikó	198	12
Tisza Boglárka Bernadett	199	12
Torma Luca	200	10
Tóth Dorottya	201	30
Tóth Laura	202	28
Trixler Bettina	203	41
Turi Nikolett	204	30
Ujhelyi Bettina	205	22
Vancsik Dávid	206	39
Varga Máté Márk	207	26
Vargáné Kovács Tünde	208	10
Várda Viktória	209	12
Viczián Viktória	210	22
Virág Kincső	211	12
Visi Dóra Vivien	212	32
Vlasics Vivien	213	32
Wang Panqi	214	23
Zámbori Ibolya	215	14
Zsálig Dorottya	216	12
Zsigovits Nikolett Eszter	217	32

A KONFERENCIA SZERVEZŐI

Prof. dr. FIGLER Mária

Prof. dr. ÁCS Pongrác

Dr. habil. Hock Márta

VARGA Bernadett

MÁTÉ-PÓHR Kitti

ILLYÉS-KOVÁCS Anita

Dr. TIGYI Zoltán Andrásné

Dr. HIDEG Gabriella

Dr. BÁNFAI Bálint

KOMÁROMY Márk

UNGÁR Tamás Lászlóné Dr. POLYÁK Éva

KOVÁCS Bettina

VARGA Gábor

KOVÁCS Gábor

BÁRANOVICS Ágnes

HOLLENDER Anikó

GOLDBACH Julianna

TÓTH Krisztina

EMÖDY Barnabás

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ.....	3
ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	4
PROGRAM	6
RÉSZLETES PROGRAM.....	7
HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI	42
TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA	218
ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA.....	221
A KONFERENCIA SZERVEZŐI.....	225
TARTALOMJEGYZÉK.....	226

JEGYZET

JEGYZET

TÁMOGATÓK

Pécs Városi (Megyei) Testnevelő Tanárok
Egyesületének (PVTE)

Magyar Ápolási Egyesület

MESZK Zala | MESZK Baranya
MESZK Vas | MESZK Somogy

Magyar Gyógytornász-Fizioterapeuták
Társasága

Libri

Joola Magyarország

Intersport Kaposvár

Tereza Szépségstúdió

Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége

Magyar Dietetikusok
Országos Szövetsége

Magyar Védőnők Országos Egyesülete

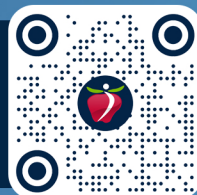

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A rendezvényt az Emberi Erőforrások Minisztériuma Nemzeti Tehetségprogramja (NTP-HHTDK-20-0040) és az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00009 számú, „Az orvos-, egészségügyi és gyógyszerészképzés tudományos műhelyeinek fejlesztése” című projekt támogatja.

Kiadja a
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KARA
2021.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE